

సమతి

అంతర్జాల సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

01-07-2023

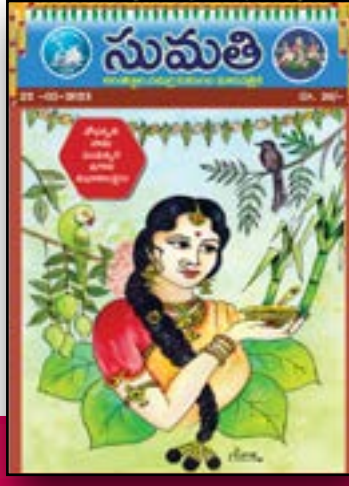
సంపుటి -1 గురు పౌర్ణమి సంచిక (జులై-ఆగస్టు)

సంచిక-5 రూ.25/-

చీఫ్ ఎడిటర్
శ్రీమతి ఎ. శ్రీవిద్య

ఎడిటర్
శ్రీమతి కె. వీణ

సుమతి పాఠకులకు విజ్ఞప్తి
తెలుగు సాహితీ జగత్తులోకి
శోభకృత నామ సంవత్సర ఉగాది రోజునుండి
వెలువడుతున్న

సుమతిని

(సమగ్ర సకుటుంబ మాసపత్రిక)

మీ ప్రేమానురాగాలతో ఆదరాభిమానాలతో
ఆదరిస్తారని ఆశిస్తూ

- ఎడిటోరియల్ బోర్డ్

రచనలకు ఆహ్వానం

యువ రచయితలను ప్రోత్సహించాలనే సదుద్దేశంతో కథలు, కవితలు, కార్టూన్లను, సమకాలీన వ్యాసాలను ఆహ్వానిస్తున్నాము. రచనలు తమ సొంతమేనని మరెక్కడా ప్రచురితం కాలేదని హామీ పత్రం తప్పని సరిగా జత చేయాలి.

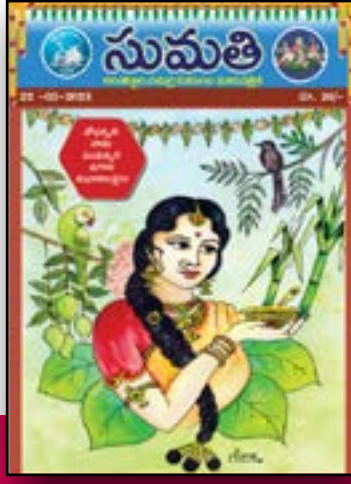
రచనలన్నీ యునికోడ్ లో టైపు చేసి ఈ క్రింది ఇ మెయిల్ కు పంపగలరు

sumathi.kathalu2023@gmail.com

sumathi.kavitalu2023@gmail.com

చీఫ్ ఎడిటర్
శ్రీమతి ఎ. శ్రీవిద్య

ఎడిటర్
శ్రీమతి కె. వీణ

సుమతి చందాదారులుకండి

ఆరోగ్యకరమైన సాహిత్యాన్ని కుటుంబం మొత్తానికి అందించాలని తెలుగు భాషకు మరింత ఉన్నత స్థానాన్ని కల్పించాలని మీ ముందుకు ప్రతి నెల ఒకటవ తారీకునే వస్తుంది. ఇప్పుడు సుమతి పత్రికను ఆన్లైన్లో కూడా చదవ వచ్చు

www.sumathimasapathrika.com

సుమతి

కుటుంబ మాసపత్రిక

సుమతి మాసపత్రిక అంతర్జాల పత్రిక విడి ప్రతి వెల. **రూ. 25/-** రూపాయలు

సంవత్సర చందా కి కేవలం **రూ. 250/-**

ఐదు సంవత్సరాల చందా కేవలం **రూ. 1,200/-**

ఐదు సంవత్సరాలు చందా కట్టిన వారికి 200 విలువచేసే పుస్తకాలను ఉచితంగా పంపబడును ఈ క్రింది ఫోన్ ను గూగుల్ పే కు లేదా ఫోనేపే కు చేయవచ్చు. **7893111985**

సుమతి

సంపాదకీయం

సుమతి

మాసపత్రిక

సంపుటి : 1

సంచిక: 5

జులై 2023

సంపాదకుడు

ఎ . శ్రీవిద్య

సహసంపాదకుడు

కె .వీణ

ముఖచిత్రం

కృత్రిమ మేధా ద్వారా జనించిన

మన దేశ పాలకులు

చందా వివరాలు

సంవత్సర చందా రూ 250

ఐదేళ్ళ చందా రూ 1200

ప్రకటనలు , చందాలకు మరియు

రచనలు , అభిప్రాయాలు

పంపవలసిన చిరునామా

SUMATHI.POTILU@GMAIL.COM

ప్రచురణ

సుమతి పబ్లికేషన్స్

c/o SHE & HE SOCIETY

(RC NO.:538/2006)

హౌస్ నం :26 -46 -79

వేణుగోపాల నగర్ ,గుంటూరు

మనిషనేవాడు మాయమౌతున్నాడు

గత కొన్నిరోజులుగా , వార్తా పత్రికల్లో రోజూ భయంకరమైన నేర వార్తలు వింటుంటే వళ్ళు జలదరించటమే కాక అసలు ఇంతటి నేరాలు మనిషనే వాడు ఎలా చెయ్య గలుగుతున్నాడు అనిపిస్తోంది . మనిషి మరో మనిషిని, తోటిమనిషిని, తెలిసిన దగ్గరి మనిషిని ఎట్లా చంపగలుగుతున్నాడు. ఎట్లా మాంస శకలాలుగా మార్చగలుగుతున్నాడు. అసలు సమస్య చంపుకునేవరకు ఎందుకు వస్తున్నది?

కొంతమంది యువకులు తన అక్కను వేధిస్తున్నారని తెలిసి ఒక బాలుడు , వయసు చిన్నదైనా గట్టిగా వారిని ఎదుర్కొన్నాడు. పదోతరగతి చదివే ఆ బాలుడిని నలుగురు యువకులు కిరాతకంగా అగ్నికి ఆహుతి చేశారు . ట్యూషన్లు వెళుతుండగా అడ్డగించి, ఉప్పాల అమర్నాథ్ పైన నలుగురు యువకులు పెట్రోలు పోసి నిప్పంటించారు. నిన్న శ్రద్ధా వాకర్ను అప్రాబ్ పూనావాలా 35 ముక్కలు చేసి, ఫ్రిజ్లో ఇరవై రోజులు దాచాడు. మొన్న జూన్ 7 నాడు ముంబైలో సరస్వతి వైద్య అనే మహిళ ఖండఖండాల కళేబరం దొరికింది. ఆమెతో సహజీవనంలో ఉన్న మనోజ్ సానే ఆ ఘాతుకం చేశాడు. రెండు రోజుల కిందట బెంగుళూరులో ఒక ఒంటరి మహిళను ఆమె ఆస్తిని కాజేసేందుకు అద్దె దారులు చంపి, ముక్కలు ముక్కలు చేసి వేర్వేరు చోట్ల పడేశారు.

దారుణమయిన ఇటువంటి నేరాలను మనిషనేవాడు ఎలా చేయ గలుగు తున్నాడు ? ఎందుకు మానవసంబంధాలు జీవన్మరణ సమస్యలుగా మారుతున్నాయి? స్త్రీపురుష సంబంధాలే కాదు, యావత్ మానవసంబంధాలు, సామాజిక సంబంధాలు అన్నీ భరించలేనంత ఒత్తిడితో కొనసాగుతున్నాయి నేడు .

మనకు ఇష్టం లేనంత మాత్రాన ఇంకొకరి ప్రాణం తీసే హక్కు మనకు ఎవరు ఇచ్చారు . సమస్యలు వచ్చినప్పుడు సర్దుకుపోలేమా ? లేదా ఇష్టం లేనప్పుడు విడిపోయి బతకలేమా ? ఒకరి మీద ఎందుకు ఆధార పడాలి ? ఒకరి మీద పిచ్చి ప్రేమో లేక పగో పెంచుకుని మన జీవితాలను వాటికి పణంగా పెట్టేంతటి మూర్ఖత్వం ఎక్కడనుంచి వస్తోంది . రాను రాను మనుషుల్లో చివక్షణా జ్ఞానం నశించి క్షణికావేశంలో మృగాలుగా మారుతున్నారు. ఏ పని చేసే టప్పుడైనా , అది మంచైనా , చెడైనా మన కుటుంబాల గురించి , మన మీద ఆధారపడ్డ వాళ్ళ గురించి ఒక్క క్షణమాలోచించి చెయ్యండి .

- సుమతి.

ఈ నెల కుసుమాలు...

అందరి కోసం

- 6 ముఖచిత్ర కథ
- 12 అంతర్వేతనం
- 28 వార్తల్లో వ్యక్తి
- 33 హెల్ టిప్స్
- 35 సెటైర్
- 37 బహుమతి పొందిన పాట
- 38 కార్టూన్స్ పేజి
- 40 చూడాల్సిన ప్రదేశం
- 59 నమ్మకాలూ -నిజాలు
- 72 మన కథానాయకులు
- 77 వైరల్
- 90 వినాల్సిన పాట
- 92 చదవాల్సిన పుస్తకం
- 94 చూడాల్సిన సినిమా
- 120 సాహితీ శిఖరాలు
- 121 జీవన చిత్రాలు
- 123 ఈ నెల స్మరణీయులు
- 127 పండుగ
- 130 పుస్తక వీక్షణమ్
- 141 కొత్తగా వచ్చాయి
- 142 చిత్రకవిత
- 145 సాహితీ పద సుమతి
- 147 రాశి ఫలాలు

యువత కోసం

- 62 కరెంట్ అఫైర్స్
- 68 ఫోటోగ్రఫి పాఠాలు (మూడో కన్ను)
- 70 యువతా తెలుసుకో
- 74 టెక్నాలజీ
- 118 క్రీడా ప్రపంచం

మహిళల కోసం

- 39 వంటా వార్షు
- 114 మన పురాణాలు

పిల్లల కోసం

- 143 పిల్లల కథ
- 144 పిల్లలు పిడుగులు

కథలు, సీరియల్స్

- 14 గిరిజ సమేత గోపాలం (హాస్య కథ)
- 19 వెన్నెల దారిలో వలపుల సెగ (సరసమైన కథ)
- 24 రాణా ప్రతాప్ (చరిత్రాత్మక సీరియల్)
- 30 గర్భశ్లోకం (క్రైం సీరియల్)
- 43 నేరం ఎవరిది (క్రైంకథ)
- 48 అందం (కథ)
- 53 రచయిత హత్య (కథ)
- 80 మమ్మల్ని బతకనివ్వండి (కథ)
- 84 డెత్ మెసేజ్ (క్రైం సీరియల్)
- 97 పరుగులు తీసే నీ వయసునకు (సీరియల్)
- 101 చిట్టెమ్మ బొట్టు పెడితే (కథ)
- 107 గురు బ్రహ్మ (వాస్తవ కథ)
- 133 విధి విన్యాసం (కొత్త సీరియల్)
- 138 నా స్టేటస్ చూడు (హాస్య కథ)

కవితలు

- 11 గెలుపు
- 67 స్పీడు బ్రేకర్లు
- 83 సరిగమ
- 89 శిలాజం
- 93 కాస్త ఆలోచించు
- 137 నయా విజేతలు

చరిత్రను చెరుపుతున్నారు

“నేడు అమర్ చిత్ర కథ కామిక్ పుస్తక ధారావాహికలో చిత్రీకరించబడిన ప్రాచీన భారతదేశం , దూరదర్శన్లో ప్రసారమయ్యే రామాయణం మరియు మహాభారత TV సీరియల్లను నిజమైనదిగా భావించడానికి ఇష్టపడతున్నారు “

పురాతన కాలం నాటి వారు, రాజకీయ నాయకులు, మీడియా నిపుణులు ,స్వామీజీలు వారి వారి ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా, ప్రత్యేకించి ప్రాచీన భారతదేశం ముస్లిం పాలనకు సంబంధించి, వారి స్వంత ఆలోచనలతో చారిత్రక సంఘటనలను వక్రికరించటం మొదలుపెట్టారు . ఇది బహుశా సత్యానంతర యుగానికి సూచిక, ఇక్కడ అద్భుతాలు , మూఢ నమ్మకాలు మనస్సులోని చారిత్రక అవాస్తవాల యొక్క అనుకూలమైన భాగాలు వాస్తవాల కంటే ముఖ్యమైనవిగా కనిపిస్తాయి . ఏమి జరిగిందో అది జరగాలని మనం కోరుకునే దానితో సత్యం కప్పబడి ఉంటుంది. యుగాలుగా పురాణాలు ,ఇతిహాసాలను చరిత్రగా అంగీకరించిన ఈ దేశంలో ఇది ఏమాత్రం ఆశ్చర్యం కలిగించదు.

భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి చరిత్ర పై వ్యాఖ్యానం చేయటం విద్యావేత్తలకు ,రాజకీయ నాయకులకు వివాదాస్పద అంశం గా మారిపోయింది. 1950వ దశకంలో, పురాణ చరిత్రకారుడు డాక్టర్ ఆర్ సి మజుందార్ భారత స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం యొక్క అధీకృత చరిత్రను వ్రాసి చిక్కుల్లో పడ్డారు.

1784లో కోల్ కతాలో ఏషియాటిక్ సొసైటీ స్థాపనతో భారతదేశంలో ఆధునిక చారిత్రక పరిశోధనలు ప్రారంభమయ్యాయి. అప్పటి నుండి బుద్ధునికి పూర్వం కాలానికి సంబంధించి విశ్వసనీయమైన చారిత్రక రికార్డులు కనుగొనబడలేదు. పన్నెండవ శతాబ్దం వరకు బౌద్ధానంతర కాలం నాటి చరిత్ర కోసం మనం ఎక్కువగా బౌద్ధ , జైన గ్రంథాలు

మరియు విదేశీయులు వదిలిపెట్టిన వివరణలపై ఆధారపడవలసి వచ్చింది . ప్రాచీన హిందువులు రచించిన ఇతిహాసాలు, పద్యాలు, నాటకాలు మరియు తాత్విక గ్రంథాలలో చారిత్రక వ్యక్తులు ,సంఘటనలకు సంబంధించిన అనేక సూచనలు ఉన్నాయి. కానీ పన్నెండవ శతాబ్దం మధ్యలో కల్పణ రచించిన రాజతరంగిణి తప్ప సరైన చరిత్ర రచన ఏది అందుబాటులో లేదు.

పంతొమ్మిదవ శతాబ్దం ప్రారంభంలో కూడా సాంప్రదాయ హిందూ సాహిత్యవేత్తల మధ్య చరిత్ర కోసం సాగిన ప్రహసనం మృత్తుంజోయ్ బిడియాలంకర్ యొక్క రాజబోలి (1808)లో రచింపబడింది. బ్రిటీష్ విద్యా ప్రభావం అంతగా లేనప్పుడు కూర్చబడిన, పాత చరిత్రల ఆధారంగా బెంగాలీ రచన, చరిత్రపూర్వ కాలం నుండి ఢిల్లీ నుండి పాలించిన రాజుల పేర్లు

,జాబితాలతో నిండి ఉంది. ప్రాచీన భారతీయ చరిత్రపై పాశ్చాత్యీకరించిన పద్ధతి న పరిశోధనలు ప్రారంభమైన తర్వాత ఈ పేర్లన్నీ అబద్ధం మరియు ఊహాజనితమని నిరూపించబడ్డాయి.

వాస్తవానికి, ప్రాచీన భారతీయులు చరిత్రను లేదా ఇతిహాసాన్ని, గతాన్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకోలేదు. వాటికి బదులుగా, ఇతిహాసాలలో ఆచరణాత్మక జీవితంలో పాటించాల్సిన కొన్ని సద్గుణాలను హైలైట్ చేయడానికి పూర్వం నుండి ఎంచుకున్న కొన్ని సంఘటనలను ప్రదర్శించడం. ఈ ఆదర్శ లక్షణాలను నొక్కిచెప్పడానికి, ఎంచుకున్న సంఘటనలు ఊహాత్మక లేదా కల్పిత పద్ధతిలో రచించబడ్డాయి.

ప్రాచీన భారతదేశంలోని గొప్ప సాహిత్య రచన అయిన మహాభారతం ఒక ఇతిహాసమని అందరికీ తెలుసు. కానీ ఆధునిక ఆలోచనల ప్రకారం ఇది తరువాతి వేద కాలానికి సంబంధించిన వాస్తవిక కథనం మాత్రం కాదు. ఇది కురు రాజ్యం యొక్క చరిత్ర కు సంబంధించిన కొన్ని సన్నివేశాల యొక్క నాటకీయ వృత్తాంతం, ఇది జీవితాన్ని ఆదర్శవంతం చేయడానికి అవసరమైన నిర్దిష్ట లక్షణాలను మాత్రమే పేర్కొంటుంది. వాటిలో గాంధారి

నైపుణ్యం, విదురుడి జ్ఞానం, కుంతీ సహనం, వాసుదేవ కృష్ణుని యొక్క అత్యున్నత వైభవం, పాండవులు సత్యానికి కట్టుబడి ఉండటం మరియు కౌరవుల దుష్టకార్యాలు ఉంటాయి. ఈ ఇతిహాసం యొక్క చారిత్రక విలువ చాలా తక్కువ. దాని ప్రధాన ఘట్టం, కురుక్షేత్ర యుద్ధం ఎప్పుడు జరిగిందో లేదో కూడా మనకు తెలియదు.

సంస్కృత రచనల యొక్క మరొక సమూహం సాంప్రదాయ కథలను సంరక్షించే పురాణాలు, కనీసం 18 ఉన్నాయి. నిజమైన చారిత్రక పాలకులు అక్కడ ప్రస్తావించబడ్డారు. కానీ పురాణాలలో, అతీంద్రియమైనవి కాబట్టి, సహజమైన వాటితో మిళితం అవటంవల్ల చరిత్ర రచనలుగా వాటి విలువ తక్కువే అని చెప్పవచ్చు.

ప్రాచీన భారతీయుల చరిత్రాత్మకతకు మరో రుజువు ఏమిటంటే, ఇతిహాసాలు మరియు పురాణాలు మొదట వ్రాయబడలేదు. కాని మౌఖికంగా కవితవ్వం (కావ్యం)గా ప్రసారం చేయబడ్డాయి. సహజంగానే ఒక పాఠకుడి నుండి మరొక పాఠకుడికి వెళ్ళినప్పుడు, అసలు

అర్థం క్రమంగా వక్రీకరించ బడుతుంది. వాటిని వ్రాసినప్పుడు చేతితో రాసి బద్రపరచబడ్డాయి. తరువాతి రచయితలు వీటిని సులభంగా తారుమారు చేయటానికి అవకాశం ఉనటం వల్ల కొన్ని నిజాలు తరు మారు అయ్యాయి.

శతాబ్దాల తర్వాత కూడా పరిస్థితి మెరుగుపడలేదు. రాజపుత్ర ఆధిపత్య ప్రారంభ మధ్యయుగం (700-1300 CE) నాటి స్థానిక వీరోచిత కవిత్వానికి చాలా ముఖ్యమైన ఉదాహరణ అజ్మీర్ కు చెందిన పృథ్వీరాజ్ చౌహాన్ జీవితం ఆధారంగా చాంద్ బరాయి రచించిన పృథ్వీరాజ్ రాసో. ఇది కొన్ని చారిత్రక సంఘటనలు మరియు వ్యక్తులను ప్రస్తావిస్తుంది.

కానీ ఈ బృహత్తర రచనలో అనేక అద్భుతమైన మరియు కల్పిత కథలు కూడా ఉన్నాయి. అలాగే, ఆసాన కవులు ఆ రాష్ట్రంలో ఉంచిన రాసో యొక్క చేతి రాతలలో

మేవార్లోని మహా రణాలను కీర్తిస్తూ కొన్ని ఊహాజనిత రచనలను చొప్పించారు. ఈ పద్యం యొక్క వ్రాతప్రతులలో ఇవి మరెక్కడా కనిపించవు. ఈ రకమైన అవినీతి అటువంటి రచనల చారిత్రకతను తీవ్రంగా దేబ్బాతీసింది .

అయినప్పటికీ, ప్రాచీన భారతీయ రచయితలు తమ లక్ష్యాలను సాధించడంలో విజయం సాధించారు ఎందుకంటే వారి ఇతిహాసాలు, పద్యాలు మరియు చరిత్రలు గణనీయమైన సాహిత్య యోగ్యతను కలిగి ఉన్నాయి కాబట్టి . ఇవి చాలా ప్రాచుర్యం పొందటం వల్ల , ప్రజలు వాటిని తరతరాలుగా గుర్తుంచుకుంటున్నారు . సహజంగానే, అక్కడ ప్రస్తావించబడిన పురాతన వ్యక్తులు ప్రజాదరణ పొంది, ఊహలలో అమరత్వం పొందారు.

నేటికీ ప్రజలు రాముడు, రావణుడు, కృష్ణుడు, పాండవులు, కర్ణుడు, హర్షవర్ధనుడు మరియు పృథ్వీరాజ్ చౌహాన్లను స్పష్టంగా గుర్తుంచుకుంటారు, అయితే మహాపద్య నంద, గౌతమీ పుత్ర శాతకర్ణి మరియు పుష్యమిత్ర సంగ వంటి దిగ్గజాల చరిత్రలు సాహిత్య

రచనలకు సంబంధించినవి కావు. మహాత్మా గాంధీ కూడా ప్రజలు మరియు సంఘటనలను గుర్తుచేసుకునే ఈ చరిత్రాత్మక విధానాన్ని ప్రశంసించారు. బ్రిటిష్ వారి రాకతో సమస్య మొదలైంది. జేమ్స్ మిల్ వంటి వారి పండితులు ఖచ్చితమైన చరిత్ర లేకపోవడంతో భారతీయులను ఎగతాళి చేశారు .ప్రతిష్ఠాత్మకమైన ఇతిహాసాలను కేవలం ఫాంటసీలుగా కొట్టిపారేశారు.

వలసవాద మాస్టర్ల ముందు వారి ఆత్మగౌరవాన్ని పునరుద్ధరించడానికి, భారతీయులు, ముఖ్యంగా పాశ్చాత్యీకరించిన పాఠశాలలు మరియు కళాశాలల నుండి బయటకు వస్తున్నవారు, ప్రాచీన భారతదేశం యొక్క సరైన చరిత్రను కనుగొనడానికి తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేశారు. 1838లో కోల్ కతాలోని హిందూ కళాశాల విద్యార్థులచే స్థాపించబడిన విద్యాసంస్థ అయిన సొసైటీ ఫర్ ద అక్విజిషన్ ఆఫ్ జనరల్ నాలెడ్జ్ సభ్యుల సమావేశంతో ఈ ప్రయత్నం ప్రారంభమైంది.

రాజేంద్రలాల్ మిత్రా, భండార్కర్ తండ్రి కొడుకులు, కెపి జయసావాల్, రాఖల్ దాస్ బెనర్జీ, ఆర్ కె ముఖర్జీ, హెచ్ సి రాయచౌధురి మరియు యువ ఆర్ సి మజుందార్ వంటి జాతీయవాద పండితుల పరిశోధనల కారణంగా

ప్రాచీన భారతదేశం యొక్క విశ్వసనీయ చరిత్ర క్రమంగా రూపుదిద్దుకుంది.

డి డి కోశాంబి, నిహరంజన్ రే మరియు డి ఎన్ రూ వంటి ఉదారవాద మార్క్సిస్టులు వారి ఆలోచనలను ముందుకు తీసుకెళ్లారు. ఈ వృత్తిపరమైన చరిత్రకారులు వేదాలు, ఇతిహాసాలు మరియు పురాణాల వంటి సాంప్రదాయ సాహిత్య మూలాలకు తగిన ప్రాముఖ్యతను ఇచ్చారు. అయితే వీటిని ప్రశ్నించకుండా అంగీకరించేందుకు వారు సిద్ధంగా లేరు. బదులుగా వారు గ్రంథాలను విమర్శనాత్మక విచారణకు గురిచేశారు. పురావస్తు శాస్త్రం మరియు భాషాశాస్త్రం వంటి కొత్త విభాగాల వెలుగులో వాటి విషయాలను ధృవీకరించారు. సహజంగానే వారు అక్కడ పరిమితమైన సరైన చరిత్రను మాత్రమే కనుగొన్నారు.

అధికారిక విద్యాసంబంధిత విషయాల వెలుపల చాలా మంది భారతీయులు పురాతన గ్రంథాలను

పవిత్రమైనవిగా పేర్కొన్నవి పూర్తిగా చారిత్రకమైనవిగా భావించారు. నిజానికి బ్రిటీష్ మరియు పాశ్చాత్య భారతీయుల విమర్శలు వారి అభిప్రాయాలను సమర్థించుకునేలా చేసింది. వేద-పౌరాణిక భారతదేశం గొప్ప ఆధ్యాత్మికత, వైభవం మరియు సామాజిక సామరస్యం యొక్క మంత్రముగ్ధులను చేసే భూమి అని వారు పూర్తిగా విశ్వసించారు.

వారు ఈ పౌరాణిక యుగాన్ని అత్యంత సుదూర పురాతన కాలంలో ఉంచాలని కోరుకున్నారు. లోకమాన్య తిలక్ ఋగ్వేదం 6000 BC లో లేదా అంతకు ముందు కూడా రచించబడిందని పేర్కొన్నారు.

హరిదాస్ సిద్ధాంతబాగీష్ వంటి సాంప్రదాయ పండితులు, ఎక్కువగా ఖగోళ శాస్త్ర ప్రాతిపదికన, భరత యుద్ధం 3102 BCలో జరిగిందని లెక్కించారు. గంగానాథ్ రూఘ మరియు డి ఎస్ త్రివేద వంటి పురాతన శాస్త్రవేత్తలు ఒక అడుగు ముందుకేసి వైదిక ఆర్యులు ఈ భూమి యొక్క అసలు నివాసులని చెప్పారు. బహుశా ఆర్యులను భారతీయులుగా చెప్పుకోవడం ద్వారా వారు తమ దేశస్థులను తమ యూరోపియన్ మాస్టర్స్ తో సమానంగా ఉంచాలని అనుకుని ఉండవచ్చు.

రాగూర్ తన కవితలలో ఆర్యన్ వ్యామోహాన్ని అపహాస్యం చేశాడు. ఇది దక్షిణ భారతదేశంలో ఒక ప్రతిచర్యను ప్రారంభించింది, ఇక్కడ కొంతమంది పండితులు భారతీయ చరిత్రలో ద్రవిడ యుగం ఉందని, ఆర్యుల కంటే పురాతనమైనది మరియు గొప్పది అని పేర్కొన్నారు.

వేద కథలలో శక్తివంతమైన అనురులు మరియు రాక్షసుల వర్ణనలు మరియు రామాయణంలో రావణుడి స్వర్ణ లేదా బంగారు లంక యొక్క వర్ణనలలో ఈ యుగానికి సంబంధించిన ఆధారాలు కనుగొనబడ్డాయి. ఆర్యసమాజ్ స్థాపన మరియు తరువాత హిందూ మహాసభ మరియు ఉర్దూ నగరి వివాదంతో అసలు చరిత్రాత్మక సాహిత్యాన్ని చారిత్రాత్మకీకరించే ఇటువంటి ధోరణి పెరిగింది.

భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత పరిస్థితి మరింత క్లిష్టంగా మారింది. నేషనల్ ప్రభుత్వం లౌకిక మరియు సామాజికంగా ప్రగతిశీల విలువలను పెంపొందించే చరిత్రను దేశప్రజలకు బోధించాలని కోరుకుంది. ఈ దృష్టాంతంలో, వామపక్ష-ఉదారవాద చరిత్రకారుల సమూహం అధికారిక ప్రోత్సాహాన్ని పొందింది.

1961లో ఉన్నత పాఠశాల విద్యను ప్రోత్సహించడానికి NCERT స్థాపించబడింది. ఇది నియమించిన చరిత్ర పాఠ్య పుస్తకాలు గత యుగాన్ని అనవసరంగా క్షీర్ణించడానికి బదులుగా గతానికి సంబంధించిన లౌకిక మరియు హేతుబద్ధమైన వివరణలను అందించడం ఈ సంస్థలో భాగంగా, రోమిలా థాపర్ యొక్క ప్రాచీన భారతదేశం ప్రచురించబడింది (1966). RS శర్మ, సతీష్ చంద్ర, బిపన్ చంద్ర మరియు అర్జున్ దేవ్ ద్వారా అదే పంథాలో మరిన్ని రచనలు వచ్చాయి.

ఈ రచయితలు భారతదేశంలో పురాతన యుగం ఖచ్చితంగా ముఖ్యమైనదని, అయితే దాని లోపాలు ఉన్నాయని చెప్పారు. అంతేకాకుండా, పురావస్తు ప్రాతిపదికన, వారు ఇతిహాసాలు మరియు పురాణాలలో వివరించిన సంఘటనలకు పురాతన కాలం మరియు చారిత్రాత్మకత యొక్క వాదనలను పూర్తిగా తిరస్కరించారు.

గుప్తా సామ్రాజ్యం యొక్క సామాజిక నిర్మాణం, ప్రాచీన

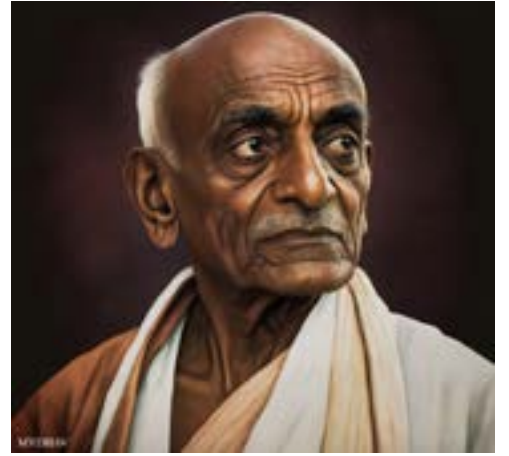
భారతదేశం యొక్క స్వర్ణయుగం అని చెప్పబడింది, ఇది కూడా విమర్శించబడింది. సహజంగానే, ఇది సంప్రదాయవాద హిందుత్వ అంశాలకు రెక్కలు కట్టింది. అయినప్పటికీ, వారు పరిపాలనా అధికారాన్ని అనుభవించలేదు. విద్యా విధానాన్ని ప్రభావితం చేయలేకపోయారు.

1977లో కాంగ్రెస్‌ను తొలిసారి అధికారం నుంచి దింపడంతో చిత్రం కొంతమేర మారిపోయింది. కొత్త జనతా ప్రభుత్వం ముఖ్యమైన సంప్రదాయవాద హిందుత్వ అంశాలను చేర్చింది. 'హిందూ నాగరికత యొక్క విశిష్ట సిద్ధాంతాన్ని తగినంతగా మెచ్చుకోని' పైన పేర్కొన్న పాఠ్య పుస్తకాల పట్ల వెంటనే కేంద్ర ప్రభుత్వం తన అసంతృప్తిని ప్రకటించింది. TB మెకాలే మరియు మార్క్సిజం ఆదేశాలను గుడ్డిగా అనుసరిస్తూ, పురాతన స్వదేశీ వారసత్వాన్ని ప్రశంసించడంలో వైఫల్యం చెందింది. సనాతన శక్తులు రాజకీయంగా ఆధిక్యత సాధించడంతో వామపక్ష ఉదారవాద పండితులపై పదే పదే మండిపడేవాళ్ళు.

అయితే, ఈ ఫిర్యాదు నిశిత పరిశీలనకు అర్హమైనది. ఈ మధ్యకాలంలో, అనేకమంది ప్రాచీనులు, కరపత్రకారులు మరియు ఔత్సాహికులు

ఇతిహాసాల చారిత్రకతను, విక్రమాదిత్య యుగం, గుప్త యుగం యొక్క వైభవాన్ని నిలబెట్టారు.

పి ఎన్ ఓక్ మరియు ఎస్ పి గుప్తా ఆధ్వర్యంలో ఈ చరిత్ర మరియు పురావస్తు శాస్త్ర అభ్యాసకులు 1970లలో చరిత్రను తిరిగి వ్రాయడానికి ఒక సంస్థను తాము ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. గమనించదగ్గ ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే, చరిత్ర యొక్క ఈ ప్రత్యామ్నాయ దృక్పథం, ముఖ్యంగా ఉత్తర మరియు పశ్చిమ భారతదేశంలో ప్రజల మద్దతును పొందింది. 57 BCలో సాంప్రదాయ హిందూ రాజు విక్రమాదిత్య స్థాపించిన శకమైన విక్రమ సంవత్ మొదటి రోజును ఉత్తర మరియు పశ్చిమ భారతీయ సంఘాలు కోల్ కతాలో జరుపుకునే ఉత్సాహాన్ని చూస్తే అందరూ ఆశ్చర్యపోతారు. అదే ఉత్సాహంతో బెంగాలీల సమూహం ఇటీవల బెంగాల్ మొదటి ముఖ్యమైన రాజు సశాంక బైసాఖ్ నెల మొదటి రోజున బంగాభా లేదా బెంగాలీ శకం స్థాపించిన వారికోత్సవాన్ని జరుపుకుంది. కానీ బెంగాలీ యుగాన్ని సశాంక స్థాపించిన ఈ వాదనకు విశ్వసనీయమైన సాహిత్య లేదా పురావస్తు ఆధారాలు మద్దతు ఇవ్వలేదు.

ప్రజా ఆమోదంతో ధైర్యంగా, 1990ల నుండి మరింత సంప్రదాయవాద కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు NCERT పాఠ్యపుస్తకాలలోని విషయాలను నియంత్రించడానికి పదే పదే ప్రయత్నించాయి. కొత్త తరం NRIలు, ఎక్కువగా కార్పొరేట్ టెక్నీలు, ప్రత్యేకించి USA మరియు UKలకు చెందిన వారు, ప్రస్తుత సహస్రాబ్ది ప్రారంభం నుండి మరింత ప్రభావవంతంగా మారుతున్నారు. గ్రహాంతర దేశాలలో, వారు ఏకశిలా భారతీయ హిందూ గుర్తింపును పెంపొందించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

నేడు అమర్ చిత్ర కథ కామిక్ పుస్తక ధారావాహికలో చిత్రీకరించబడిన ప్రాచీన భారతదేశం మరియు దూరదర్శన్‌లో ప్రసారమయ్యే రామాయణం మరియు మహాభారత TV సీరియల్‌లను నిజమైనదిగా భావించడానికి ఇష్టపడతున్నారు తప్ప వాస్తవాలను

ముఖచిత్ర కథ

అంగీకరించాలేకపోతున్నారు .

వారు కొన్ని ఎంచుకున్న ఆచారాలను చాలా వరకు తిరోగమనాన్ని పాటిస్తూ వాటిని నిజమైన హిందూ మతం యొక్క సారాంశంగా ప్రకటిస్తున్నారు . భాక్ బ్లస్టర్ మూవీ కుచ్ కుచ్ హోతా హైలో రాణి ముఖర్జీ ఓం జయ జగదీశా హరే అని పాడే సన్నివేశంలో వారి మనోభావాలు సముచితంగా ఉంటాయి . ఆ విధంగా మనం ఒక పరీక్షా పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటున్నాము , ఇక్కడ చరిత్ర యొక్క అనేక పోటీ కథనాలు మన ముందు ఉన్నాయి. మనం ఎంపిక చేస్తున్నప్పుడు, డాక్టర్ ఆర్ సి మజుందార్ జీవితంలోని మరొక వృత్తాంతాన్ని గుర్తుంచుకోవడం అసంబద్ధం కాదు. భారతీయ విద్యాభవన్ ప్రచురించిన బహుళ-వాల్యూమ్ హిస్టరీ అండ్ కల్చర్ ఆఫ్ ది ఇండియన్ పీపుల్ కి చీఫ్ ఎడిటర్ గా ఆయన ఉన్నారు. భవన్ వ్యవస్థాపకుడు, ప్రముఖ సామాజిక వ్యక్తి KM మున్షీ, వైదిక ఆర్యులు భారతదేశంలోని అసలు నివాసితులు అని సిరీస్ యొక్క మొదటి సంపుటంలో రికార్డ్ చేయమని డాక్టర్ మజుందార్ ను అభ్యర్థించారు. అంతర్జాతీయంగా ఆమోదించబడిన చాలా సాక్ష్యాధారాలు బయటి నుండి భారతదేశంలోకి ఆర్యుల

రాకను సూచించాయి . హరప్పా నాగరికత పురాతనమైనది మరియు వేదశాస్త్రానికి భిన్నమైనది కాబట్టి డాక్టర్ మజుందార్ నిర్ద్వంద్వంగా తిరస్కరించారు. అంతిమంగా మజుందార్ అభిప్రాయాన్ని ఆసంకలనంలో చేర్చారు. కాబట్టి చరిత్రకారులు కాని , రాజకీయనాయకులు కాని , సత్యాన్ని చాటాటానికే ప్రాముఖ్యతను ఇవ్వాలి తప్ప , దాన్ని వక్రీకరిస్తే భావితరాలు క్షమించవు.

గెలుపు

సాటివారితో సరితుగ లేక పక్కవారితో పోటీ పడలేక నేడేదో కోల్పోతున్నామన్న బాధతో రేపేదో భరించాల్సి వస్తుందనే భయంతో తగువులు తెగేదాక లాగుతూ కలిసి బతకటానికి , ఒదిగి జీవించటానికి భయపడుతూ బంధాలను ఒక్కొక్కటిగా తెంపు కుంటున్నారు అసంతృప్తుల విస్ఫోటనాన్ని

పెదేవి బిగువున ఓపిక పడుతుంటే అసహనం ఆవేశంగా మారుతోంది

అహంకారానికి సవాలు విసురుతోంది

మందగామనానికి మందహాసనికి

ముదు స్పర్శకు మనశ్శాంతి కి దూరమౌతూ

తడి అందని వడ గాల్పుల మధ్య

మనసు అంతలా కుతలం అవుతోంది

నిశ్శబ్దంగా గుండె కుంపట్ల కింద

హింసాభండం కుత కుత ఉడుకుతూ

ఆర్తనాదాలు ఖననమౌతూ

పగ ప్రతీకరాల ఆవిర్లు చిమ్ముతున్నాయి

గిరి గీతలు మూసపోతల నడుమ

సమాజపు సున్నితపు త్రాసుల్లో

సమిధులం కాకున్నా ఉండాలంటే

ఎవరి గెలుపు వాళ్ళే నిర్వచించు కోవాలి

ఈదర శ్రీనివాస రెడ్డి

అంతర్దేతం

నీకంటూ ఒక వ్యక్తిత్వం

కర్పూరం కరుగుతూ పరిసరాలను సువాసన భరితం చేస్తుంది.. తను ఎర్రని మంటలో కాలిపోయినా ఆ సువాసనలు మిగిలేవుంటాయి. కొద్దికాలం తన అస్తిత్వాన్ని నిలుపుకుంటుంది. చివరికి వంటకాలో కరిగిపోయిన ఉప్పు వంటకాన్ని రుచికరం చేస్తూ తన అస్తిత్వాన్ని నిలుపుకుంటుంది. ప్రతి మనిషి బ్రతికి తనువు చాలిస్తే సరిపోదు. తన ఉన్న స్థితి నుంచి ఉన్నత స్థితికి చేరుకొని నలుగురికి సహాయపడినప్పుడే తన అస్తిత్వం ఆదర్శం అవుతుంది. దీనికి వ్యక్తిత్వం చాలా అవసరం.

"వ్యక్తిత్వం అంటే నువ్వు నీలా బ్రతకడమే. నీకంటూ ఒక దారి ఏర్పరుచుకో. నీ జీవితాన్ని నీ చేతుల్లో ఉంచుకో. నీ జీవితాన్ని నీ చేతుల్లో ఉంచుకోక మరొకరి చేతులకి మన జీవిత పగ్గాలు అందించామంటే మనకు మనంగా జీవించటం తెలీదనే."

వ్యక్తిత్వం అంటే నువ్వు నీలా బ్రతకడమే. నీకంటూ ఒక దారి ఏర్పరుచుకో. నీ జీవితాన్ని నీ చేతుల్లో ఉంచుకో. నీ జీవితాన్ని నీ చేతుల్లో ఉంచుకోక మరొకరి చేతులకి మన జీవిత పగ్గాలు అందించామంటే మనకు మనంగా జీవించటం తెలీదనే.

నీకొక వ్యక్తిత్వం అంటూ ఏర్పడాలంటే ముందు

నిన్ను నువ్వు ఇష్టపడు. నువ్వేమిటో నీకు తెలియక పోవటమే అసలు సమస్య. నిన్ను నువ్వు యధాతథంగా అంగీకరించగలగాలి. గౌరవించుకోవాలి. అప్పుడే నీకంటూ ఒక వ్యక్తిత్వం ఏర్పడుతుంది.

మనల్ని మనం అంగీకరించటం అంటే మన లోపాలు మన బలహీనతలు తెలుసుకోవడమే. మన చీకటి గుంతలు మనం తెలుసుకున్న రోజున మనమేమిటో మన విలువ ఏమిటో తెలుస్తుంది. మన గురించి మనం తెలుసుకోవాలంటే ముందు ఇతరులతో పోటీ పడడం మానుకోవాలి. నీ ఆంతర్యాన్ని కాదని బాహ్య ప్రపంచానికి ప్రాధాన్యమిస్తే నీపై నీకు గౌరవం లేనట్లే. నిన్ను నువ్వు మోసం చేసుకుంటున్నట్లే.

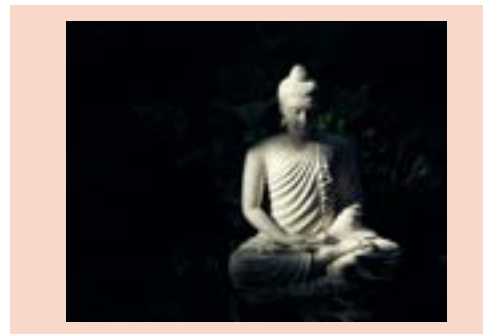
సమాజంలో నిలబడ నీకు, నీ చుట్టూ వున్న వారితో పోటీ పడాలనే తపన, అనుకరించాలనే ఉత్సుకత సహజం. కానీ అది నిన్ను నీవు తీర్చిదిద్దుకునే వరకే. తదనంతరం నీ స్థానాన్ని నువ్వు పదిలపరుచుకోవాలి. నీ బలాలు, బలహీనతలపై స్పష్టత ఏర్పరుచుకోవాలి. నిజవ్యక్తిత్వం కోసం ప్రయత్నించాలి.

నిజాయితీ నుండే నియయవర్తన

సాధ్యం. అటువంటి వ్యక్తిత్వం కనుక నువ్వు పొందగలిగితే సమాజం నిన్ను ఆదరిస్తుంది. మనపై మనకున్న విశ్వాసాన్ని పసిగట్టి మనల్ని మార్గదర్శకులుగా చేసుకొని మీ వెంట నడిచే వారెందరో. మొక్కవోని వ్యక్తిత్వం నిన్ను నాయకుణ్ణి చేస్తుంది.

చేతితో వెదజల్లినా, చేతి నుంచి జారిపడినా, చేతితో విత్తినా, విత్తనం మొలకెత్తక మానదు. మనం కూడా మన ప్రమేయం లేకుండా జారిపడినా నిలదొక్కుకోవాలంటే దృఢమైన వ్యక్తిత్వం అవసరం. నిన్ను నువ్వు నిర్వచించుకున్నప్పుడే నీ వ్యక్తిత్వం అవగతమౌతుంది. ప్రపంచం, మన చుట్టూ వున్న సమాజం మన జీవితాన్ని నిర్వచించడానికి ప్రయత్నిస్తే మీపై మీకు నమ్మకం లేనట్లే. నీ వ్యక్తిత్వం పట్ల నీకు నమ్మకం వున్నట్లైతే అదే ఆత్మవిశ్వాసం అవుతుంది. ఆత్మవిశ్వాసంతో నువ్వు ఒక అడుగు ముందుకే వేస్తే, ఒక వ్యవస్థను నిర్మించగలవు. ఒక జాతి ఎదుగుదలకు, పరిణామానికి, వికాసానికి ఆత్మవిశ్వాసం మూల

అవి-ఇవి

ఆవుల ఆవలింతల పైన పన్ను

కారణం.

మనకై మనకున్న విశ్వాసమే మీ చుట్టూ ఒక రక్షణ వలయం ఏర్పరుస్తుంది. మనకు మనం దక్కాల్సిందే, మనకు మనంగా మిగలటమే గొప్ప విజయం. మనకి మనంగా ఎదగడానికి ఎన్నో అవకాశాలున్నాయి. అయితే ఈ అవకాశాలన్నీ బయట ప్రపంచంలో వున్నాయనుకోవటం పొరపాటు. ఎక్కవలసిన ఎన్నో మెట్లు కనబడుతుంటాయి తప్ప పాదం మోపవలసిన మొదటి మెట్లు మాత్రం కనిపించదు. అంటే మనల్ని మనమే తెలుసుకోలేక పోతున్నాం. ఆ మొదటి మెట్లు ఎవరికైతే కనపడుతుందో, మొదటి అడుగు ధైర్యంగా ఎవరు ముందుకు వేస్తారో వాళ్ళే నాయకులుగా జాతికి గుర్తుండిపోతారు. ఈ సమాజంలో అటువంటివాళ్ళు చాలా అరుదుగా ఉంటారు. మిగిలినవారు వీళ్ళను అనుసరిస్తారు.

★★★

న్యూజిలాండ్ ప్రభుత్వం తన రైతులకు వారి ఆవులు ఉత్పత్తి చేసే అపానవాయువు, ఆవలింతలు, తేన్పులపై పన్ను విధించాలని భావిస్తోంది, ఇది ప్రపంచంలోనే ఇటువంటి కార్యక్రమం మొదటిది. ప్రభుత్వం నుండి వచ్చిన కొత్త ప్రతిపాదన పట్ల దేశంలోని రైతులు నిరసనలు తెలుపుతున్నారు.

దేశంలోని వాతావరణ మార్పుల వల్ల వ్యవసాయ పరిశ్రమ నుండి పెరుగుతున్న గ్రీన్ హౌస్ వాయు ఉద్గారాలను తగ్గించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. న్యూజిలాండ్ - 2050 నాటికి నికర-సున్నా కార్బన్ డయాక్సైడ్ ఉద్గారాలను చేరుతుందని ప్రతిజ్ఞ చేసింది - ఆవు ఉద్గారాలపై ప్రపంచంలోనే మొదటి సారిగా పన్నును ప్రతిపాదించింది. ప్రపంచ మానవజన్య మీథేన్ ఉద్గారాలలో మూడింట ఒక వంతుకు పశువులు కారణమని అధ్యయనాలు అంచనా వేయగా, చమురు మరియు వాయువు కార్యకలాపాలు 63% ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నాయి

పెంచిన జంతువుల సంఖ్య, పొలం పరిమాణం, ఉపయోగించిన ఎరువుల రకం మరియు వాటి ఉద్గారాలను తగ్గించేందుకు రైతులు తీసుకునే చర్యలతో సహా అంశాలపై

లెవీ ఆధారపడి ఉంటుంది. ఇది 2050 నాటికి వాతావరణంలోకి న్యూజిలాండ్ యొక్క పశువుల విడుదల మీథేన్ పరిమాణాన్ని 47 శాతం వరకు తగ్గిస్తుందని అంచనా వేయబడింది.

న్యూజిలాండ్ లోని అతిపెద్ద పర్యావరణ సమస్యలలో ఇది ఒకటి. దేశంలోని 6.2 మిలియన్ ఆవులు సహజంగా విడుదల చేసే గ్రీన్ హౌస్ వాయువులు, పశువుల మూత్రంలో నైట్రస్ ఆక్సైడ్ మరియు ఆవు తేన్పులలో మీథేన్ వాయువుతో సహా వారి జంతువుల నుండి విడుదలయ్యే గ్యాస్ ఉద్గారాల కోసం రైతులు ఈ పథకం కింద పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

వాతావరణంలో కార్బన్ డయాక్సైడ్ గా ఉద్భవిస్తుంది, ఇది కిరణజన్య సంయోగక్రియ సమయంలో గడ్డి మరియు ఇతర మొక్కల ద్వారా తీసుకోబడుతుంది. ఆ మొక్కలను జంతువులు తింటాయి. జీర్ణక్రియ సమయంలో మీథేన్ బయటకు వస్తుంది లేదా అపానవాయువుగా లేదా కుళ్ళిపోతున్న ఎరువు ద్వారా విడుదల అవుతుంది. విడుదలైన తర్వాత, మీథేన్ కార్బన్ డయాక్సైడ్ గా మారడానికి ముందు ఒక దశాబ్దం పాటు వాతావరణంలో ఉంటుంది. దానిని మళ్ళీ మొక్కలు తీసుకుంటాయి.

గిరిజా సమేత గోపాలం

కామెడీ
కథ

ఎనుగంటి
వేణుగోపాల్

గోపాలం ఆఫీస్ కి తయారై వెళ్లబోతుంటే టిఫిన్ బాక్స్ అందిస్తూ "ఏమండీ! ఇదేం బాగోలేదండీ!" అంది గిరిజ.

"అరే! భలే గెస్ చేసావే? పోయిన నెల ఈ డ్రెస్ వేసుకున్నప్పుడు మా కొలీగ్ కూడా అచ్చంగా ఇదే మాట అన్నాడు" వెంటనే రియాక్ట్ అయ్యాడు గోపాలం.

కంగారుగా "నేనన్నది మీ డ్రెస్ గురించి కాదండీ!" అంది.

'తన డ్రెస్ గురించి ఇంత పట్టింపు ఈవిడ గారి కెప్పుడొచ్చిందా?' అని ఓ మూల శంకిస్తూనే "మరి?" అంటూ ఆశ్చర్యపోయాడు.

"వచ్చేవారం చిన్నోడి బర్త్ డే కదా! షాపింగ్ సంగతి మరిచిపోతారేమోనని!"

"నాకు గుర్తుంది. రేపు ఈవినింగ్ చిన్నోడిని తీసుకెళ్ళి వాడికి నచ్చిన డ్రెస్సే కొనిస్తాలే!"

"అది కాదు నేననేది!"

"వాడి బర్త్ డే ఫంక్షన్ కి కావల్సిన పార్ట్ అరేంజ్ మెంట్స్ మెనూ అంటావా! నాకవన్నీ సంబంధం లేదు. నువ్వే చూసుకో! సింపుల్ గా నేను ఓకే చెప్పేస్తాను"

"ఓవర్ ఆక్టింగ్ ఆపి చెప్పేది వినండి?"

'మన పెళ్లి మంత్రాలు చెవిన పడ్డప్పటి నుండి వినటమే అలవాటయ్యిందిగా' అనుకున్నాడు గోపాలం.

"నేనో పదివేల పట్టుచీర కొనుక్కుంటానండీ!" అంది గారాలు పోతూ.

భార్యను కొరకొరా చూస్తూ "పదివేల పట్టుచీరేం ఖర్చు! ఏకంగా యాభైవేల పట్టుచీర కొనుక్కుండువులే!" అన్నాడు.

"నిజంగా!" ఆమె కళ్ళు మిలమిలా మెరిసాయి.

"నిండిన నీ చీరల బీరువా సాక్షిగా!"

అప్పుడు అర్థమైంది శ్రీవారి వెటకారం. వెంటనే బుంగమూతి పెట్టింది.

"చిన్నోడి బర్త్ డేకి నీవు పట్టుచీర కొనుక్కోవడం దేనికి? షాపింగ్ చేయడానికంటూ అర్థంపర్థం ఉండక్కర్లా?" బుర్ర హీటై పోతోందతనకి.

ఆఫీస్ కి టైం వుతుంటే మధ్యలో ఈ వాయింపేంటనుకుంటూ వాచీలో సమయం చూసుకున్నాడు చిరాగ్గా.

"చిన్నోడి బర్త్ డేకి ఈసారి మీ కొలీగ్స్ ని ఫ్యామిలీస్ తో పాటు ఇన్వైట్ చేస్తా అన్నారు. అలాగే మన వీధిలో వాళ్ళని ఎలాగూ పిలుసాం. ఎంతైనా మీ భార్యను. ఫంక్షన్ లో నేను గ్రాండ్ గా కనిపించాలా వద్దా?" బుంగ మూతి పెట్టింది.

"పాతవి కట్టుకుంటే నీ గ్రాండ్ నెస్ కి లోటేం వచ్చిందో మరి?"

"ఇంకేమైనా ఉందా? మన

పక్కింటి పారిజాతం కొత్త పట్టుచీరతోనే సత్యనారాయణ వ్రతం చేయిస్తుంది. మరి మనకేం తక్కువండీ!"

'అవును. క్యాష్ తప్ప...'
గొణుక్కున్నాడు గోపాలం.

అతడలా గొణుక్కోవడం పూర్తయిందో లేదో ఎప్పుడు వెళ్ళిందో లోపలికి. తిరిగి వచ్చిన గిరిజ అతడి చేతిలో ఒక కొత్త కవర్ పెట్టింది ఉత్సాహంగా.

కరోనా వైరస్ ని చూసి వణికిపోతున్న వాడిలా "ఏమిటిది?" భయం భయంగా చూశాడు దాని వంక.

ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుతూ "మీరు మరీను! ఆల్రెడి నిన్న సాయంత్రమే ఎదురింటి పంకజంతో వెళ్లి చీర కొనుక్కొచ్చా! మీరెలాగూ నా మాట కాదనరని" అంది కవర్ నుంచి చీర బయటకు తీసి బిల్ కనబడేలా భర్తకి అందిస్తూ.

ఆ చీరవంక చూడకుండానే కవర్ తిరిగి అందిస్తూ రుసరుసా వెళ్ళిపోయాడు. ఆమె ముసి ముసిగా నవ్వుకుంది.

★★

భర్త పక్కన మంచం మీద కూర్చుంటూ "ఏవండీ! వచ్చే నెలలో మన మ్యారేజ్

డే! గుర్తుందా?" గోముగా అడిగింది గిరిజ.

భార్య బుగ మీద చిన్నగా చిటికె వేస్తూ "లేకేం? ఆరోజంతా స్పెషల్ స్పెషల్! ఇంట్లో నో వంట. అంతా బయట. రెస్టారెంట్లు, సినిమాలు, షికార్లు, ఓకేనా డియర్!" హుషారుగా అన్నాడు గోపాలం.

"అవన్నీ రాతీనే కదా! ఈసారి మ్యారేజ్ డేని కొత్తగా జరుపుకుందాం"

"ఓయస్! ఎలాగో చెప్పు" అన్నాడు గోపాలం.

"ఈసారి లాంగ్ టూర్ ప్లాన్ చేద్దాం"

"అలాగే"

"వారం ముందు కంచికి వెళదాం..."

"కంచి కామాక్షి అమ్మవారిని దర్శించు కోవదానికా?"

"అదొక్కటే కాదండోయ్! ఈసారి మన మ్యారేజ్ డేకి పేద్ద చీర కట్టుకోవాలని ఉంది"

"అమ్మో! పెద్ద చీరే! అది కట్టుకుంటే నీవు కనబడవేమో?"

"ఆపండి. మీ వేళాకోళం. పెద్ద చీరంటే ఖరీదైన చీరన్నమాట..."

"ఖరీదైన చీర అంటే?" పాతాళలోకం పాదాల నుంచి వచ్చిందా గొంతు.

"ఎంత లెండి? ఆ మధ్య చిన్నోడి బర్త్ డేకి వాగ్దానం చేశారు కదా! జస్ట్ ... యాభైవేల చీర..."

'బుద్ధి తక్కువై నోరు జారితే... దాన్ని వాగ్దానంలా మార్చేసావా? వామ్మో!'
గింజుకున్నాడు గోపాలం.

భర్త నుండి పాజిటివ్ స్పందన రాకపోయేసరికి "మీ బ్లడ్ గ్రూప్ బి పాజిటివ్! పాజిటివ్ గా ఆలోచించండి" ఎంకరేజ్ చేసింది గిరిజ.

"అదే లోచిస్తున్నా! ఆఫీసులో లోసుకి అన్ని గేట్లు మూసుకుపోయాయి. ఇప్పుడే గేటు తెరవాలా అని..." అన్నాడు గోపాలం.

"అయ్యో! ఆ విషయంలో మిమ్మల్నన్నలు డిస్టర్బ్ చేయనైంది" అంటూ గిరిజ మెల్లగా జారుకుంది అక్కడి నుండి.

★★

"ఏమండీ! మీకీ విషయం తెలుసా?" భర్తకి భోజనం వడ్డిస్తూ అంది గిరిజ.

"తెలుసా?" అదోలా నవ్వి "నాకు తెలియక

పోవడమేంటి గిరిజా? ప్రతిదీ తెలుస్తుంది. తెలియకపోయినా తెలుసుకుంటాను" అన్నాడు గోపాలం.

"మరి ఏమాలోచించారు?"

"ఇందులో పెద్దగా ఆలోచించడానికేముంది?"

"అసలు మీరు దేని గురించి అంటున్నారు?" సందేహం కలిగిందామెకి.

"అదే! ఆ కొత్తరకం వంకాయలు తింటే దురద పెడుతుందని... శాస్త్రవేత్తలు పరిశోధనలు జరిపేంతవరకు ఆ వంకాయలు తినడం ఆపేయాలని పేపర్లో ఇచ్చారన్న విషయం..."

"అయ్యో... శ్రీవారూ!" ఎడమచేత్తో నుదురు చరుచుకుంది గిరిజ.

భార్య వైపు చూడకుండా తన ఫ్లో కొనసాగిస్తూ "అందుకేగా! ఈరోజు మార్కెట్లో ఆ రకం వంకాయలను వదిలేసి, మరో కూరగాయలు తీసుకువచ్చాను" అన్నాడు గోపాలం ఎంతో గొప్పగా.

"నా విషయంలో తప్ప మిగతా వాటిలో బాగానే ఉంటారు గానీ, నేనన్నది దాని గురించి కాదండీ!"

గతుక్కుమన్నాడు "మరి దేని

గురించో?"

"వచ్చే ఆదివారం నాన్నగారి రిటైర్మెంట్ డే! అది గుర్తుందా?" అడిగింది సీరియస్ గా.

'వదలకుండా రిటైర్మెంట్ డే అనేదాన్నొకటి కూడా కనిపెట్టేశారూ? వారెవ్వా!' అదోలా నవ్వాడు గోపాలం.

పైకేమో" అదేదో 'ఇంటర్నేషనల్ ఇంపార్టెంట్ డే' అన్నట్టు తప్పక గుర్తుండాలంటావా?" మొహం అదోలా పెట్టాడు.

"అవున్నెండి! మీకెందుకు గుర్తుండాలి? అది మీ నాన్నగారి రిటైర్మెంట్ డే కాదు కదా!" రుసరుసలాడింది గిరిజ.

మ్యాటర్ పక్కదోవ పడుతోందని ఎరిగిన బుద్ధి జీవి గోపాలం "అసలేమైంది? విషయం చెప్పొచ్చు కదా!" అన్నాడు ముఖం మీద బలవంతపు నవ్వు పులుముకుంటూ.

గిరిజ మాట్లాడక పోయేసరికి "అప్పుడే మీ నాన్నగారు రిటైర్మెంట్ అయిపోయి వన్సియర్ అవుతుందా?" బోలెడు ఆశ్చర్యపోతూ "టైం భలే ఫాస్ట్ గా గడుస్తోందే!" అన్నాడు ఆమె అలక పోగొట్టాలని.

"నేనూ అదే ఆశ్చర్యపోయాను.

ఈరోజు మార్నింగ్ అమ్మ ఫోన్ చేసి చెప్పేదాకా నాకా విషయమే తెలియదు"

'అదా విషయం! మీ అమ్మ చెప్తేనే నీకు తెలిసిందన్నమాట. మరి నాకెట్లా గుర్తుంటుంది' లోలోపల గొణుక్కున్నాడు.

ఏ క్షణంలో ఏం జరుగుతుందోనని ముందైతే గబగబా నాలుగు మెతుకులు నోట్లో కుక్కుకున్నాడు... ఇంటర్వెల్ కి స్కోప్ ఇవ్వకుండా.

గిరిజ కూడా కాస్త గ్యాప్ ఇచ్చింది. ముందైతే శ్రీవారు భోజనం పూర్తి చేసుకోనని.

హాయిగా భోంచేసి శుభ్రంగా చేతులు కడుక్కుని చేతులు తుడుచుకుంటూ "ఇంతకీ మీ అమ్మ ఏం చెప్పిందో చెప్పలేదు" అడిగాడు గోపాలం.

"మా తమ్ముడి ఫ్యామిలీని, మన ఫ్యామిలీని పిలిచి ఆరోజు భోజనాలు ఏర్పాటు చేస్తుందట"

'రిటైర్మెంట్ డే ఫంక్షన్స్ ని కూడా సరికొత్తగా ప్రపంచానికి పరిచయం చేస్తున్నారా? వారెవ్వా! ఏం ఫ్యామిలీ మీది?' అత్తగారి కుటుంబాన్ని అభినందించుకున్నాడు మనసులో గోపాలం.

"గుడ్! వెళ్ళాం. ముందుగానే లీవ్ సాంక్షన్

చేయించుకుంటాలే! అంతేగా!"

"అంతేనా అంటే ఇంకా ఉంది. వొట్టి చేతులతో ఎలా వెళ్తాం?" అంది

'అవునవును. మీ నాన్న చంటి పాపాయి కదా! బోలెడు స్టార్ చాక్లెట్స్ తీసుకెళ్తాంటే...! లోపల పళ్ళు కొరుక్కుంటూ పైకి మాత్రం "మాంచి గిప్టాకటి తీసుకెళ్తాం. సరేనా?" సర్ది చెప్పాడు గోపాలం.

"నాన్నగారి రిటైర్మెంట్ రోజున బోలెడు బహుమతులు వచ్చాయి. కొత్తగా ఆయనకి గిఫ్ట్ లెందుకు..." అంటూ గ్యాప్ ఇచ్చింది.

ఏం చెబుతుందోనని సస్పెన్స్ భరించలేక చచ్చి పోతున్నాడు గోపాలం.

"నేనే ఒక మంచి చీర కొనుక్కుంటా!" తీవ్ర కబురు చల్లగా భర్త చెవిలో వేసింది ఉత్సాహంగా.

తనకే గనక మంత్రశక్తులు ఉంటే... ఎప్పుడో అక్కడి నుండి చల్లగా జారుకునేవాడు.

కానీ అది కుదరని పని కదా!

"మీ నాన్నగారి రిటైర్మెంట్ డే ఫంక్షన్ కి, నీవు చీర కొనుక్కోడానికి ఏమైనా మ్యాచింగ్ ఉందంటావా?"

"మా మరదలు టేస్ట్

మీకు తెలియదు లెండి. నా చీరలన్ని ఆమెకి తెలుసు. పాత చీరే కట్టుకుని వచ్చావా వదినా! అని దెప్పి పొడుస్తుంది. అది నేను భరించలేనండి. ఇక మీరెలా భరిస్తారు చెప్పండి" అంది గిరిజా డ్రమటిక్ గా.

'అవును మరి. నీ సరికొత్త చీరల భారం నేనెలా భరిస్తాను? 'ఉడుక్కున్నాడు గోపాలం.

★★

"ఏమండీ! మీకో గుడ్ న్యూస్!" భర్త భుజాలు పట్టుకుని కుదుపుతూ హుషారుగా అంది గిరిజ.

"చిన్నోడు స్కూల్ ఫస్టాచ్చాడా?" గోపాలం కళ్ళు మిలమిలా మెరిసాయి.

"ఆ... అదొక్కటి తక్కువ! వాడి మొహానికి ఫస్టు రావడం కూడానా?"

'నాకా ప్రమోషన్ దరిదాపులో లేదు. సాలరీ పెరిగే ఛాన్స్ అసలే లేదు. మరి నాకు శుభవార్త ఏముంటుందబ్బా?' తెగ ఆలోచించాడు. కానీ గోపాలం వెరి బుర్రకు తట్టలేదు.

"మొన్నటి ఉగాది పండుగకి కట్టిన చీర అయిదువందల నూట పదిహేనవది. ఇప్పుడు నేను

అయిదువందల నూట పదహారవ చీర కొనుక్కో బోతున్నానోచ్!" అంది చిన్నపిల్లలా చప్పట్లు కొడుతూ.

కోరస్ గా తను చప్పట్లు కొడుతూ "డబ్బులు ఎక్కడివోచ్?" అంతే హుషారుగా ప్రాస కలిపాడు గోపాలం.

"అలా అంటారేంటి?" గిరిజ భర్త వంక అనుమానంగా చూసింది.

"అదేదో నిన్ననే చెప్పాల్సింది"

"కొత్తగా ఈఫిటింగేంటి?" మొదటి సారి భర్తని శంకించినదా ఇల్లాలు.

"నిన్ననే హోండా యాక్టివా బుక్ చేశాను"

కంగుతింది గిరిజ.

"ఇప్పుడున్న స్పెండర్ బైక్ కి ఏమైందట?"

ఈ టైంలో భర్త కొత్త బైక్ కోసం మనీ స్పెంట్ చేయడం ఆమెకి నచ్చడం లేదు.

"మొన్న మీ అమ్మ వాళ్ళింటికి భోజనానికి వెళ్ళినప్పుడు... 'ఇంకా పెళ్ళినాటి క్రీస్తుపూర్వపు బైకే వాడుతున్నారా బావా?'... అని మీ తమ్ముడు బనాయించాడు. నాకు మహా

ఇరకాటంగా అనిపించిందనుకో!

నేనే
తట్టుకోలేకపోయాను. ఇక
నువ్వెలా తట్టుకుంటావు చెప్పు?
పైగా కొత్త బైక్ వెనకాల నిన్ను
కూర్చోబెట్టుకొని షాపింగ్ కి,
షికార్లకి వెళ్తుంటే ఎంత హుందాగా
ఉంటుంది నీకు? అందుకే వెంటనే
బుక్ చేసా!"

తన ప్రమేయం
లేకుండానే గిరిజ పెదాలు
ఫెవికాల్ అతికించుకున్నట్టు
అయిపోయాయి.

సోఫాలో భర్త పక్కన చేరి
"ఏమండీ!" చాలా మురిపెంగా
పిలిచింది గిరిజ...నంది అవార్డు
గలిచే నటనని కురిపిస్తూ.

అంతే మెలోడ్రామా ప్లే
చేస్తూ "చెప్పవోయ్! నా దగ్గర
బిడియం దేనికి?" అన్నాడు
గోపాలం.

భార్య తాడు పేనక ముందే
తాను ముడి వేయాలన్నది అతడి
ఆలోచన.

భర్త తిరకాసు పెట్టకముందే
విషయం చెప్పాలని ఆమె
తపన "మరే..." అంటూ నోరు
విప్పబోయింది.

"అబ్బా! ఏంటి సస్పెన్స్?
చెప్పేసేయ్!" అన్నాడు
ఆత్రపడుతున్నట్టు యాక్టింగ్

చేస్తూ.

'పర్లేదు. మంచి మూడ్
లోనే ఉన్నట్టున్నాడీయన.
మనసులో మాట విప్పేయాలి.
అవుననిపించి, తొందరగా పని
కానిచ్చేసుకోవాలి' అనుకుంటూ
చిన్నగా చిటెక చేసింది గిరిజ.

రన్నింగ్ రీస్ అన్నాక ఎవరి
అడుగు ముందు పడితే వారే విన్
కదా!

అందుకే తెలివిగా గోపాలం
అలర్ట్ అయ్యాడు.

"చెప్పడం మరిచాను. మై
డియర్ గిరిజా! మా సూపరిండెంట్
ఈ నెలాఖరుతో రిటైర్
కాబోతున్నాడు"

"ఇప్పుడీ సమయంలో
ఈ విషయం చెప్పడం అంతా
అర్జెంటా?" అంది గిరిజ గుడ్లరిమి
చూస్తూ.

"చెప్పకపోతే నీకెలా
తెలుస్తుందోచ్!"

"అవును చెప్పండోచ్! నోట్సు
వ్రాసుకొని ఐఎఎస్ కి ప్రిపేర్
అవుతాను" అంది వెటకారంగా.

"అలా విసుక్కుంటే
ఎలాగోచ్! ప్రమోషన్ కాదు
గానీ మరొకాయన ట్రాన్స్ఫర్ పై
వచ్చేంతవరకు నాదే ఇంచార్జ్
అన్నమాట!" దర్పంగా చెప్పాడు

గోపాలం.

"మూణ్సాల్ల
సంబరమన్నమాట" అంటూ
మూతిముడిచింది.

"మరి ఆ సెక్షన్ కి బాస్
అన్నాక హుందాగా ఉండాలిగా!"

"ఇప్పుడు మీ
హుందాతనానికి ఏం
తక్కువైందనట?"

"కదా! డ్రెస్ కోడ్ కూడా
డిగ్నిటీగా ఉండాలని...కోటుకి
కొలతలిచ్చి వచ్చానోచ్" అన్నాడు
నవ్వుతూ.

'మరి తను కొనాలనుకున్న
కొత్త చీర మాటో?' గింజుకుంది
గిరిజ.

'ఇంకేం
అడుగుతుంది నీరసంగా సోఫాలో
వెనక్కి వాలిపోయింది గిరిజ.

అలా మెల్లమెల్లగా
గిరిజ చీరల మేనియాకి చెక్
పెట్టగలిగిన గోపాలం ...
పండుగలకి, పబ్బాలకు మాత్రం
... సందర్భానుసారంగా భార్యకు
చీరలు కొనిస్తున్నాడు సుమీ!

★★★

వెన్నెలదారిలో... వలపుల సెగ

సరసమైన
కథ

శ్రీనివాసరావు
తిరుక్కోవుళ్ళూరు

కామేశం-పరుగుపరుగున తన మేనమామ గోపాలం ఇంటికి చేరుకున్నాడు. కామేశం, గోపాలం ఇద్దరూ ఇంచుమించుగా సమవయస్కులు కావడంతో ఇరువురిమధ్య మంచి సాన్నిత్యమే ఉంటుంది. గోపాలానికి ఇరవై ఏడు వత్సరాలుకాగా, అతని మేనల్లుడు కామేశానికి ఇరవైనాలుగు వసంతాలు.

'గోపాలం మావయ్య' డాబామీద ఉన్నాడని అమ్మమ్మ చెప్పడంతో గబగబా మెట్లెక్కి పైకి వెళ్ళాడు. అక్కడ మేడమీద గోపాలం ఏదో దిండులాంటి పుస్తకం చదువుతూ కనిపించాడు. గోపాలం-ఓ సీనియర్ లాయర్ దగ్గర అప్రెంటిస్ గా చేస్తున్నాడు., తీరికవేళలో 'కవిత్వాన్ని' వంటబట్టించుకోవడానికి కవిత్వపు వంటకాలు చేస్తుంటాడు.

అప్పుడు, గోపాలం-ఓ కవితా కాకుండా, ఓ సైంటిస్టులా, అపరమేధావిలా దర్శనమిచ్చాడు, కామేశం కళ్ళకు.

అతన్ని ఆలా చూడడంతోనే కామేశానికి ఉద్దేశంతో రోమాలు

నిక్కబొడుచుకున్నాయి. అంతే..., అతన్ని సమీపిస్తూ "మావయ్యా! నీలాంటి మేదావు నాకు మావయ్య కావడం నా జన్మజన్మల అదృష్టం!" అక్కడే వున్న సిమెంట్ చప్టామీద కూర్చుంటూ అన్నాడు కామేశం, ఆయాసంతో వగరుస్తూ.

గోపాలం చిన్నగా నవ్వుతూ- "ఒరేయ్, 'మేదావు' కాదురా. 'మేధావి' అని అఘోరించు. ముందు వచ్చిన పనేంటో సూటిగా చెప్పు. నా సహనానికి 'గ్రూప్ వన్', 'గ్రూప్ టూ' లాంటి పరీక్షలకు గురిచేయకుండా... సూటిగా పాయింటుకురా" అన్నాడు, మేనల్లుడిమీద చిటపటలాడుతూ.

"మావయ్యా, ఏం చేస్తున్నావు?!" అడిగాడు కామేశం అమితాసక్తిని కనబరుస్తూ. "సాహిత్యాన్ని ఔపోశనం చేస్తున్నాను..." అన్నాడు గోపాలం గొంతుని గంభీరంగా సవరించుకుంటూ. "దేని గురించి...?" అంటూ మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు, కామేశం.

"ఈ దేశాన్ని మార్చడానికి..." ఎదో ఆలోచిస్తోన్న వాడిలా, ఫోటోకి ఫోజుపెడుతున్నట్టుగా బుగ్గమీద

పెన్ను అనించుకుని అన్నాడు.

"దేశాన్నెందుకు మార్చడం..., మనదేశం నీకు నచ్చలేదా? ఏ దేశం వెళ్లిపోతున్నావు?!" అడిగాడు ప్రశ్నలవర్షం కురిపిస్తూ.

"ఒరేయ్, మూర్ఖశిఖామణి! 'దేశాన్ని మార్చడమంటే' - నేను వెళ్లిపోవడకాదు. ఇక్కడ ప్రజల ఆలోచనా, జీవన స్థితిగతులలో సమూలంగా మార్పు తీసుకురావడం..." అన్నాడు సంఘ సంస్కర్తలా తన పిడికిట్లో కలాన్ని మరింత గట్టిగా బిగిస్తూ.

"దానివల్ల నీకేంటి ఉపయోగం...?!" అడిగాడు కామేశం మలిసందేహా నివృత్తికై.

గోపాలం-చప్పున "మంచి పేరుకోసం..." అంటూ ఉత్సాహంగా చెప్పాడు.

"'గోపాలం' -నీది మంచి పేరే కదా,

మావయ్యా...!" మళ్ళీ అడిగాడు ఆశ్చర్యపోతూ.

గోపాలం-ఒక్కసారిగా కామేశం మాటలకి వెర్రిచూపులతో బిక్కమొఖం పెట్టాడు. అంతలోనే తేరుకుని "మంచి పేరంటే అందరి దగ్గర గొప్పగా 'పెద్దపేరు..' సంపాదిద్దామని..." కాస్త కంక్రూజన్ ఇస్తున్నట్టు నీరసంగా చెప్పాడు.

"సత్యవరపు వీరవెంకట సత్యనారాయణ లక్ష్మీవరప్రసాద రామగోపాలం-మన కాలనీలో అందరికంటే నీదేకదా పెద్దపేరు...?!" మళ్ళీ శరాఘాతంలాంటి ప్రశ్నని సంధించి వదిలాడు.

గోపాలం, హడలెత్తుపోతూ "ఒరేయ్, నీ ప్రశ్నలతో బుర్ర తినకు. నీకు సమాధానాలు చెప్పడమంటే- నన్ను-నేను నా సమాధి సమారాధనకు పూనుకున్నట్టేరా!

'అడిగేవాడికి, చెప్పేవాడు లోకువ'-అని ఎందుకంటారో ఇప్పుడు అర్థమైందిరా..." అంటూ ఒంట్లోకి మరింతశక్తిని సమకూర్చుకున్నట్టుగా కుర్చీలో సర్దుకున్నట్టుగా కూర్చుని.....

"పెద్దపేరు-అంటే సాహితీలోకంలో మంచి గుర్తింపు సాధించుకోవడంమన్నమాట..."

బేజారెత్తిపోయిన మనసుకి కాసంత నిబ్బరాన్ని ఆపాదించుకొంటూ, సమాధానపర్చాడు.

ఈసారి కామేశం, తన కళ్ళను తళతళమెరిపిస్తూ "ఇప్పుడు అర్థమైంది మావయ్యా...! ఇంతకీ సాహితీలోకమంటే అది మన భూలోకంలోనేవుందా...లేక, వేరేదేశమా...?" అడిగాడు మళ్ళీ అమాయకంగా ముఖంపెట్టి.

కామేశండాటికి గోపాలం తారెత్తిపోయాడు. "ఒరేయ్ కామేశం, ఎందుకురా నా జీవితాన్నిలా లైవ్ లో ఆడుకుంటున్నావు. నువ్వు ఇంకో ప్రశ్న వేశావంటే ఏమి చేస్తానో, ఏమైపోతానో... నాకే తెలియదు" అంటూ తుఫానులా విరుచుకుపడి, అంతటితో మేనల్లుడి ప్రశ్నల పరంపరకి ఫుల్ స్టాప్ పెట్టించాడు.

"ఆ సాహితీలోకం ఎక్కడుంటే నాకెందుకుగానీ, నీ హడావిడిలోపడి నేనొచ్చిన పని మర్చిపోయాను. మావయ్యా...! నువ్వు చెప్పినట్టేగానే ఆ అమ్మాయి 'నన్ను నిజంగానే

ప్రేమిస్తూంది' అనుకుంటా. నన్ను చూసి ప్రేమకపోతంలా కిలకిలా నవ్వుతోంది.. నీ దూరదర్శనానికి... నా అనంతమైనా నివాళులు... నీరాజనాలు...." అంటూ ప్రవాహంలా పోర్లిపోతోన్న

కామేశానికి గోపాలం అడ్డుతగిలి, "కొత్తగా ఈ పేపరు బాష ఏప్పుడు నుంచి మొదలెట్టావురా?! నివాళులు ఇచ్చేది చచ్చినవాళ్లకు. నీ భాషా పాండిత్యం! తగలెట్ట.. "మళ్ళీ మేనల్లుడుపై రుసరుసలాడాడు.

"ఓ అదా? ఈ మధ్య ఆ అమ్మాయిని చూడంకోసం తరచూ వెళ్లి, వాళ్ళ షాపులో పేపర్లు కొంటున్నానులే. నాకు తెలియకుండానే ఆ దినపత్రికలు చదివేస్తున్నాను..." అంటూ గోపాలంలో తలెత్తిన సంశయానికి సమాధానమిచ్చాడు, కామేశం.

"దినం పత్రికల్లో ఛీ..! ఛీ..!! నీ భాషా ప్రవీణ్యం నాకంటుకుంది. అదేరా ఆయా దినపత్రికలలో పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో వేసే 'శ్రద్ధాంజలి'లు చదివి చదివీ, నీ మాటలతో నాకు దినంపెట్టేస్తున్నావు కదరా.

అయితే-ఆ అమ్మాయి నిన్ను చూసి నవ్విందంటావు! ఇక ఆలోచించకు-ఆశాభంగం!! ప్రేమంటే-పాములా పొక్కుకుంటూ పెనవేసుకుపోవాలి. ఆసపపాదులా అల్లుకుపోవాలి. ఈగలా రొదచేస్తూ ఎదురొడ్డి నిలబడిపోవాలి" కవితావేశంగా అన్నాడు గోపాలం, తన మేనల్లుడు కామేశానికి ప్రేమోపదేశ ప్రసాదాన్ని వితరణకావిస్తూ.

"మావయ్యా, నువ్వు ఏదోరోజూ గొప్ప కవివి అవుతావ్ మావయ్యా... అవుతావు...! మంచి తనువున్న మహారాజువి. నీ మాటలు - 'జీడిపప్పు ఉప్పా'లో జీడిపప్పు పలుకులు దొరికినంత ఆనందాన్ని కలిస్తున్నాయి. నువ్వు చెప్పిన ఈగ, పాములను మించి ప్రేమకోసం పోరాడతాను. అయితే - ఆ అమ్మాయి ఈ పీసు మిఠాయి ముఖాన్ని ప్రేమిస్తుందానీ...?!" అణుబాంబులా వేదిస్తోన్న అనుమానాన్ని వ్యక్తంచేసాడు కామేశం.

గోపాలం - కామేశం అనుమానాన్ని పటాపంచలు చేస్తూ "నీకేమి తక్కువరా? ఈ భూగోళంలో పీసు మిఠాయిపై మక్కువ వున్నవారు ఎవరైనా నీ పీసు మిఠాయి మోహాన్ని వదులుకుంటారా...?! అమాంతం అక్కున చేర్చుకుంటారు. మనసుకీ, తనువుకీ తేడా తెలియని అమాయక పక్షివి. ఒక లవర్ కీ ఉండాల్సిన సర్వాంగ లక్షణాలన్నీ పుష్కలంగా నీకున్నాయి. ఉదయం పదకొండు గంటలకు లేచి, పన్నెండు గంటలకు - టిఫిన్ చేసే, కాలానికే కొత్త కొలమానాన్ని చూపించే అభినవ గెలీలియోవిరా నీవు!

అనునిత్యమూ - ఖాళీగా ఉంటూ, వేళపాళా లేకుండా ఊరుమీద తిరుగుతూ, టైంకి తిండిలేకుండా, అహర్నిశలు ఆన్లైన్ గేమ్స్ ఆడి ఆడి, అలసిసొలసి ఏ అర్ధరాత్రికో, అపరాత్రికో

పడుకుంటావు. ఇంతకన్నా గొప్ప అర్హతలు ఏ ప్రేమికుడికి అవసరమౌతాయిరా...?!" అంటూ వీరావేశంతో ఊగిపోతూ అన్నాడు గోపాలం.

గోపాలం మాటలకు, కామేశం సిగ్గుతో బొంగరంలా మెలికలు తిరిగిపోతూ "థాంక్స్, మావయ్యా, నువ్వెనా నా కష్టాన్ని గుర్తించినందుకు. నీ మాటలు నాలో ఏదో తెలియని కొత్తశక్తిని నింపుతున్నాయి" అన్నాడు.

"నేను కాదురా. ఆ అమ్మాయి, నీ కష్టాన్ని గుర్తించాలి! నీ వంట్లో టన్నులకొద్దీ పేరుకుపోయిన ప్రేమమైకాన్ని ఆమె ముందు కుమ్మరించు! నీ గుండెల్లో గాఢంగా నిర్మించుకున్న డూప్లెక్స్ ఇంటిని ఆ అమ్మాయి ముందు ప్రదర్శించు!! జీడిపాకంలాంటి నీ ప్రేమాభిషేకాన్ని తనముందు కుంభాభిషేకంలా కురుపించు... ఆ అమ్మాయిని మైమరపించు!!! పో..." అన్నాడు గోపాలం గట్టిగా హితోపదేశాన్నిస్తూ.

అంతే - కామేశం అనంతమైన శక్తులు కూడగట్టుకున్న చిరుతపులిలా ముందుకురిగాడు.

★ ★ ★

"మావయ్యా, నా ప్రేమపంట సుమారుగా పండినట్టే. కానీ..." అంటూ కామేశం నోట్లో నీళ్లు

చప్పరించాడు. కామేశం మాటలకు "అయితే, కోతకోసి, కుప్పనూర్చి... పంటని ఇంటికి తెచ్చేసు కోవడమే మిగిలినదన్నమాట! నన్నుమాత్రం ఆ కోతలకి, నూర్చులకు పిలవకురోయ్... ఎవరి వ్యవసాయం వారే చేసుకోవాలి. నా సాహితీ వ్యవసాయానికి విరామంలేదు" అంటూ ఏదో కవితా సంకలనాన్ని సీరియస్ గా చదువుతూన్న గోపాలం, చమత్కరించాడు.

"మావయ్యా, ఇది జోకులు పేల్చే సమయంకాదు. టపాసులు కాల్చే తరుణంమిది!! నువ్వు రగిలించిన ప్రేమోద్యమ స్ఫూర్తితో ఆ అమ్మాయితో నా ప్రేమ సంగతి చెప్పేసాను. తన నాన్నగారి ఆరోగ్యం బాగోలేదుట. కొన్నాళ్ళు తనకు సాయం చేయమంది. నేనూ సరేనన్నాను. ఉదయాన్నే మూడు గంటలకే వచ్చే, పాల వ్యాన్ లోంచి పాల పాకెట్స్ తీసుకుని, న్యూస్ పేపర్స్ కట్టలు విప్పి, వాటిని - ఒక పేపరులా గేదరింగ్ చేసి, కొంతమందికి పేపరుతో పాటు పాలు ఇంటింటికి చేరుస్తూ.. అన్ని లెక్కలూ, పనులూ... చిన్న తేడాలేకుండా చేస్తే - ఓ అరు నెలలు తరువాత తన నిర్ణయం తెలియజేస్తుందట. కొంచెం కష్టంగానే ఉంటోంది...." గోపాలం రగిలించిన ప్రేమోద్యమ స్ఫూర్తి కొంత సన్నగిల్లునట్టుగా నీరసంగా అన్నాడు, కామేశం.

దానికి గోపాలం - "అదెలా కుదురుతుంది. ముందే జీతమెంతో మాటాడుకోకుండా... ఈ శ్రమ దోపిడీని తునాతునకలుగా నేను ఖండిస్తున్నాను..." అన్నాడు విప్లవశంఖాన్ని పూరిస్తున్నట్టుగా.

కామేశం, సహనంతో అతికష్టం మీద జుట్టు పీక్కోకుండా, సర్వశక్తులూ కూడబెట్టుకుని ఎమోషన్ని కాస్తా డిమోషనుగా విస్తూ క్రాపుని మాత్రమే లైటుగా చెరిపేకుంటూ, "మావయ్యా..." అంటూ గట్టిగా అరిచాడు.

"ఇలాంటి కురిమివేళల్లో కోపావేశాల కొలిమికి చోటుండకూడదు. విధి వికటించి, వక్రీకరించినప్పడే సంయమనంతో బండంత గుండెనిబ్బరాన్ని, ఆకాశమంత అణకువనీ, భూదేవంత భరోసానీ కల్పించుకుంటూ మును ముందుకు సాగిపోవాలి..." అన్నాడు గోపాలం తనదైన స్టైల్లో.

కామేశం లబోదిబోమంటూ "మావయ్యా, నా గేమ్స్, ఫ్రెండ్స్, సినిమాలూ, షికార్లూ... అన్నీ ఖతమైపోయాయి. ఉదయం మూడుగంటలు నుంచి లేచింది మొదలూ - పేపర్లూ, పాలు పాకెట్లూ.. లెక్కలు రాసుకోవడం, అ బిల్లులూ, ఈ బిల్లులూ వసూలు చేసుకోవడతోనే రోజంతా

గడిచిపోతుంది" కుడితిలో పడ్డ కోడిపిల్లలా గిలగిల్లాడిపోతూ, విలవిల్లాడిపోయాడు.

"అల్లుడూ, ఈ దోపిడీకి ఆనకట్ట వెయ్యాలి. ఈ అన్యాయాన్ని ప్రశ్నించేవారే లేరనుకుంటుండా అమ్మాయి...?!" అన్నాడు గోపాలం తన చొక్కా చేతులు ముడుస్తూ. "వద్దు, మావయ్యా! నువ్వు ఏ ఆనకట్టలూ, బిడ్డీలు వేయక్కర్లేదు. ఈ యజ్ఞంలో సమిధను కావడానికైనా నేను సిద్ధంగా వున్నాను. దయచేసి నీ చొక్కా చేతులను మాత్రమూ మడవొద్దు. నీ కామెడీ ఫేసుకి ఆ ఎమోషన్ ఎంతమాత్రం సెట్ కాదు.

అ అమ్మాయి నా గుండెను గుల్లచేసి, నా గుండెల్లో కొలువైన నా ప్రియమైన ప్రేమపిశాచి తను! తన కోసమే నా ఆత్మని, అంతరాత్మని అంకితం చేసేసాను. తనకోసమే సైకిల్ మీద కష్టమైనా, ఇష్టంగానే నా రక్తాన్ని చెమటబిందువులుగా చిందించినా గడపగడపకీ తొక్కుతాను. మెట్టూ మెట్టూ ఎక్కుతాను. అయ్యో... మర్చిపోయాను. సరిగ్గా ఈ టైంకే ఆదర్శనగర్ అప్పారావుగారి పాలబిల్లు, సూర్యానగర్ సుబ్బారావుగారి పేపర్ బిల్లూ... వసూలుచేయాలి..." అంటూ ఒక్క ఉదుటున లేచాడు, కామేశం.

గోపాలం, పరుగుతీయబోతున్న

కామేశాన్ని ఆపి, "ఒరేయ్, ప్రేమపిశాచి కాదురా ప్రేమపిపాసి అని అహోరించు! నీ పిశాచి ప్రేమకోసం నిజంగా ఆత్మలాగానే కనిపించకుండా పారిపోతున్నావు. ఎలా ఉండేవాడివి... ఎలా అయిపోయావురా?! ఏ పని చెప్పినా నిమ్మకునీరెత్తినట్లుగా ఉంటూ, అటు పూచికప్పల్ల, ఇటు కదల్చకుండా..., ఏమీ పట్టనట్టుగా ఉండే, నువ్వేనా ఇలా చెడిపోయావు.

బద్ధకానికే బ్రాండ్ అంబాసిడర్ లాంటివాడివి. ఈ తీవ్రమైన పరిణామాలు చూసి, మా చిన్నిగుండెలు ఎలా తట్టుకుంటాయని అనుకుంటున్నావు. గుండె చేరువైపోతుంది. నీకిది ధర్మంకాదురా...న్యాయం అంతకన్నా కాదురా..." అంటూ కామేశంలో కనిపిస్తోన్న విపరీతమైన పరిణామానాలను చూసి, ఎంతగానో వాపోతూ, విలవిల్లాడిపోతూ, భోరున బావురమన్నాడు, గోపాలం.

"తప్పదు మావయ్యా, న్యాయా, అన్యాయాల గురించి చర్చించే సమయం కాదుది. కొన్ని విపత్కర పరిస్థితుల్లో గుండెని రాయి చేసుకోవాలి. ప్రాణాల్ని అరచేతుల్లోనూ, అరిపాదాల్లోనూ పెట్టుకొని మునుముందుకు సాగిపోవాల్సిన ఆవశ్యకత ఉండాలి. ఉండి తీరాలి! తప్పదుగాక తప్పదు!!

వెన్నెలదారిలో... వలపుల సెగ

ఈ చేతులతో పాల పాకెట్లు,
పేపర్లు వేసేవేసే బొబ్బలుకట్టినా,
నా పాదాలు పగిలిపోయినా,
మీ గుండెలు చెరువులైనా,
సముద్రాలైనా... ఈ ప్రేమ
ప్రయాణం మాత్రం ఆగదుగాక
ఆగదు.." గోపాలానికి దృఢంగా
రివర్సులో హితబోధచేసి, సైకిలెక్కి
పరుగుడుకున్నాడు, కామేశం!

అప్పుడే - ఎక్కడన్నుంచో
మైకులోంచి సినిమా పాట
వినిపిస్తోంది. 'ఆగదూ... ఆగదూ...,
ఆగితే సాగదు ఈ లోకం...' అంటూ.

★ ★ ★

అది - ఏజెంటు వెంకటరావుగారి
ఇల్లు.

ఆ చుట్టుపక్కల కాలనీ వాళ్లకు
పాలు మరియు అన్నిరకాల
దినపత్రికలు అమ్మేటివంటి
'ఏజెంటు వెంకటరావు, అతని
కూతురు వెన్నెలా, గోపాలమూ,
కామేశం అమ్మ - మహాలక్ష్మి'లు
ఆ రహస్య సమావేశమందిరంలో
కూలంకషంగా కూడబలుక్కుని
కామేశంమీద గూడుపుతానీచేస్తూ,
రహస్య మంతనాలు
జరుపుతున్నాక్కడ.

"అక్కా, నీకిచ్చిన మాట కోసం,
నీ కొడుక్కొచ్చే ప్రాణసంకటమైన
సందేహాలకు నా పంచప్రాణాల్ని
పణంగాపెట్టి, నీ కొడుకుని
ఒక పథకం ప్రకారం ఈ

అమ్మాయితో కలిసి, అన్నయ్య
వెంకటరావుగారి సహకారంతో
ఒక గాడిలో పెట్టాను. ఇక
బాధ్యత తీరిపోయింది, ఇప్పుడు
సంతోషమేనా...?" అక్కని
అడిగాడు, గోపాలం.

మహాలక్ష్మి, తృప్తిగా నవ్వుతూ
తమ్ముడుకేసి చూసి, "నా కొడుకు
బంగారంరా..." పక్కనేవున్న
కాబోయేకోడలు పిల్లని చూస్తూ -
"వెన్నెలా, 'తండ్రిలేని బిడ్డ'
అని..నేనే వాడిని నా అత్తి
గారాభంతో చెడగొట్టాను. నీవల్లే
నా కొడుకు దారిలోపడ్డాడు.
త్వరలో మీరిద్దరికీ ఆ పెళ్లి కాస్త
జరిపించేస్తే, నాకు నిశ్చింతగా
ఉంటుంది. ఏమంటారు
అన్నయ్యా...?!" అంటూ
వెంకటరావుకేసి చూసింది
కామేశం అమ్మ మహాలక్ష్మి.
అతను - గోపాలంకేసి చూస్తూ,
అంతా గోపాలం తమ్ముడి
ఇంద్రజాల మాయాజాల
మహాత్మ్యం ...!" అన్నాడు తన
ఆనందాన్ని ప్రకటిస్తూ.

గోపాలం - ముగ్గురినీ చూస్తూ
"వెన్నెలదారిలో పడ్డాడు. ఇక, వాడి
జీవితానికంతా - వేయి వసంతాల
పున్నమినాటి వెలుగులే..."
చిదానందస్వామిజీలా
చిద్విలాసంగా నవ్వుతూ అన్నాడు.

(అయిపోయింది)

మరపురాని ముచ్చట్లు

పగలు అయితే ఒకటే -

రాత్రి అయితే రెండు ఓట్లు

- గూంటూరు కేసరి

నడింపల్లి లక్ష్మి
నరసింహారావుగారు ప్రముఖ
స్వాతంత్రోద్యమనాయకులు.
గూంటూరు పట్టణానికి 20
సంవత్సరాలు మునిసిపల్
చైర్మన్ గా చేసి గూంటూరు
కేసరిగా ప్రసిద్ధి పొందారు.

ఒకసారి ఆయన ఎన్నికల
ప్రచారం చేస్తున్నారు. రాత్రి
అయింది. ఇంటింటింకి
తిరుగుతున్నారు. ఆవిధంగా ఒక
ఇంటిలోకి ప్రవేశించబోగా ప్రక్కన
వున్న కార్యకర్తలు, " అయ్యా, అది
వేశ్యాగృహం, రాత్రి వేళ వెళ్ళటం
మర్యాదగా వుండదేమో, లోపల
విటుడు వున్నాడేమో?" అనగా

"అయితే మరీ మంచిది పగలైతే
ఒక ఓటే అడగగాలుగుతాము
- ఇప్పుడైతే రెండు ఓట్లు
అడగవచ్చు, వింఫరవాలేదు
పదండి" - అన్నారట నవ్వుతూ.

రాణా ప్రతాప్

- డా. పులిచెర్ల సాంబశివరావు

23 అక్టోబర్ 1567

తెల్లవారుజాము, చిత్తోడ్ కోట బురుజుపై నుండి ఒక యువకుడు తదేకదీక్షతో తూర్పువైపు చూస్తున్నాడు. అతని విశాలనేత్రాల్లో తీవ్రమైన ఆకాంక్ష, పట్టుదలా పుట్టిపడుతున్నాయి. వెడల్పుయిన ఫాలభాగం, దట్టమైన కోరమీసాలు అతని ప్రతాపాన్ని ప్రతిబింబిస్తున్నాయి. అతని ప్రక్కన ఇద్దరు వీరులు నిలబడి వున్నారు. వారిలో వయస్సులో పెద్దవాడుగా కనబడుతున్న వ్యక్తి ముఖంపై ఆందోళన కొట్టవచ్చినట్లుగా కానవస్తూంది.

‘చూశారా ప్రతాప్! ఆ సైన్యం లక్షల్లో వుంటుంది గాని తక్కువ కాదు!’

‘జయమలీ! లక్షలు కానివ్వండి, కోట్లు కానివ్వండి! మాతృదేశ రక్షణకు మన వీరహర్యక్షాలు విజృంభిస్తే నిటలాక్షుడైనా నిలువలేదు!’

జయమల్ ప్రతాపుని ఆత్మవిశ్వాసానికి అబ్బురపడ్డాడు. ప్రక్కనే వున్న పత్తా, యువరాజు చేయి పట్టుకుని వూపుతూ ‘మిత్రమా! ప్రతాప్! ఇదే అదను! మన అనుచరగణంతో ముందుకు కదులుదాం! అక్కరు సైన్యాన్ని ఆగ్రా వరకు తరిమికొట్టి రసపుత్రవీరుల పస ఏమిటో తురకలకు రుచి చూపుదాం!’ అన్నాడు ఉత్సాహంగా! ఇంతలో ఆంతరంగిక సమావేశానికి రావలసిందిగా కబురు రావటంతో

అంతా రాణా ఉదయసింహుని భవనానికి వేగంగా కదిలి వెళ్ళారు.

అక్కడ మహారాణా ఉదయసింహుడు ఆంతరంగికులతో కొలువుతీరి వున్నాడు. ఉమావులు, ముఖ్య సర్దారులు, పెద్ద వ్యాపారులు, పుర ప్రముఖులు ప్రభువు ప్రక్కన కూర్చొనివున్నారు. రావత్ సాయిదాస్ చందావత్, రావ్ సాహిబ్ ఖాన్ చౌహాన్, రావ్ రాజాసుల్తాన్, ఈశ్వరాస్ చౌహాన్, రామ్మల్లుసోలంకీ, డోడియారాకూర్ సాండా, సలుంబ్రా కృష్ణసింహుడు మొదలైన యోధానయోధులు సమావేశంలో వున్నారు. కుమార ప్రతాపసింహుడు జయమల్, పత్తాలతో కూడి తండ్రిగారి ఆంతరంగిక సమావేశస్థలానికి వెళ్ళి, అందరికీ అభివాదంచేసి మహారాణా సమీపంలో ఆసీనుడయ్యాడు. “నిరంతర యుద్ధం వలన మనం ఎంతో నష్టపోతున్నాము. ఒకవైపు వీరాధి వీరులంతా రణభూమికి బలియైపోతున్నారు. ఇంకోవైపు కోశాగారం తరిగిపోతున్నది. విదేశీ దురాక్రమణ దారులు స్వదేశీ వీరులతో సంబంధబాంధవ్యాలు నెరపి బలగాన్ని ఇబ్బడిముబ్బడిగా అభివృద్ధి చేసుకుంటున్నారు. సంఖ్యాబలంలో మనం హీనంగా కనబడుతున్నాం. అధికసంఖ్యలో సిద్ధంచేసుకుందామంటే సమయం చాలదు. అవతల కసాయి శత్రువు

తన కత్తిని మన కంఠానికి ఆనించి ఖండించడానికి సిద్ధంగా వున్నాడు. ఢిల్లీ సైన్యం ఎల్లలు దాటి వచ్చింది. ఈ పరిస్థితిలో శత్రువులతో ముఖాముఖి తలపడటం రణనీతి అనిపించుకోదు. ఈ విషయంలో మీ అభిప్రాయాలు వినగోరుతున్నాము!” మహారాణా ఉదయసింహుడు అడిగాడు. ఉదయసింహుడికి దేశభక్తి మెండుగా వుంది. ఎలాగైనా చిత్తోడ్ ప్రజల ప్రాణాలను రక్షించడానికి లోగడ అతడెన్నో యుక్తులను పన్నాడు. మూర్ఖంగా మహాబలశాలిని ఎదుర్కొని పోరాడి మరణించటం కంటే, తాత్కాలికంగా లొంగిపోయినట్లు నటించి సమయం చూచి స్వతంత్రం ప్రకటించడం మేలని ఆయన విశ్వాసం. లోగడ, షరా జోధ్పూరు జయించి, చిత్తోడ్వైకి దండెత్తి వస్తున్నాడని తెలియగానే ఉదయసింహుడు చిత్తోడ్ తాళాలను షరాకు పంపి మర్యాదగా సంధి గావించుకున్నాడు. షర్ ఉదయసింహుని పరగణాకు 1544. మార్చిలో షామజున్ని తన ప్రతినిధిగా నియమించాడు. షరా మరణించిన వెంటనే జోధ్పూర్ రాజు మాలేవ్ స్వాతంత్ర్యం ప్రకటించుకున్నాడు. ఉదయసింహుడూ మాలేవ్ మార్గాన్నే అనుసరించి చిత్తోడ్ను 1545 జూలైలో సర్వస్వతంత్రంగా

జరిగిన కథ

అక్కర్ చక్రవర్తి! అశేష సైన్యసమూహాలతో, విశేషాయుధ సంపత్తితో చిత్తోడ్డు కైవసం చేసుకోవడానికి అవకాశం కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు! ఇవతల సోదర భారతీయులు - అంతఃకలహాలతో కుమ్ముదుమ్మువుతున్నారు! ఈ ఆలోచనలతో సతమతమవుతూ, మనశ్శాంతి కోసం ఉదయసింహుడు రాజధానిని విడిచి అరణ్యమార్గాన అనుచరవర్గంతో ఏకలింగనాథస్వామి సన్నిధికి చేరాడు. అక్కడ 'ఓం నమశ్శివాయ!' అంటూ వినపడింది. ఆ శబ్దం వచ్చిన దిశగా వెతుక్కుంటూ వెళితే ఓ సాధువు కనిపించాడు. 'ఉదయా చిత్తోడ్ వదిలి నేను చుపించాచోట కోట నిర్మించమని చెబుతాడు. దానికి ఉదయసింహుడి మంత్రులు అది పిచ్చి ఆలోచన అంటారు. కాని ఉదయ సింహుడి కొడుకు మాత్రం తండ్రి ఆజ్ఞ పాటించలంటాడు. అక్కర్ అనుమతితో బైరాంఖాన్ తన కరకు కరవాలంతో హేమూ శిరమును ఒక దెబ్బతో తెగనరికాడు.

ఇక చదవండి

ప్రకటించి పాలన గావించాడు. 1554 లో బుంది పాలకుడైన రాఘ్వర్జున రాజకీయ సంధి గావించుకొని ఆజ్మీర్ అధిపతి హాజ్ ఖాన్ పరాన్ ను 1556 లో ఓడించాడు. 1562 లో సిరోహి ప్రభువైన మాన్సింగియోరాకు ఆశ్రయం ఇచ్చి, భోమత్ రాథోడ్లను అణచి, 1563 నాటికి జుడా, ఓగ్గా, పనర్వా ప్రాంతాలను తన ఆధీనంలోకి తెచ్చుకున్నాడు. 'కానీ, ప్రభూ! ఈ సందర్భంలో నాదో మనవి!' రావత్నాయిదాస్ వినయం వుట్టిపడే గొంతుతో అన్నాడు. "ఎన్నాళ్ళని మనం ఇలా తప్పించుకుపోగలం! శత్రువులు విజయగర్వంతో వికటాట్టహాసంగావిస్తూ ఎట్టెదుట నిలబడివుంటే, భీరువులమై వారి చరణాలపై బడి శరణుగోరడం రసపుత్రవీరులకు ప్రతిష్ఠ నాపాదిస్తుందా? విజయమో, వీరస్వర్గమో ఈ పర్యాయం తేలిపోవాలి! సమరానికి నేను సన్నద్ధుణ్ణి!" పత్తా అందుకున్నాడు. 'మన చిత్తోడ్ దుర్గం అభేద్యం. తురకమూక ఏడు తరాలు పోరాడినా మన కోట వారి వశంగాదు!' 'మన దుర్గం దుర్భేద్యమైనదనడంలో సందేహం లేదు. కానీ, మనం కోట ద్వారాలు బంధించి లోపలుండిపోతాం! బయటనుండి అక్కర్ యొక్క అశేష

సైన్యవాహిని ఎన్ని రోజులైనా పొరాడగలుగుతుంది. లోన వున్న మనకి ఆహారం రోజురోజుకీ తరిగిపోతూ వుంటుంది. ఎంత గట్టి కోట అయినా ఫిరంగిప్రేలుళ్ళకు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు పగులు వారక తప్పదు!' డోడియాతాకూర్ సాండా ముందుచూపుతో అన్నాడు. ఈ మాటలు పత్తాకు రుచించలేదు. 'అలా అని పగతురకు సాగిలపడమంటారా?' అతని తొందరపాటుకు డోడియా చిరునవ్వునవ్వుతూ 'కాదు! కోట ద్వారాలు శత్రుసైన్యంపై విరుచుకుపడి వారినిప్పుడే యమపురికి పంపుదా మంటున్నాం!' తెరచి 'అందుకు అందరమూ సిద్ధమే! కానీ, ప్రభువు పలుకులలోని సత్యాన్ని మనం విస్మరింపగూడదు. విజయమో వీరస్వర్గమో అది దైవాధీనం.

ఏదిఏమైనా మన స్వతంత్ర పోరాటం ఆగిపోరాదు. అందుకు మనం రంగం సిద్ధం చేయాలి!' జయమల్ అన్నాడు. 'రాణావారు తమ కుటుంబంతో సురక్షిత ప్రదేశానికి తరలిపోవాలి! ఇక్కడ చిత్తోడ్ 'అంటే?' ప్రతాప్ పెదవి కదిపాడు. కోటసంరక్షణకు ఘోరసమరం సాగాలి!' 'మేము చిత్తోడ్నుండి పారిపోవాలా?' ప్రతాప్ ఆగ్రహంతో ప్రశ్నించాడు. 'ప్రతాప్ ఆవేశం వద్దు! ఆపత్నమయంలో ప్రశాంతచిత్తంతో ఆలోచించాలి. సలుంబ్రా కృష్ణసింహుడు ప్రతాపుని అనునయిస్తూ అన్నాడు. "ప్రతాప్! జయమల్ సూచన శిరోధార్యం! అవినీతి, అక్రమమార్గాలే తురుష్కులు ఆయుధాలు. మాతృదేశ పరిరక్షణకు మనం సూతన మార్గాలను అన్వేషింపక తప్పదు.

రాణాప్రతాప్

మహారాణాయే నేడు భారత
ఆశాజ్యోతి. స్వాతంత్ర్యేచ్ఛగల
వారందరూ శిశోదియా వంశం
వైపు ఆశగా చూస్తున్నారు, మేవాడ్
రాణాకు రసపుత్రులలో ప్రత్యేక
స్థానం వున్నది. రాజస్థానంలోని
అన్ని ప్రాంతాలనూ ఏకసూత్రంతో
బంధించే పవిత్ర నామం రాణా.
ఇప్పుడే మనం నిశ్చేషంగా
బలికావలసిన అవసరం ఏముంది?
ఇది తుది కాదు, మొదలు మాత్రమే!
భావిభారత స్వాతంత్ర్య వీరులకు
సరియైన మార్గం చూపడం
మన విధి. ఇటువంటి విపత్తు
వచ్చినప్పుడు రాణా కుటుంబాన్ని
రక్షించడం మన బాధ్యత. వారు
తిరిగి సైన్యాన్ని సమకూర్చుకొని
సమరానికి సన్నద్ధం కాగలరు!
మేవాడ్ క్షేమాన్ని ఆశించి
రాణా సకుటుంబంగా సుదూర
ప్రాంతాలకు వెంటనే వెళ్ళి
పోవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను!”
సలుంబ్రాకృష్ణసింహుని
అభిప్రాయం అందరికీ
ఆమోదయోగ్యమైంది.

ఒక్కరికి తప్ప! ప్రతాప్కి ఈ సలహా
ఎంతమాత్రం రుచించలేదు.
‘స్వాతంత్ర్యవీరులకు సరియైన
మార్గం శత్రువుని ఎదిరించడమే
గాని, సంగర రంగం
నుండి పరుగిడి ప్రాణాలు
దక్కించుకోవడానికి కాదు. రాణా
సంగ్రామిని రక్షం ప్రవహించే
రసపుత్రవీరుడేవడూ రణరంగంలో
ప్రాణాలు పోతాయని భీతిచెందడు!’

‘నాయనా ప్రతాప్! యువరక్తపువేడి
నీచేత ఇలా మాట్లాడిస్తోంది!
మేవాడ మాత నీవంటి వీరపుత్రుల్నే
అభిలషిస్తోంది. కానీ చిత్తోడ్
ఒకదాన్ని రక్షించుకోవడానికి
మొత్తం మేవాడ్నే బలిపెట్టాలా?
ఆలోచించు!’

‘అయితే మన కర్తవ్యం ఏమిటి??
‘మహారాణా సకుటుంబంగా
ఆరావళీ పర్వతశ్రేణుల్లోకి వెంటనే
వెళ్ళిపోవాలి! అక్కడే సైన్యాన్ని
సమకూర్చుకొని ఆటవికుల రీతిలో
సమరం సాగించాలి! కోల్పోయిన
కోటల్ని తిరిగి సాధించాలి!
ఇక్కడ వీరాధివీరులు కొందరు
నిలిచి తురుష్కు ముష్కరులను
చీల్చిచెండాడాలి! అదే తక్షణ
కర్తవ్యం!’

యువరాజు ప్రతాపసింహుడు
ఎట్టకేలకు సలుంబ్రాధిపతి
సూచనకు తన అంగీకారం
తెలిపాడు.

‘కృష్ణసింహులవారి సూచనను
కొట్టిపారవేయలేం. మహారాణా
తన పరివారంతో ఉదయపూర్
పరిసరాల్లోకి వెళ్ళడమే మంచిది.
ఇక నా సంగతికి వస్తాను! నేను
ప్రథమ పుత్రుడను! బలిదానం
సలుపవలసిన సమయంలో
ప్రథమశ్రేణిలో నిలవడం పెద్ద
కుమారునిగా నా కర్తవ్యం. నేను
ఇక్కడే నిలచి యుద్ధం చేస్తాను!’
అక్కడ సమావేశమైన వారందరికీ
ప్రతాపుని వజ్రసంకల్పం విదితమే!

ఆతని మనస్సు మరల్చడం అంత
సులభం కాదనీ తెలుసు!

జయమల్ పత్తా వైపు
సాభిప్రాయంగా చూశాడు. పత్తా
ప్రతాపుని ప్రాణమిత్రుడు. ఏదైనా
చొరవచేసుకొని ప్రతాపునితో
అతడు మాత్రమే మాట్లాడగలడు.

‘నా ప్రియమిత్రుడు
మహాప్రతాపశాలి!’ అతడు ఇంకొక
విధంగా ఎలా మాట్లాడ గలడు?
వీరసింహం సమరాంగణాన
చెంగలించడానికే ఉత్సాహం
చూపుతుంది! ప్రతాపుడు మేవాడ్
ప్రాంతానికి భవిష్యత్ ఆశాజ్యోతి.
అందువలన ఆతని భద్రత మన
బాధ్యత. చిత్తోడ్ కోసం మొత్తం
మేవాడ్ భవితవ్యాన్ని బలిపెట్టడం
సబబు కాదు. ముందుముందు
ఎన్నో బలిదానాలు అవసరం
కావచ్చు! అందువలన
మహారాణా ఉదయసింహునితో
కుమారప్రతాపసింహుడు గూడా
ఆరావళీ ప్రాంతానికి వెళ్ళిపోవాలని
మనవి చేస్తున్నాను. మేము కూడా
శిశోదియా వంశ సంజాతులమే!
మా నరనరాల్లో బప్పారావల్
నిర్ద్రిద్రతేజం నిబిడీకృతమై వుంది.
ప్రతాపుని సానంలో నేను నిలబడి
శత్రువులతో సమరం గావించి,
చిత్తోడ్ సంరక్షణకు నా రక్తం
ధారపోస్తాను!’

ప్రతాపుడు మౌనం పాటించాడు.
ఆతని మనస్సులో అసంతృప్తి
వున్నప్పటికీ, వారి అభిప్రాయాన్ని
ఔదలదాల్చక తప్పలేదు.

రాణాప్రతాప్

మహారాణా ఉదయసింహుడు
ఎనిమిదివేలమంది
మెరికలవంటి యోధులను
చిత్తోడ్ దుర్గ సంరక్షణకు
విడిచి, తాను మూడువేలమంది
రసపుత్రవీరులతో సకుటుంబంగా
రహస్యమారాన రాజ్పి అడవులో
తలదాచుకొని, తరువాత ఆరావళీ
కొండల్లోని గీర్వాలోయకు
చేరుకున్నాడు. లోగడ తాను
నిర్మించిన ఉదయసాగర్
సమీపంలో నూతన నగరాన్ని
నిర్మించాడు.

మనస్సును చంపుకొని
ప్రతాపుడు తండ్రిని
అనుసరించాడు.
ప్రజాభిమతమే పరమప్రామాణిక
శాసనంగా భావించే
శ్రీరామచంద్రవంశ
సంజాతుడతడు!

దండయాత్ర
అక్కర్ చిత్తోడ్కి ఈశాన్యంగా
వున్న పందోలి, కబర, నగరి
గ్రామాల దగ్గర వ్యాహాత్యకంగా
సైనిక విడిది గావించాడు. మూడు
వైపులా దట్టమైన అరణ్యం.
నాలుగోవైపు నదీప్రవాహం!
సైన్యానికి పూర్తి రక్షణ!!!
రాణాను బంధించడానికి హుస్సేన్
ఖులీఖాన్ను పంపాడు. ఆతడు రిక్త
హస్తాలతో తిరిగిరాగా, అక్కర్
చిత్తోడ్పైకి దృష్టిసారించాడు.
అప్పటికి అక్కర్ చిత్తోడ్ను
జయించడానికి ప్రయత్నాలు

ప్రారంభించి రెండు నెలలు
దాటింది. దారిలో వున్న చిన్న
దురాలన్నీ తన వశమయ్యాయి.
అక్కర్ చిత్తోడ్కి 30 క్రోసుల
దూరంలో వున్న 'నగరి'
గ్రామంలో విడిదిచేశాడు. యుద్ధ
కార్యక్రమాలను అక్కడ నుండే
పర్యవేక్షిస్తున్నాడు. ఈ యుద్ధంలో
విజయం లభిస్తే అజ్మీర్లో వున్న
ఖ్వాజామెయినుద్దీన్ చిష్టి దర్గాకి
కాలినడకన వచ్చి మొక్కు
చెల్లిస్తానని అక్కర్ ముందుగా
మొక్కుకున్నాడు.

కోట ఆనుపానులన్నీ
తెలుసుకొని రెండులక్షల
సైన్యంతో అక్కర్ చిత్తోడ్పైకి
విరుచుకు పడ్డాడు.
సైన్యాన్ని మూడు విభాగాలు
గావించాడు. కోటగోడలను
బద్దలు గావించడానికి
మందుపాతరలు సిద్ధంచేశాడు.
చిత్తోడ్ కోట ఉత్తరదిక్కున ఉన్న
'లఖోటా' ద్వారం పైకి హసనాఖాన్
ఛరచుఘతాయి, రాయ్పుత్తరాస్,
ఖాజీ ఆలీ, ఇఖియార్ ఖాన్,
ఫౌజార్, కాబిర్ఖన్లను పంపాడు.
రెండో బృందం తూర్పున
ఉన్న సూరజ్పోల్ ద్వారంపైకి
దండెత్తింది. ఘజాతాన్,
రాజాతోడరమల్, ఖాసింఖాన్లు
అందులో వున్నారు. చిత్తోడ్
బురుజుపైకి ఖ్వాజాఅబ్దుల్
మజిద్, వజీర్ ఖాన్లు
విరుచుకుపడ్డారు.
కూలికి తెచ్చిన పోర్చుగీసు

సైనికుల సాయంతో ఆధునికమైన
తుపాకులను, ఫిరంగులను
ప్రయోగించాడు. కోట చుట్టూ
సొరంగాలను త్రవ్వించాడు.
'సబాత్' నిర్మాణానికి అయిదువేల
మందిని నియోగించాడు.
రాజపుత్రుల తుపాకీ దెబ్బలకు
రోజూ వందమందికిపైనే అసువులు
కోల్పోతున్నా లెక్కచేయక అక్కర్
సబాత్లను నిర్మించాడు. రెండు
వెడలైన మట్టిగోడల నిర్మాణాన్ని
సబాత్ అంటారు. ఈ గోడల
మధ్యనుండి సైన్యం కోట దగ్గరకు
చేరుకుతుంది. అక్కడనుండి
కోటను ఫిరంగులతో తేలికగా
కూల్చవచ్చు! కోటలో నుండి
ప్రయోగించిన ఈ ఆయుధాలు
గోడలకు మాత్రమే తగులుతాయి.
రసపుత్రవీరులు
సంప్రదాయసిద్ధమైన
యుద్ధవిద్యలను ప్రదర్శిస్తున్నారు.
కోట సంరక్షణకు
నియుక్తులైనవారిలో వెయ్యిమంది
కాల్చి ప్రాంతానికి చెందిన
వీరులు. తుపాకి కాల్చడంలో
నైపుణ్యం కలవారు. మిగిలినవాళ్ళు
బండరాళ్ళను పైనుండి
శత్రువులపైకి విసరటానికి
తగిన ఏర్పాటు గావించారు.
రామ్పల్, జోడతాపౌల్, గణేశ్పల్,
హనుమాన్పల్ మొదలైన
ద్వారాల దగ్గర దళపతులు తమ
అనుచరులతో కలిసి శత్రువులను
ఎదిరించి ఘోరనమరం
జరుపుతున్నారు. (ఇంకా ఉంది)

ఆచార్య బేతవోలు రామబ్రహ్మం

ప్రముఖ పద్యకవి, అవధాని, అనువాదకుడు, తెలుగు, సంస్కృత భాషావేత్త ఆచార్య బేతవోలు రామబ్రహ్మం (బే. రా.)..ప్రతిష్ఠాత్మకమైన కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ భాషా సమ్మాన్ పురస్కారానికి ఎంపికయ్యారు. ఈ పురస్కారం కింద బే.రా.కు రూ. లక్ష నగదు, తామ్రపత్రం అందుతాయన్నారు. సంస్కృతం నుంచి 'దేవీ భాగవతా'న్ని తెలుగులోకి అనువాదం చేసినందుకుగాను కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ ప్రతిభా వైజయంతిక పురస్కారం లభించింది.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా నల్లజర్ల గ్రామంలో అతి సామాన్య కుటుంబంలో 1948 జూన్ 10 తేదీన బేతవోలు రామబ్రహ్మం జన్మించారు. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ నుంచి ఎం.ఎ. తెలుగు పట్టా, నాగార్జున యూనివర్సిటీ నుంచి ఆచార్య తూమాటి దోణప్ప పర్యవేక్షణలో తెలుగు వ్యాకరణంపై సంస్కృత వ్యాకరణ అనే అంశంపై పీహెచ్ డీ చేశారు. రాజమహేంద్రవరంలోని తెలుగు యూనివర్సిటీ సాహిత్య పీఠంలో ప్రొఫెసర్ గా, డీన్ గా పనిచేశారు. హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ ప్రొఫెసర్ గా వెళ్లి ఉద్యోగోన్నతి పొంది తెలుగు శాఖ హెడ్ గా సేవలందించారు. అనేక

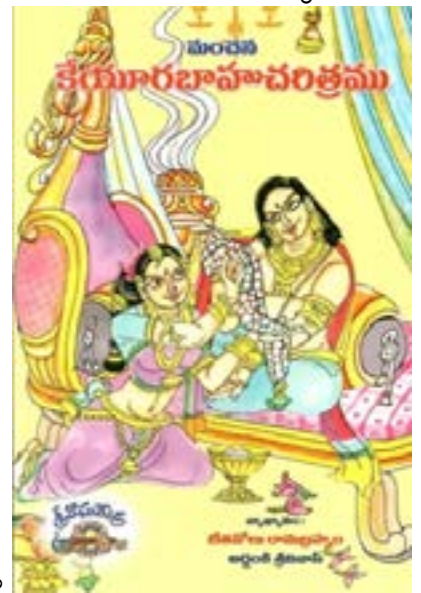

కారణాలతో విస్మృతిలో పడిపోయిన చాలా గ్రంథాలను వెలుగులోకి తీసుకొచ్చారు. దాదాపు 25 ఏళ్లకే 300 వరకూ అవధానాలు చేసిన ఘనత సొంతం చేసుకున్నారు.

రావూరి వెంకటేశ్వర్లు ప్రోత్సాహంతో, ప్రేరణతో భాషాప్రవీణ రెండవ సంవత్సరం చదివేప్పుడే అవధానాల వైపు ఆకర్షితుడై పద్దెనిమిదేళ్ల కే (1967లో) సవరాత్రి ఉత్సవాలకు మొదటి అవధానం చేశాడు. దాదాపు పాతిక సంవత్సరాల్లో 300 వరకు అవధానాలు చేసి తెలుగు ప్రజల హృదయాలను దోచుకున్నాడు. తర్వాత లెక్కలేనన్ని అవధాన సభలకు సంచాలకత్వం వహించాడు. కొవ్వూరు సంస్కృత కళాశాల నుంచి వెలువడే 'గౌతమి' మాసపత్రికకు ఒక్క సంవత్సరం పాటు సంపాదకుడుగా వ్యవహరించి అంతవరకు గ్రాంథికంలో వెలువడుతున్న ఆ పత్రికను పూర్తిగా వ్యవహారంలోకి తెచ్చిన ఘనత ఇతనికే దక్కుతుంది. ఆ పత్రికలో ఇతను 'జయసింహ చరిత్ర' (కల్పిత కథా

ప్రబంధం) అన్న శీర్షికతో సరళ శైలిలో పద్యాలు వ్రాశాడు.

వరంగల్లులోని సహృదయ సాహిత్య సాంస్కృతిక సంస్థ 1996 నుండి ప్రతిసంవత్సరం సుప్రసిద్ధ సాహితీమూర్తులు కీ.శే. ఒద్దిరాజు సోదరకవుల స్మృత్యంకంగా "సహృదయ సాహితీపురస్కారాన్ని" అందిస్తున్నది. నవల , కథ , వచనకవిత , పద్యకవిత , సాహిత్యవిమర్శ ...విభాగాలలో ప్రతిసంవత్సరం ఒద్దిరాజు వేణుగోపాలరావు సౌజన్యంతో అందిస్తున్న ఈ ప్రతిష్ఠాత్మక

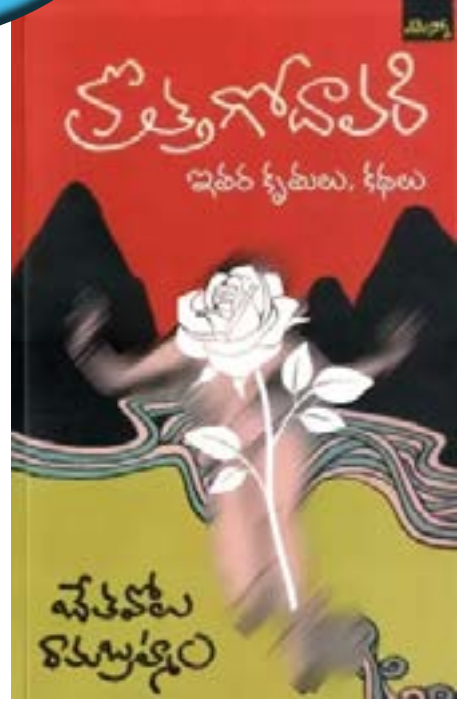
ఆచార్య
బేతవోలు రామబ్రహ్మం

పురస్కారాన్ని 2019 సం.రానికి గాను ఆచార్య బేతవోలు రామబ్రహ్మం రచించిన “శమంతకమణి “ పద్యకావ్యం ఎంపికైంది.

ఒకసారి నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయంలో బుద్ధిస్ట్ స్టడీస్ కేంద్రాన్ని ప్రారంభించడానికి భూటాన్ దేశపు మరాధిపతి జె.కంపూ, వారి బృందం వచ్చారు. వారితోపాటు అప్పటి మన ఉపరాష్ట్రపతి ఆర్. వెంకట్రామన్, యూజిసీ వైస్ చైర్మన్ ఆచార్య కొత్త సచ్చిదానంద మూర్తి కూడా వచ్చారు. ప్రారంభోత్సవం అయ్యాక సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల్లో భాగంగా బేతవోలు రామబ్రహ్మం రాసిన ‘సౌందర నందం’ నాటకాన్ని ఆ భూటాన్ మరాధిపతి, బృందం సభ్యులు

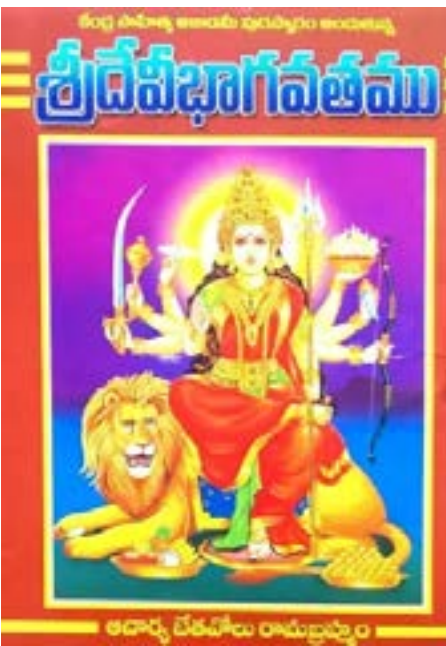
నిర్వహించారు. నాటకం అయ్యాక బుద్ధుడి భిక్షాపాత్రని డాలర్లతో నింపి, రచయితను అభినందించి, ఆ ఆనందంలో మీరంతా మా దేశం వచ్చి పలుచోట్ల ప్రదర్శనలు ఇవ్వమన్నారు. దాంతో ఇతడు భూటాన్ వెళ్ళి అక్కడ ‘ఉన్నత యక్షరాజం, సౌందరనందం’ వంటి బౌద్ధ సంబంధి నాటక ప్రదర్శనలు ఇప్పించి, అక్కడివారి ఆదరాభిమానాలను చూరగొన్నాడు. ఇలా ఇతడు తన రచనల ద్వారా విదేశీయులను సైతం ఆకర్షించాడు.

‘వచన కవితకు షష్టిపూర్తి’ అన్న శీర్షికతో కవి సమ్మేళనాలు, సభలు నిర్వహించాడు. తరువాత హైదరాబాదులో ‘ఆంధ్ర పద్య కవితా సదస్సు’ నిర్వహించి నండూరి రామకృష్ణమాచార్యులు అధ్యక్షులుగా, ఈయన ఉపాధ్యక్షులుగా రాష్ట్రం నలుదిశలా పర్యటించి పద్యం విశిష్టతను తెలిపారు. “ కొత్త గోదావరి “వంటి పద్య కావ్యాలే కాకుండా నాటకాలూ వ్రాశాడు. కథలు వ్రాశారు. అనువాద రచనలు వ్రాశారు. సాహిత్య వ్యాసాలు, పరిశోధనా గ్రంథాలు వ్రాశాడు. అన్నింటికన్నా సంస్కృత నాటకాలకు వ్యాఖ్యానాలు

రాసి ఎనలేని కీర్తి గడించాడు. తొలినాళ్ళలో నాస్తిక భావాలున్న ఇతడికి ఆధ్యాత్మిక దిగ్గర్భకత్వం నెరవినవారు లక్షణ యతీంద్రులు. ఇతడికి దిశానిరేశం చేసి ఆచార్యునిగా తీర్చినది ఆచార్య తూమాటి దొణప్ప.

★★★

గర్భ శోకం

--ఈదర శ్రీనివాస రెడ్డి

"సార్, మరడిగినట్లు గత పది రోజుల్లో ముఖ్యమైన ప్రదేశాల్లో వున్న కేమారా రికార్డింగులు అన్నీ తెప్పించాం, ఒక సారి చూస్తారా? డి.సి.సి ని అడిగాడు వివేక్

"ఐ.జి గారు రమ్మంటున్నారు. బహుశా ఈ కేసుల గురించే అననుకుంటా, నువ్వు వాటన్నిటినీ పరిశీలించి ఏదన్నా అనుమానంగా వున్నట్టు అనిపిస్తే చెప్పు' బయలిచ్చాడు డిసిపి

'ఒకే సారీ," అంటూ సెల్యూట్ చేసి వెను తిరిగాడు ఎస్. ఐ వివేక్

'వివేక్ మెన్న మనం డెత్ స్పాట్ కెళ్ళినప్పుడు దొరికిన సార్ గుర్తుందా" అన్నాడు. డి.సి.పి

డి.సి.పి పిలుపుతో, వెనక్కు తిరిగి, 'ఎస్, సార్ గుర్తుంది. అది ఎవరో మనవాళ్ళేదే అయ్యుంటుంది." అన్నాడు వివేక్

"అవును, ఈ హత్యలో మనవాళ్ళేవరో ఇన్వెస్టిగేషన్లు అయ్యారు. అవునూ సి.ఐ అంబుజం మీద నీ అభిప్రాయం ఏమిటి?' ప్రశ్నించాడు శ్రీనివాసరావు

వాడా? వాడికి లేని అలవాటు అంటూ లేదు. అసలు ఆ సినిమా యాక్టర్ సుస్మిత కేసులో వీడు కూడా వుండే వుంటాడు సార్, అనుమానం లేవనెత్తాడు వివేక్.

'ఒకే, నువ్వు ఒక పని చెయ్యి,

కానిసేబుళ్ళను పంపించి సిటిలో ఫోలీస్ డ్రస్సులు అమ్మే షాపుల్లో ఈ పది రోజుల్లో ఎవరన్నా సార్సును కొన్నారేమూ ఎంక్వయిరీ చేయించు", అంటూ లేచి నిలబడ్డాడు ఐ.జి దగ్గరకు బయల్దేరుతున్నట్లు.

"ఒకే సార్" అంటూ వివేక్ బయటకు నడిచాడు.

★★★

"సుస్మిత హత్యకేసు ఎంతవరకు వచ్చింది? 'ఐజి, డి.సి.పి వంక కూడా చూడకుండానే అడిగాడు. ఐ.జి. ప్రవర్తన అర్థమయిన వాడిలా, 'చాలా వరకు సాక్షాలు సేకరించాను సార్. కాకపోతే వాటన్నిటినీ లింక్ చేస్తే హత్య ఎవరు చేశారో తేలిపోతుంది". బయలిచ్చాడు శ్రీనివాసరావు

"లింక్ ఎప్పుడు చేస్తారు, ఇంకో నాలుగు హత్యలు జరిగిన తరువాత? 'వెటకారంగా అన్నాడు ఐ.జి

'రెండో హత్య కొత్త దేమీ కాదు సార్? సుస్మిత హత్య జరిగిన రోజుకు అటు ఇటుగానే ఇది జరిగింది... కాకపోతే ఊరి చివర తుప్పల్లో జరగటం వల్ల ఎవ్వరికీ కనపడక వెలుగులోకి రాలేదు" వివరంగా చెప్పాడు శ్రీనివాసరావు.

'ఒకే, త్వరగా పూర్తి చేయండి "

అంటూ చూస్తున్నా పైల్లు మూసేసి శ్రీనివాసరావు వంక చూసాడు

'సార్ ఈ హత్యల్లో మన డిపార్టుమెంటు వాళ్ళు కూడా ఇన్వెస్టిగేషన్లు అయినట్లు అనుమానంగా వుంది సార్ "తన అనుమానం ఐ.జి. ముందుంచాడు.

"ఆర్ యూఘ్యూర్ "అన్నాడు ఐ.జి ఆశ్చర్యంగా

"స్యూర్ సార్, కాక పోతే ఇంకొన్ని సాక్షాలు సేకరిస్తే ఎవరెవరు ఇందులో వున్నారో మీకు కరెక్టుగా చెప్పగలను' కొంత టైమ్ కావాలన్నట్లు అడిగాడు శ్రీనివాసరావు

'ఒకే, కారి అన్" అంటూ తన సమ్మతిని తెలియచేసాడు ఐ.జి.

'థ్యాంక్యూ సార్ ' అంటూ సెల్యూట్ చేసి అక్కడ్నుంచి నిష్క్రమించాడు శ్రీనివాసరావు

★★★

'నాతో సహజీవనం చేస్తారా? లేక పెళ్ళి కూడా చేసుకుంటారా? సూటిగా అడిగింది సుస్మిత..

అంత సూటిగా అడిగేటప్పటికి ఏం జవాబు చెప్పాలో అర్థం కాక నీళ్ళు నమిలాడు ముసలిహీరో నవీన్.

జరిగిన కథ

“ మీరు నన్ను కోరుకుంటుంది నా శరీరం కోసమా? లేక అస్తి కోసమా? “ మరోప్రశ్న దూసుకొచ్చింది సుస్మిత నుండి.

దానికీ సమాధానం నవీన్ దగ్గర లేదు. కూతురు వయసున్న పిల్లతో పెళ్ళికి సిద్ధ పడ్డాడు అంటే ఆమె వెనకున్న అస్తి పాస్ట్రలే అని చిన్న పిల్లాడికైనా అర్థమౌతుంది.

కాకపోతే ప్రస్తుతం సినీ మార్కెట్లో సుస్మితకు బాగా డిమాండు వుంది కాబట్టి, దాన్ని అడ్డం పెట్టుకుని తనుకూడా వేషాలు సంపాదించ వచ్చనేది నవీన్ దూరాలోచన

“అలా అంటా వేమిటి సుస్మిత, మీ అమ్మ బతికున్నప్పుడు నీ బాగోగులు నన్నే చూడమనేది నీకు గుర్తుందా లేదా? అంటూ మాట మార్చ బోయాడు

“అదంతా ఇప్పుడెందుకు గాని, నేనయితే నిన్ను పెళ్ళి చేసుకోవటానికి రెడీ, కాని నాదో కండిషన్..” అంటూ ఆగింది సుస్మిత

“ఏమిటది.. “ నోట్లో నోట్లోనే గొణుక్కున్నాడు నవీన్

“పెళ్ళి తరువాత బయట ప్రపంచానికే మనం భార్య భర్తలం, లోపల నాకు నీకు ఏ సంబంధం లేదు. ఎటు నీకు పెళ్ళాం పిల్లలు వున్నారూగా, కావాలంటే వెళ్ళును కూడా తెచ్చి ఇక్కడ పెట్టుకో...”

ఓ గుర్తు తెలియని మహిళ , పోలీసులు వెంబడిస్తుంటే తన బిడ్డతో సహా కృష్ణా నదిలోకి దూకుతుంది .ప్రముఖ హీరోయిన్ సుస్మిత హత్యకు గురవుతుంది .డి సి పి శ్రీనివాస రావు కేసు టేక్ అప్ చేస్తాడు .సుస్మితను పెళ్ళి చేసుకోమని హీరో నవీన్ బ్లాక్మెయిల్ చేస్తుంటాడు .జూనియర్ ఆర్టిస్ట్ కాంతం తన కూతురు సుస్మితని ఇండస్ట్రీలోపెద్ద స్టార్ని చెయ్యాలని ప్రయత్నిస్తుంది .డి . సి పి మళ్ళీ ఒకసారి హత్యా జరిగిన ఇంట్లో వాళ్ళ అందిరిని ప్రశ్నిస్తాడు . ఊరి శివార్లలో ఎవరిదో శవం ఉన్నాడని తెలిసి అక్కడకు వెళతాడు డి .సి .పి.అక్కడ శవం పక్కన పోలీసులు పెట్టుకునే స్టార్ పడి ఉంటుంది .

ఇక చదవండి

అంటూ కొంత ఆవేశంగా మాట్లాడింది.

“మరి నువ్వు...” ఏదో సందేహం వచ్చిన వాడిలా

“చెప్పానుగా నా విషయాలు నీకనవవసరం, నేనెక్కడికి వెళుతున్నాను, ఎవరితో తిరుగుతున్నాను అని నువ్వు ప్రశ్నించకూడదు. అలా ఇష్టం అయితే పెళ్ళి చేసుకుందాం” ముగించింది సుస్మిత

“అంటే...” ఏం సమాధానం చెప్పాలో అరం కాక, మౌనంగా మిగిలిపోయాడు నవీన్ .

★★★

“అదేంటి భయ్యా, నేనెక్కడికి వెళ్ళినా, ఎవ్వడితో తిరిగినా నీ కనవవసరం అంటుంది. దానికంత బలిసిందో చూసావా ? కనిగా గ్లాసులోని మందు

గొంతులో పోసుకుంటూ అరిచాడు నవీన్ .

“ముందు ఆపెళ్ళేదో కానివ్వు, అప్పటిదాకా ఓపిక పట్టు ,అడెక్కడికి పోతుంది, ఒంటరిది” ఓ రాక్షస నవ్వు నవ్వుతూ అన్నాడు సి.ఐ ., అంబుజం గ్లాసులో నుండు పోసుకుంటూ

“అవునవును ముందు సి.ఐ గారు చెప్పినట్లు చెయ్యండి సార్, తరువాత సంగతి తరువాత చూసుకుందాం” నవీన్ ను సముదాయించాడు కుర్ర డైరెక్టర్ అనిల్

‘చేసుకుంటాను సరే, నాకేం వస్తుంది ఆయాసం తప్ప, అదేమో మీ ఇద్దరికీ కావాలి, దాని అస్తి ఏమో అది అనాథలకు పంచుతుందట , మరి నాకేం మిగులుతుంది, రెండో పెళ్ళి చేసుకున్నాననే చెడ్డ పేరు తప్ప “ మందు కడుపులో పడగానే

అసలు నిజం బయట కొచ్చింది.

‘ఏయే, అది నా ఒక్కడిదే,
కావాలంటే ఆస్తి మీ ఇద్దరూ
పంచుకోండి ‘పెద్దగా అరిచాడు
అంబుజం

‘ఒకే ఒకేసార్.. “మండు
ఎక్కువయ్యింది, ఇంక ముందు
కెళ్ళితే గొడవలయ్యే ప్రమాదం లేక
పోలేదని ఇద్దరికి సర్ది చెప్పాడు
అనిల్

“ఒకేనా?, అంటే ఏంటి కరెక్టుగా
చెప్పండి అన్నాడు. నవీనే

“సి. ఇ గారు చెప్పారు కదా సార్,
పెళ్ళి తరువాత అది సి.ఐ గారి
ఆస్తి, దాని ఆస్తి మనిద్దరిది, ముందు
పెళ్ళికి ఒప్పుకోండి.

“ ఏంటి ఒప్పుకున్నావా? “
గద్దించాడు అంబుజం

“ సరి, సరి అలాగే ఒప్పుకొంటా.
రేపే ఆవిషయం, దానికి చెప్పతా “
అంటూ సోఫాలోనే వాలిపోయాడు.
నవీన్ మండు ఎక్కువయ్యి.

★★★

‘సార్, సిసిటివ్ పూటేజీలన్నీ
పరిశీలిస్తే, రెండు పూటేజీలు
అనుమానంగా ఆనిపించాయి
సార్” ఎస్.ఐ వివేక్ సిసి టివి
పూటేజీలు వివరాలున్న పైలును
డి.సి.పి ముందు పెడుతూ అన్నాడు.

“ ఏమిటవి , నీకు అంతగా
అనుమానం అనిపించినవి”.
నోసలు ముడిచి ఏదో ఆలోచిస్తున్న
వాడిలా ప్రశ్నించాడు శ్రీనివాసరావు.

“ఒకటి సుస్మిత హత్య జరగటానికి
వారం రోజుల ముందు, బ్యారేజీ
పై ఎవరో ఒక మహిళను
పోలీసులు తరుముకుంటూ
వెళ్ళారు. అవిడ చేతుల్లో ఒక బిడ్డ
కూడా వుంది. పోలీసుల్నించి
తప్పించుకునే క్రమంలో
ఆవిడ నదిలో దూకేసింది.
తరువాత అవిడ ఆచూకి తెలియ
రాలేదు.”వివరించాడు వివేక

“మరి రెండోది...”పూర్తిగా
చెప్పమన్నట్లు అగాడు శ్రీనివాసరావు

“అదే రోజు, హీరోయిన్ సుస్మిత
కారు సిటి బయట హత్య జరిగిన
ప్రదేశంలో రోడ్డు మీద వుండటం
చూశాము “ అంటూ ముగించాడు
వివేక్

“ఒక మహిళ నదిలో దూకిందా
? అసలు బారేజీ ఏ ఏరియా
పోలీసు స్టేషన్ కిందాకి వస్తుంది,
“ ఏదో సందేహం వచ్చిన వాడిలా
ప్రశ్నించాడు శ్రీనివాసరావు.

వివేక సమాధానం చెప్పే లోపే ,
శ్రీనివాస రావు పైకి లేచి ,”పద
వెళ్ళాం అన్నాడు ఏదో క్లూ
దొరికినవాడిలా ?

(ఇంకా ఉంది)

మరపురాని ముచ్చట్లు

బూట్లు పాలీష్ చేసిన జాకీర్లుస్సేన్

జాకీర్ హుస్సేన్

జామియామిలియాలో పనిచేస్తూ
వున్నప్పుడు క్రమశిక్షణకు, పరిశు
భ్రతకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత
ఇచ్చేవారు. అయితే విద్యార్థులు
అవి సరిగా పాటించటం లేదని
వారు ధరించే బట్టలు, బూట్లు
శుభ్రంగా వుంచుకోవటం లేదని
గ్రహించారు.

ఒకటి, రెండుసార్లు
హెచ్చరించినా విద్యార్థులు
పట్టించుకోలేదు. దాంతో
ఒకనాడు ఆయన మురికి గుడ్డలు
ధరించి జామియామిలియా
విశ్వవిద్యాలయం గేటు ముందు
కూర్చుని విద్యార్థుల బూట్లు
పాలీష్ చేయటానికి సిద్ధపడ్డారు.

దాంతో విద్యార్థులు తమ
తప్పు తెలుసుకుని జాకీర్కు
క్షమాపణ చెప్పి ఇక ఎన్నడూ
ఆయన మాట ధిక్కరించమని
మాట ఇచ్చారు. ఆనతి నుండి
విద్యార్థులు పరిశుభ్రమైన బట్టలు
ధరించి రావటం అలవాటు
చేసుకున్నారు .

మధుమేహం ఓ మాయరోగం

డా.కె. వేణుగోపాల రెడ్డి

ఈ రోజు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎక్కువమంది జనాభా బాధపడుతుంది మధుమేహం వ్యాధి తోటే. ప్రముఖ మధుమేహం వైద్యులు **డాక్టర్ కే. వేణుగోపాలరెడ్డి** గారు సుమతి పాటకుల కోసం ప్రతి నెల మధుమేహం వ్యాధి తో బాధపడే వాళ్ళకు తగు సూచనలు సలహాలు ఇవ్వడలచారు. కావున పాటకులు తమ సందేహాలను, ప్రశ్నలను sumathi.doctorsalahalu@gmail.com కు పంపవచ్చు.

మధుమేహ వ్యాధిగ్రస్తులు పాటించవలసిన రోజువారీ ఆహార పట్టిక

ఉ: 6.00 గం||లకు

కాఫీ, టీ, వెన్నతీసిన పాలు -
1కప్పు,

ఉ. 8.00 గం లకు

ఇడ్లీ -3/ చపాతి-2 / దోస - 2
/ గోధుమరవ్వ ఉప్పా - 1 1/2
కప్పు / గోధుమ పిండి తాచేసిన
పూరలు - 2.

ఉ .10.00 గం లకు

గోధుమ ఉప్పా - 1 కప్పు
/ మరమరాలు గుప్పెడు
/ అటుకులు - గుప్పెడు /
మొలకెత్తిన గింజలు - 20

గ్రా||లు / వెజిటబుల్ సలాడ్స్/
బ్రౌన్ బ్రెడ్-2 లేదా 3 ముక్కలు /
మజ్జిగ లేదా పంచదార లేకుండా
నిమ్మరసం- 1 గ్లాసు/ ఏదైనా ఒక
పండు

మ.12.00గం

అన్నం (100 గా బియ్యంతో
వండినది) - 2 కప్పులు ఆకుకూర
- 1 కప్పు

కూరగాయల కూర - 1 కప్పు

వెన్నలేని పెరుగు - 1 కపు

సా. 4.00 గం లకు

టీ/ కాఫీ / గ్రీన్ టీ - 1 కపు

పచ్చి కూర ముక్కలు - 1 కప్పు,

సా 6.00 గం లకు

గోధుమ ఉప్పా/ మరమరాలు /
అటుకులు / మొలకెత్తిన గింజలు/
వెజిటబుల్ సలాడ్స్/ బొన బర్ /
ఓట్స్ - 2 టీ స్పూన్లు / బీట్ స్టేట్స్ -
2 టీ స్పూన్లు/ఏదైనా ఒక పండు

పచ్చికూర ముక్కలు (భోజనానికి
ముందు) అన్నం (90 గ్రా.
బియ్యంతో చేసినది) - 1/2 కప్పు

రా.8.00 గం.ల కు

గోధుమ పిండితో చేసిన పుల్కాలు -
2 లేదా 3. కూరల కూర 2 కప్పులు,
మజ్జిగ గ్లాసు

రా 10.00 గం||లకు

వెన్నతీసిన పాలు - 1 కప్పు

సూచనలు :

1. వారమునకు రెండుసార్లు గుడ్డు తెలుపు తీసుకోవచ్చును..
2. చికెన్ (తోలు తీసినది) వారమునకు ఒక్కసారి వాడుకోవచ్చును.
3. నూనె వాడకం రోజుకు 3 లేదా 4 టీ స్పూన్లు, నెలకి 1/2 కేజీ మించరాదు.
4. నెలకి ఒక రకం నూనెలను మారుస్తూ ఉండాలి.
5. మైంతులను రోజూ ఆహారంలో వాడుకోవాలి.

మధుమేహ వ్యాధిగ్రస్తులు వ్యాయామం:

ప్రారంభించబోయే ముందు పాటించవలసిన జాగ్రత్తలు

1. వ్యాయామం ప్రారంభించబోయేముందు మీ ఫ్యామిలీ డాక్టర్ యొక్క సలహా తీసుకోండి.
2. శరీరాన్ని ఒక్కసారిగా అధిక శ్రమకు గురిచేయనటువంటి తేలిక వ్యాయామంతో
3. వ్యాయామంలో మొదటి 5-10 ని||లు తేలికపాటి వ్యాయామం తరువాత 20-30 ని||లు అధిక శ్రమతో కూడుకున్న వ్యాయామం చివరి 5-10 ని||లు తేలికపాటి

వ్యాయామం చేయాలి.

1. వ్యాయామం చేసేటప్పుడు గుండెలో బరువుగాని, నొప్పిగాని అనిపిస్తే అటువంటి వ్యాయామం తక్షణం నిలిపి వేయాలి. తరువాత 5-10 ని||లు విశ్రాంతి తీసుకోవాలి అప్పటికి కూడా తగ్గకపోతే ఆలస్యం చేయకుండా డాక్టర్ ని కలవాలి.

5. షుగర్ వ్యాధి వలన కాళ్ళలో బాగా స్పర్శ తగ్గి, పుండ్లు ఉన్నవారు కాలిపుండు తగ్గే వరకు పుండుకి ఒత్తిడి కలిగించే ఎటువంటి వ్యాయామం చేయకూడదు.

6. కాళ్ళలో స్పర్శ బాగా తగ్గినటువంటి వారు తేలికపాటి వ్యాయామం మాత్రమే చేయవలసి ఉంటుంది.

7. వ్యాయామం చేసేటప్పుడు ధరించే పాదరక్షలు లోపలి ఎక్కువ కుషన్ ఉంటే మంచిది అలాగే బాగా బిగుతుగా ఉండే షూ ధరించకూడదు షూ ముందు భాగం వెడల్పుగా ఉండాలి..

8. వ్యాయామం చేసిన తరువాత పాదాలను పరీక్షించుకోవలెను.

9. ఆరోగ్యం బాగోనప్పుడు వ్యాయామం చేయకూడదు.

10. గుండెకు సంబంధించిన ఇబ్బందులు ఉన్నవారు డాక్టర్

సలహా లేకుండా వ్యాయామం మొదలు పెట్టకూడదు.

వ్యాయామం వలన ఉపయోగాలు

1. రక్తంలో చక్కెర అదుపులో ఉంటుంది.
2. ఇన్సులిన్ చక్కగా పని చేయడానికి దోహదపడుతుంది
3. బి.పి.ని తగ్గిస్తుంది.
4. కొలెస్ట్రాల్ ని అదుపు చేస్తుంది.
5. మంచి కొలెస్ట్రాల్ (HDL) ని పెంచుతుంది
6. చెడుకొలెస్ట్రాల్ (LDL) ని తగ్గిస్తుంది
7. గుండె పని సామర్థ్యాన్ని పెంచుతుంది
8. శరీరంలో ఉన్న కొవ్వును తగ్గిస్తుంది
- కండను పెంచుతుంది
9. మానసిక ఉల్లాసాన్ని కలిగిస్తుంది.

★★★

నెట్టింటి రామాయణం

కొత్తా
దేవుడండి..

-ఈ. సాయి అలేఖ్య

మన దేశంలో పెట్టుబడి లేని వ్యాపారం ఏదన్నావుంది అంటే అది దేవుడి పేరుతో చేసే వ్యాపారమే. నుదిటి మీద మూడు నామాలు పూసుకుని వీధుల్లో జోలె పట్టుకు తిరిగితే చాలు, సాయంత్రానికి జోలె నిండుతుంది. దీన్ని జోగి అని పిలుస్తూ వుంటారు. ఒకప్పుడు దైవదర్శనానికి వెళ్లాలనుకే బీద వాళ్ళు ఆర్థిక సహాయం కోసం సమాజాన్ని జోగి ద్వారా అర్థించే వాళ్ళు .

రాను రాను ప్రతిరంగంలో అత్యాధునిక మార్పులు వచ్చినట్లే, ఇక్కడ కూడా అనేక మార్పులు చోటు చేసు కున్నాయి. జోలె స్థానంలో ఇత్తడి పంకెం, అందులో ఓ చెంబుతో వ్యాపారం చేసేవాళ్ళు కొందరైతే, మరో అడుగు ముందుకేసి ఏకంగా బండి ఏర్పాటు చేసుకుని అందులో దేవుణ్ణి, దేవుడి హుండీని కూడా పెట్టుకుని తిరిగే వాళ్ళు కుడా ఉన్నారు . మనిషిని మనిషి పలకరించు కోపటానికి

కూడా క్షణం తీరకలేని ఈ అంతర్జాల యుగంలో ప్రత్యేకంగా దేవుడి దగ్గరకు వెళ్ళే తీరిక ఎక్కడ వుంది. అటువంటి వారికి భక్తుల వద్దకే భగవంతుడు అంటూ ఇళ్ళే దగ్గరకే ఈ దేవుడి బళ్ళు వస్తుంటాయి .వీళ్ళంతా దేవుడి పేరుతో జరిగే వ్యాపారంలోని చిల్లర వ్యాపారులు మాత్రమే, అసలు హోల్ సేల్ వ్యాపారులు వేరే వున్నారు.

వీళ్ళు గుడిని , గుడలోని దేవుణ్ణి మాయం చేయగలరు, కొత్త దేవుళ్ళను సృష్టించగలరు, లేని దేవుళ్ళకు గుళ్ళు కూడా కట్టుగలరు . రాత్రికి రాత్రి ఓ రాయిలో రప్పనో చెట్టుకింద పాతి .. స్వయంభూవుగా దేవుడు వెలిశాడని నమ్మించి , అక్కడే గుడి కట్టటానికి చందాలు వసూలు చేసేవాళ్ళు కొందరైతే. మల్టీ లెవల్ మార్కెటింగ్, కిటుకులు తెలిసిన వాళ్ళు ఈ గుడి చుట్టూ వ్యాపారాలు, గుళ్లోదేవుడికి ఉత్సవాలు , ఇలా ఒకటేమిటి చివరకు ఇప్పుడు అనలైన సేవలు,

వర్చువల్ సేవల పేరు తో జనాన్ని దోచుకుంటున్నారు.

ఇటువంటి నయా వ్యాపారస్థుల వల్ల ఎక్కడో ఒక చోట కొత్త దేవుళ్ళు పుట్టుకొస్తూనే వున్నారు. అయితే కనపడిన రాయిని, రప్పను దేవుడనుకొని మొక్కడం ఒక రకమైన మానసిక దౌర్బల్యం అయితే, "నేనే దేవుణ్ణి" అంటు ప్రకటించుకునే వాళ్ళు కూడా లేక పోలేదు. ఇది మానసిక దౌర్బల్యానికి పరాకాష్ట అంటారు మానసిక శాస్త్ర వేత్తలు. దీన్ని పిచ్చి అనికూడా అనుకోవచ్చు.

పూర్వం ద్వాపర యుగంలో పొండ్రక వాసుదేవుడనే రాజు వుండే వాడు. అందరికన్నానే అదికుడిని అనే భావనతో వుండి, ఇతను తనను తాను దేవుడిగా ప్రకటించుకున్నాడు. అతను తనను తాను వాసుదేవుడు లేదా దేవుడని నమ్ముతూ కృష్ణుడిని అనుకరించేవాడు .

నెట్టింటి రామాయణం

ప్రతి మనిషిలో, నేనే అందరికన్నా అధికుడిని, నన్ను మించిన వాళ్ళు లేరు, నాకే అందరూ ప్రధాన్యత నివ్వాలి అనే భావనలు వుంటాయి. ఇవి ఎక్కువగా వున్నవారు అహంకారంతో, ఉగ్రహంతో ప్రజలు తమనే ఆరాధించాలి అనే ధోరణిత కొత్త దేవుళ్లుగా చెలామణి అవుతూ వుంటారు. పౌండ్రక వాసుదేవుడు కూడా ఇదే దురహంకారంతో తనను పూజించమని ప్రజలను హింసిస్తూ వుంటే చివరకు ఆ భగవంతుడే అతన్ని తుద ముట్టిస్తాడు.

ఇప్పుడు ఈ అంతర్జాల యుగంలో కూడా, అటువంటి పౌండ్రక వాసుదేవుడొకడు తెలంగాణలో వెలిశాడు. సంతోష కుమార్ అనే ఇతగాడు తాను తిరుమల శ్రీనివాసుడి అవతారం అని చెప్పుకుంటూ ఇంట్లోనే వైకుంఠం సెట్టు ఒకటి వేసుకుని తన ఇద్దరు భార్యలతో కలిసి విష్ణుమూర్తి అవతారం ఎత్తాడు. శేషతల్పం లా ఒక మంచాన్ని చేయించి, దానిమీద పడుకుని, కిరీట ధారులైన తన ఇద్దరు భార్యల చేత కాళ్ళు పట్టించు కుంటూ పత్రికలకు ఫోజులిస్తూ ప్రచారం చేసుకుంటున్నారు. తన చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేస్తే ఎలాంటి రోగాలైనా తగ్గిపోతాయి అంటూ తన అనునాయుల చేత ప్రచారం చేయిస్తున్నాడు.

గతంలో కూడా ఇటువంటి వాళ్ళను అనేక మందిని మనం చూశాం. ఒక సాధారణ ఉపాధ్యాయుడు, అతని భార్య దేవుడి అవతారాలమని చెప్పుకుంటూ, కొన్ని వేల కోట్లు ప్రజల నుండి దోచుకుని, ఒక పెద్ద మాఫియా సామ్రాజ్యాన్నే నెలకొల్పారు. రకరకాల దర్శనాల పేరుతో భక్తులనుండి అధికమొత్తంలో డబ్బు దోచుకున్న ఉదంతాలు, ఆశ్రమంలో హత్యలు, డ్రగ్స్ వంటివి బైట పడటంతో ప్రభుత్వంకూడా ఆశ్రమంపై దాడులు నిర్వహించింది. ఇలా చెప్పుకుపోతే మన దేశంలో స్వమిజీల దురాగతాలకు, దుశ్చర్యలకు అన్నేలుకూడా పోతుంది. ఇటీవలే ఒక వృద్ధ స్వామిజి మైన్ బాలికను లైంగికంగా వేధిస్తున్నాడని పోలీసులు అరెస్ట్ చేసారు.

దినికంతిటికారనంజన్తో దేవుడి పట్ల ఉన్న భయం, భక్తే. అమ్మ ఆకలేస్తుంది అంత అన్నం పెట్టు అని ఎవరన్న అడిగితే చేయి విదిలించి కోడతాము. అదే నోరులేని ఆ దేవుడి కోసం మాత్రం అనేక రకాల నైవేద్యాలు పెడతాము. మన దేశంలో గుక్కెడు పాలుకుడా దొరకని అభాగులైన చిన్నారులు ఎందరో ఉన్నారు. వీరికి ఒక గ్లాసుడు పాలు పోయ్యటానికి మనకు మనసు

ఒప్పుడు కాని, రతి విగ్రహాలకు మాత్రం అభిషేకాల పేరుతో లీటర్లకు లీటర్లు పలు నేల పాలు చేస్తాం. నాగుల చవితీ నాడు విష సర్పమని తెలిసి పాలు పోసే ఈ జనం అమాయకులైన చిన్నపిల్లలకు ఎందుకు గుక్కెడు పాలు పొయ్యారు.

దేవుడు అమాయకత్వం, అజ్ఞానం పరిధివిల్లే ప్రతి చోటా తప్పకుండా ఉంటాడు అనటానికి పైన ఉదాహరణలే సాక్ష్యం. ఈ రెండు పునాదుల మీద ఆ దేవుడు తన వ్యాపార సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరింపజేసుకుంటూ ఉంటాడు. ఆ రెండు లక్షణాలు అంతం అయ్యేదాకా ఇలాంటి పౌండ్రక వాసుదేవులు వెలుస్తూనే ఉంటారు.

కృష్ణ భగవానుడు భగవద్గీతలో! ఏయే రంగాలలో ఏయే స్వరూపాలలో తాను కొలువై ఉంటానో వివరిస్తూ.. 'మోసాలలో నేను జూదం వంటివాడిని' అంటాడు!! ఈ కొత్త దేవుళ్లందరూ కలిసి.. 'మోసములలో దేవుడున్నాడు' అని నిరూపిస్తున్నారు.

‘కొమ్మల్లో కోయిలమ్మా...!’

సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన పాట

పల్లవి:

కొమ్మల్లో కోయిలమ్మా...!

రాగాలే తీయకమ్మా.....!

ఎదలో నారాజు., నిదరోతున్నాడు! (మరోసారి)

సవ్వడి వింటేనే తుళ్ళిపడి లేచేనే...!

//కొమ్మల్లో...//

చరణం:1

అసలే నారాజు., 'అందమైన' వాడే!

ఆపై వాడెంతో., 'అల్లరి' చెలికాడే!

అలసీ వచ్చాడే., 'అలుకే' చూపాడే! (మరోసారి)

వలపే కానుకిచ్చి., 'సేద' దీర్చినానే...!

//కొమ్మల్లో...//

చరణం:3

కురిసే వెన్నెల్లో నా 'కురులే' నిమిరాడే!

మెరిసే తారకనే నా 'సిగ'లో తురిమాడే!

కనులే కలిపాడే., 'కోరిక' రేపాడే!

ఎదలో పానుపేసి 'వీవన' వీచేనే! (మరోసారి)

//కొమ్మల్లో...//

– రాయపురెడ్డి సత్యనారాయణ,

చరణం:2

కదిలే మబ్బుల్లో వాడి 'వలపు' దాగేనే!

సాగే ఊహల్లో వాడి 'తలపు' నిండేనే!

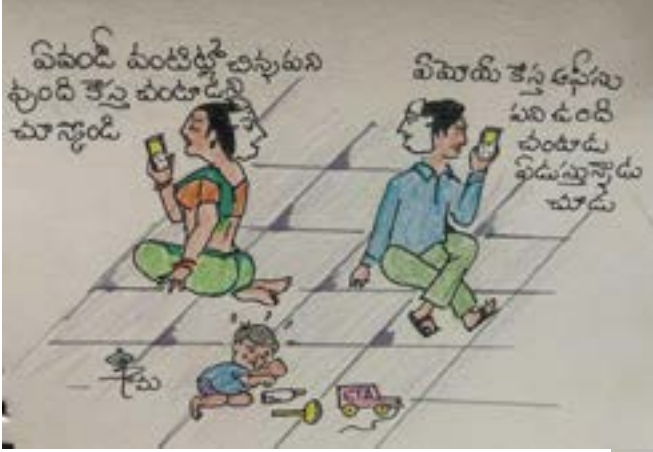
కలగా వస్తాడే., కబురులు చెబుతాడే! (మరోసారి)

బుగ్గన చిటికేసీ సిగ్గెందులకంటాడే!

//కొమ్మల్లో...//

నవ్వటం ఒక యోగం ,

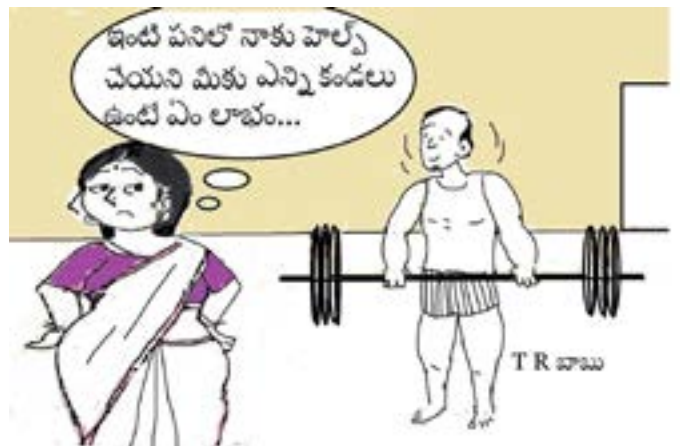
నవ్వలేక పోవటం ఒక రోగం , ఆ తరువాత మీ ఇష్టం

రూ 116 / -బహుమతి పొందిన కార్టూను

CARTOON WATCH పత్రిక నిర్వహించిన National level cartoon competition పోటీలలో స్పెషల్ ప్రైస్ వచ్చిన కార్టూన్

'గురు పౌర్ణిమ' స్వీషల్ వంటకాలు

పులగం

శ్రీ సాయిబాబాకి ఎంతో ప్రీతికరమైన వంటకం పెసరపప్పుతో చేసిన పులగం. ఇదంటే బాబాకి చాలా ఇష్టం. గురుపౌర్ణిమి సందర్భంగా అందరూ భక్తితో పులగం రెసిపీ తయారు చేసి బాబాకి నైవేద్యంగా పెడతారు. ఇలా చేస్తే కోరుకున్న కోరికలు తీరుతాయని భక్తుల నమ్మకం. ఈ రెసిపీ తయారీ విధానం కూడా చాలా సులభంగా ఉంటుంది. ఇప్పుడు ఎలా తయారు చేయాలో తెలుసుకుందాం

కావాల్సిన పదార్థాలు :

బియ్యం : ఒక కప్పు

పెసరపప్పు : అర కప్పు

అల్లం వెల్లుల్లి పేస్ట్ : ఒక

టేబుల్ స్పూన్

జీలకర్ర : ఒక టేబుల్ స్పూన్

పచ్చిమిర్చి : 4

జీడిపప్పు : 4

దాల్చినచెక్క : ఒక ఇంచ్

లవంగాలు : 3

నూనె లేదా నెయ్యి : సరిపడా

ఉప్పు : తగినంత

తయారీ :

ముందుగా ఒక గిన్నె తీసుకొని

అందులో తీసిపెట్టుకున్న బియ్యం, పెసరపప్పు వేసి రెండు, మూడు సార్లు నీటితో శుభ్రం చేసుకోవాలి. తర్వాత అందులో మూడు కప్పుల నీరు పోయాలి. ఇప్పుడు దీన్ని కాసేపు పక్కన పెట్టుకోవాలి. ఈ లోపు స్టవ్ ఆన్ చేసి కడాయి పెట్టుకోవాలి. అందులో రెండు స్పూన్స్ నూనె పోసి వేడి చేయాలి. వేడెక్కాక తీసిపెట్టుకున్న లవంగాలు, దాల్చిన చెక్క వేసి వేయించుకోవాలి. ఆ తర్వాత జీడిపప్పు వేసి వేయాలి. ఇవి కూడా వేగిన తర్వాత తరిగిన పచ్చిమిర్చి, ఉల్లిముక్కలు వేసి బాగా వేయించుకోవాలి. పోపంతా వేగిన తర్వాత నానబెట్టుకున్న బియ్యం, పెసరపప్పు మిశ్రమాన్ని ఇందులో వేసి బాగా కలుపుకోవాలి. తర్వాత రుచికి సరిపడా ఉప్పు వేసి కలపాలి. ఇప్పుడు కుక్కర్ మూత పెట్టి మూడు విజిల్స్ రానివ్వాలి. తర్వాత స్టవ్ కట్టేసుకొని ప్రెజర్ అంతా పోయేంత వరకు ఉంచి మూత తీసి చూస్తే.. ఎంతో టేస్టీగా ఉండే పులగం రెడీ!

పంచామృతం

పంచామృతం అంటే.... పంచదార, పాలు, పెరుగు, నెయ్యి, తేనె ఈ అయిదింటిని కలిపి పంచామృతంగా చేస్తారు. ఇక్కడ పాలు అంటే ఆవుపాలు అని అర్థం. పెరుగు, స్వచ్ఛమైన నెయ్యి, తేనె, చక్కెరలను ఆవుపాలలో కలుపుతారు. భక్తి పరమైన విషయాలను పక్కన పెడితే ఈ అయిదు పదార్థాలూ ఆరోగ్యానికి ఎంతో మేలు చేకూరుస్తాయి. ఆవు పాలు.. ఆవును గోమాత అన్నారు. ఎందుకంటే, ఆవు పాలు తల్లి పాలతో సమానమైనవి. శ్రేష్టమైనవి. ఇవి త్వరగా జీర్ణం అవుతాయి. కాల్షియం చిన్న పిల్లల్లోనూ, పెద్దలలోనూ ఎముకల పెరుగుదలకు ఉపయోగపడుతుంది. పాలలో విటమిన్ 'ఎ' కూడా పుష్కలంగా వుంటుంది. ఇది అంధత్వం

త్వరగా రాకుండా నివారిస్తుంది.

కాపోతేశ్వరాలయం

దక్షిణ భారతదేశం లో ప్రసిద్ధి చెందిన శైవక్షేత్రాలలో చేజర్ల కపోతేశ్వరస్వామి ఆలయం ఒకటి. గుంటూరుజిల్లా నకరికల్లు మండలంలో నరసరావుపేటకు సుమారు ముప్పై కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న చిన్న గ్రామమిది. ఇది తొలుత బౌద్ధమతానికి అనంతరకాలంలో శైవ మతానికి ఆలంబనమైన ప్రాచీన ఆలయంగా పరిశోధకులు భావిస్తున్నారు. గజపృష్ఠవిమానం ఈ ఆలయ ప్రాచీనతకు తొలి సాక్ష్యం కాగా ఆలయ ప్రాంగణం లోని 9 శాసనాలు ఆలయప్రాచీనతకు, ప్రాశస్త్యానికి ప్రతీకలుగా నిలుస్తున్నాయి. బుద్ధుని జాతక కథలలోని శిబి జాతకకథ కు ఈ ఆలయానికి సంబంధం ఉందని చరిత్ర పరిశోధకుల అభిప్రాయం. తనను ఆశ్రయించిన కపోతాన్ని రక్షించడానికి తన శరీరమందలి మాంసాన్ని కోసి యిచ్చిన శిబి చక్రవర్తి త్యాగగుణాన్ని ప్రస్తావించేదే శిబి జాతకకథ. అట్టి శిబి చక్రవర్తి నూరు యజ్ఞాలు చేసి, త్రిమూర్తులను మెప్పించి, తనతో పాటు తన అనుయాయులకు లింగరూపాన్ని ప్రాప్తింపచేసి, కైలాసప్రాప్తిని పొందిన పుణ్య ప్రదేశంగా ఈ చేరుజర్ల కీర్తించబడుతోంది.

ఇచ్చట లింగమూర్తి శిలా లింగము కాదని, శల్య లింగమని సలపురాణము షోడశచక్రవర్తులలో పేరెన్నికగన్న

యాయాతి మహారాజు కుమారుడు మాంధాత. మాంధాత చక్రవర్తికి ముగ్గురు కుమారులు. వారిలో శిబి పెద్దవాడు. మేఘదంబరుడు, జీమూతవాహనుడు అతని అనుజులు. వీరి చరిత్రతోనే చేజర్ల కపోతేశ్వర ఆలయ చరిత్ర ముడివడి ఉండటం ఆ మహానుభావులను స్మరించుకునే మహద్భాగ్యం మనకు కలిగింది. ఆలయ గజపృష్ఠ విమానం. మాంధాత తరువాత జ్యేష్ఠపుత్రుడైన శిబి రాజ్యాధికారానికి వచ్చాడు. ప్రజారంజకుడైన శిబి చక్రవర్తి పాలనలో ప్రజలు సుఖసంతోషాలతో తులతూగుతున్నారు. అన్న అడుగుజాడల్లో నడుస్తూ తమ్ముళ్లు ఇద్దరు ప్రజల గౌరవాదరాలను పొందుతున్నారు. అటు వంటి సమయంలో మేఘదంబరునకు పుణ్యక్షేత్రసందర్శన చేయాలనే కుతూహలం కలగడంతో తన కోరికను అన్నగారికి విన్నవించుకొని, అనుమతి నివ్వవలసిందిగా కోరాడు. తమ్ముని కోరిక సముచితమని భావించి, దేశాటనకి అవసరమైన ధనాన్ని, పదిహేనువందల మంది పరివారాన్ని ఇచ్చి వెళ్ళిరమ్మని

ఆశీర్వదించాడు శిబి చక్రవర్తి.

ఉత్తర దేశ యాత్రలు ముగించుకొని, దక్షిణ భారతంలో సంచరిస్తూ శ్రీశైలాది దివ్యక్షేత్రాలను సందర్శించి, చేరుంజర్ల ప్రాంతానికి చేరుకున్నాడు. ఈ ప్రాంతంలోనే ఉండాలని నిర్ణయించుకొని, తన పరివారాన్ని అందుకు ఏర్పాట్లు చేయమని ఆజ్ఞాపించాడు.

కొద్దిరోజులు పరిసరాల్లోని కొండలు, కోనల్లో సంచరిస్తూ, అక్కడ దేవరకొండ కోనలోని గుహల్లో తపస్సుచేసుకుంటున్న తాపసులను చూసి సంభాషించి మానసిక ప్రశాంతతను పొందాడు. అనంతరం తన పర్ణశాలకు వచ్చిన మేఘదంబరు తాను కూడ తపస్సుచేయాలనే సంకల్పానికి వచ్చాడు. మరుసటిరోజే ఒక ప్రశాంతమైన గుహలోకి ప్రవేశించి తపస్సు ప్రారంభించాడు. కొద్దికాలంలోనే ఆప్రాంతంలోని మునులతో చెలిమి ఏర్పడింది. అనతి కాలంలోనే తపస్సిద్ధి పొందిన మేఘదంబరుడు శివైక్యాన్ని పొందాడు. ఆయన

అనుచరులు, అక్కడున్న వారి సహాయంతో మరణించిన అతని భౌతికకాయానికి దహన సంస్కారాలు జరిపించారు. ఆశ్చర్యంగా ఆ చితాగ్ని మధ్యనుండి ఒక అద్భుతమైన శివలింగం ఆవిర్భవించింది. ఆనందాశ్చర్యాలకు లోనైన పరిసర ప్రజలు, మునులు ఆ లింగాన్ని మేఘదంబేశ్వరలింగమని స్తుతించి, అతను తపస్సు చేసిన గుహలోనే ప్రతిష్ఠించి, పూజలు చేయసాగారు.

అదే ఈనాడు మేఘాలమల్లేశునిగా కొలువబడుతున్న లింగం. ఇది కుమారస్వామి (పుష్పగిరి) కొండకు పడమరగా 3 కి.మీ దూరంలో ఉంది. ఇప్పటికీ ఈ ప్రాంతంలో వరాలు లేకపోతే పరిసర గ్రామస్థుల మేఘాలమల్లేశుని కొండకు వెళ్ళి నవధాన్యాలతో పాయసము, పులగము తయారుచేసి, కొండచట్టలపై పోసి జుర్రుతారు. వారు ఇంటికి చేరులోపల భారీవరము కురియటం నేటికీ సత్యంగా ఈ ప్రాంతీయులు చెబుతారు. ఇక్కడే జీమూతవాహనుని గుహ కూడ ఉన్నది. జీమూతవాహనుడు శిబిచక్రవర్తి చిన్న తమ్ముడు. మేఘదంబరుడు లింగాకృతిని పొందగానే ఆయన వెంట వచ్చిన పరివారమంతా ఖిన్నులై, వేగంగా

రాజధానికి చేరుకొని జరిగిన వృత్తాంతాన్ని అంతటిని మహారాజైన శిబిచక్రవర్తికి విన్నవించారు. తమ్ముని మరణానికి మిక్కిలి శోకించిన శిబిచక్రవర్తి కొంతసమయానికి తేరుకొని, సోదరుడు లింగరూపాన్ని పొందడాన్ని విని ఆశ్చర్యపోయాడు. చిన్నతమ్ముడైన జీమూతవాహనుని పిలిచి చేరుంజర్ల వెళ్లి జరిగిన వృత్తాంతాన్ని సమగ్రంగా తెలుసుకొని రమ్మని పంపించాడు. జీమూతవాహనుడు పరివారంతో బయలుదేరి వేగంగా చేరుంజర్ల చేరుకున్నాడు. అక్కడి మునివరులు చూపించగా అన్నయైన మేఘదంబరుడు తపస్సు చేసుకున్న గుహను, పూజలందుకుంటున్న మేఘదంబర లింగాన్ని చూశాడు. అన్న అదృష్టానికి ఎంతో మురిసిపోయాడు. స్థలప్రభావమో, లేక పూర్వ జన్మపుణ్యఫలమో కాని జీమూతవాహనునికి కూడా ఆ ప్రదేశంలోనే తపస్సు చేయాలనే సంకల్పం కలిగింది. తపస్సు ప్రారంభించిన అనతి కాలంలోనే జీమూతవాహనుడు సిద్ధి పొందాడు. తోటి తాపసులు పరివారము అంత్యక్రియలు నిర్వహించారు. చితాగ్నిలో నుండి అద్భుతలింగం ప్రత్యక్షమైంది.

ఆశ్చర్యపోయిన అక్కడి వారు జీమూతవాహనుడు తపస్సుచేసిన గుహలోనే ఆ లింగాన్ని ప్రతిష్ఠచేసి, పూజించసాగారు.

శి బిచక్రవర్తి చేరుంజర్ల పరిసర ప్రశాంత ప్రకృతికి ఆకర్షించబడి, అక్కడే కొంతకాలం ఉండాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. ఆ పరిసరాల్లో ఏవో దివ్యశక్తులున్నాయని, తన తమ్ముళ్ళు ఇద్దరూ లింగరూపులుగా మారిన ఈ క్షేత్రంలోనే తాను నూరుయజ్ఞాలు చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. తొంభైతొమ్మిది యజ్ఞాలను నిర్విఘ్నంగా పూర్తిచేసి నూరవ యజ్ఞాన్ని ప్రారంభించిన శిబిచక్రవర్తిని చూసి భయపడిన దేవేంద్రుడు దిక్పాలకులతో కలసి త్రిమూర్తులను శరణువేదాడు. త్రిమూర్తులు శిబి చక్రవర్తి తపశ్శక్తిని పరీక్షించదలచారు. త్రిమూర్తులు భూలోకానికి వచ్చి విడిది చేసిన ప్రదేశమే” విష్ణుర్ల “ గ్రామంగా పిలవబడుతోంది. బ్రహ్మ బాణంగా, మహావిష్ణువు పావురంగా, మహేశ్వరుడు కిరాతకుడిగా రూపుదాల్చారు. త్రిమూర్తులు తమ రూపాలను మార్చుకున్న ప్రదేశం” రూపెనగుంట”గాను,

త్రిమూర్తులు శిబిచక్రవర్తిని క్రీగంట చూసిన ప్రదేశాన్ని “కండ్లకుంట” గ్రామంగాను పిలువబడుతున్నాయని పరిసరప్రాంతవాసుల కథనం. వేటనుండి తప్పించుకొని పారిపోతున్న పావురాయిని బాణంతో కొట్టాడు మాయాకిరాతుడు. కాలువిరిగిన కపోతం ప్రాణభీతితో పరుగెత్తి శిబిచక్రవర్తి వద్దకు వచ్చింది.

శిబి మాయాకిరాతకులకు వాదోపవాదాలు జరిగాయి. శరణాగత రక్షణ రాజధర్మం కాబట్టి ఈ కపోతాన్ని రక్షిస్తాను. నీ ఆకలి తీరడానికి ఈ పావురమెత్తు మాంసాన్ని నాశరీరం నుండి కోసి నీకు యిస్తానని శిబి చక్రవర్తి చేసిన ప్రతిపాదనను మాయాకిరాతుడు అంగీకరించాడు. రాజసేవకుడు త్రాసుని సిద్ధం చేయగా, ఒకవైపు పావురాన్ని ఉంచి, రెండవవైపు తన శరీరమాంసాన్ని చురకత్తితో కోసి ఉంచసాగాడు. రెండు తొడల కండల కన్నా పావురమే బరువుగా ఉంది. రాజాజ్ఞ మేరని ఒకసేవకుడు శిబి ఆజ్ఞతో కాళ్ళు చేతులు నరికి త్రాసులో ఉంచాడు. అక్కడ చేరిన అశేష జనవాహిని ఆ దృశ్యాన్ని చూసి హాహాకారాలు చేసింది. అప్పటికీ పావురమే బరువుగా ఉండటంతో మహారాజు నిర్వికారమైన చిరునవ్వుతో తన శిరస్సును ఖండించి త్రాసులో ఉంచవలసిందిగా తన సేవకుని

ఆజ్ఞాపించాడు. రాజసేవకుడు ప్రభువు శిరస్సును ఖండించి త్రాసులో ఉంచాడు. అప్పుడు కపోతంతో సమానంగా త్రాసు తూగింది. దానితో భక్తుని యెడల భగవంతుని శోధన ముగిసింది. శంఖచక్రధారియై శ్రీమహావిష్ణువు, త్రిశూలధారియై ముసిముసినవ్వులతో శంకరుడు, బాణరూపాన్నివీడి చతుర్ముఖుడు ప్రత్యక్షమయ్యారు. దేవతలు పుష్పవృష్టి కురిపించారు. తనకు, తన సమస్త పరివారానికి, ఋత్వికులకు కైలాసప్రాప్తిని కోరాడు శిబిచక్రవర్తి. “తథాస్తు” అని ఆశీర్వదించారు త్రిమూర్తులు.

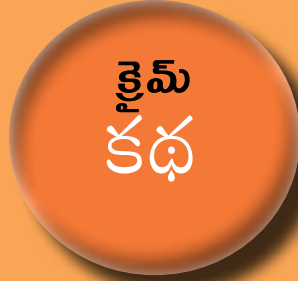
కరచరాణాద్యవయవములు లేని శిబి మొండానికి దేవతలందరు ఆకాశగంగా జలంతో అభిషేకం చేశారు. ఆ అభిషేకజలమే “ఓంకారనది”గా, “ఓగేరు”గా చేరుంజర్లలో ప్రవహిస్తోంది. ఆంధ్ర మహాభారతంలోని అరణ్యపర్వంలో కూడ ఈ కథ కన్పిస్తోంది. ఇక్కడ పైకథలోని త్రిమూర్తులకు బదులుగా ఇంద్రాగ్నులు శ్వేన(డేగ) కపోతాలుగా వచ్చి శిబి చక్రవర్తి త్యాగ గుణాన్ని పరీక్షించాయి. ఈ కథలో తన శరీర భాగాలు తూకానికి చాలక పోవడంతో శిబి చక్రవర్తి తనకు తానుగా త్రాసులో కూర్చొని తన దాన శీలతను చాటాడు. శిబి చక్రవర్తి గాఢ బుద్ధుని చరిత్రకు

సంబంధించిన అవధాన శతకం లో “శిబిజాతకము” అనే శీర్షికతో కన్పిస్తోంది.

పోతేశ్వర లింగం స్వయంభువుగా చతురస్రాకారపు వేదికపై దర్శనమిస్తుంది. అభిషేకజలం వెలుపలికి వెళ్ళే మార్గం లేదు. ఈ లింగము గుండ్రంగా కాకుండా కరచరణములు. శిరస్సు లేని మనిషి మొండెము వలే పలకగా ఉంటుంది. ఈ లింగాకృతి చుట్టు మాంసము తీసి యిచ్చినట్లు గుంటలు ఉంటాయి. శిబిచక్రవర్తి తన భుజాలను నరికి యిచ్చినట్లుగా లింగాకృతికి కుడి ఎడమల రెండు బిలాలుంటాయి. యిందులో కుడిబిలములో ఒక బిందె నీరు మాత్రమే పడతుంది. ఎడమబిలంలో ఎన్ని నీళ్ళు పోసినా నిండదు. ఆ ఎడమబిలాన్నినీటితో నింపే ప్రయత్నం ఒకసారి చేస్తే కొంతసేపటికి ఆ బిలంనుండి పొగ, మంటలు వచ్చాయని, అప్పుడు అపరాధ శాంతి చేశారని చెబుతారు. అంతేకాకుండా కుడిబిలంలో పోసిన నీరు మరుసటి రోజుకు పచ్చిమాంసపు వాసన వస్తుందని చెబుతారు. ఈ నీటిని ప్రతిరోజు కుంచెకోలతో తీస్తారట. అందుకే దీన్ని శల్యలింగంగా చెబుతారు. లింగానికి సహజ యజ్ఞోపవీతం కనిపిస్తుంది. శ్రీ స్వామివారికి ఎడమవైపు మండపంలో శ్రీ పార్వతీదేవి కొలువు తీరి ఉంది.

నేరం ఎవరిది?

గండ్రకోట
సూర్యనారాయణ శర్మ

ఇంట్లోకి అడుగు పెడుతూనే కెవ్వుమంటూ కేకేసింది రాజ్యలక్ష్మి. కార్ పార్క్ చేసి, అప్పుడే లోపలికి వస్తున్న రంగారావు భార్య కేకకు అదిరిపోయాడు. ‘ఏమైంది ఏమైందం’టూ ఒక్క ఉదుటున లోపలికి పరిగెత్తుకువచ్చాడు. లోపల దృశ్యాన్ని చూడగానే అతడు కూడా నిరాంతపోయాడు. ఇల్లంతా చిందరవోందరగా ఉంది. సోఫా మొత్తంచింపేసి ఉంది. గ్లాస్ టీపాప్ బద్దలైంది. దానిమీద ఉన్న ఫ్లవర్ వేజ్ దూరంగా గిరాటేసినట్లు ఓ మూలన ముక్కలైపడివుంది. గోడకు ఉండాల్సిన టీవీ కూడా ఎవరో ఎత్తి నేలకేసి కొట్టినట్లు ముక్కలు ముక్కలైపోయి కనిపించింది.

అతడు గబగబా బెడ్రూమ్ లోకి పరిగెత్తాడు. అక్కడ బీరువా తెరిచి ఉంది. దాన్నో ఉండాల్సిన అతని భార్య చీరలు, అతని డ్రెస్సులు అన్నీ మంచం మీద పడివున్నాయి. లోపల ఉండాల్సిన నగల పెట్టెలన్నీ బయట పడేసి ఉన్నాయి.

రాజ్యలక్ష్మి గబగబా వెళ్ళి ఆ నగల పెట్టెలన్నీ తెరిచి చూసింది.

అన్నీ ఖాళీ. అంతే ఆమె నెత్తిన పెద్ద బండరాయి పడ్డట్లుగా మంచం కుప్పకూలిపోయింది. జరిగిన ఘోరాన్ని చూసిన రంగారావు తన కళ్ళను తానే నమ్మలేకపోయాడు. చాలాసేపు అచేతనంగా కూలబడిపోయాడు. ఆ తర్వాత నెమ్మదిగా కదిలి భార్య దగ్గరికి వచ్చాడు. ఆమెను మెల్లిగా లేపి కూర్చోబెట్టి మంచినీళ్లు తాగించాడు.

ఆపైన మెల్లిగా హాల్లోకి వచ్చి ఫోన్ అందుకుని, ఓ నంబర్ కి డయల్ చేశాడు. ఫోన్లో అటునుంచి, “హాలో ఫోలీ స్టూషన్..” అని వినిపించింది.

***

ఎస్సె విక్రమ్ జరిగిన విధ్వంసాన్ని చూశాడు. ఆ తర్వాత రంగారావు దంపతుల ద్వారా, పోయిన నగలు, నగదు వివరాల గురించి అడిగి తెలుసుకుని, “ఈ దొంగ ఎవరో

మీ ఇంటికి ఒట్టి దొంగతనానికి మాత్రమే రాలేదు. మీ మీద అతగాడికి విపరీతమైన కోపం కూడా ఉండివుండాలి. లేకుంటే కిటికీ బోల్టులు తీసి, లోపలికొచ్చి మరీ డబ్బూ, నగలూ తీసుకుని, తన దోవన తాను పోకుండా, ఇంట్లో వస్తువులను ఈ విధంగా నాశనం చేసేవాడు కాదు. ఓకే.. మీ ఇంట్లో ఎవరెవరు ఉంటారు?” అనడిగాడు.

“మేమిద్దరమూ, మాతోబాటు మా అమ్మాయి, అబ్బాయి ఉంటాము. మా బావమరిది గిరి ఈ మధ్యనే వచ్చాడు.”

“ఓకే మీరేం చేస్తుంటారు? ఇది జరిగినప్పుడు ఇంట్లో అందరూ ఎక్కడికెళ్లారు?”

“నాకు నాచారంలో ఒక చిన్న బల్ గ్రాఫ్ ఫ్యాక్టరీ ఉంది. మా ఆవిడ ఒక స్కూల్ ప్రిన్సిపాల్. మా

నేరం ఎవరిది?

అమ్మాయి మెడిసిన్స్ స్టోంది. అది కాలేజీకి ఉదయాన్నే కాలేజీకి వెళ్ళిపోతుంది. మా అబ్బాయి ఇంకా చిన్నవాడు. వాడు ఏడవ తరగతి చదువుతున్నాడు. అందరమూ ఉదయం తొమ్మిది గంటలకల్లా బయల్దేరి ఇల్లు తాళం వేసి, వెళ్ళిపోతాం.”

“మీ బావమరిది వచ్చాడన్నారు? అతనేం చేస్తుంటాడు? అతనెక్కడ?”

“వాడి ఇంజనీరింగ్ పోయినడాది పూర్తయ్యింది. ఉద్యోగం దొరక్క ఖాళీగా ఉంటే నేనే పిలిపించాను. ఇక్కడే ఉద్యోగం ప్రయత్నాల్లో ఉన్నాడు. ఈరోజు కూడా ఏదో ఇంటర్వ్యూ ఉందనీ, తను వచ్చేసరికి రాత్రి అవుతుందనీ చెప్పి వెళ్ళాడు.”

“అతనెలాంటివాడు?” అని ఆడగటంతో, వెంటనే రాజ్యలక్ష్మి కల్పించుకుని, “అయ్యో! మా తమ్ముడు అమాయకుడండీ. మరీ ముఖమాటస్తుడు కూడా. చదువు పూర్తయి, ఊర్లో ఖాళీగా ఉన్నాడే గానీ, వాళ్ళ బావ రమ్మని పదేపదే చెప్పినా, ఇక్కడికి రాలేదు. చివరికి నేను పోరుపెడితే, నాలుగు నెలలు తాత్సారం చేసి, చివరికి ఎలాగైతేనేం మొన్న వచ్చాడు.”

“ఓ అలాగా. సరే.. మీ ఇంట్లో పనివాళ్ళ గురించి చెప్పండి” అడిగాడు

“పనిమనిషి పొద్దున్నే వచ్చి ఇల్లు ఊడ్చి తుడిచి, అంటు తోమి, బట్టలుతికేసి వెళ్ళిపోతుంది. వంటావిడ పొద్దునే వచ్చి, మాకు టిఫిన్లు, భోజనాలు రెడీ చేసి మా నలుగురికీ బాక్సులు కట్టిచ్చి వెళ్ళిపోతుంది. ఈరోజు కూడా వాళ్ళు పని పూర్తి చేసుకుని వెళ్ళిపోయారు.”

“ఓకే. మీకు ఎవరిమీదనైనా అనుమానం ఉందా? అంటే మీ మీద విపరీతమైన కోపం ఉంది, మీకు బాగా నష్టం కలిగించాలనుకునేవాళ్ళు ఎవరైనా ఉన్నారా?”

“ఊహూ! అలా ఎవరూ లేరండీ..”

“బాగా ఆలోచించండి. వ్యాపారంలో మీకు శత్రువులు గానీ ఇంటి చుట్టుపక్కలవాళ్ళతో గొడవలు గానీ.. ఇలా ఎవరైనా మీమీద కోపం వచ్చిన వాళ్ళు.. లేదంటే మీతో డబ్బు లావాదేవీలు జరిపేవాళ్ళు ఎవరైనా ఐ మీన్ పనివాళ్ళు గానీ, ఫ్రెండ్స్ గానీ, బంధువులు గానీ ఏదో ఒక అవసరానికి డబ్బు అడగటం, మీరు ఇవ్వకపోవటం.. ఇలా ఎవరైనా?”

రంగారావు దంపతులు ఆలోచనలో పడ్డారు. తర్వాత రంగారావు కాస్త సందేహిస్తూ, “మీరు అన్నాక అనిపిస్తుంది మా ఫ్యాక్టరీలో పని చేసే ఒక

అటెండర్ భూషణం ఇదే కాలనీలో ఉంటాడు. ఈ మధ్య ఏదో డబ్బు అవసరమైందని జీతం అడ్వాన్స్ అడిగాడు. నేనివ్వలేదు.”

“ఎందుకు?”

“ఎందుకంటే అడ్వాన్స్ గా జీతం తీసుకుని, ఆ డబ్బుని వడీలకు తిప్పుతాడు. కంపెనీలో వచ్చే జీతం కన్నా, వాడికి వచ్చే వడ్డీ డబ్బులే ఎక్కువ. పైగా వాడొక రొడీ వెధవ. అందుకే ఇవ్వలేదు.”

“మరలాంటివాణ్ణి ఎందుకు ఉద్యోగంలో ఉండనిస్తున్నారు?”

“చెప్పా గదా సర్. రొడీ వెధవ అని. అదీ గాక ఈ కాలనీలోనే ఉంటాడు. వాడితో లేనిపోని గొడవలొస్తాయని వాడని ఉద్యోగంలో ఉంచాలనివస్తోంది..”

“పాలు పోసే నాగరాజు పాలలో నీళ్ళు ఎక్కువగా కలుపుతున్నాడని వాడికి డబ్బులు ఇవ్వనని బెదిరించాను. వాడూ చాలా గొడవ చేశాడు. ఆమాత్రం దానికే వాడు ఇలా చేస్తాడంటారా?” అడిగింది రాజ్యలక్ష్మి.

“ఏమో ఎప్పుడు ఎవరు ఎలా ప్రవర్తిస్తారో చెప్పలేము. ఇంకా.. ఎవరిమీదనైనా మీకు అనుమానం ఉంటే చెప్పండి.” దంపతులిద్దరూ ఏం మాట్లాడకపోవటం చూసి, “ఓకే. మీకింకెవరిమీదనైనా అనుమానం వస్తే, నాకు

నేరం ఎవరిది?

కబురుచేయండి.” అంటూ ఎస్సె లేచి బయటికి నడిచాడు.

అతని వెంట గేటు దాకా వెళ్ళిన రంగారావు, ఒకసారి ఇంట్లోకి చూసి, తన భార్య వెనక లేదని తెలుసుకుని, ఎస్సెతో “సార్. మా గిరి మా ఆవిడ చెప్పినంత అమాయకుడేమీ కాదు. వాడికి లేని అలవాటు లేదు. పైగా ఇప్పుడు మా అమ్మాయిని ఇచ్చి పెళ్ళిచేయమని మా ఆవిడతో పోరు పెడుతున్నాడు. మా అమ్మాయికి వాడంటే ఏమాత్రం ఇష్టం లేదు.

నేనూ ససేమిరా అన్నాను. ఆ కోపం పెట్టుకుని వాడేమైనా చేశాడేమోననిపిస్తోంది. పొద్దున్నే ఇంటర్వ్యూకి వెళ్తానన్నవాడు మధ్యాహ్నం వరకూ వాడు ఇంట్లోనే ఉన్నాడు. అందుకే వాడిమీద నా అనుమానం.” అన్నాడు.

“ఓకే. నేను చూసుకుంటాను. అతని పేరేమన్నారు.. గిరి కదా! ‘రోటీన్ ఎంక్వయిరీ అని చెప్పి’ ఒకసారి అతన్ని మా స్టేషన్ కి పంపండి. అట్లాగే మీ పనిమనిషిని, వంటావిడని ఒకసారి విచారించాలి. వాళ్ళని స్టేషన్ కి రమ్మనండి. ఈ భూషణం, నాగరాజు అడ్రసులు కూడా మా కానిస్టేబుల్ కి చెప్పండి” అన్నాడు.

ఆ తరవాత ఆ ఎస్సె, ఆతనితో వచ్చిన కానిస్టేబుల్ వెళ్ళిపోయారు.

★★★

మర్నాడు పోలీస్ స్టేషన్లో పనిమనిషిని, వంటావిడని, భూషణం, నాగరాజులను ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసిన ఎస్సెకి వాళ్ళు నిజమే చెప్తున్నారన్న నమ్మకం కలిగింది. అందుకే వాళ్ళని వదిలేస్తూ “ఇప్పటికి వెళ్ళండి. మళ్ళీ అవసరమైనప్పుడు పిలుస్తాను. కానీ మీరు అబద్ధాలు చెప్పారని తెలిసిందో మీ తాట తీస్తాను. జాగ్రత్త” అని వార్నింగ్ ఇచ్చి పంపేశాడు.

ఆ తర్వాత గిరి వచ్చాడు. వస్తూనే “మా బావ ఇంట్లో నేనే దొంగతనం చేశానంటారా?” అంటూ చిటపటలాడాడు.

“సీ మిస్టర్. ఇదంతా మా ఇన్వెస్టిగేషన్లో ఒక భాగం. అనుమానం వచ్చి కాదు. నువ్వు చెప్పే సాక్ష్యం వల్ల ఏదైనా కూ దొరకవచ్చని ఒక ఆశ. అంతే” అని ఎస్సె అనటంతో అతని ముఖం కాస్త ప్రశాంతంగా మారింది.

“చెప్పు. నువ్వు నిన్న మధ్యాహ్నం వరకూ ఇంట్లోనే ఉన్నావు. మీ బావ వాళ్ళు ఇంటికి వచ్చే అరగంట ముందు బయటికెళ్ళావు. నువ్వు వెళ్లేప్పుడు ఆ ఇంటిముందు ఎవరైనా తచ్చాడుతూ కనిపించారా?”

“లేదు సార్. నేనంత పరీక్షగా చూడలేదు. మా మేనల్లుడికి స్కూల్ సెలవు కదా. ఒక్కడే ఉన్నాడు కదా అని, వాడితో మధ్యాహ్నం దాకా గడిపాను.”

“ఉదయాన్నే నువ్వు ఇంటర్వ్యూకి వెళ్ళాల్సివున్నా ఎందుకు వెళ్ళలేదు?”

“ఎక్కడా? మావాడు నా సెల్ ఫోన్ పట్టుకుని వదలేదు. ఏవో గేమ్స్ ఆడుతూ, ‘ఇంకొద్దీసేపు మామయ్యా, ఇంకొద్దీసేపు మామయ్యా’ అంటూ నన్ను పోనిస్తేనా? ఇక లాభం లేదని, నేనే ఇంటర్వ్యూ సాయంత్రానికి పోస్ట్ పోన్సే యించుకున్నాను” చెప్పాడు గిరి.

“అంటే ఆ కుర్రాడు ట్యూషన్ కి వెళ్ళటం కన్నా ముందే నువ్వు వెళ్ళిపోయావన్నమాట.”

“అవును సర్.”

“మరి ఇల్లు తాళం ఎవరు వేశారు?”

“పక్కంటి సుందరమ్మగారు వచ్చి వేస్తారని వాడు చెప్పాడు.”

గిరి కూర్చున్న తీరూ, మాట్లాడిన పదతీ చూశాక అతడిని కూడా తన అనుమానితుల జాబితాలోంచి తొలగించేశాడు. మరి ఇంకెవరై ఉంటారు? ఆలోచించేకొద్దీ ఎస్సె బుర్ర వేడెక్కిపోసాగింది. వేడి వేడి తీ తెప్పించుకుని తాగి,

నేరం ఎవరిది?

ప్రశాంతంగా కొద్దిసేపు
ఆలోచించాడు. ఒకసారి ఆ
పక్కింటి సుందరమ్మ గారిని
అడిగితే దొంగ క్లా ఏమైనా

దొరుకుతుందేమోనని
అనుకుంటూ లేచాడు.

★★★

“అవును. ఆ ఇంటికి నేనే
తాళం వేశాను. ఆ తర్వాత
పావుగంటలో రాజ్యం వచ్చి
తాళంచెవి తీసుకుంది. తను
వెళ్ళిన కాసేపటికే ఏవో అరుపులూ,
కేకలూ వినిపిస్తే, వెళ్ళి చూశాను.
ఇల్లంతా గందరగోళంగా ఉంది.
దొంగతనం జరిగిందని తెలిసింది”
చెప్పింది సుందరమ్మ ఎస్సెతో.

“మీరు తాళం వేశాక ఆ
చుట్టుపక్కల ఎవరైనా
అనుమానించదగ్గవాళ్ళు మీకు
కనిపించారా?”

“ఏమో నాయనా నేనంతగా
చూడలేదు.” అనటంతో
“సరేనండీ. నేను వస్తాను” అంటూ
ఎస్సె లేచాడు. అతడు తలుపు
దాకా వెళ్ళగానే, వెనకనుంచి
“బాబూ! మీరు అడుగుతుంటే
గుర్తుకొచ్చింది.. నేను తాళం
వేసి వస్తుంటే ఒక బిచ్చగాడు మా
వీధిలో తచ్చాడటం కనిపించింది.
నేనే వాడిని పిలిచి ఇంత అన్నం
పెట్టి పంపించేశాను.”

“అవునా? వాడు ఎప్పుడూ వచ్చే

బిచ్చగాడేనా?”

“లేదు నాయనా. అంతకుముందు
వాడిని నేను ఎప్పుడూ చూడలేదు.”

“వాడెలా ఉంటాడో చెప్పగలరా?”

ఆవిడ వాడిని వరించింది. ఆ
వరన వింటే అతనికి పగటిపూట
కిటికీ బోల్లులు తీసి దొంగతనం
చేసే జానీ

గుర్తుకొచ్చాడు. “ఓకే
మామ్మగారూ. చివరిగా ఒక ప్రశ్న”
అంటూ అతను ఏదో అడిగాడు.
దానికావిడ చెప్పిన సమాధానం
విని, తల పంకించాడు. ఆ తర్వాత
మళ్ళీ రంగారావు ఇంట్లోకి
వెళ్ళాడు.

★★★

ఆ రోజు రాత్రికే దొంగ దొరికాడని
ఫోన్ రావటంతో రంగారావు,
రాజ్యలక్ష్మి హుటాహుటిన పోలీస్
స్టేషన్ కి వెళ్ళారు.

ఎస్సె సెల్ ఉన్న ఒక వ్యక్తిని
చూపిస్తూ, “ఆ సెల్ లో ఉన్నాడే,
వాడే మీ ఇంట్లో దొంగతనం
చేసింది. వాడు ఏ ఇంటికి
తాళం ఉందో చూసి, ఆ ఇంట్లో
దూరి, దొరికిన డబ్బూ దస్కం
దోచుకుంటుంటాడు. వాడి దగ్గర
మీ నగలూ, డబ్బూ అంతా రికవర్
చేశాం” అని చెప్పాడు.

“ఓరి దుర్మార్గుడా! నువ్వేనట్రా

ఇంత పని చేసింది? వచ్చినవాడివి నీ
మానాన ఆ డబ్బూ, నగలు తీసికెళ్లక
ఇల్లంతా ఎందుకురా నాశనం
చేశావురా? మేం నీకేం అపకారం
చేశాం?” అంటూ రాజ్యలక్ష్మి ఆ
దొంగమీద విరుచుకుపడింది.

“అమ్మా రాజ్యలక్ష్మిగారూ!
ఆగండాగండి. ఆవేశపడకండి.
ఇటు రండి. మీ ఇంట్లో దొంగతనం
చేసింది వాడే. కానీ మీ

ఇంటిని నాశనం చేసింది మాత్రం
వాడుకాడు” అన్నాడు ఎస్సె.

ఆ మాటలకు ఆశ్చర్యపోయిన
రంగారావు దంపతులు “వాడు
కాదా? మరి.. మరి.. ఇంకెవరూ?”
అనడిగారు.

“ఎంత కొట్టినా వాడు దొంగతనం
గురించే చెబుతున్నాడు? ‘మరి ఇల్లు
ఎందుకు పాడు చేసావురా?’ అని
అడిగాను.

అప్పుడు వాడేమన్నాడో వాడి
మాటల్లోనే వినండి” అని, సెల్
దగ్గరికి వెళ్ళి, “ఏరా? వాళ్ళ ఇల్లంతా
ఎందుకురా ధ్వంసం చేశావు?” అని
అడిగాడు.

“ఏ ఊకోండి సారూ! ఓ పాలి
సెప్పాగా. నేను ఇల్లు ద్వంసం
సేయతమేంది. నేను లోనకి
ఎల్లెసరికే లోపలంతా సిందర
వందరగా వుంది. ఏ దొంగ నా
కొడుకో నాకన్నా ముందే వచ్చి, ఆ
పని సేశాడనుకుని, నా పని నేను

నేరం ఎవరిది?

సేసుకుని ఎల్లిపోయా” అన్నాడు.

వాడి మాటలు విన్న రాజ్యలక్ష్మి
“మరి.. మరి.. మా ఇల్లంతా ఎవరు
పాడు చేశారు?” అయోమయంగా
అడిగింది.

ఎస్సె నవ్వుతూ “దానికి సమాధానం
నాకు మీ పక్కంటి సుందరమ్మగారి
దగ్గర దొరికింది. నేను ఆవిడ
ఇంటికెళ్ళి, ఆవిడతో ‘మామ్మగారూ!
మీరా ఇంటికి తాళం వేసేటప్పుడు
ఇంట్లో అంతా మామూలుగానే
ఉందన్నమాట!’ అని

అడిగాను. దానికావిడ ‘లేదు
నాయినా. నేను మా ఇంట్లో ఉండగా
రాజ్యం కొడుకు వచ్చి, తాను
ట్యూషన్ కి వెళ్ళే టైమ్ అవుతుందని
పిలిచాడు. నేను వెళ్ళి తాళం
వేశాను. ఇంట్లోకి నేను వెళ్ళలేదు.
చూడలేదు’ అన్నారు. ఆవిడ తాళం
వేసిన

పావుగంట తర్వాత, మీరు వెళ్ళి
తాళం చెవి తీసుకున్నారని ఆవిడ
చెప్పింది”.

“అవును. అయితే..”

“ఆవిడ తాళం వేసి వెళ్ళాక వీడు
మీ ఇంట్లోకి దూరాడు. మీరు
వచ్చేముందువరకూ మీ ఇంట్లో
ఉన్నాడు. అంటే లోపల వీడు
దాదాపు పది నిమిషాలు మాత్రమే
ఉన్నాడు. అంటే మీ ఇంటిని
ధ్వంసం చేసేంత సమయం
వీడికి లేదన్నమాట. ఆవిడ

మాటలు విన్నాక మీ ఇల్లు ఎవరు
పాడుచేశారో కాస్త ఊహించాను”.

“అవునా? ఎవరు చేశారా పని?”

“సుందరమ్మగారితో మాట్లాడాక
నేను నిన్న మీ ఇంటికొచ్చాను.
నేను వచ్చేసరికి మీ అబ్బాయి మీ
ఇంటి బయట దిగులుగా కూర్చుని
కనిపించాడు. ‘ఎందుకలా
దిగులుగా ఉన్నావ’ని అడిగాను.
దానికి మీ అబ్బాయి కారణం
చెప్పాడు.

‘ఆ మాత్రం దానికే ఇల్లంతా
పాడుచేస్తావా?’ అని ఓ రాయి
వేసి చూశాను. నేనలా అడిగేసరికి
మీ అబ్బాయి ముఖంలో
భయం కనిపించింది. మొదట
బుకాయించాడు. నేను పోలీసునని
చెప్పేసరికి భయపడిపోయి అసలు
విషయం చెప్పేశాడు”.

“మావాడా ఆ పని చేసింది?
ఎందుకు?” ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు
రంగారావు.

“మీ అబ్బాయి మిమ్మల్ని తనకో
సెల్ ఫోన్ కొనివ్వమని చాలా
మారాం చేశాడట. మీరేమో ‘ఈ
వయసులో నీకు ఫోనేందుక’ని
కోప్పడటమే కాకుండా చెయ్యి
కూడా చేసుకున్నారట. మొన్న
స్కూల్ సెలవు కాబట్టి ఉదయం
నుంచీ ఇంట్లో ఉండి, గిరి సెల్ ఫోన్
తో ఆడుకున్నాడు. తర్వాత గిరి తన
ఫోన్ తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.
‘తనకే స్వంత ఫోన్ ఉంటే

ఇంకా ఆడుకునేవాణి గదా!’
అనుకున్నాడు. మీరేమో ఫోన్
కొనివ్వనన్నారు. దాంతో ఆ
కుర్రాడిలో కోపం హద్దులు
దాటింది. ఆ ఆవేశంలో తను ఏం
చేస్తున్నాడో కూడా ఆ పిల్లాడికి
తెలియలేదు. ఇల్లంతా చెలాచెదురు
చేసి, సామానులన్నీ గిరాటేసి,
తలుపులు గడియ పెట్టి, సుందరమ్మ
గారితో తాళం వేయించి, ట్యూషన్
కి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ వయసు
పిల్లాడికి ఏది మంచో ఏది చెడో
వివరించి, బుజ్జగించి చెప్పాలి.
ఫోన్ అడిగితే తల్లి తిట్టింది.
తండ్రి చెయ్యి చేసుకున్నాడు.
దాంతో ఆ పసిమనసు కోపంతో
కుతకుతలాడింది. అంతే..
అవకాశం దొరికింది. ఇంటిని
ధ్వంసం చేశాడు. చిన్నవాడు... ఏమి
తెలియని వయసు. వాడిని ప్రేమగా
దగ్గరికి తీసుకోవాలి. మెల్లిగా
బుజ్జగించాలి. ఏ విషయమైనా
వివరించి నెమ్మదిగా చెప్పాలి
గానీ, దండిస్తే వాళ్ళ మనసు
గాయపడి, వాళ్ళింకా క్రూరంగా
తయారవుతారు.

ఇకనుంచైనా మీ అబ్బాయిని
విసుక్కోకండి. ఏ విషయమైనా
ప్రేమగా చెప్పండి. వాడే అర్థం
చేసుకుంటాడు. నేను చెప్పింది మీకు
అర్థమైందనుకుంటున్నా” అన్నాడు.

తమ తప్పు తెలుసుకుని
పశ్చాత్తాపంతో ఆ దంపతులు
పోలీస్ స్టేషన్ నుంచి వెనుదిరిగారు.

“ఏమండీ..రేపు మనింటికి ఓ
క్రాంత పనిమనిషి వస్తోంది...
”అంది సుమతి భర్త శ్రీకాంత్ తో.
“ఔనా..ఎక్కడ దొరికిందేమిటి?”

“అదేమన్నా పారేసుకున్న
వస్తువా? రోడ్డు మీద
దొరకడానికి..! మా అమ్మకు
చెబితే ఆవిడే ఏర్పాటు చేసింది..
దానిది మావూరే. పేరు అపరంజి.
దాని అయ్య సింహాద్రి. ఈ ఊర్లోనే
ఆటో డ్రయివర్. దాని తల్లి కూడా
సర్వేంటే. ఇంటిల్లిపాదీ కష్టపడితే
గానీ వాళ్ళకి గడవదు. పైగా
కూతురు అపరంజికి సంబంధం
కూడా కుదిరిందట. దాని పెళ్లి
ఉన్నంతలో బాగా చేద్దామని డబ్బు
కూడా కూడబెడుతున్నారట.
ఇప్పుడు డబ్బు వాళ్ళకి చాలా
అవసరం. అందుకని పెళ్లి
నిశ్చయము అయిన కూతురని
కూడా చూడకుండా మా అమ్మ
చెప్పిందని మనింట్లో పనికి
పెట్టడానికి ఒప్పుకున్నాడు..”

“పోనీలే ..నీకు కాస్త విశ్రాంతి
దొరుకుతుంది. అసలే ఈ మధ్య
నీకు ఒంట్లో బాగుండటం లేదు.
సరైన సమయంలో సర్వెంట్
మెయిడ్ ని ఎర్రెంజ్ చేయడం
నాకూ చాలా సంతోషంగా ఉంది.
నా తరపున అత్తయ్యకు థాంక్స్
చెప్పు..!”

భార్యంటే వల్లమాలిన ప్రేమ
శ్రీకాంత్ కి. పనిమనిషి మానేసిన
దగ్గరనుండీ భార్య పడుతున్న

అవస్థ చూడలేక పోతున్నాడు. కొత్త
సర్వెంట్ దొరకడంతో వూపిరి
పీల్చుకున్నాడు.

మర్నాడు అపరంజి సుమతి
ఇంట్లో పనిమనిషి గా చేరింది . ఆ
పిల్లను చూసి ఆశ్చర్యపోయింది
సుమతి. అపరంజి పేరుకు తగ్గట్టు
బంగారు బొమ్మ లాగే ఉంది. విర్రటి
రంగు..విశాలమైన కళ్ళు..కొటేరు
లాంటి ముక్కు..దొండపండు
రంగు పెదాలు..ముత్యాలాంటి
పలువరస..మిస మిస లాడే
పరువాలతో..యవ్వన శోభతో
మెరిసిపోతోంది. సుమారు ఇరవై
ఏళ్ళుంటాయేమో..పంజాబీ డ్రెస్
లో సెల్ గా వుంది. చదువుకున్న
దానీలాగే ఉంది. నడకలో
వొయ్యారం వొలకబోస్తోంది.

“రావే..రా! ఎప్పుడో నీ చిన్నప్పుడు
చూశాను. ఇప్పుడు చాలా
అందంగా తయారయ్యావు. సెల్
గా కూడా వున్నావు. ఎంతవరకూ
చదువుకున్నావేంటి..?”
టెన్ క్లాసు అమ్మగారూ..! ఆ
తరవాత మా అయ్య చదువు
ఆపేయమన్నాడు. మా మావ
సత్యం తో పెళ్లి కూడా ఖాయం
అయిపోయిందమ్మగారూ..! ఇంకా

అందం

జి .రంగబాబు

ముహూర్తాలు పెట్టలేదు..” అంది.
పెళ్లి మాట వచ్చినప్పుడు సహజంగా
పడుచుపిల్లలకు ఉండవలసిన సిగ్గు
ఆమెలో కనబడలేదు.

“అయితే ఈ పని చెయ్యడం నీ
మావకిష్టమేనా..?” “ మధ్యలో
ఆడిట్టం ఏంటమ్మగారూ..? నా
ఇష్టం.. మా అయ్య ఇష్టం..!,,” అంది
ఆరిందాలా. “ మరి నీ పెళ్లి ఖాయం
అయిపోయింది కాబట్టి సగం పెళ్లి
అయిపోయినట్లే..మరి నీ మావ ఇష్ట
ప్రకారం నడుచుకోవాలి కదే..! “

“నేనంటే ఆడికి ప్రాణం
అమ్మగారూ..! నేనేం చేసినా
ఆడు కాదనడు. పైగా మా
నాన్నే స్వయంగా మీ దగ్గరకు
వెళ్ళమన్నాడు. - పని కోసం. పెళ్లి
అత్తవారింటికి వెళ్ళేదాకా అయ్య
మాటే ఇనాలి కదమ్మగారూ..”
అంది లాజిక్ మాట్లాడుతూ. “
గడుసుదానివే..!” అంటూ నవ్వింది
సుమతి. “నువ్వెంత అందంగా
ఉన్నావో నీ పని కూడా అంత
అందంగానూ , నీట్ గానూ ఉండాలి
తెలిసిందా..? మీ అయ్యగారికి
నీట్ నెస్ అంటే ప్రాణం.” “ అలాగే
అమ్మగారూ..! మీరే చూస్తారుగా నా
పనితనం..” అంటూ రంగం లోకి
దూకింది అపరంజి.

అందం

సాయంత్రం ఆఫీసు నుండి వచ్చిన శ్రీకాంత్ అపరంజిని చూసి మరింత ఆశ్చర్యపోయాడు. పనిమనుషుల్లో కూడా ఇంత అందగత్తెలుంటారా.. అని అనుకున్నాడు. సుమతి..! అంత అందగత్తె కాకపోయినా గొప్ప సుగుణవతి. శ్రీకాంత్ కు భార్య సుమతి అంటే ప్రాణం. ఆమె అడిగిందే తడవు క్షణాల్లో అమరుస్తాడు ఏదైనా సరే. సుమతికి భర్త అంటే అమిత మైన ప్రేమ. అతను అడక్కుండానే అన్నీ సమకూర్చుతుంది. అతని అన్ని పనులు తానే స్వయంగా చూసుకుంటుంది. కాకుంటే సుమతికి ఆరోగ్యం సరిగా వుండదు. మోకాలి నొప్పులు.. అప్పుడప్పుడు కళ్ళు తిరుగుతూ ఉంటాయి బి పి వలన. ఎక్కువగా పని చేస్తే త్వరగా అలసిపోతుంది. అందుకని ఆమెను జాగ్రత్తగా చూసుకుంటూ ఉంటాడు.

శ్రీకాంత్ ఒక ప్రయివేటు కంపెనీలో మేనేజరు. మంచి జీతం. అంతకు మించి గొప్ప అందగాడు. మగవారికి సైతం అసూయ కలిగించే రూపం అతడిది. ఉంగరాల జుట్టు, తీరైన కనుబొమలు, విశాలమైన నుదురు, అందమైన మీసకట్టు, నిత్యం పెదాలపై చిరునవ్వు అతని సొంతం. ఆరడుగుల ఆజానుబాహుడు. నీట్ గా డ్రెస్ చేసుకుని టై కట్టుకుని హుందాగా వుంటాడెప్పుడూ..! అతణ్ణి చూసినవారెవరయినా

క్షణాల్లో అతని పట్ల ఇష్టానికి గురౌతారు. ఎందరో అందమైన అమ్మాయిలను కాదని, మనసుకు నచ్చిన, వినయ శీలి అయిన సుమతిని వివాహం చేసుకున్నాడు. ఇద్దరిదీ అనోన్య మైన దాంపత్యం.

అపరంజి పనిలో చేరిన దగ్గరనుండీ సుమతి కి ఆరోగ్యం కుదుటపడి చురుకుగా వుండగలుగుతోంది. ఒకరోజు సుమతి శ్రీకాంత్ కి కాఫీ ఇచ్చి రమ్మని అపరంజి ని పంపింది. అడుగుల చప్పుడికి తలెత్తి చూశాడు శ్రీకాంత్. కాఫీ కప్పుతో నవ్వుతూ నిలబడి ఉంది అపరంజి. లంగా ఓణీ లో చక్కగా తయారై బుట్ట బొమ్మలా ఉంది. అపరంజిని పరిశీలనగా కొన్ని క్షణాల సేపు అలాగే కన్నార్పకుండా చూశాడు శ్రీకాంత్. అందమైన గుండ్రటి మొహం, ట్రాన్స్పిరెంట్ ఓణీ లోనుండి వెండి కొండల్లా కనిపిస్తున్న వక్ష ద్వయం, జాకెట్ కీ లంగాకీ మధ్య నున్న ఎర్రటి ఖాళీ ప్రదేశం, సన్నటి నడుము, పిరుదుల వరకూ వేలాడుతున్న జడగంటల జడ, పదారణాల పడుచు దనంతో మిస మిస లాడుతూ పాలరాతి శిల్పం లా ఉంది. ఆమె అందానికి ముగ్ధుడై కొద్ది సేపు అలా ఉండిపోయాడు. ఆయనలా చూస్తుంటే ఆమెకు గర్వంగా ఉంది.

“అయ్యగారూ.. కాఫీ..!” అని పిలిచింది. అతడు తేరుకుని “అ...! అక్కడ పెట్టు ..!” అని

అక్కడి టేబుల్ చూపించాడు. వయ్యారంగా నడుచుకుంటూ వెళ్లి కాఫీని డ్రెస్సింగ్ టేబుల్ పై ఉంచి అంతే వయ్యారంగా వెనక్కు తిరిగింది. శ్రీకాంత్ వైపు ఒక వాలు చూపు విసిరి కొంటెగా నవ్వి జడను సత్యభామ లా వెనక్కు వేసుకుని నడుస్తూ వెళ్లిపోయింది. అంత నిర్భయంగా తనవైపు వాలు చూపు విసిరిన ఆమెను చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు.

కొద్ది రోజులు గడిచాయి. సుమతికి మళ్లీ నీరసంగా ఉండటంతో అన్ని పనులూ అపరంజి చేస్తోంది., శ్రీకాంత్ పనులతో సహా. స్నానానికి నీళ్లు పెట్టడం, టవల్ అందించడం.. అలా అందించేటప్పుడు కళ్ళలోకి కళ్ళు పెట్టి చూడటం, భోజనం వడించేటప్పుడు కావాలని చేతులు తగ్గిలించడం ఇవన్నీ శ్రీకాంత్ దృష్టి ని దాటిపోలేదు. అదంతా ఆమె వయసు ప్రభావం అని అనుకుని వూరుకునేవాడు. ఇంతలో సుమతి చెల్లెలు సృజన నిశ్చితార్థం అని ఫోన్ వచ్చింది. సుమతికి. భర్త ను వదిలి వెళ్లడం ఇష్టంలేదు. కానీ తప్పదు. స్వయంగా తోడ బుట్టినది. శ్రీకాంత్ కూడా “ వెళ్ళిరా..! నాకేం పరవాలేదు, నాలుగు రోజులేగా..” అన్నాడు. “అయితే సరే.. మీరు దేనికి ఇబ్బంది పడకుండా అన్ని పనులూ అపరంజి ని చెయ్యమని చెప్పాను. ఏది కావాలన్నా ఆమెనే అడగండి, అన్నీ తనే అమర్చి

అందం

పెడుతుంది..” అంది సుమతి.

“సరే..సరే..అలాగే చేస్తాలే. నువ్వెళ్ళు.. చేరగానే ఫోన్ చెయ్యి..” అంటూ భార్యను ట్రైన్ ఎక్కించి అటునుండి ఆటే ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోయాడు. ఆఫీస్ అయ్యాక కాసేపు ఫ్రెండ్స్ తో బాతాఖానీ కొట్టి ఇంటికి వచ్చేసరికి ఇల్లంతా నీట్ గా సరి ఉంది. స్నానం చేసి రాగానే వేడి వేడి కాఫీ అందించింది అపరంజి. పేపరు చూస్తూ కాఫీ త్రాగుతుంటే వంటింట్లో నుండి కుక్కర్ పెట్టిన శబ్దం వినిపించింది. అలాగే కూర వండుతున్న వాసన కూడా వచ్చింది. వంట చేస్తోందని అర్థం అయింది శ్రీకాంత్ కి. ఓ అర్థిగంట అయ్యాక “భోజనం వడ్డించమంటారా అయ్యగారూ..?” “అని అడిగింది. తలెత్తి చూస్తే అపరంజి శ్రద్ధగా మేకప్ వేసుకుని వచ్చినట్లుంది. పసిడి అంచు పైట లోనుండి ఆమె ఎద సంపద కనువిందు చేస్తోంది. ఆమె పెదాలు తేనెలూరుతున్నట్లు తడిగా వున్నాయి. రోజూ కన్నా మరింత సెక్సీగా తయారైంది.

భోజనం వడ్డించినంతసేపూ చేతులు తగిలిస్తూనే ఉంది. రైస్ వడ్డించేటపుడు ఆమె వక్షం అతని భుజానికి తగిలిస్తూ ఆమె పరువాలు అతనికి కనబడేలా వంగి వంగి మరీ వడ్డించింది. శ్రీకాంత్ భోజనం అయిపోయిన వెంటనే బెడ్ రూమ్ లోకి పోయి

టి వి ఆన్ చేశాడు. అపరంజి కూడా భోజనం చేసేసి వంటిల్లు సరేసి బెడ్ రూమ్ లోకి వచ్చింది. “సరే..నువ్వెళ్ళు..రేపు ఉదయం వస్తావుగా..?” అన్నాడు.

“లేదయ్యగారూ..అమ్మగారు వచ్చే వరకూ నన్నిక్కడే పడుకోమన్నారు.. మీకు తోడుగా..” అంది.. మీకు తోడుగా ‘అన్న పదాన్ని ఒత్తి పలుకుతూ, కొంటెగా నవ్వుతూ. “అదేంటి ..? మరి మీ ఇంట్లో చూడరా..?”

“లేదు..చూడరు. అమ్మగారు మాట్లాడారు...!” అంది ధైర్యంగా, ధీమాగా. “సరే..నీ ఇష్టం..!” అనేశాడు శ్రీకాంత్. ఆమె వెళ్ళి పావుగంటలో వచ్చింది, చేతిలో వేడి పాల గ్లాసుతో.

“రోజూ మీరు నిద్రపోయే ముందు పాలు తాగుతారని అమ్మగారు చెప్పారు. అందుకే తీసికొచ్చాను.. త్రాగండి..!” అంది పాలగ్లాసు అందిస్తూ. ఆ పాల గ్లాసు అందుకుని గడ గడ త్రాగేసి ఖాళీ గ్లాసు ఆమె చేతికిస్తూ “అమ్మగారు లేని లోటు భలే తీరుస్తున్నావే..!” అన్నాడు. “మరే.. అమ్మగారు మిమ్మల్ని కంటికి రెప్పలా చూసుకోమన్నారు.” అంది గోముగా. ఆమె కంఠంలో ని మార్పుకు వింతగా చూశాడు శ్రీకాంత్. ఆమె కళ్ళు మత్తుగా కనిపించాయి. వెంటనే తలతిప్పి టీవీ వైపు దృష్టి నిలిపాడు

.ఆమె గ్లాసు తీసుకుని బయటకు వెళ్ళి పది నిముషాల్లో మళ్ళీ బెడ్ రూములో కి ప్రవేశించింది. కంగారుగా చూశాడు శ్రీకాంత్. అపరంజి ఇక రాదులే అని భావించి హాల్ లోపుడ్ రొమాంటిక్ మూవీ పెట్టుకుని చూస్తున్నాడు. అపరంజి చూడనే చూసింది. ఏదో ముద్దులు పెట్టుకుంటున్న సీన్ వస్తోంది. పెదాలతో పెదాలు కలిపేసుకుంటూ క్రిందా మీదా పడుతున్నారు ఆడా, మగా. “ఇంగ్లీషు సినిమాలా వుందే.. నాకు ఇలాంటి సినిమాలంటే భలే ఇష్టం..!” అంది.

“నీకు అర్థం అవుతాయా..?” ఆశ్చర్యం గా అడిగాడు శ్రీకాంత్. “డైలాగులు అర్థం కాకపోయినా స్టోరీ తెలిసిపోతుంది..”

“అయినా ఇది నువ్వు చూడకూడని సినిమా.” అన్నాడు. “ఏం..? ఎందుకని..?” ప్రశ్నించింది అపరంజి ఏం తెలియనట్టు. “నీలాంటి చిన్న వయసు వాళ్ళు, పెళ్ళి కాని అమ్మాయిలు చూడవలసిన సినిమా కాదు. ఇది..ఇది రొమాంటిక్ మూవీ..” అన్నాడు. సెక్సు సినిమా అని చెప్పలేక. “అయినా నాకిష్టమే.. ఇలాంటి సినిమాలు అమ్మా, నాన్నా నిద్రపోయాక టివి పెట్టుకుని చూస్తుంటాను..” అంది. వింతగా చూశాడు ఆమె వైపు. ఆమె నవ్వుతోంది. “సరే..చూడు..” అన్నాడు ఇంకేం అనలేక.

అక్కడ క్రింద కూర్చుని చూడటానికి

అవకాశం లేదు. అందుకని మంచం మీదే ఓ చివరగా కూర్చుని టీవీ చూస్తోంది. మరో చివర శ్రీకాంత్ కూర్చుని ఉన్నాడు. సినిమా నిండా ముద్దులే. మధ్య మధ్యలో ఇంకా ఓవరైపోయి ఒకరి నొకరు హత్తుకుని దుస్తులన్నీ విప్పేసుకుని క్రిందా మీదా పడుతున్నారు. అపరంజి శ్రీకాంత్ దగ్గరికి జరిగింది నెమ్మదిగా. అదేం గమనించే సీటిలో లేని శ్రీకాంత్ సినిమాలో లీనమై చూస్తున్నాడు. ఆమె వయసు వేడి ఆమెను నిలవనీయడం లేదు. ఆ హాట్ సీన్స్ ప్రభావం వలన ఆమె ఒళ్ళు వేడెక్కి సెగలు రేపుతోంది.

హఠాత్తుగా ఆమె శ్రీకాంత్ పెదవులందుకుని తన పెదాలతో కలిపేసింది. సినిమాలో చూపినట్టే అతడి తలను తన ఎద పైకి అదుముకుంది. తన వక్షానికి అతడి ముఖాన్ని హత్తుకుంటోంది. ఆమె గుండెల మధ్య చిక్కుకున్న శ్రీకాంత్ వూపిరాడక ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్నాడు. ఆమె నుండి వేరవడానికి విశ్వ ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. సినిమాలోని హాట్ సీన్లు చూసి వేడెక్కిపోయిన ఆమె అతణ్ణి పట్టిన పట్టు వదలేదు. అతణ్ణి గాఢంగా వాటేసుకుని మంచంపైకి త్రోసి ముద్దుల వర్షం కురిపించింది. అతణ్ణి మరింతగా అల్లుకుపోయి కలవరిస్తోంది. “బాబుగారూ..! మీరంటే నాకిష్టం..! మీ అందం, మీ మంచితనం నన్ను పిచ్చిదాన్ని చేసింది. నన్ను మీదాన్నిగా

చేసుకోండి. ప్లీజ్ ..నా కోరిక కాదనకండి..” అంటూ అతడి చేతుల్ని తన ఎదపై ఉంచుకుని నొక్కేసుకుంటోంది. ఆమె చేష్టలకు విస్తుపోయిన శ్రీకాంత్ బలవంతంగా ఆమె బాహు బంధం నుండి విడివడి ఆమెను దూరంగా నెట్టేశాడు. అయినా ఆమెలోని వేడి చల్లారలేదు. ,

” అయ్యగారూ..! ఒక్కసారి..నా కోరిక తీర్చండి.. మీకు పుణ్యం వుంటుంది..” అంది అర్థింపుగా

. “ నీకేమైనా పిచ్చా..? నువ్వు పెళ్లి కావలసిన దానవు. పైగా నేను నీ యజమాని ని. నువ్వు నాకు సర్వెంట్ వి. ఏమిటి నీ ధైర్యం..?” , అయినా ఆమె తన మొండి పట్టు విడిచిపెట్టలేదు.

“ మీరు నాక్కావాలి బాబుగారూ..! ఒక్కసారి.. మీలాంటి అందగాడి పొందు నాక్కావాలి. మీ కౌగిట్లో కరిగిపోవాలి. మీతో నాకా అనుభవం కావాలి.” అంది మళ్ళీ. “ నువ్వేం మాట్లాడుతున్నావో నీకు తెలుసా..? నువ్వీలా కోరుకోవడం తప్పు..! నా కంటే అండగాడే నీకు భర్తగా దొరుకుతాడేమో ఎవరికి తెలుసు..? “ అన్నాడు. “ లేదు బాబు గారూ..! దానికి అవకాశం లేనా..నాకా అదృష్టం లేదు..” అంది బాధగా. “ ఏం.? ఎందుకు లేదు..?” అడిగాడు శ్రీకాంత్ .

“ ,నా పెళ్లి నా మావతో

కుదిరిపోయింది బాబుగారూ..! వాడు అస్సలు బాగోడు. నల్లగా తుమ్మ మొద్దులా ఉంటాడు. నాకు నచ్చడు. నా అందానికి తగినోడు కాదు. నాకూ మీలాంటి అండగాడిని చేసుకోవాలని కోరిక. కానీ నాకా అదృష్టం లేకుండా చేశారు మా వాళ్ళు. అందుకే మిమ్మల్ని కోరుకుంటున్నాను. మీ అందం నన్ను పిచ్చివాణ్ణి చేసింది. అందుకే ఈ అవకాశాన్ని జారవిడుచుకోకూడదని అనుకుంటున్నాను..”

“ అదిగో..మళ్ళీ అదే మాట..నీ ఆలోచనే తప్పు. ఒక్కటడుగుతాను చెప్పు..నీ మావకు నువ్వంటే ఇష్టమేనా..?”

, అలా ఎందుకడిగాడో తెలీక – “ నేనంటే ఆడికి పిచ్చి ప్రేమ బాబూ..!” అంది. “ చూశావా.. నువ్వెంత పొరపాటు చేస్తున్నావో..? నువ్వు అందగత్తెవే.. సౌందర్య రాశివే..! కానీ నీ మావ అందంగా లేనంత మాత్రాన ఎవరో తెలియని ఒక అందగాడిపై మనసు పారేసుకుని అపరిచితునికి నీ శరీరాన్ని, శీలాన్ని అర్పించడం మంచి పనేనా..? నీకంటూ ఒక నీతి, కటుబాటు లేవా..? అందంగా ఉంటే చాలా..? నీకు మనిషి తోనూ, మనసు తోనూ పని లేదా..? నీ మావకు నువ్వంటే ఇష్టం. అలాంటిది అతణ్ణి మోసం చెయ్యడం తప్పు కాదా..?”

“ ఎలా అవుతుంది బాబుగారూ..?”

అందం

నాకూ ఓ మనసుంది. ఇష్టాఇష్టాలు ఉన్నాయి. పెళ్లి గాని అయిపోతే నా కోరిక తీరే దారి మూసుకుపోతుంది. ఇప్పుడు అవకాశం వచ్చింది. నా ఇష్టం , నా కోరికా ఇప్పుడు తీర్చుకోకపోతే మరి జీవితంలో తీర్చుకోలేను. అందుకే మిమ్మల్ని కోరుకుంటున్నాను..తప్పా..? “

“ ముమ్మాటికీ తప్పే..! నువ్వెలా అందగాడు భర్తగా రావాలని కోరుకుంటున్నావో , నీ మావ కూడా తను చేసుకోబోయే అమ్మాయి గుణవతి , శీలవతి అయి ఉండాలని కోరుకోడా..? “ అన్నాడు. ఆమె ఏం మాట్లాడలేదు.

కొద్ది క్షణాల తరవాత ఆఖరి అస్తంగా “ నాలాంటి అందగత్తె పొందు దొరుకుతుంటే మీరెందుకు కాదంటున్నారో అర్థం కావడం లేదు” అంది కొంచెం అసహనంగా.

“ నువ్వొకా చిన్న పిల్లవనే అనుకుంటున్నాను..కానీ పెద్ద మాటలే మాట్లాడుతున్నావు. సరే. చెబుతాను విను. నువ్వనుకుంటున్నట్లు అందం శాశ్వతం కాదు. ఇంకా అందంగా వున్న వారికి మనసు అందంగా ఉండకపోవచ్చు నీలాగా..! అంత అందం లేకపోయినా మంచి వ్యక్తిత్వం తో ఎంతో ఉన్నతంగా నూ వుండొచ్చు మీ అమ్మగారి లాగా..! ఆమె మనసు చాలా మంచిది. లేకుంటే నీలాంటి వగలమారి వయ్యారి ని నా దగ్గర వదిలి వెళ్తుందా..? “

నామీద ఆమెకి ఎంతో నమ్మకం. అలాగే నిన్ను కూడా నమ్మింది కనుకనే నాకు తోడుగా ఉంచింది నిన్ను.. అలాగే నీ మావ కూడా నిన్ను నమ్మాడు. అందుకే ఏం అనలేదు. రేపు పిల్లలు పుడితే నీ అందమూ తరిగిపోతుంది. అప్పుడు అతను నిన్ను వదిలేస్తే ఏం చేస్తావు..? వివాహబంధం అంటే అదే. ఒకరిపై మరొకరికి ఉన్న నమ్మకమే. నిన్ను ఇష్టపడిన వాడిని పెళ్లి చేసుకుంటే నీ జీవితం ఎంతో బాగుంటుంది. నిన్ను నువ్వు పవిత్రంగా అతనికి అర్పించుకో.

ఇప్పుడు ఇక్కడ జరిగింది మర్చిపో. సుమతి లాంటి యజమానురాలు దొరకడం నీ అదృష్టం. నీ పెళ్లి ఖర్చులూ అవీ తను చూసుకుంటుంది. నిన్ను మనసారా ఇష్టపడిన నీ మావ దగ్గరకు పవిత్రంగా, నిర్మలమైన మనస్సుతో వెళ్లు. నీకు నా ఆశీస్సులు ఎప్పుడూ ఉంటాయి. సరేనా..?” అంటూ దగ్గరగా వెళ్లి ఆమె తల నిమిరాడు. అపరంజి కళ్ళు వరించడం మొదలుపెట్టాయి. . . “ నన్ను క్షమించండి బాబుగారూ..” అంటూ అతని కాళ్ళపై పడింది పశ్చాత్తాపంతో.

★★★

సుమతి వినాయక చవితి కథలు, కవితల పోటీలు

వివరాలకు ఆగుస్ట్ నెల సంచిక చుడండి

సుమతి చందాదారులు కండి

తెలుగు సాహిత్యానికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వండి

రచయిత హత్య

శరత్ చంద్ర

ప్రముఖ రచయిత మల్లేశ్వరరావు హత్యకు గురయ్యాడు. ఈ వార్త మీడియా సంచలనానికి కారణమయింది. ఒక రచయితకే రాష్ట్రంలో దిక్కులేకపోతే సాధారణ ప్రజల గతేంటి? ప్రతిపక్షాలు మీడియాలో గగ్గోలు పెట్టాయి. దాంతో రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కేశవనాయుడు సి.ఐ.డి సుధీర్ వర్మతో బేటీ అయ్యాడు.

“మల్లేశ్వరరావు హత్యకు కారకులెవరో కూపీ లాగండి ఆఫీసర్..” చెప్పాడు. దాంతో వర్మ నేరుగా రంగంలోకి దిగాడు. నేర పరిశోధనకు ఒక టీమ్ ని ఏర్పాటు చేసాడు. టీమ్ సభ్యులు జ్యోతిర్మయి, రాహుల్, అబ్బాస్ తో ప్రత్యేక సమావేశం జరిపాడు. అందరూ డి.సి.పి సాయి వ్యక్తులే. వారం రోజులు వాళ్ళకి సమయం ఇచ్చి మళ్ళీ సమావేశం అయ్యాడు. “మల్లేశ్వరావు గారింట్లో ఎవరుంటున్నారు?” అడిగాడు.

“అతడి భార్య చనిపోయి మూడేళ్లవుతుంది సార్.. పిల్లలు యు.ఎస్ లో సెటిలయ్యారు. ప్యూనర్లకు వచ్చి వెళ్లారు.” చెప్పింది జ్యోతిర్మయి.

“అతని భోజన వసతి ఎవరు చూసుకుంటున్నారు?” అడిగాడు.

“అతడే స్వయంగా వంట చేసుకుంటాడు సర్. వంటల మీద మంచి బుక్ కూడా రాశాడు..” చెప్పాడు రాహుల్. “అతడికి ఎవరితోనైనా ఇల్లీగల్ రిలేషన్స్ వున్నాయా?” అడిగాడు అబ్బాస్ ను చూస్తూ. అబ్బాస్ సమాధానం చెప్పేలోపు “అతడు వుమనైజర్ సర్. తాను సంపాదించిన డబ్బును ఎక్కువ భాగం అమ్మాయిలకే ఖర్చు పెడతాడు” చెప్పింది జ్యోతిర్మయి.

రతాజాగా అతడు ఎవరితోనైనా రిలేషన్లో వున్నాడా?” అడిగాడు.

“తాజాగా అతడు చాట్ చేసిన వ్యక్తి ఒక ట్రాన్స్ జెండర్.” చెప్పింది జ్యోతిర్మయి, “ఇంట్రస్టింగ్..” అన్నాడు కొద్దిగా ముందుకు వంగి వర్మ.

“మరో ఇంట్రస్టింగ్ విషయం వుంది సర్. ఇటీవల భర్తకు డైవోర్స్ ఇచ్చిన రవీనా అతడితో టచ్లో వుంది” చెప్పాడు రాహుల్. “ఆ సమాచారం తాలూకూ డీటైల్స్ ఇవ్వే సర్.” చెప్పాడు అబ్బాస్. రవీనాతో అతడు వెళ్ళిన ఫంక్షన్ ఫోటోలు చూపాడు. అతడు

రాసిన రచనలు ఎక్కువగా ఏ పత్రికలో పడుతుంటాయ్.” అడిగాడు వర్మ. “అన్నీ వీక్షీస్లో అతడి సీరియల్స్ వస్తుంటాయి సర్. ఐట్ ఒక్కోసారి అతడు రాయడం ఆలస్యం చేస్తే ఎవరో ఒకరి చేత రాయించి పబ్లిషర్స్ ప్రింటు చేస్తుంటారట..” చెప్పాడు రాహుల్. వర్మ వెనక్కి వాలి

“అసలు హత్యకు కారకులెవరో అన్న సమాచారం తప్పా మిగతా అంతా బాగనే సేకరించారు” అన్నాడు నవ్వుతూ “అదే అర్థం కావడం లేదు సర్..” చెప్పాడు అబ్బాస్.. “అతడి ఇంట్లో ఎవరైనా పనివారు వుంటారా?” అడిగాడు. “పనివాళ్లు పని చేసి వెళ్లిపోతుంటారు సర్..” చెప్పాడు అబ్బాస్. “పని వాళ్లని హాజరు పరచండి..” చెప్పి ఆరోజు మీటింగ్ ముగించాడు వర్మ. ప్రక్కరోజు అతడింట్లో పనిచేసే అలివేలూ, తోటపని చేసే రాములు సి.ఐ.డి కార్యాలయానికి వచ్చారు. “మీ యజమాని ఎలాంటి వాడు. ?” అడిగాడు రాహుల్

“ఆయన చాలా మంచివాడు సర్. మా మంచి చెడ్డలు కూడా బాగనే చూసుకొనేవాడు” అంది అలివేలు.

రచయిత హాత్య

ఆమెకు నలభైదేళ్లుంటాయ్. నల్లగా వున్నా ఆకర్షణీయంగానే వుంది. “మంచి చెడ్డలు.. అంటే?” అడిగాడు ముందుకు వంగి వర్మ. “ఈ మధ్య మా అమ్మాయి కాన్సుకి వచ్చింది సర్. మంచి హాస్పెటల్లో జాయిన్ చేయించి పురుడు పోయించాడు.” చెప్పింది. “ధర్మాత్ముడు సర్..మా మనవడికి కూడా గ్రామ సచివాలయంలో జాబ్ పెట్టించాడు..” చెప్పాడు రాములు. ఇద్దర్నీ మార్చి మార్చి చూసి “పిలిచినప్పుడు మీరు మళ్ళీ రావాలి..” అని చెప్పి పంపించాడు. తిరిగి తన టీమ్ వైపు చూస్తూ. “మల్లీశ్వరరావు గురించి చుట్టు ప్రక్కల విచారణ చేసారా?” అడిగాడు వర్మ. “ఎక్కువ సేపు ఆయన ఒంటరి గానే గడుపుతాడట సర్. రాత్రి మూడు గంటల వరకూ కూడా రాసుకుంటూ వుంటారట..” చెప్పింది జ్యోతిర్మయి. “అతని పిల్లలతో ఇంట్రాక్ట్ అయ్యారా?” అడిగాడు రాహులు చూస్తూ. “మన అబ్బాస్ మాట్లాడాడు సర్. ఎలాగైనా డాడీ హంతకుల్ని పట్టుకోమని వాళ్లు ప్రాధేయ పడుతున్నారట” చెప్పాడు. రాహుల్. “ఫ్యామిలీకి శత్రువులెవరైనా వున్నారా?” అడిగాడు. “అలాంటి డీటైల్స్ ఏమీ ట్రేస్ కాలేదు సర్.” చెప్పాడు. “అతడు ఎక్కువగా చాట్ చేసిన ట్రాన్స్ జెండర్ ప్రియాంక సింగ్ని పిలిపించండి.” చెప్పాడు. మరుసటి రోజు ప్రియాంక

సింగ్ని పిలిపించారు. ప్రియాంక సింగ్ని చూసిన సుధీర్ వర్మ బిత్తరపోయాడు.

అంత అందంగా అమ్మాయిలు కూడా వుండరు. దీనితో తెరువు అందం ఆమెలో వుంది. ఎవరైనా చెబితే తప్పా ప్రియాంకా సింగ్ ట్రాన్స్ జెండర్ అంటే నమ్మరు. సుధీర్ వర్మ నేరుగా రంగంలోకి దిగి.

“ఎందుకు మల్లీశ్వర్ రావుని మర్డర్ చేశారు?” అడిగాడు. ప్రియాంక బెదిరిపోలేదు.

“అలా మీరు డింకీలు ఇస్తే ప్రియాంక భయపడదు.” అంది. ఆ అమ్మాయి ఎంత అందంగా వుందో ఆమె స్వరం అంత గీరగా వుంది. “అడిగిన దానికి మాత్రమే సమాధానం చెప్పండి. మీ గొప్పలు తర్వాత..” అన్నాడు అబ్బాస్ తను ఎంటరై. “ఎలా అడిగినా ఒకటే సమాధానం ఆయన చావుతో నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు.” చెప్పింది. “ఎందుకు మీరు తరచుగా కలిసేవాళ్లు?” అడిగాడు రాహుల్. “ట్రాన్స్ జెండర్ వాళ్ల జీవన విధానం మీద ఆయన ఒక నవల రాయాలనుకున్నాడు. ఒక యూట్యూబ్ చానల్లో నా డజఇంటర్యూ చూసి చానల్ వాళ్లని కాంట్రాక్ట్ చేసి నా నెంబర్ తీసుకున్నాడు. మా కమ్యూనిటీ మీద సింపతీ వున్న వ్యక్తని ఆయన ఫోన్ చేసినప్పుడల్లా మాట్లేడేదాన్ని.

వీలున్నప్పుడు చాట్ చేసేదాన్ని” చెప్పింది ప్రియాంక.

“మరి చంపాల్సిన అవసరం ఎందుకొచ్చింది. “మళ్ళీ అడిగాడు వర్మ. తిప్పి తిప్పి అడిగినా ఒకటే సమాధానం చెప్పింది. ప్రియాంక వెళ్లక రాహుల్ వైపు తిరిగి “ప్రియాంకను ట్రాన్స్ జెండర్ గా మార్చిన హాస్పెటల్ డీటైల్స్ తీసుకోండి” చెప్పాడు. వర్మ. “ఎస్.. సర్..” అన్నాడు రాహుల్. ప్రక్కరోజు ప్రియాంక జెండర్ మార్చిన సార్ హాస్పెటల్ డీన్ అరవిందతో సమావేశం అయ్యాడు వర్మ. “రైటర్ మల్లీశ్వరరావు తెలుసా మీకు?” అడిగాడు. “ఆయన పేరు విన్నాను కానీ ఎప్పుడూ చూడలేదు..” అన్నాడు. “అతడి కాలే దేటాలో మీ నెంబర్ ఎందుకుంది?” అడిగాడు.

“ఎందుకుందో నాకెలా తెలుస్తుంది సర్..” అన్నాడు. వర్మలో కోపం కట్టలు తెంచుకుంది. “మిమ్మల్ని అరెస్ట్ చేసి మా పద్దతులో విచారణ చేయాల్సి వస్తుంది..” అన్నాడు కాస్త కటువుగా. “అప్పుడు మా అడ్వకేట్ మీతో మాట్లాడతాడు.” చెప్పాడు అరవింద్. రాహుల్ ముందుకు వచ్చి..

“లీగలా అరెస్ట్ చేసినప్పుడు మాత్రమే అలాంటి ఫార్మాలిటీస్ నడుస్తాయ్. మిమ్మల్ని లిఫ్ట్ చేస్తే ఆ విషయం మీ ఆవిడకు కూడా చెప్పం.” అన్నాడు.

రచయిత హత్య

భయంగా చూశాడు అరవింద్.
“ప్లీజ్ నన్ను అరెస్ట్ చేయకండి
సర్. చెబుతాను.” అన్నాడు.
“చెప్పండి..” అన్నాడు కూలా వర్మ.
“రైటర్ మల్లీశ్వరరావు ఫోన్ చేసి
ఒక అబ్బాయిని ట్రాన్స్ జెండర్
గా మార్చడానికి ఎంత చార్
చేసారు?” అని అడిగాడు. “కేన్
బై కేన్ వుంటుందని ” అన్నాను.
“అంటే..?” అడిగాడు వర్మ.

“కాస్త డబ్బున్న వాళ్ల దగ్గర ఎక్కువ
తీసుకుంటాం. కొందరు తక్కువలో
అయిపోతుందని బాంబేకి
కూడా వెళ్తుంటారు” చెప్పాడు.
అతడితో కాసేపు మాట్లాడాక.
“మళ్ళీ మిమ్మల్ని కాంటాక్ట్
చేస్తాం.” చెప్పాడు. “అలాగే
సార్..” చెప్పాడు డీన్. అరవింద్
వెళ్లిపోయాక అబ్బాస్ వైపు
తిరిగాడు. “ఇదో మాఫీయాలా
వుంది. రైటర్ ఏం కెలికాడో.
మామూళ్ళ కుర్రాళ్ళని కూడా
ట్రాన్స్ జెండర్ మార్చి గాంజూ
అమ్మిస్తూ వుంటారట. రైటర్
డైరీలోని డేటాలో ఇదంతా వుంది.
బుర్ర వేడెక్కు తుంది.” అని అబ్బాస్
వైపు చూస్తూ.. “టీ చెప్పు అబ్బాస్.”
అన్నాడు. అబ్బాస్ బయట వున్న
సెంట్రీకి చెప్పాడు. పదినిమిషాల
తర్వాత పొగలు కక్కే ‘టీ’ వాళ్ల
దగ్గరకొచ్చింది.

“ఎవరు చంపి వుంటారు ఈ
రైటర్ని. గాంజూ మాఫీయా
ఇందులో వుందా? రైటర్ తమ
గురించి తప్పుతున్నాడని

లేపేశారా? ఎనీ ఐడీ గెన్..?”
అడిగాడు వర్మ.

“క్లౌస్ టీమ్ ఇచ్చిన రిపోర్టు బట్టి
'పాళి'తో అతని గొంతులో పొడిచి
చంపారు సర్. నిజానికి ఇప్పట్లో
ఎవరూ 'సిరా' పెన్నులు వాడడం
లేదు. బాల్ పాయింట్ పెన్నులే
వాడుతున్నారు.” చెప్పాడు అబ్బాస్.
“ఫోన్లో అతడి ఫ్రెండ్స్ లిస్ట్ చూద్దాం
సర్. వాళ్లందరితో మాట్లాడితే
'సిరా' పెన్ను ఎవరు వాడుతున్నారో
అర్థమవుతుంది..” అంది
జ్యోతిర్మయి. “గుడ్.. మీరా పనిలో
వుండండి..” చెప్పాడు.

మూడురోజుల తర్వాత ఆ
బృందం భేటీ వేసింది. “ఎవరూ
సిరా వాడుతున్నట్టు చెప్పలేదు
సర్..” చెప్పింది జ్యోతిర్మయి.
“హత్య చేసిన వాడు నేను సిరా
పెన్ను వాడుతున్నానని ఎందుకు
చెబుతాడు?” అన్నాడు రాహుల్.

“మనది లూజ్ ఎఫెర్టేనా”
అన్నాడు వర్మ. వాళ్లు మాటలో
వుండగానే డి.జి.పి నుండి ఫోన్
వచ్చింది. “ఏం చేసారు? ఆ రైటర్
మర్రర్ విషయం.” అడిగాడు.
“క్లౌస్ కోసం ట్రై చేస్తున్నాం
సర్..” అన్నాడు వర్మ. “హోం
మంత్రిగారి భార్య కూడా ఆ రైటర్
ఫ్యానే నటయ్యా. ఇన్విస్టిగేషన్ స్పీడ్
చేయండి” అన్నాడు.

రాహుల్ వైపు తిరిగి
“రైటర్ కాంట్రాక్ట్ లిస్ట్ లో

వున్న వాళ్లందరినీ రమ్మన
మని చెప్పండి..” అన్నాడు.
“అంతమందిని ఎలా పిలిపించగలం
సర్..” అంది జ్యోతిర్మయి.
“తప్పదు.. లేదా మనమన్నా వాళ్ల
దగ్గరకి వెళ్లాలి.” అన్నాడు “అది
హెవీ ఎక్స్ పెండిచర్ సర్. పైగా
టైమ్ టేకింగ్ ప్రాసెస్. పిలిపించడమే
బెటర్. ఒకవేళ ఎవరికన్నా రావడం
ఇబ్బందిగా వుంటే కన్వేన్స్ ఏర్పాటు
చేద్దాం..” అన్నాడు రాహుల్. “గుడ్
ఐడియా” చెప్పాడు వర్మ. రెండ్రోజుల
తర్వాత అందర్నీ అసెంబుల్
చేశారు. దరిదాపు కాంటాక్ట్ లిస్ట్లో
వున్న వాళ్ళందరూ వచ్చారు.
కొందరు టేట్ ఆఫ్ స్టేట్ లో
వున్నారు. వాళ్ళ ట్రావెల్ హిస్టరీలో
ఇండియాకి వచ్చిన దాఖలాలు లేవు.
కేవలం మూడు నెంబర్లకు చెందిన
వాళ్ళు మాత్రమే హాజరు కాలేదు.
ప్రియాంకని మళ్ళీ పిలిచారు.
నిర్లక్ష్యంగా సమాధానం ఇచ్చి
వెళ్ళింది.

మరోసారి విచారణకు పిలిస్తే
తమ కమ్యూనిటీ వ్యక్తులతో వచ్చి
సి.ఐ.డి ఆఫీస్ ముందు ధర్నా
చేస్తాను అంది. “ఆ ప్రియాంకని ఇక
పిలవొద్దులే సార్.. హాజరుకాని ఈ
ముగ్గుర్లోనే హంతకుడు వుంటారు
సార్..” అంది జ్యోతిర్మయి. “దట్స్
రైట్. వాళ్ళని ట్రేస్ చేయండి..
“చెప్పాడు వర్మ. ఇద్దరి ఫోన్లు స్విచ్
ఆఫ్ వున్నాయి. మరో నెంబర్ లిస్ట్
చేశారు. జ్యోతిర్మయి తన ఐడెంటిటీ
చెప్పింది. ఎవరో ఇరవై ఏళ్ళ కుర్రాడు

ఫోన్ లిఫ్ట్ చేసి..

“తాతయ్యకి ఆరోగ్యం బావోలేదు..” చెప్పాడు. “మాట్లాడే సీతిలో లేరా?” అడిగింది జ్యోతిర్మయి. “డాక్టర్లు మాట్లాడవద్దని చెప్పారట..” చెప్పాడు. “ఒకసారి మీ లోకేషన్ పెట్టండి..” అంది జ్యోతిర్మయి. ఆ కుర్రాడు ఏదో ఆలోచిస్తుంటే.. “ఎవరూ..?” ప్రక్క నుంచి ఎవరో అడుగుతున్నారు. “పోలీస్ డిపార్ట్మెంట్ అట నానమ్మా..” చెప్పాడు. “పోలీస్ డిపార్ట్మెంట్కి మీ తాతయ్యతో ఏం పని?” అంది.

ఆవిడ మాటలు జ్యోతిర్మయికి వినిస్తూనే వున్నాయి. ఆ కుర్రాడు ఫోన్ కట్ చేశాడు.

★★★

“స్విచ్ అఫ్ చేసిన వాళ్ళ అడ్రస్కి పంపిస్తే ఆ చిరునామాలో వాళ్లు లేరు సార్..”.

“ఫేక్ నెంబర్ సిమ్ తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఏముంది. ? అంటే ఇద్దరిలో ఒకరు హంతకుడు అయివుండవచ్చు. లేదా ఇద్దరు కూడా ఈ హత్యలో పాలు పంచుకొని వుండవచ్చు. ఇట్స్ యే ప్లాన్ మర్డర్.” అన్నాడు వర్మ. “ప్లాన్ మర్డర్ అయితే పాళితో ఎందుకు పొడుస్తారు సర్.? ఏ కత్తినో తుపాకినో తెచ్చి హంతకుడు వేసేసే వాడు” చెప్పాడు రాహుల్. “నువ్వు

చెప్పేది కూడా కాద సలేం రాహుల్. ఎమోషనల్ అటాక్ కూడా అయ్యి వుండవచ్చు. అయినా అందర్నీ అనుమానించడం మన ప్రొఫెషన్లో భాగమే కదా” అన్నాడు వర్మ. అప్పుడే ఎంటరై ఇద్దరికి చెందిన కాల్ లిస్ట్ ప్రింటు తీసుకొని వచ్చాడు సి.ఐ ఇగ్బాల్.

“సర్.. హత్య జరిగిన ముందు రోజు వరకూ వాళ్ళ ఫోన్ నెంబర్లు యాక్టివానే వున్నాయ్..” చెప్పాడు ఇక్బాల్. “వాళ్ల డిటైల్స్ ఇవ్వండి..” చెప్పాడు వర్మ. ఇక్బాల్ వాళ్లకు సంబంధించిన వివరాలు ఇచ్చాడు. “సర్.. మల్లేశ్వరరావు గారి ఫోన్లో ఆ ఇద్దరి పేర్లలో ఒకటి ‘కాళీ’ అని వుంది సర్. అసలు వర్జినల్ రిజిస్ట్రేషన్ పేరు

సునంద రెండో నెంబర్ అల్టాప్ అని వుంది” చెప్పాడు ఇక్బాల్ ఇక్బాల్ వైపు తిరిగి “వాళ్లిద్దరినీ పట్టే బాధ్యత నీదే అన్నాడు” ఫోన్ చూసుకుంటూ జ్యోతిర్మయి వైపు తిరిగి “జ్యోతి లెట్స్ గో కమ్ విత్ మి..” అని బయటకు నడిచాడు వర్మ. “ఎస్..సర్..” ఆమె అతడి వెంట నడిచింది.

బయటకు వచ్చాక “జ్యోతీ హోటల్ తాజ్లో ఉప్పా బాగుందట వెళ్ళామా?” అడిగాడు నవ్వుతూ. అంగీకార సూచకంగా నవ్వింది. కాసేపటిో ఇద్దరూ హోటల్ తాజ్ లో వున్నారు. కేవలం ఉప్పాకోసం వర్మ సర్

తనను తేరని ఆ అమ్మాయికి అనిపించింది. ఆ అమ్మాయి మొఖంలోని ప్రశ్నార్థకాలు చూసి “నీ అనుమానం నిజమే..” అన్నట్టు చూశాడు.

“ఎవరోస్తున్నారు సర్..?” అడిగింది. “సస్పెన్స్.. కాసేపు వెయిట్ చెయ్..” చెప్పాడు. ఇరవై ఏళ్ల కుర్రాడ్ని తీసుకొని ఒక వృద్ధుడు లోపలికి వచ్చాడు. ఆమె భృకిటి ముడిపడింది. “మార్కెండ్యేయులు కదా సర్..” అంది. “అవును ” అన్నట్టు చూశాడు. మూడో ఫోన్ నెంబర్ అదే. ఆ వృద్ధుడు కూడా ఉప్పా ఆర్డర్ ఇచ్చాడు. అతని మనవడు రవ్వ దోసెకు ఆర్డర్ ఇచ్చాడు. రవ్వ దోసె వచ్చింది. ఉప్పా వచ్చేలోపు చెయ్యి కడుక్కోవడానికి షింక్ దగ్గరకు వచ్చాడు వృద్ధుడు. వర్మ వెనగా వచ్చి నిల్చొని “తాతగారూ.. మీరు నాతో రావాలి..” అన్నాడు.

ముసలోడు బిత్తరపోయి చూశాడు. “అంతా మాకు తెలుసు. ప్లీజ్ గొడవ చేయకుండా రండి..” చెప్పాడు. మార్కెండ్యేయులు రెసెన్స్ చేయలేదు. “ఒక్కసారి కాకపోతే వందసార్లు వస్తా. నాకేమన్నా భయమా..” అన్నాడు. “మీరు భయపడాలని నేను కోరుకోలేదే..” చెప్పాడు. జ్యోతిర్మయి వర్మని ఫాలో అయ్యింది. కార్లో కూర్చున్నాక “మీ మనవడికి ఫోన్వైయ్యండి..” అన్నాడు. “వాడు కంగారు పడతారు. వద్దు..”

అన్నాడు. “జ్యోతి నువ్వు దిగి ఆ పిల్లాడ్ని ఇంటి దగ్గర దిగబెట్టిరా. నే చెప్పే వరకూ అక్కడే వుండు” చెప్పాడు. “ఎస్.. సార్” అంది వాష్ బేసిన్ దగ్గర నుండి తాతయ్య రాకపోవడంతో లేచి అటువైపుగా వెళ్లబోతుంటే “నువ్వు మార్కెడేయులు మనవడివికదా..” అంది. “అవును.. మీరెవరు?” అడిగాడు. “మీ తాతయ్య మా బావగారితో కలిసి ఏదో అర్రంట్ పని వుందని వెళ్లాడులే. నీకోచ్చిన రవ్వ దోసె తిన్నాక నిన్ను ఇంటి దగ్గర దిగబెడతాను” అంది. “మీరు దిగబెట్టడమెందుకు నాకు బైక్ ఉంది కదా..” అని ఫోన్ చేసాడు. “తాతయ్య.. ఎక్కడ మీరు?” అడిగాడు. “చిన్నపని వుండి వెళ్తున్నాను. నువ్వు ఇంటికెళ్లి పో..” చెప్పాడు. “కాళీ ఫోన్ స్విచ్ ఆన్ అయ్యింది సర్. అతడే తీశాడు..” అన్నాడు. వృద్ధుడ్ని కుర్చీలో కూర్చోబెట్టి “చెప్పండి ఎందుకుచేశారీ హత్య..” అడిగాడు వర్మ. “నేను ప్రత్యేకంగా చంపాల్సిన పని లేదు. వాడు ఎప్పుడో నైతికంగా చనిపోయాడు.” అన్నాడు. “నైతికంగా చనిపోవడం వేరు. భౌతికంగా చనిపోవడం వేరు..” అన్నాడు వర్మ.

“నేనూ నీతో వస్తాను. మీరొక్కరే ఎందుకు వెళుతున్నారు? అమ్మ నన్ను తిడుతుంది..” అన్నాడు. “పర్వాలేదులే. ఒక అంటి నీ

దగ్గరకు వచ్చింది కదా. ఆమెను కూడా తీసుకెళ్లు. తనే డీటైల్స్ చెబుతుంది” అన్నాడు. నీ ఆ కుర్రాడి మొబైల్కి ఒక మెసేజ్ వచ్చింది. “ఐ యామ్ విత్ పోలీస్ ..” వర్మ వృద్ధుడ్ని చూస్తూ.. “మీరు చాలా షార్ప్ సార్..” అన్నాడు. వృద్ధుడు నవ్వుతూ చూశాడు. వాళ్లు మాటల్లో వుండగానే ఇక్కాల్ ఫోన్ చేసాడు.

“మనకేమన్నా ఉపయోగపడతాడేమో తీసుకొచ్చి మర్యాదలు చేయండి” చెప్పాడు మార్కెండేయుల్ని చూస్తూ.. “మీ పోలీస్ బాష అర్థం కానంత పూల్ని కాదు..” అన్నట్టు చూశాడు. అతడ్ని తీసుకొని ఒక అజ్ఞాత ప్రదేశానికి తీసుకొచ్చాడు. అప్పటికే అక్కడికి రాహుల్, అబ్బాస్ వచ్చారు. “రేపో మాపో ప్రాణాలు పోయే వాడి మీద థర్డ్ డిగ్రీ ప్రవేశపెడతారా?” అన్నాడు. “మేం అలా అనలేదే..” అన్నాడు వర్మ. “పోలీసులు తెచ్చి చేసేది అదేగా. మా మల్లేశ్వరరావ్ ఎన్ని నవలల్లో రాయలేదు”. అన్నాడు. హ్యూండ్ కప్ప వేసారు. “నేనేం పారిపోను. అలా పరుగెత్తే శక్తి కూడా నాకు లేదు..” చెప్పాడు.

“రచయిత అనే వాడు బ్రహ్మాకి ప్రతి రూపం. సృష్టికి ప్రతి సృష్టి చేసేవాడు. వాడేం చేసాడో తెలుసా?” అడిగాడు. “మీరు చెబితేగా తెలిసేది..” చెప్పాడు వర్మ. “ప్రజలని మోసం చేస్తున్నాడు

చాలాసార్లు చెప్పి చూశాను. వాడు వినలేదు” చెప్పాడు. “ఏం మోసం చేసాడు.. మీరేం చెప్పారు?” అడిగాడు రాహుల్ ముందుకు వచ్చి.. “వాడు రాసే రచనల్లో చాలావరకూ కాపీనే. లేదా గూగుల్ తల్లి సాయంతో తప్పా వాడు స్వంతంగా రాయలేడు. పూర్తిగా వాడిలో సృజనాత్మకత కొరవడింది. వాడికి అక్షరాభ్యాసం చేసిన మాస్టర్ వాడికి చాలాసార్లు చెప్పి చూశాను. వాడు నామాట వినలేదు.” అని ఆరోజు జరిగిన సంఘటని రివీల్ చేసాడు. “ఏంటి గురువుగారూ వచ్చారు?” అడిగాడు మల్లేశ్వరరావ్ “ఎన్ని సార్లు చెప్పినా నువ్వు మారడం లేదు మల్లీ.” అన్నాడు మార్కెండేయులు. “ఏం విషయంలో గుపేడ్చే గారూ?” అడిగాడు. “రాయదల్చుకుంటే మన జీవితాల్లో కావలసినంత మెలో డ్రామా, ఐరనీ వుంది. అదెందుకు రాయకూడదు? అడిగాడు

“మనం (స్ట్రెయిట్ తీసిన సినిమాలు పోవడం లేదనేగా డబ్బింగ్ సినిమాలు చూస్తున్నాం.” అన్నాడు మల్లేశ్వరరావ్. “సినిమాకి బాషా ప్రాంతం లేదు మల్లీ.. మంచి సినిమా ఏ భాషలో వున్నా మనం ఆహ్వానిస్తాం. అది ఏ భాషా చిత్రమో మనకి తెలిసిపోతుంది. బట్ నువ్వు చేసేది కరెక్ట్ కాదు. నీకు రెండు

రచయిత హత్య

మూడు భాషలు వచ్చు కాబట్టి వాటిని కాపీ చేసి నీపేరు మీద వేసుకుంటున్నావ్..” చెప్పాడు. పక పకా నవ్వాడు మల్లేశ్వరరావు. “ఎందుకురా నవ్వుతున్నావ్?..” అడిగాడు. “నవ్వుక ఏం చేసాను.. నవ్వా నీ నీతి మాటలు. ఏదో అక్షరాభ్యాసం చేసిన మాష్టరువని మర్యాదగా మాట్లాడుతున్నాను. నువ్వు బయలు దేరితే నా పని నేను చూసుకోవాలి” అన్నాడు. “ఏంట్రా నీ పని కాపీ కొట్టడమా?” అన్నాడు కోపంగా. “మీరు బయలు దేరండి మహాను భావా” అన్నాడు మల్లేశ్వరరావు. “నీలాంటి కాపీ గాళ్లని ఈలోకంలో వుండనీకూడదురా అని అతని జేబులో వున్న సిరా పెన్ను క్యాప్ తీసి ‘పాళీ’తో గొంతులో పొడిచాడు. కిక్కురు మనకుండా కాలం చేసాడు మల్లేశ్వరరావు, ఇది జరిగింది ” చెప్పాడు మార్కెండేయులు. ఎక్కడుంచో ఫోన్ వచ్చింది. “ఎస్ సర్.. అన్నాడు అటెన్షన్ పే చేస్తూ వర్మ. “మీరు బయలు దేరవచ్చు..” చెప్పాడు హ్యాండ్ కప్ తీసేస్తూ. “ఎవరు డ్రాప్ చేస్తారు నన్ను..” అడిగాడు. “మా వాళ్లు వస్తారు...” చెప్పాడు. “నన్ను అరెస్ట్ చేయరా?” అడిగాడు.

“మీ స్టేట్మెంట్ తీసుకున్నాం కదా బాబాయ్.. అవసరమైతే మళ్లీ పిలిపిస్తాం.” చెప్పాడు. అతడెళ్లిపోయాక “మర్డర్ చేసినట్టు కమిటయ్యాడు కదా

పంపించేస్తున్నారు ఏంటి సర్..” అడిగాడు రాహుల్. “అసలు హంతకుల్ని పట్టుకోవాలి కదా..” అన్నాడు. నివ్వెర పోయారు రాహుల్, అబ్బాస్లు.

“జ్యోతిర్మయికి కాల్ చేసి వచ్చేయమని చెప్పండి..” చెప్పాడు. కాసేపటి తర్వాత జ్యోతిర్మయి వచ్చింది. “ఏంటి సర్.. వచ్చేయమన్నారు?” అడిగింది. “ముసలాడు కేసుని పక్కదారి పట్టించాడు. అతడి ఫోన్ నెంబరు మనం ట్రాక్ చేస్తున్నామని తెలిసే డైవర్ట్ చేసాడు. చెప్పాడు. వారం తర్వాత ప్రియాంక సింగ్ ని అరెస్ట్ చేసారు పోలీసులు.

“ఇజ్రాల జీవితం గురించి రాయడానికి ప్రియాంకతో స్నేహం చేసాడు మల్లేశ్వరరావు. అదను చూసి ప్రియాంకపై అత్యాచారానికి ప్రయత్నించాడు. తనని తను రక్షించుకోవడానికే ప్రియాంక రచయితను హత్య చేసింది. “ప్రాసిక్యూషన్ కథనం వినిపించింది. “సర్.. హత్య చేసింది మార్కెండేయులు కదా..” అడిగాడు రాహుల్.

వర్మ కేస్ ఫైల్ క్లోజ్ చేస్తూ. “అతడ్ని తీసుకొచ్చిన రోజు డి.జి. పి నుండి నాకు ఫోన్ వచ్చింది. డిజిపి కూడా ఆయన సూడెంట్ అట. అతడు అల్జిమర్ పేషెంట్. పైగా క్యాన్సర్ బాధితుడు. ఆ రోజు స్వయంగా హత్య చూసాడు.

ఎలాగూ పొయ్యే వాడ్ని కదా అని హత్యానేరం తనమీద వేసుకున్నాడు.

“ఆ పెన్ను మార్కెండేయులుది కదా సర్” అడిగింది జ్యోతిర్మయి. “అతడిదే.. ఆరోజు మల్లేశ్వరరావు ఇంటికొచ్చి ఏదో మాట్లాడి వెనక్కి వచ్చాడు. అతడితో కాపీ కథలు రాయెద్దని హెచ్చరించడానికి ఆరోజు అతడొచ్చినమాట నిజమే అతడితో మాట్లాడే సమయంలో జేబులో పెన్ను అక్కడ పెట్టి మర్చిపోయాడు. అతడెళ్లిన కాసేపటికి ప్రియాంక వచ్చింది. వాళ్ల పెనుగు లాట సమయంలో విధిలేని సీటిలో ఆ క్యాప్ తీసి ఆ పెన్నుతో రైటర్ గొంతులో పొడిచింది.

సరిగా ఆ సమయంలో మర్చిపోయిన పెన్నుకోసమే మార్కెండేయులు వచ్చాడు. సంఘటన చూశాడు.

“పాళీ దిగబడి కిక్కురుమనకుండా రైటర్ చనిపోయాడు. మిగతా కథ మీకు తెలుసు కదా?” కంక్లూడ్ చేసాడు సుధీర్ వర్మ.

(అయిపోయింది)

నమ్మకాలు- నిజాలు

శకునాలు ఉన్నాయా ?

మనిషి నమ్మకం మీద ఆధారపడి ఉండే అంశాలు శకునం మరియు సెంటిమెంట్. రెండిటి కి కొంచం తేడా ఉంది. పని మీద బయటకు వెళ్ళేటప్పుడు 'శకునం' చూసుకొని వెళ్ళమంటారు. ఫలానా విధముగా దంపతులు ఎదురొస్తే మంచిది. పిల్లి ఎదురొస్తే మంచిది కాదు, పనిమీద వెళ్తున్నప్పుడు తుమ్మితే పని జరగదు లేదా ఎక్కడకి అని అడిగితే పని జరగదు. ఇలా శకునాల గురించి చూస్తే చాలానే పెద్దలు చెప్పుతారు..!

సెంటిమెంటు అనేది మనోభావాలకి సంబంధించినది. ఇది ఒక్కో వ్యక్తికి ఒక్కో విధంగా ఉండడం చూస్తాం. ఇది లాజిక్ కి అందనిది, సైన్సు నిరూపించలేనిది. ఉన్నతమైన స్థానాల్లో ఉన్నవారికి ప్రత్యేకించి రాజకీయాలూ, సినీమా, వ్యాపారం లో ఉన్నవారికి ఇవి చాలా ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి లాజిక్ కు అందనిది కాబట్టి సెంటిమెంట్ ను ఇక్కడ వివరింప దలుచుకోలేదు .

శాస్త్రజ్ఞానాన్ని పెంచుతాము, మూఢ విశ్వాసాన్ని తుదముట్టిస్తాము, మూఢ విశ్వాసాన్ని అమలు జరిపితే నేరం అని మన రాజ్యాంగంలో రాసుకున్నాము మనం. కాని దురదృష్టం ఏమిటంటే రాజ్యాంగాన్ని అమలు పరచటానికి రాబోయే మంత్రులు శకునం చూసి ప్రమాణం చేస్తారు. శకునం చూసి నామినేషన్ వేస్తారు. ప్రచారానికి బయలుదేరబోయేముందు శకునాలు చూస్తారు.

"అహో ప్రజా ప్రతినిధులారా! యివే మీకు మా శకున జోహార్లు" అనాలి మనం .

గొంగట్లో కూర్చుని వెంట్రుకలు ఏరివేస్తున్నాం. వీళ్ళు విజ్ఞానాన్ని పెంచుతారట! అజ్ఞానాన్ని మూఢ విశ్వాసాలనూ తుదముట్టిస్తారట!! నవ్వాలో, ఏడవాలో మనమే తేల్చుకోవాలి.

శకునం అనగా జరగబోవు పని గురించిన సంజ్ఞ. కొన్ని వస్తువులు, కొందరు వ్యక్తులు శుభ శకునాలు

గాను కొన్ని అశుభ శకునాలు గానూ భావిస్తారు. శకునాల శాస్త్రీయత ప్రశ్నార్థకమైనందువల్ల శకునాలను పట్టించుకోవటాన్ని మూఢ నమ్మకంగా పరిగణించాలి . అయితే మానవ చరిత్రలో, జానపద వాఙ్మయంలో శకునాలకు చాలా ప్రధానపాత్ర ఉన్నది. శకునాలు తెచ్చే ఫలితాలను బట్టి వాటిని శుభ శకునాలు, అశుభ శకునాలుగా వర్గీకరిస్తారు. శకునాలు ఆయా దేశాల సంస్కృతిని బట్టి మారుతూ ఉంటాయి. ఒక సంస్కృతిలో శుభశకునంగా పరిగణించిన దాన్ని వేరొక సంస్కృతిలో అశుభ శకునంగా పరిగణించే అవకాశం ఉంది. ఉదాహరణకు అమెరికాలో నల్లపిల్లని అశుభసూచకముగా భావిస్తే, ఇంగ్లాండులో శుభసూచకముగా భావిస్తారు. దీనిలో కొన్ని శకునాలకి స్త్రీ పురుషులు తేడాలు కూడా ఉంటాయి. అబ్బాయిలకి కుడికన్నులేదా భుజం అదిరితే కన్యాలాభం అంటారు. అదే కుడికన్ను ఆడవాళ్ళకి అదిరితే

మంచిది కాదు అంటారు .మరి అలాంటప్పుడు శకునం మూఢ నమ్మకమే తప్ప మరొకటి కాదని అర్థమై ఉండాలి .

పాత రోజుల్లో చదువు లేకపోవటం వల్ల ,జానపదులు అనేక రకాల శకునాలు చూసుకునేవారు .అందునా ముఖ్యంగా కాకి శకునం వివరంగా చూసుకుంటారు. కాకి కూస్తూవుంటే చుట్టాలొస్తారని యెదురు చూస్తూవుంటారు.

విధవ ఎదురయితే ,కట్టెలమోపు ఎదురంటే. పిల్లి, కుక్క, నక్కలు ఎదురయినా, అవి దోపకు ఒకవైపునుంచి ఇంకో వైపు పరుగెత్తుకుంటాడా. వెళ్ళినా, శవాన్ని మోసుకుపోతూ ఎదురయినా దుశ్యకునమని అర్థం కాబట్టి శక జాగ్రత్తగా చూచి ఇంట్లోంచి అడుగుపెట్టాలట!

రాచకార్యం మీద బయలుదేరాడొకాయన. ఆయనకు గండుపిల్లి గంటల ఎదురయింది. పనేమో అర్థం. గండుపిల్లి శకునాన్ని తోనేసి ముందుకు పోగలుగు ధైర్యం లేదా పెద్దమనిషికి....

రోడ్డుకొడన్నమాటే గాని పిల్లి గురించే ఆ ఆలోచన. ఆలోచన బుర్రంతా నిందలు ఎక్కడకుపోతున్నాడో, ఎటుపోతున్నాడో కూడా గుర్తించలేనంత పరధ్యానం. ఇదే

సంప్ర కుని కనికరంలేని ఒక బ్రేకులేని బస్సు ఈయనగార్ని ఒక గుడ్డు గుడ్డింది. “చావు తప్పిం కన్నుకూడా లొట్టపోలేదు. కాలుమాత్రం సొట్టబోయింది.”

ఇదంతా గండుపిల్లి ప్రభావమే అనుకున్నాడు. సొట్టకాలితోనే కుంటుకుంటు ఇంటర్వ్యూ కెళ్ళాడు. ఇంటర్వ్యూ చేసే అధికారుల ముఖంలో కూడా పిల్లులే కనబడుతున్నాయి.ఇంక ఇంటర్వ్యూ ఏమి చేస్తాడు . మన జాతీయ జంతువు ఏది అని అడిగితే , మనవాడు పిల్లి అని జవాబిచ్చాడు .అంతే ఇంటర్వ్యూ గోవిందా !

నిజానికి పిల్లి , కుక్కా వంటి జంతువులు మనిషి వినలేని శబ్దాలను వినగలవు. మనిషి 30 Hz నుండి 30 KHz మధ్యనున్న పౌనుపున్య శబ్ద తరంగాలను వినగలడు . కాని జంతువులు అల్ట్రా సోనిక్ సబ్బతరంగాలను కుడా వినగలవు . ఎకదన్న సముద్రం లోపల పలకలు కదిలినప్పుడు సునామి వంటిది ఏర్పడే ముందు లేదా భూకంపాలు వచ్చే ముందు ఈ అల్ట్రా సోనిక్ తరంగాలు ఉద్భవిస్తాయి . వాటిని జంతువులు వినగలవు .ఈ శబ్దాలు రాత్రి పూట మరింత స్పష్టంగా వినగలవు కాబట్టి , జంతువులు రాత్రి పూట పెద్దగా అరుస్తూ ఉంటాయి .

మనం మన ఇంట్లో ఏ కుక్కనో పిల్లినో పెంచుకుంటే , అది

వ్వివసంతో ఈ సబ్బతరంగాలు విన్నప్పుడు ఎదో జరగబోతుందానే భయంతో మనకు ఎదురు రావటమో లేక మన చుట్టూ తిరగటమో జరుగుతుంది . కాని నేడు శాస్త్రజ్ఞానం పెరిగింది మనిషి ముందుగానే తుఫాన్లను , సునామీలను అంచనా వేయగలుగుతున్నాడు , కాబట్టి వాటిని పెద్దగా పట్టించుకోనక్కరలేదు .

ఒక పెద్ద మనిషి నిద్రలేవగానే మంచి శకునం కావటానికి ఎదురుగా నిలువెత్తు వెంకటేశ్వరస్వామి ఫోటో ఫ్రేము కట్టించి గోడకు బంధించాడు. ఒక్క రోజు కూడా చెడు శకునం కావడానికి వీలు లేకుండా కట్టుదిట్టంగా ఏర్పాటు చేసుకున్నాడు. మన లెక్క ప్రకారం యీ పెద్దమనిషికి ఇక జీవితంలో చెడు జరగటానికి వీలులేదుకదా?

ఒకరోజు రోడ్డున పోతూ జారిపడి చెయ్యి విరగొట్టుకున్నాడు. దాంతో బాధ వేసి నెలరోజులదాకా ఆ చేతో పనిచేయడానికే వీలులేకుండా పోయింది. ఆ రోజు వెంకటేశ్వరస్వామినే చూశాడు ఉదయమే. మంచి శకునమే అయ్యిందికదా! కాని వారి చెడు ఘటన జరిగింది, ఎందుకు జరిగింది? రోడ్డుమీద వెదుతూఎవదో తినిపడేసిన అరటి తొక్కమీద ఈయన కాలు

వేశాడు అదీ అసలు కారణం
- జారిపడటానికి, చేయి
విరగొట్టుకోవడానికి.

ఇంకోసారి ఉద్యోగం సస్పెన్షన్
అయింది. కారణం.... లంచం
తీసుకుంటూ గిట్టనివాడు
పట్టించి ఇచ్చాడు. ఇంకోసారి
గుండెపోటు వచ్చి చచ్చినంత
పనయింది చావలేదు. అయితే
కారణం రోజుకు 30 సిగరెట్లకు
తక్కువలేకుండా తాగటమే.

కానీ మనమెక్కడ
మొదలెడతామో ఇంతకుముందే
చూశాము. గోడమీది దేవుడికి
ఖర్చులేని దణ్ణం పారేసి మంచి
శకునం కోసం చూస్తాము.

మంచి శకునముచూసి
బయలుదేరాలి. ఇంట్లో
గోడకు వేలాడదీయబడిన
శ్రీరాముడో, శ్రీకృష్ణుడో లేదా వీరి
అన్నదమ్ములో, దాయాదులో
వుంటారు గదా.... వారికి
ముందుగా నమస్కారం పెట్టి,
మనం తలపెట్టినపని అయ్యేట్లు
చూడమని ఒక మనవి చేస్తాం.
మనం వెళుతున్న పని జరగాలంటే
ముందుగా ఆ పని స్వభావము,
అందులో మన పాత్ర ఇతరుల
పాత్ర, ఎవరి ప్రమేయం లేకుండా
జరిగే ఘటనల పాత్ర అంచనా
వేయాలి వాస్తవంగా, ఉ॥
ఉద్యోగం కోసం ఇంటర్వ్యూకు
వెళ్ళబోతున్నామనుకోండి,
ఆ ఉద్యోగ మనకే రావాలని

మన కోరిక. నిజం ఆలోచిస్తే....
ఆ ఉద్యోగం రావటం,
రాకపోవటమనే అనేక అంశాల
మీద ఆధారపడి వుంటుంది.
ఉత్తరాల పాత్ర (రికమెండేషన్లు),
దక్షిణా పాత్ర (లంచాలు),
మన అర్హత, వారి కెటువంటి
వారు కావాలి, వే సానం, ఎన్ని
ఉద్యోగాలకు ఎంతమంది
వచ్చారు.... ఇవన్నీ లోతుగా తరచి
“ గదా నిర్ణయించగలిగేది. మనము
కోరుకున్న ఉద్యోగం వస్తుందో
రాదో తెల్పే నిజమై కారణాలు
నిజానికి ఇవే.

తమిళ హీరో, పెరియార్
రామస్వామి నాయకర్ శిష్యుడు
అయిన మంజూర్ అలీఖాన్
తన రావణ చిత్రంతో మూఢ
నమ్మకాలను వమ్ము చేశాడు.
సినిమా షూటింగ్ ప్రారంభానికి
గుర్తుగా ఓ వితంతువు చేత
దీపమార్పించాడట. ఆ సినిమాలో
నటించే నటీనటులంతా తలా
ఒక నల్లపిల్లని చంకన పెట్టుకొని
సెట్ లోకి వచ్చారట, వంచకులకు
ఓటమి తప్పుడు అనే పాట రావణ
పాత్రలో హిట్టయ్యిందట. సినీ
లోకంలో మూఢాచారాల పిచ్చిగల
వాళ్లు ఇదంతా చూచి నివ్వెరపో
యారట.

ఏదైనా మంచి జరిగితే మనిషి తన
గొప్పతనం అని మురిసిపోతాడు
. కాని ఏదన్న చెడు జరిగితే దాన్ని
వేరొకరికి అపాదిస్తాడు తప్ప

అసలు కారణాన్ని వేదకడు, ఇదీ
మనిషి నైజం. ప్రతి సంఘటన వెనుక
ఎదో ఒక కారణం ఉండే ఉంటుంది .
దాన్ని లోతుగా విస్లేశిస్తే అపజయాల
నుండి తేలికగా బయట పడవచ్చు .

మనిషి తన అసమర్థతను
కప్పి పుచ్చుకోవాటానికి ఈ
శకునాలను వాడుకుంటున్నాడు
తప్ప మరొకటి కాదు .మనం
చేసే పని మంచిదయినప్పుడు ఏ
శకునం చూడవలసిన పనిలేదు .
చిత్తసుద్ధితో ఏ పని మొదలుపెట్టిన
అదీ విజయవంతమౌతుంది
. చిత్తసుద్ధి లేని వాళ్ళే ఇలా
శకునాలు , ముహూర్తాలు అంటూ
తలపెట్టాల్సిన పనిని వాయిదావేస్తూ
పోతారు .

దురదృష్ట ఏమిటంటే , మనం
చిన్నపిల్లలకు చదువు చెప్పేటప్పుడు
ఉపయోగించే పెద్ద బాల శిక్షలో
కుడా ఈ శకునాల గురుంచి
ఉండటం . చిన్నతనం నుంచే
ఇటువంటి మూఢ నమ్మకాలను
నురిపోస్తుంటే వాళ్ళలో శాస్త్రవిజ్ఞానం
పట్ల ఎప్పుడు జిజ్ఞాస ఎప్పుడు
మొలకెత్తుతుంది , ఆలోచించండి !

★★★

‘ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్’

కృత్రిమ మేధస్సు
వినియోగంలో భారత దేశం

కొండేటి వీణ

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న విధాన రూపకర్తలు, సాంకేతిక నిపుణులు, విద్యావేత్తలు మరియు పౌర సమాజం ద్వారా ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) విస్తరణ సామర్థ్యాన్ని విస్తృతం చేశారు. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ టెక్నాలజీలు మానవ చరిత్రలో పరివర్తనకు అత్యంత శక్తివంతమైన ఏజెంట్లుగా మారుతున్నాయి. ఉత్పాదకతను పెంచడానికి, సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి పెరుగుతున్న వ్యాపారాలు, వ్యక్తులు, ప్రభుత్వాలు కూడా AIని ఉపయోగిస్తున్నాయి. ఇది ప్రపంచ ఆర్థిక సాంకేతిక దృశ్యాన్ని మాత్రమే కాకుండా మన రోజువారీ జీవితంలోని ప్రతి అంశాన్ని కూడా పునర్నిర్మిస్తుంది. ప్రపంచంలోని ఐదవ అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థ అయిన భారతదేశం, AI యొక్క సవాళ్లకు సమాధానం ఇవ్వడానికి, సామాజిక సమస్యలను

పరిష్కరించడానికి ఆర్థిక శ్రేయస్సు వైపు పయనించడానికి దాన్ని ఉపయోగించుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉండటం అత్యవసరం. AI భారత ఆర్థిక వ్యవస్థకు 2035 నాటికి USD 967 బిలియన్లను మరియు 2025 నాటికి భారతదేశ GDPకి USD 450-500 బిలియన్లను జోడించగలదని అంచనా వేస్తున్నారు, ఇది దేశం యొక్క USD 5 ట్రిలియన్ GDP లక్ష్యంలో 10 శాతం వాటా ఉంటుంది.

భారతదేశంలో ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ ఆరోగ్య సంరక్షణ, విద్య, వ్యవసాయం, స్మార్ట్ నగరాలు, స్మార్ట్ మొబిలిటీ మరియు రవాణాతో సహా మౌలిక సదుపాయాల వంటి రంగాలలో సామాజిక అవసరాలను పరిష్కరిస్తుంది. ఇది కొత్త జ్ఞానాన్ని సృష్టించడం ద్వారా

మరియు అప్లికేషన్లను అభివృద్ధి చేయడం, అమలు చేయడం ద్వారా సాంకేతిక పరిజ్ఞాన సరిహద్దులను చెరిపివేయడంలో సహాయపడుతుంది. NASS-COM నివేదిక ప్రకారం, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ నైపుణ్యం వ్యాప్తి, ప్రతిభ, ఏకాగ్రత పరంగా భారతదేశం మొదటి స్థానంలో ఉంది, ఇది అన్ని G20 మరియు OECD దేశాల్లో కన్నా అత్యధికంగా ఉంది.

డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ విస్తరణలో అగ్రగామిగా ఉన్న భారతదేశం, మెరుగైన సేవాలను అందించడానికి AIని దాని పరిధిలోకి తీసుకురావడానికి సిద్ధంగా ఉంది. వ్యవసాయంలో, పంట దిగుబడిని పెంచడానికి వాతావరణ నమూనా, జియోస్పేషియల్ ఇమేజింగ్ వంటి సాంకేతికతల ద్వారా

AI ఉపయోగించబడుతోంది. ప్రాణాంతక అనారోగ్యాలను ముందుగానే గుర్తించి, మరింత ప్రభావవంతమైన చికిత్స ప్రణాళికలను ప్రారంభించడానికి వైద్య రంగం వైద్య చిత్ర విశ్లేషణను మెరుగుపరుస్తుంది. విద్యారంగంలో, కొత్త AI-ఆధారిత సాంకేతికతలు ప్రమాదంలో ఉన్న విద్యార్థులను గుర్తించడం, నమోదును అంచనా వేయడం మరియు ఫలితాలను అంచనా వేయడంలో సహాయపడుతున్నాయి. ఇ-గవర్నెన్స్, వ్యవసాయం, ఆరోగ్య సంరక్షణ, విద్య, ఫైనాన్స్ మరియు బ్యాంకింగ్ నుండి చట్టాన్ని అమలు చేసే వరకు ఈ అత్యాధునిక AI సాంకేతికతలను కొన్నింటిని వర్తింపజేయడంలో భారత ప్రభుత్వం ముందంజలో ఉంది. MyGov కరోనా హెల్ప్ డెస్క్, ఆరోగ్య సేతు, డిజి లాకర్, డిజి యాత్ర మరియు కో-విన్ వంటి AI-ఆధారిత సాధనాలు ప్రభుత్వం పెద్ద సవాళ్లను పరిష్కరించడానికి AI డేటాను ఎలా ఉపయోగించుకుంటుందో చెప్పడానికి కొన్ని ఉదాహరణలు. విస్తరణతో పాటు, బలమైన AI- ద్వారా భవిష్యత్తు తరాన్ని నిర్మించడానికి, పునాదులు వేయడంపై కూడా ప్రభుత్వం దృష్టి సారించింది.

అందరికీ AI:

భారత ప్రభుత్వం AI సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించడంలో ప్రజల విశ్వాసాన్ని పెంపొందించడానికి, AI కోసం జాతీయ వ్యూహంలో 'అందరికీ AI' అనే ఆలోచనను ఉంచడం కోసం గట్టి చర్యలు తీసుకుంది. భారత ప్రభుత్వం 2020లో బాధ్యతాయుతమైన AI ఫర్ సోషల్ ఎంపవర్ మెంట్ (RAISE)ని నిర్వహించింది, బాధ్యతాయుతమైన AI ద్వారా సామాజిక పరివర్తన, చేరిక మరియు సాధికారత కోసం భారతదేశం యొక్క దార్శనికత మరియు రోడ్ మ్యాప్ ను నడపడానికి ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ పై మనస్సుల యొక్క మొట్టమొదటి ప్రపంచ సమావేశం. దీనికి 147 భాగస్వామ్య దేశాల నుండి అకాడెమియా, పరిశోధన, పరిశ్రమ మరియు ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల నుండి 79,000 మంది వాటాదారులు హాజరయ్యారు. ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న 21 దేశాల నుండి 320 మంది విశిష్ట వక్తలను కూడా సమ్మిట్ స్వాగతించింది. RAISE 2020 సమ్మిట్ ప్రపంచవ్యాప్తంగా విజయవంతమైంది. ఇటీవల, ప్రభుత్వం అందరికీ AI (ai-for-all.in)ని ప్రారంభించింది, ఇది అందరికీ AI గురించి ప్రాథమిక అవగాహన కల్పించే

లక్ష్యంతో ఉంది.

AIని ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వ చర్యలు:

భారత ప్రభుత్వం కూడా AI రంగం విస్తరణకు మద్దతుగా ఉంది. ప్రభుత్వ నేషనల్ ఇన్ఫర్మేటిక్స్ సెంటర్ (NIC) AI సేవలను సులభతరం చేయడానికి క్లౌడ్-ఆధారిత ప్లాట్ ఫారమ్లను అందిస్తుంది, ఇది లోతైన అభ్యాస నమూనాలలో నైపుణ్యం కలిగిన AIManthan, AI-Vani చాట్ బాట్లు మరియు వాయిస్ సేవలకు అనుకూలమైనది.

నేషనల్ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ ఫోరల్ మరియు నేషనల్ AI మిషన్ దేశమంతటా AI అభివృద్ధి మరియు స్వీకరణను ప్రోత్సహించడానికి అభివృద్ధి చేయబడ్డాయి. MeitY స్టార్ట్ హబ్ మరియు నేషనల్ ఇ-గవర్నెన్స్ ప్లాన్ ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మరియు ముందుకు తీసుకువెళ్లడానికి తగిన చర్యలు చేపడుతోంది. AI భవిష్యత్తు కోసం దేశాన్ని సిద్ధం చేయడానికి MeitY, NEGD మరియు NASSCOM సంయుక్త వెంచర్ అయిన IN-DIAAI (నేషనల్ AI ఫోరల్ ఆఫ్ ఇండియా) ఏర్పాటు చేయబడింది. ఇది ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తలు, విద్యార్థులు, నిపుణులు, విద్యావేత్తలు మరియు ప్రతి ఒక్కరికీ కృత్రిమ

కరెంట్ అఫైర్స్

మేధస్సు మరియు అనుబంధ రంగాలపై ఏకైక కేంద్ర నాలెడ్జ్ హబ్. భారతదేశం AIకి ప్రాథమిక పరిచయంగా ఒక బుక్లెట్ ను రూపొందించింది, దీని కోసం ఏ వయస్సు మరియు నేపథ్యం ఉన్న వ్యక్తి అయినా ప్రాథమిక అంశాలను అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఫ్యూచర్ స్కిల్స్ ఫ్రైమ్ అనే బుక్లెట్ చదవడానికి QR కోడ్ ని స్కాన్ చేయండి,

ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ తో సహా 10 అభివృద్ధి చెందుతున్న IT నిపుణుల కోసం రీ-స్కిల్లింగ్ / అప్-స్కిల్లింగ్ కోసం ప్రభుత్వం రూపొందించిన మరొక B2C ప్లేమ్ వర్క్. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్

మరియు మెషిన్ లెర్నింగ్ తో సహా రంగాలలో పరిశోధనలను ప్రోత్సహించే 'విశ్వేశ్వరయ్య పీహెచ్ డీ స్కీమ్' ని కూడా ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది. పరిశోధనల ద్వారా ఆవిష్కరణలను ప్రోత్సహించడానికి, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ తో సహా వివిధ అభివృద్ధి చెందుతున్న సాంకేతికతలపై ప్రభుత్వం అనేక 'సెంటర్స్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్' ని సృష్టించింది. వ్యవసాయం, ఆరోగ్యం మరియు

స్థిరమైన నగరాల్లోని రంగాలలో అత్యాధునిక అప్లికేషన్లు మరియు స్కేలబుల్ సమస్య పరిష్కారాలను అభివృద్ధి చేయడం మరియు ఇంటర్ డిసిప్లినరీ పరిశోధనలు చేయడంలో ప్రముఖ పరిశ్రమలు భాగస్వాములు కావడానికి అనుమతిస్తుంది.

ప్రభుత్వ పాఠశాల విద్యార్థులకు

EU, ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, ఫ్రాన్స్, జర్మనీ, ఇటలీ, జపాన్, మెక్సికో, న్యూజిలాండ్, రిపబ్లిక్ ఆఫ్ కొరియా మరియు సింగపూర్ తో సహా ప్రముఖ ఆర్థిక వ్యవస్థల లీగ్ లో భారతదేశం కూడా చేరింది. ఇంటెలిజెన్స్ (GPAI), ఇది మానవ హక్కులు, చేరిక, వైవిధ్యం, ఆవిష్కరణ మరియు ఆర్థిక వృద్ధిపై ఆధారపడిన AI యొక్క

తగిన నూతన సాంకేతికత, సంబంధిత నైపుణ్యాలు మరియు అవసరమైన టూల్ సెట్ ల యాక్సెస్ తో సాధికారత కల్పించేందుకు, బాధ్యతాయుతమైన AI ఫర్ యూత్ ప్రోగ్రామ్ ప్రారంభించబడింది మరియు 11,000 మంది ప్రభుత్వ పాఠశాల విద్యార్థులకు AIలో శిక్షణ ఇవ్వబడింది. USA, UK,

బాధ్యతాయుతమైన అభివృద్ధి మరియు వినియోగానికి మార్గనిర్దేశం చేసే అంతర్జాతీయ మరియు బహుళ వాటాదారుల చొరవ. గ్లోబల్ పార్టనర్ షిప్ ఆన్ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (జిపిఎఐ)కి భారతదేశం అధ్యక్షత వహించింది. GPAI అనేది US, UK, EU, ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, ఫ్రాన్స్, జర్మనీ, ఇటలీ, జపాన్, మెక్సికో, న్యూజిలాండ్, రిపబ్లిక్ ఆఫ్ కొరియా మరియు

సింగపూర్లతో సహా 25 సభ్య దేశాల సంఘం. భారతదేశం 2020లో గ్రూప్లో వ్యవస్థాపక సభ్యునిగా చేరింది. AI చుట్టూ ఉన్న సవాళ్లు మరియు అవకాశాలపై మెరుగైన అవగాహనను పెంపొందించడానికి ఇది మొదటి-రకం చొరవ. AIలో పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి కోసం, డిఫెన్స్ రీసెర్చ్ డెవలప్ మెంట్ ఆర్గనైజేషన్ (DRDO) రెండు ప్రత్యేక ప్రయోగశాలలను కలిగి ఉంది, సెంటర్ ఫర్ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ అండ్ రోబోటిక్స్ (CAIR), బెంగళూరు మరియు DRDO యంగ్ సైంటిస్ట్ లాబొరేటరీ (DYSL)-AI, AIలో అప్లికేషన్ ఓరియెంటెడ్ పరిశోధన కోసం బెంగళూరు.

స్టాన్ఫోర్డ్ AI ఇండెక్స్ 2022 ప్రకారం 'ఏఐ అడాప్షన్ బై ఆర్గనైజేషన్స్'లో భారతదేశం 1వ స్థానంలో మరియు 'కొత్తగా నిధులు సమకూర్చిన AI కంపెనీల సంఖ్య' (2013-21)లో 7వ స్థానంలో ఉంది. అదే ఇండెక్స్ 'సం. AI జర్నల్ పబ్లికేషన్స్' మరియు 'సం. AI సమావేశాలు'. ఇంకా, వ్యాపారం యొక్క వాణిజ్య AI సంసిద్ధతను అంచనా వేసే పీక్ AI యొక్క డెసిషన్ ఇంటెలిజెన్స్ మెచ్యూరిటీ స్కేల్లోని మొత్తం 5 పిల్లర్స్లో భారతదేశం 1వ స్థానంలో ఉంది. AI యొక్క శక్తిని ఉపయోగించి, భారతదేశం

పౌరులకు విలువను అన్ లాక్ చేసే మరియు పబ్లిక్ సర్వీస్ డెలివరీని మెరుగుపరిచే అప్లికేషన్లను రూపొందించడానికి ఒక మార్గంలో ఉంది.

**డిజిటల్ ఇండియా
భాషిణి:**

డిజిటల్ ఇండియా భాషిణి, భారతదేశం యొక్క ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) నేతృత్వంలోని భాషా అనువాద వేదికగా, భాషా దాన్ అనే క్రౌడ్-సోర్సింగ్ చొరవ ద్వారా బహుభాషా డేటా సెట్లను రూపొందించడానికి అనుమతిస్తుంది. ఇది భాషల కోసం జాతీయ పబ్లిక్ డిజిటల్ ప్లాట్ ఫారమ్ను రూపొందించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది మరియు వాయిస్ ఆధారిత యాక్సెస్ తో సహా భారతీయ భాషలలో ఇంటర్నెట్ మరియు డిజిటల్ సేవలను సులభంగా యాక్సెస్ చేయడానికి మరియు భారతీయ భాషలో కంటెంట్ను రూపొందించడంలో సహాయపడటానికి ప్రయత్నిస్తుంది. ప్లాట్ ఫారమ్ మొత్తం డిజిటల్ పర్యావరణ వ్యవస్థను ఉత్తేరకపరుస్తుంది. ఇది డిజిటల్ ప్రభుత్వ లక్ష్యాన్ని సాధించే దిశగా ఒక పెద్ద అడుగు.

**AI-ప్రారంభించబడిన
చాట్ బాట్ లు:**

విధ సేవల కోసం AI ప్రారంభించబడిన చాట్ బాట్ల వినియోగాన్ని ప్రభుత్వం ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తోంది. ఈ చాట్ బాట్లు కస్టమర్లతో మానవ పరస్పర చర్యలను అనుకరించే సంభాషణ ఇంటర్ ఫేస్ లుగా పని చేస్తాయి. టికెటింగ్ వెబ్ సైట్ www.irctc.co.in మరియు టూరిజం వెబ్ సైట్ www.irctc tourism.com వినియోగదారుల ప్రయోజనం కోసం భారతీయ రైల్వే AskDissha చాట్ బాట్ను కలిగి ఉంది, ఇక్కడ వినియోగదారులు వాయిస్ మరియు టెక్స్ట్ ద్వారా ప్రశ్నలను అడగవచ్చు. MyGov హెల్ప్ డెస్క్, వాట్సాప్లో AI ప్రారంభించబడిన చాట్ బాట్, COVID సంబంధిత సమాచారం మరియు టీకాలతో ప్రజలకు అధికారం ఇచ్చింది మరియు ఇప్పుడు డిజిటల్ డాక్యుమెంట్లకు యాక్సెస్ను అందిస్తుంది. CogX 2020, ఇది ప్రతిష్టాత్మకమైన గ్లోబల్ లీడర్ షిప్ సమ్మిట్ మరియు ఫెస్టివల్ ఆఫ్ AI & ఎమర్జింగ్ టెక్నాలజీ లండన్లో ఏటా నిర్వహించబడుతుంది, MyGov కరోనా హెల్ప్ డెస్క్ 'బెస్ట్ ఇన్నోవేషన్ ఫర్ COVID-19 - సొసైటీ' మరియు 'పీపుల్స్ ఛాయిస్ COVID-19 ఓవరాల్ విజేత' కింద రెండు అవార్డులను

గెలుచుకుంది.

ప్రభుత్వం యొక్క UMA-NG యాప్ తన వాయిస్ ఆధారిత చాట్ బాట్ ను కూడా ప్రారంభించింది, ఇది వినియోగదారులను హిందీ మరియు ఆంగ్లంలో మరియు వాయిస్ లేదా టెక్స్ట్ ద్వారా వివిధ ప్రభుత్వ సేవల గురించి ప్రశ్నలు అడగడానికి అనుమతిస్తుంది. నేషనల్ పేమెంట్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క Di-griSaathi కూడా డిజిటల్ చెల్లింపు ఉత్పత్తి మరియు సేవల ప్రశ్నలతో వినియోగదారులకు సహాయం అందించడానికి కృత్రిమ మేధస్సును ఉపయోగిస్తుంది.

భారతీయ రైల్వేలు: భారతీయ రైల్వేలు ప్రతి ఒక్క రైలు యొక్క డిమాండ్ నమూనాను క్రమం తప్పకుండా విశ్లేషించడం ద్వారా రిజర్వ్ చేయబడిన మెయిల్ ఎక్స్ ప్రెస్ రైళ్లలో సామర్థ్య వినియోగం మరియు ఆదాయాన్ని పెంచడానికి AI- ఎనేబుల్ సిస్టమ్ అయిన 'ఐడియల్ ట్రైన్ ప్రొఫైల్'ని ప్రవేశపెట్టింది. సెంటర్ ఆఫ్ రైల్వేస్ ఇన్ఫర్మేషన్ సిస్టమ్ (CRIS) ద్వారా అభివృద్ధి చేయబడింది, AI ప్రోగ్రామ్ రైలు మూలం మరియు గమ్యస్థానం, సమయాలు, వసతి తరగతి మరియు ప్రత్యామ్నాయ రైళ్ల లభ్యత వంటి వివిధ అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది, సాధ్యమైనంత ఉత్తమమైన

టిక్కెట్ కేటాయింపును ఆటోమేట్ చేయడానికి మరియు వెయిట్ లిస్ట్లను తగ్గించడానికి. సెలవులు, పండుగలు, సీజన్లు మొదలైన వాటి కారణంగా మారుతున్న డిమాండ్ మిశ్రమాన్ని పరిష్కరించడానికి రైలు కోటాలను కాలానుగుణంగా సమీక్షించడానికి ఈ వ్యవస్థ జోనల్ రైల్వేలకు సహాయం చేస్తుంది.

సిటీ కమ్యూటీ: నవంబర్ 2022లో, బెంగళూరు మెట్రో రైల్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ AI ఆటోమేషన్ ద్వారా నడిచే QR-టికెటింగ్ సేవను ప్రవేశపెట్టింది. ఇది వాట్సాప్ లో ఆటోమేటెడ్ టెక్స్ట్ ఫ్లాట్ ఫారమ్, ఇది టికెట్ మరియు మెట్రో రైలు పాస్ బుకింగ్ ను అందిస్తుంది. వినియోగదారులు రూట్లు మరియు టిక్కెట్ ధరల గురించి ఆరా తీయవచ్చు మరియు ప్రయాణాల కోసం టిక్కెట్లు మరియు పాస్లను కొనుగోలు చేయడానికి వారి ఏకీకృత చెల్లింపుల ఇంటర్ ఫేస్ (UPI) లింక్ బ్యాంక్ ఖాతాలను నమోదు చేసుకోవచ్చు.

రహదారి భద్రత కోసం iRASTE: భారతీయ రహదారులను మరింత సురక్షితంగా చేయడానికి మరియు ప్రమాదాలను తగ్గించడానికి, రహదారిపై ప్రమాదాలను గుర్తించడానికి మరియు డ్రైవర్లకు సకాలంలో

హెచ్చరికలను తెలియజేయడానికి ఘర్షణ హెచ్చరిక వ్యవస్థను అందించడానికి ప్రిడిక్టివ్ AI ఉపయోగించబడుతుంది. మహారాష్ట్రలోని నాగ్ పూర్ నగరంలో పైలట్ ప్రాజెక్ట్ గా ప్రారంభించబడింది, ప్రభుత్వ ప్రాజెక్ట్ iRASTE (ఐక్నాలజీ మరియు ఇంజనీరింగ్ ద్వారా రహదారి భద్రత కోసం ఇంటెలిజెంట్ సొల్యూషన్స్) అమలులోకి వచ్చింది. ఈ సిస్టమ్ వాహనం నడుపుతున్నప్పుడు ప్రమాదానికి కారణమయ్యే సంభావ్య దృశ్యాల్ ను గుర్తిస్తుంది మరియు ఢీకొనే హెచ్చరిక వ్యవస్థ (CWS), డ్రైవర్ మగత వ్యవస్థ (DDS) మరియు లేన్ వంటి లక్షణాలతో అడ్వాన్స్ డ్రైవర్ అసిస్టెన్స్ సిస్టమ్ (ADAS) సహాయంతో డ్రైవర్లను హెచ్చరిస్తుంది. బయలుదేరే హెచ్చరిక (LDW). సిస్టమ్ మొత్తం రహదారి నెట్ వర్క్ లో డైనమిక్ ప్రమాదాలను నిరంతరం పర్యవేక్షించడం ద్వారా డేటా విశ్లేషణ మరియు చలనశీలత విశ్లేషణ ద్వారా 'గ్రేస్ పాట్లను' గుర్తిస్తుంది. ఈ వ్యవస్థ రహదారులపై నిరంతర పర్యవేక్షణను నిర్వహిస్తుంది మరియు నివారణ నిర్వహణ మరియు మెరుగైన రహదారి మౌలిక సదుపాయాల కోసం

కరెంటు అఫైర్స్

ఇప్పటికే ఉన్న రోడ్ బ్లాక్స్ పాట్లను సరిచేయడానికి ఇంజనీరింగ్ పరిష్కారాలను డిజైన్ చేస్తుంది. ట్రాఫిక్ నిర్వహణ: గోవా, కేరళ, కర్ణాటక మరియు ఢిల్లీ వంటి రాష్ట్రాలు ట్రాఫిక్ నిర్వహణ మరియు రహదారి భద్రత కోసం కృత్రిమ మేధస్సును ఉపయోగించాలని లేదా ప్లాన్ చేస్తున్నాయి.

ఇంటెలిజెంట్ ట్రాఫిక్ మేనేజ్మెంట్ సిస్టమ్స్ (ITMS) ట్రాఫిక్ పోలీసులకు భద్రత, సిగ్నల్ మేనేజ్మెంట్ మరియు ట్రాఫిక్ నిబంధనలను సమర్థవంతంగా అమలు చేయడంలో సహాయపడుతుంది మరియు కనీస మానవ జోక్యాలతో ఉల్లంఘించిన వారికి ఆటో-జెనరేట్ చేయబడిన చలాన్లను పంపుతుంది. ఈ సిస్టమ్లలో కొన్ని సెన్సార్ ఆధారిత రియల్ టైమ్ ట్రాఫిక్ వాల్యూమ్ కౌంట్ టెక్నాలజీతో కూడిన అధిక రిజల్యూషన్ కెమెరాలను కలిగి ఉంటాయని భావిస్తున్నారు.

వ్యవసాయం: వ్యవసాయంలో కృత్రిమ మేధస్సు తెగుళ్లు మరియు కలుపు మొక్కలను గుర్తించడంలో సహాయపడుతుంది, ప్రిడిక్టివ్ అనలిటిక్స్ సహాయంతో ఖచ్చితమైన వ్యవసాయం, డ్రోన్ల ద్వారా పంట ఆరోగ్య అంచనా, నేల పర్యవేక్షణ వ్యవస్థ, చారిత్రక డేటా ఆధారంగా పంటల ధర అంచనా మరియు ప్రతికూల

వాతావరణాన్ని అంచనా వేయడానికి వాతావరణ సూచన పరిసీతులు. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ అనేది విస్తృతమైన కెరీర్ అవకాశాలతో వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న రంగం. భారతదేశంలో, హెల్త్ కేర్, ఫైనాన్స్, మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ మరియు రిటైల్ తో సహా వివిధ పరిశ్రమలలో వ్యాపారాలు AIని స్వీకరించడం వల్ల రాబోయే సంవత్సరాల్లో AI నిపుణుల కోసం డిమాండ్ గణనీయంగా పెరుగుతుందని భావిస్తున్నారు.

భారతదేశంలో అత్యంత డిమాండ్ ఉన్న AI ఉద్యోగాలలో డేటా సైంటిస్ట్, మెషిన్ లెర్నింగ్ ఇంజనీర్, రోబోటిక్స్ ఇంజనీర్, నేచురల్ లాంగ్వేజ్ ప్రాసెసింగ్ (NLP) ఇంజనీర్, కంప్యూటర్ విజన్ ఇంజనీర్, AI పరిశోధకుడు, AI ప్రొడక్ట్ మేనేజర్, AI కన్సల్టెంట్ మరియు AI ఎంటర్ప్రైసెస్ డెవలపర్. AIతో

స్పీడ్ బ్రేకర్లు..

అతి విశ్వాసానికి
అంధ విశ్వాసానికి
సర్వ జ్ఞాన భావనకు
స్వర తీవ్రతకూ
కావాలి స్పీడ్ బ్రేకర్లు...
చెప్పిందే వేదమని

సకల జన ఆమోదమని
ప్రకటించే ధోరణికి
భ్రుకుటి ఎగురవేతకి
కావాలి స్పీడ్ బ్రేకర్లు...
తన వ్యాఖ్యానాల్ని
ప్రజలు అనుకుంటున్నారని
సమావేశాల్లో గొంతు చించే
మైకాసుర ప్రసంగాలకు
కావాలి స్పీడ్ బ్రేకర్లు...
పరిపాలన అంటే
ఒక వర్గ పక్షపాతియై
ఓట్ల మదింపుకై
వశీకరణ మంత్రాలకు
కావాలి స్పీడ్ బ్రేకర్లు....
నిలదీతని చితకొట్టి
నిరసనని జైల్లో పెట్టి
ప్రశ్నని హింసించే
దాడుల ఒరవడికి
కావాలి స్పీడ్ బ్రేకర్లు...
దూకుడు గాయాల్ని
గుర్రు విర్ర వీగుడూ
శాస్త్రీనే బోల్తా కొట్టిస్తుంది
స్పీడ్ బ్రేకర్లుంటాయి
భద్రం సోదరా !
+++ గుండ్రాన జోగారావు

ఛాయాచిత్రీకరణలో వాస్తు కళ

మూడో కన్ను

తమ్మ శ్రీనివాస రెడ్డి

అనేక విషయవస్తువుల మాదిరే, సుందర భవనాలు (ప్రత్యేకంగా చారిత్రాత్మక నిర్మాణాలు, పురాతన మత సౌధాలు మొ||నవి) గూడా ఛాయాచిత్రకళకు మంచి అవకాశాన్నిచ్చే చిత్రరాజులు. మన భూగోళంపైని అనేకానేక స్థలాలు మహత్తర వాస్తుశిల్పసౌందర్యాలకు నిలయాలు. ఇలాంటి కళాసంపద ఒక ఛాయాచిత్రకళాకారుణ్ణి మొట్టమొదటగా వాటిని చాయాచిత్రాల కనుసన్నల్లో చిత్రాసక్తిని కల్గిస్తాయి. ఈ వాస్తుకళాసంపదను అద్భుతరీతిలో చిత్రించేందుకనువైనరీతిలో కొన్ని ముఖ్య విషయాలు ప్రస్తావన మనకు దోహదపడతాయి:

1. వాస్తుకళాశిల్పాల చిత్రీకరణకు వెలుగు ప్రసారాలు

ప్రధానపాత్రవహిస్తాయి. ఉదయకాల ఉషాకిరణాలు, సాయంకాలం సంధ్యారాగ వెలుగుప్రసారాలు ఆదర్శనీయ చిత్రనిర్మాణానికి ప్రశస్తంగా వుంటాయి. ఎలాగంటే ఒక వస్తువుపై ప్రసరించే ఈకిరణాలు తక్కువ కోణంలో ప్రసారమవుతూ సుదీర్ఘఛాయలను తయారుజేస్తాయి. ఈదృశ్యం చిత్రణకు గాంభీర్యాన్నిస్తూ, వస్తువుయొక్క అన్ని కోణాలు దర్శనీయమవుతాయి. అందువలన, ఈ కిరణప్రసరణల ఫలితంగా వస్తువు వివరాలన్నీ సాదృశమవుతాయి. వస్తువుకు ఒకప్రక్క ప్రసరించే వెలుగు ఒక ఉత్తమస్థాయి చిత్రరువుగా దర్శనీయమవుతుంది.

ఫోటోగ్రఫీ అనేది ఒక కళ, కెమెరాచేతిలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరు ఫోటోగ్రాఫర్ కాలేరు. అంతరాతీయ ఖ్యాతి గడించిన ప్రముఖ ఫోటోగ్రాఫర్ తమ్మ శ్రీనివాస రెడ్డి గారు సుమతి పాఠకులకు ప్రతి నెల ఫోటోగ్రఫి లో మెలకువలు నేర్పనున్నారు.

2. మన ఉద్దేశానికనుగుణమైన మంచి సామాగ్రిపరికరం సమకూర్చుకోవటం అత్యంతావశ్యకం. అన్ని గుణగణాలు కలిగిన కెమెరాలను మాత్రమే దీనికోసం ఎంచుకోవాలి. అన్నిటికంటే ప్రధానంగా ఒక మంచి కెమెరాకటకాన్ని ఎంచుకోవాలి. నాదృష్టిలో ఒక సాధారణ కటకం

ఆదర్శనీయమైనదే, యిది మన ఫలితదోషాలను నియంత్రిస్తుంది. ఒక్కోసారి, ఒక నిర్మాణం మొత్తాన్ని, ఆ చివర నుండి ఈ చివరివరకు, అంచులు తాకేలా అమర్చేందుకు స్థలాభావం వల్ల యిబ్బంది కలుగుతుంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో విస్తృతకోణనీయకటకం ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. కాని, విస్తృతకోణకటకం చిత్రాన్ని, చిత్రప్రతిమను వికృతపరుస్తుంది. ఈ సమస్య నధిగమించటానికి, వస్తువు లేదా నిర్మాణానికి మరీదగ్గరకు వెళ్ళకుండా చిత్రించుకోవచ్చు, ఇందులో అనావశ్యకాలను సరిజేసేందుకు ఒక అభివృద్ధి చెందిన మంచి కటకం ఉపయోగపడుతుంది. చిత్రంలోని వికృతవస్తువును సరిజేసేందుకు సాంకేతికపరమైన ఫోటోషాప్ విధానం మనకు సహాయకారిగా వుంటుంది.

3. వాస్తు శిల్పకళాచిత్రీకరణకు చిత్రానుమేళన విధానం అంతర్గత లక్షణంగా యిమిడి వుంటుంది. మనమెప్పుడూ 5. ప్రతినందర్భంలోను సౌధం మొత్తాన్ని అనుసంధించనవసరంలేదు. కొన్నిసార్లు, భవనంలోని యేదో ఒక భాగాన్నిసైతం ప్రతికృతంజేసినట్లయితే, అదిగూడా మంచి ప్రతిమగానే వుంటుంది. అది మనం

అనుసరించే విధానాన్ని బట్టి వుంటుంది. కొన్ని సౌధాలు శిల్పచాతుర్యంలో కళాత్మకరూపాలుగా వుంటాయి. మనం వీటిని రసస్ఫోరకంగా రూపొందించినట్లయితే, నిస్సందేహంగా అత్యుత్తమ

చిత్రంలో యిమిడితే) ఆకాశం మన ఛాయాచిత్రానికి అదనపు శక్తిసౌందర్యాలందజేస్తుంది.

7. కొన్నిసార్లు శిల్పకళాకృతులు (విద్యుద్దీపకాంతులతో వెలుగుతుంటే) రాత్రివేళల్లో

ఛాయాచిత్రాలు వెలువడుతాయి. 6. శిల్పకళా ఛాయాచిత్రీకరణలో ఆకాశం ఒక ప్రధానపాత్ర పోషిస్తుంది. అందులో ఆకాశం పేలవంగా, కనిపించకుండా జాగ్రత్తవహించాలి. నీలాకాశం ఎప్పుడూ ఆదర్శనీయమైనదే, ఒకవేళ మేఘాలు గూడా వున్నట్లయితే చిత్రానికి వన్నె చేకూర్చేవిధంగా సుందరదృశ్యం అవుతుంది. విహరించే పక్షులు గూడా (అదృష్టవశాత్తూ

కూడా మంచి ఛాయాచిత్రాలకు రూపాలవుతాయి. అలాంటపుడు కెమేరాను తప్పనిసరిగా ముక్కాలిపీఠంపై స్థిరీకరింపజేసి మాత్రమే ఛాయాచిత్రాన్నితీయాలి. తక్కువ వెలుగుల ప్రసరణాసమయాల్లో కెమేరా షట్టర్ వేగం చాలా నిదానించుతుంది. గనుక, ఆ పరిస్థితుల్లో ముక్కాలిపీఠం (స్టాండ్) ఒక స్నేహితుడిగా మనకు ఉపకరిస్తుంది.

★★★

సృజనాత్మకంగా ఆలోచించండి

సృజనాత్మకంగా ఆలోచించాలంటే ముందు మీకోసం తగినంత సమయం కేటాయించుకోండి. ఏకాంతంగా ఎక్కువసేపు గడుపుతూ ఉన్నతంగా ఆలోచించటం మొదలు పెట్టండి. చాలామంది తమలోని సృజనాత్మక శక్తిని ఉపయోగించలేకపోవటానికి కారణం, తమలోతాము చర్చించకుండా, ఇతరులతో చర్చించటం వాదులాడుకోవటం చెయ్యటం, లేదా ఏ టీవీనో, పత్రికలనో, ఇంటర్నెట్నో గడుపుతారు. ఒంటరిగా ఉండలేని వ్యక్తి స్వతంత్రంగా ఆలోచించ లేరు, అటువంటి వారు నాయకులు కాలేరు.

మీరు ఒంటరిగా కూర్చుని ఆలోచిస్తుంటే సమస్యలకు మూలాలు తెలుస్తాయి. మీ మనసుని తనకిష్టమైన వాటి గురించి ఆలోచించనివ్వండి. మీ మనసు దేనినైతే ఇష్టపడుతుందో దాని గురించే ఆలోచించు. నీ ఆలోచనలు నీ మొదడులో శాశ్వత ముద్రలు వేయాలి. నిరంతరం అవి నిన్ను మేల్కొలుపుతుండాలి.

సృజనాత్మకంగా ఆలోచించడం అంటే మనం చేసే ప్రతి పనిలో ఉన్నత ప్రమాణాలను నెలకొల్పడం ఎలా అని. మీరు ఏపనినైనా ఎంచుకోండి, కాని దాన్ని ప్రగతి శీలంగా ఎలా చెయ్యాలా అని

ఆలోచించండి. మీరు తప్ప ఆ పనిని ఇంకెవ్వరు చెయ్యలేరనే విధంగా చెయ్యండి. ఒక పనిని మూడు రకాలుగా నిర్వర్తించవచ్చు.

మొదటిది : కర్తవ్యం ఒక కూలివాడు చేసే పనిని కర్తవ్యంగా - భావించవచ్చు. బానిసలు చేసే పనిని కర్తవ్యం అనొచ్చు. అది అహంకార మిళితం, ఒత్తిడికి గురౌతూ, ఎప్పుడూ ఇంకొకరిని నిందిస్తూ, గొణుక్కుంటూ చేసేది. చాలామంది విద్యార్థులు కూడా బానిసలాగా నాలుగు మార్కులు సంపాదించటానికి మాత్రమే చదువుతున్నారు తప్ప నిజమైన జ్ఞాన సంపదకోసం ప్రయత్నించుటలేదు.

రెండవది : బాధ్యత - పనిమీద మమకారం పెరిగి దాని విలువ తెలిసినప్పుడు కర్తవ్యం బాధ్యత అవుతుంది. తల్లిదండ్రులది బాధ్యత. మమకారం ప్రతి ఫలాన్ని ఆశిస్తుంది. ఓటమిని భరించలేదు. నిరంతరం ఒత్తిడి, స్పర్ధ, సంఘర్షణలతో ముడిపడివుంటుంది.

మూడవది : ధర్మం - మనం చేసే పనిలో ధర్మాన్ని పాటించటం వల్ల ఆ పనిలో స్వేచ్ఛనిస్తుంది. అప్పుడు యజమానిలా పనిచేయగలుగుతాం. నాయకుడు ధర్మాన్ని పాటిస్తాడు. తద్వారా స్వేచ్ఛననుభవిస్తాడు. స్వేచ్ఛ

సృజనాత్మకతకి మూలం. స్వేచ్ఛతోవున్న మనసే సృజనాత్మకంగా ఆలోచించకలదు.

మీకు ఇటుకలు చేసే ముగ్గురు స్నేహితుల గురించి ఇక్కడ చెప్పాలి. ఒకరోజు ఇటుకల బట్టి దగ్గర ముగ్గురు స్నేహితులని కలవటం జరిగింది.

వారితో విడివిడిగా మాట్లాడినప్పుడు - మొదటి వాడు ఏమి చేస్తున్నారంటే? కనపడట్లేదా గుడ్డివాడివా, ఇటుకలు చేస్తున్నాం అని విసురుగా సమాధానం ఇచ్చాడు. రెండవవాడు ఏముందండి రోజుకి ఒక వంద సంపాదిస్తాం. అన్నాడు. ఇక మూడవవాడు. గుడికట్టడానికి ఇటుకలు చేస్తున్నాం. అందుకునే ఇటుకలను జాగ్రత్తగా ఎటువంటి పగుళ్ళు లేకుండా చేస్తున్నాం. అని వివరంగా బదులిచ్చాడు.

మొదటి ఇద్దరు వారు చేసే పనిమీద శ్రద్ధ లేదు. బానిసలా పనిచేస్తున్నారు. మూడవవాడు తనుచేసే చిన్న పనిలో కూడా అత్యున్నత ప్రమాణాలు నెలకొలపాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు..

“మన ఆలోచనే మనం” అంటుంది తాపోయిజం. ఎప్పుడూ ఇంకొకరి ఆలోచనల ప్రకారం నడుస్తుంటే మనకు బదులుగా వారు మిగిలిపోతారు. మనలోకి

యువత తెలుసుకో

మనం చూసుకోవలసింది చాలాఉంది. అనుకరణలు నిన్ను మింగేయవచ్చు. అప్పుడు మళ్ళీ నువ్వు కొత్తగా నీ తలను తవ్వేసి తలకే ఎత్తుకోవాలి. నిన్ను నీవు కోల్పోతున్నప్పుడు నిన్ను నువ్వు తిరిగి కనుక్కునే ప్రయత్నం చేస్తుండాలి.

తెలిసినదారిలో నడుస్తూ వుంటే కొత్త ఆలోచనలు రావు. జీవితంలో మునుపెన్నడు చూడనిదానిని చూడాలంటే, సృజన అవసరం. ఒకదారి మూసుకుపోతే దానిదగ్గరే నిలబడితే, తెరుచుకుని ఉన్న దారిని చూసేలోపే అదీ మూసుకుపోవచ్చు. ఒక ఆలోచన నిలబడితే తెరుచుకున్న ఆలోచనలతో ప్రయాణం చెయ్యండి. మన ఆలోచనలే మన జీవితం.

చిన్న పిల్లలలో సృజనాత్మకత ఎక్కువగా వుంటుంది. వయసు పెరిగేకొద్దీ, ఈ సమాజంలోని ఈర్ష్యాద్వేషాలు, కలుషిత ఆలోచనలు, అవసరాలు, వ్యాపార, రాజకీయ ధోరణులు మనిషిని రాజీపడమని చెప్పతాయి. రాజీపడే జీవితాలలో సృజనాత్మకతకు తావులేదు. ఎక్కువమంది తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలలో వున్న సృజనాత్మక ఆలోచనలకు విలువ ఇవ్వకుండా, వ్యాపార ధోరణిలో ఆలోచించటం వల్ల, వారి మనసులు

గాయపడుతున్నాయి.

కొంతమంది తాము సాధించలేని కోరికలు తమ పిల్లలద్వారా సాధించు కోవటానికి, వారి పిల్లలను ఆయుధాలుగా వాడుకుంటున్నారు కాని వారి కోరికలకు, ఆలోచనలకు ఏమాత్రం పరిగణలోకి తీసుకోరు. ఇటువంటి వాతావరణంలో పెరిగిన పిల్లలో సృజనాత్మకతకంటే వ్యాపారధోరణి.. ఎక్కువగా వుంటుంది. తల్లిదండ్రుల చివరి వీరుకూడా వారి తల్లిదండ్రుల్లా ఆలోచించి, వారిని అనాధాశ్రమాల్లో విడుస్తారు.

ఈనాటి విద్యావ్యవస్థకూడా, పిల్లలలోని సృజనాత్మకత ఆలోచనలు. చంపటానికి దోహదపడుతుంటే తప్ప, ఎటువంటి ఉపయోగంలేదు. ఎనిమిదవ తరగతిలోనే ఇంటర్ సిలబస్ చెప్పటం వల్ల విద్యార్థి మేధస్సు వికసించటంమాని మొద్దు బారటం మొదలు పెడుతుంది.

రజస్వల కూడా కాని ఆడపిల్లకు అత్యాచారం చేయటం ఎంత

నేరమో, ఇదికూడా అంతే నేరం.

అది శారీరక అత్యాచారం అయితే ఇది మానసిక అత్యాచారం. ఎంతోమంది తమ ఆలోచనలు, భావాలకు ఈ సమాజంలో విలువలేదని తెలిసి ఆత్మహత్యలో లేక తీవ్రవాదులుగా మారుతున్నారు.

అదే విద్యార్థుల సృజనాత్మక ఆలోచనలకు మనం గౌరవం ఇచ్చిననాడు, గొప్ప కళాకారులకు, శాస్త్రవేత్తలకు ఈ సమాజంలో నూతన ఆవిష్కరణలు చెయ్యటానికి అవకాశం ఇచ్చిన వారమౌతాము.

★★★

బారిష్టరు పార్వతీశం

పార్వతీశం నాలుగవ తరగతి వరకూ మొగల్తూరు లోని విధి బడిలోనే చదువుకున్నాడు. ఆ రోజుల్లో విధిబడుల్లో ఉపాధ్యాయులు కూడా నేల మీద కూర్చునే విద్యార్థులను దగ్గర తీసుకుని ఎంతో ఆత్మీయతతో తమ స్వంత బిడ్డల్లా చదువు నేర్పేవాళ్ళు. సొంత వూరు కావటం, పార్వతీశం ముద్దుగావుండటం, వాళ్ళ నాన్న కాస్త మొతుబరి కావటంతో ఇంటా బయట గారాబం ఎక్కువై, స్నేహితులతో కలిసి పార్వతీశం అల్లరి బాగా చేసేవాడు.

పై చదువులకు నర్సాపురం లోని టేలర్ హైస్కూల్లో పార్వతీశాన్ని చేరుస్తారు వాళ్ళ నాన్నగారు .పార్వతీశానికి సొంత ఊరిని , స్నేహితులను వదిలి వెళ్ళటానికి ఇష్టంలేకపోయినా ,వాళ్ళ ఉళ్ళో పై చదువులు లేక పోవడంతో నర్సాపురం వెళ్ళాక తప్పింది కాదు .

హైస్కూల్లో బెంచీల మీద పిల్లలు, దూరంగా ఉపాధ్యాయుడు బోర్డు మీద పాటం చెపుతుంటే పార్వతీశం ఏదో కోల్పోయిన వాడిలా బాధ పడే వాడు. పార్వతీశం స్వతహాగా ఏక సందాగ్రాహి .ఏదైనా యిట్టే పట్టే వాడు అది పాఠం అయినా , ఆటలైనా . ఆటలన్నిటిలో ఫస్ట్ రావటంతో స్నేహుతులందరూ మెచ్చుకుంటూ అతన్ని తమ నాయకినిగా మాట్లాడుతుంటే పార్వతీశానికి ఒకింత గర్వం

తలకెక్కి , అప్పటి నుండి చదువుల పట్ల నిర్లక్షం వహించటం మొదలు పెట్టుసాగాడు .

ఒకసారి పాఠశాల తనిఖీకి డి ఇ ఓ గారు రావటం జరుగుతుంది. కాంతి పరావర్తనం ఎలా జరుగుతుందని పార్వతీశాన్ని అడుగుతారు. ఎదో పరధ్యానం లో ఉన్న పార్వతీశం ఈ లోకం లోకి వచ్చేసరికి పాటశాల చూరు లో నుండి కాంతి కిరణాలు డి ఇ ఓ గారి బట్ట తల మీద పడి పరావర్తనం చెందటం

చూస్తాడు. వెంటనే “కాంతి బట్ట తల మీద పడ్డప్పుడు పరావర్తనం. చెందుతుంది “అనగానే అందరూ గొల్లన నవ్వుతారు.

చదువు పట్ల శ్రద్ధ తగ్గి ఉళ్ళో వ్యవహారాలు ఎక్కువ కావటంతో , పార్వతీ శానికి పెళ్లి చెయ్యాలని వాళ్ళనాన్న నిర్ణయించుకుంటాడు .ఆ రోజుల్లో వివాహానికి ముందు ఉపనయనం జరిపించటం ఆనవాయితీ .ఉపనయనానికి ఉపాధ్యాయులు, స్నేహితులు , బంధువులు అందరూ రావటంతో

పార్వతీశం ఆనందానికి హద్దులు లేకుండా పోయింది .

అప్పటినుండి పార్వతీశం పాఠశాలలో అల్లరి ఎక్కువ చెయ్యటం, చదువుపట్ల నిర్లక్ష్యం వహించటంతో మార్కులు తక్కువ రావటం మొదలవుతుంది . దానితో ఉపాధ్యాయులు అతన్ని అయిదవ ఫారంలోనే అట్టిపెట్టేస్తారు .దానితో అతని తండ్రి స్కూలు మానిపించి వ్యవసాయంలో పెట్టాలని చూస్తాడు. కాని పార్వతీశం ఇంకొక్క అవకాశం ఇస్తే ఎలాగయినా మెట్రిక్ పాసవుతానని తండ్రి ని ప్రాధేయపడటంతో ఇష్టం లేక పోయినా ఒప్పుకుంటాడు పార్వతీశం .తండ్రి ఎటూ పార్వతీశానికి ఉపనయనం అయిపోయింది కాబట్టి, పెళ్ళి చేస్తే కుదురుకుంటాడని పెళ్ళి సంబంధాలు చూడటం మొదలుపెడతాడు వాళ్ళ నాన్న.

ఒక పెళ్ళి చూపులకు తల్లితో కలిసి వెళతాడు. పార్వతీశం. అక్కడో పిల్లను చూడగానే పార్వతీశం నవ నాడులు కృంగి పోతాయి. పిల్ల నచ్చక పోవటంతో అక్కడి నుండి బయలు దేరేటప్పటికే చీకటి పడడంతో ,పిల్ల మేనమామ ఇంట్లో బస ఏర్పాటు చేస్తారు.

భోజనానికి కూర్చుంటే అన్నం కూరలు అన్నీ చల్లారిపోయి వుంటాయి. తీరాచూస్తే ఆరోజు ఆ ఇంటి యజమాని తండ్రి ఆబ్దికం జరుగుతుంది. పొద్దున మిగిలిపోయిన వంటకాలు వాళ్ళకు వడించటంతో, తెల్ల మొఖాలు వేసుకుని ఎలాగో భజనం అయిందనిపించి బయటపడతారు. ఇక పెళ్ళి సంగతి ఎప్పుడూ తేవద్దని తండ్రిని వేడుకుంటాడు పార్వతీశం.

అక్కడి నుండి ఏదో సమయంలో నర్సాపురం వెళుతూ, సభలు, సమావేశాల ఏర్పాట్లు చెయ్యటం, అక్కడి కొచ్చిన నాయకుల ప్రసంగాలు వినటం చేయసాగాడు. ఇవన్నీ ఒక కంట గమనిస్తున్న పార్వతీశం తండ్రి), దేశాన్ని ఉద్ధరించాలంటే పెద్ద చదువులు అవసరం, విజ్ఞానాన్ని పెంచుకోవాలని హితోపదేశం చేస్తాడు. నర్సాపురంలో పెద్దలు కుడా అదే చెప్పడంతో పై చదువులు చదవాలని నిర్ణయించుకుంటాడు పార్వతీశం. అయితే ఏ చదువు చదవాలనేది పెద్ద ప్రశ్న?

నర్సాపురంలోని పెద్ద మనుషులు విదేశాల్లో చదువు వల్ల అనేక ప్రయోజనాలున్నాయి అని చెప్పటంతో, ఇంకాండు వెళ్ళి బారిష్టరు చదవాలని నిర్ణయించుకుంటాడు. ఇంకాండు వెళ్ళటం వల్ల వాళ్ళ ఆచార వ్యవహారాలు, గుట్టు

మట్లు తెలుసుకుంటే స్వరాజ్య సంపాదనకు వీలుగా వుంటుందని భావించి బారిష్టరు చదవటానికే నిశ్చయించుకుంటాడు. ఇంకాండు ప్రయాణం గురించి చిన్నప్పుడు భూగోళశాస్త్రం పాఠంలో చదివి వుండటం వల్ల పార్వతీశానికి వెళ్ళి మార్గం తెలుసు కాబట్టి, అక్కడికి ఏ సామగ్రి తీసుకెళ్ళాలి ఎలా మనులు కావాలి అనేది చెప్పటానికి ఎరిగినవాళ్ళ ఎవరు లేక పోవటంతో, సూక్ష్మంగా అక్కడికి కావలసినవి ఏమిటా అని జాగ్రత్తగా ఆలోచించటం మొదలు పెడతాడు.

ఒళ్ళు తుడుచుకోవాటానికి అంగవస్త్రాలు, తలకు రాసుకోవటానికి కొబ్బరి నూనె, తల దువ్వకోవటానికి దువ్వెన, బొట్టు పెట్టుకోవడానికి కొబ్బరి చిప్పలోసాదు, పావలా పెట్టి చిన్న అద్దము, నాలుగు ట్విల్ షర్టులు, టై, మేజోళ్ళు, మూడున్నర బూట్లజోడు, చలి దేశం కనుక స్లాకు సూట్లు రెండు, తల గుడ్డకు ఎనిమిది గజాల ఎర్రని జపాను సిల్కు గుడ్డ, మంచినీళ్ళకు మరచెంబు, గోధుమ పిండి, నెయ్యి, అవకాయ, అట్ల పెనము, కిరసనాయులు స్తవ్వు, కరసనాయిలు, పడుకోటానికి మడత మంచం, పక్కకు బొంత, కప్పుకోటానికి శాలువా, కూర్చోటానికి తుంగ చాప, యగ్నోపవీతాలు, పట్టు మొలతాడు తీసుకెళ్ళాలని

నిశ్చయించుకుని, వాటన్నిటిని ఒక సిసారేకు పెట్టిలో సర్దుకుంటాడు ఇంట్లో వల్లెవారికి తెలియకుండా. విదేశీ ప్రయాణానికి కావలసిన రోక్కాన్ని స్నేహితుల దగరనుండి చేబడులుగా తీసుకుంటాడు, ఎందుకునంటే తల్లి తండ్రికి ఈవిషయం తెలిస్తే ఉరుకోరు కాబట్టి.

ఒక శుభ దినాన శుఖునం చూసుకుని పడవల రేవు కెళ్ళి, పడవ ఎక్కి నిడదవోలు చేరుకుంటాడు. నిడదవోలు రైల్వే స్టేషను చేరుకుని అక్కడ నుండి రైలులో చెన్నపట్నం చేరటానికి టిక్కెట్టు కోసం బుకింగ్ కౌంటర్లో నివ్వకీ తో ఓ టిక్కెట్టు ఇవ్వండి అని అడుగుతాడు.

ఏ ఉరికి అని ప్రశ్నిస్తే, పార్వతీశం నుండి సమాధానం ఉండదు.

(ఇంకా ఉంది)

పి. దేవకాంత్

. 2002 నుండి, భారతీయ రైల్వేలు ఇప్పటికే కొంకణ్ రైల్వేస్ రూపొందించిన ‘రక్షా కవచ్’ యాంటీ-కొలిజన్ సిస్టమ్ను ఉపయోగిస్తోంది. కొంకణ్ రైల్వేస్ మాజీ చీఫ్ రాజారామ్ బొజ్జి యాంటీ-కొలిజన్ డివైజ్ (ACD)ని సాపించారు. అనేక భారతీయ రైల్వే రైళ్లలో మునుపటి సాంకేతికత ఇప్పటికీ అమలులో ఉంది, రాబోయే ఐదేళ్లలో అన్ని రైళ్లలో అప్ గ్రేడ్ సిస్టమ్ అభివృద్ధి చేయబడుతుంది. RDSOకి చెందిన సీనియర్ ప్రభుత్వ అధికారుల ప్రకారం, కొత్త కవచ్ ప్రోగ్రామ్లో రైల్వే స్టేషన్ల నుండి సిగ్నలింగ్ పరికరాలు మరియు రైలు రకాలు కూడా ఉంటాయి, అయితే మునుపటి ACD లేదా సహాయక హెచ్చరిక వ్యవస్థ నిర్దిష్ట రైళ్లు మరియు లోకోమోటివ్లపై మాత్రమే పనిచేస్తుంది.

ఆత్మనిర్భర్ భారత్ చొరవలో భాగంగా 2022 కేంద్ర బడ్జెట్లో కవచ్ వ్యవస్థను ప్రకటించారు. కవచ్ అనేది రైలు మరణాలను సమర్థవంతంగా తగ్గించడానికి భారతదేశంలో రూపొందించబడిన యాంటీ-కొలిజన్ సిస్టమ్. ఈ యాంటీ-కొలిజన్ మెకానిజం పొరపాటు యొక్క అవకాశాలను 10,000-సంవత్సరాల మార్జిన్లో ఒకదానికి తగ్గిస్తుంది.

2022-23లో భద్రత మరియు సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించేందుకు వీలుగా సుమారు 2,000 కి.మీ రైలు నెట్ వర్క్ను స్వదేశీ వ్యవస్థ కిందకు తీసుకురావాలని యోచిస్తున్నారు. నడుస్తున్న రైళ్ల భద్రతను పెంపొందించడం కోసం భారతీయ రైల్వే కవచ్ అనే దాని స్వంత ఆటోమేటిక్ ట్రైన్ ప్రొటెక్షన్ (ATP) వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేసింది. కవచ్ను ముగ్గురు భారతీయ వికేతల సహకారంతో RDSO స్వదేశీంగా అభివృద్ధి చేసింది. ఇది నేషనల్ ఆటోమేటిక్ ట్రైన్ ప్రొటెక్షన్ (ATP) సిస్టమ్గా స్వీకరించబడింది. భారతదేశం యొక్క స్వంత ఆటోమేటిక్ తాకిడి ఎగవేత రక్షణ వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేయడం 2012లో ప్రారంభించబడింది. ఈ ప్రాజెక్ట్ కి ట్రైన్ కొలిజన్ అవాయిడెన్స్ సిస్టమ్ (TCAS) అని పేరు పెట్టారు. సున్నా ప్రమాదాన్ని సాధించాలనే భారతీయ రైల్వే లక్ష్యంలో భాగంగా కవచ్ వ్యవస్థ అభివృద్ధి చేయబడింది. మొదటి ఫిల్డ్ ట్రయల్స్ 2016లో జరిగాయి.

2012 నుండి, రైల్వే వ్యవస్థ ట్రైన్ కొలిజన్ అవాయిడెన్స్ సిస్టమ్ (TCAS) అని పిలవబడే స్వీయ-రక్షణ కార్యక్రమంపై పని చేస్తోంది, ఆ తర్వాత ఇది “కవచ్” అని అర్థం కావాచ్ అని పేరు మార్చబడింది. కవచ్ను మేధా సర్వో డ్రైవ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, హెచ్ బిఎల్ పవర్ సిస్టమ్స్ లిమిటెడ్ మరియు కెర్నెక్స్ మైక్రో సిస్టమ్స్ సహకారంతో ఇండియన్ రైల్వేస్ (ఐఆర్) రీసెర్చ్ డిజైన్ అండ్ స్టాండర్స్ ఆర్గనైజేషన్ (RDSO) అభివృద్ధి చేసింది.

కవచ్ లోకో పైలట్ కు ప్రమాదంలో సిగ్నల్ పాసింగ్ (SPAD) మరియు ఓవర్ స్పీడ్ను నివారించడానికి మాత్రమే కాకుండా, దట్టమైన పొగమంచు వంటి ప్రతికూల వాతావరణంలో రైలు నడపడంలో కూడా సహాయపడుతుంది. అందువలన, కవచ్ రైలు కార్యకలాపాల భద్రత మరియు సామర్థ్యాన్ని పెంచుతుంది.

కవాచ్ వ్యవస్థ యొక్క ముఖ్య లక్షణాలు :

★లోకో ఫైల్ట్ బ్రేక్లు వేయడంలో విఫలమైతే ఆటోమేటిక్ గా బ్రేక్లు వేయడం ద్వారా కవాచ్ రైలు వేగాన్ని నియంత్రిస్తుంది.

★క్యాబ్ లో లైన్-సైడ్ సిగ్నల్ ను పునరావృతం చేస్తుంది, ఇది అధిక వేగం మరియు పొగమంచు వాతావరణానికి చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.

★ఉద్యమ అధికారం యొక్క నిరంతర నవీకరణ సూత్రంపై పనిచేస్తుంది.

★LC గేట్ల వద్ద ఆటో హెచ్చరికలు

★ప్రత్యక్ష లోకో నుండి లోకో కమ్యూనికేషన్ ద్వారా తాకిడి ఎగవేత.

★సమీపంలో రైలును నియంత్రించడానికి ఏదైనా ప్రమాదం సంభవించినప్పుడు SOS ఫీచర్ కు మద్దతు ఇస్తుంది.

దక్షిణ మధ్య రైల్వేలోని లింగంపల్లి - వికారాబాద్ - వాడి, వికారాబాద్ - బీదర్ (250 కి.మీ) సెక్షన్ లోని సంపూర్ణ బ్లాక్ సెక్షన్ పై భారతీయ రైల్వే 'కవాచ్' ట్రయల్స్ నిర్వహించింది. ట్రయల్స్ విజయవంతంగా పూర్తయిన తర్వాత, భారతీయ రైల్వేలో డెవలప్ మెంట్ ఆర్డర్ల

కోసం ముగ్గురు వికేతలు ఆమోదించబడ్డారు.

విజయవంతమైన ట్రయల్ లో దక్షిణ మధ్య రైల్వేలోని మన్నాడ్ - ముద్దేడ్ - ధోనే - గుంతకల్ & బీదర్ - పర్బాని విభాగంలో 1199 Rkm పై కవాచ్ పని పురోగతిలో ఉంది.

ఎలా పనిచేస్తుంది :

ఇది భారతదేశం యొక్క స్వంత ఆటోమేటిక్ ప్రొటెక్షన్ సిస్టమ్, ఇది 2012 నుండి అభివృద్ధిలో ఉంది, ఇది ట్రైన్ కొలిజన్ అవాయిడెన్స్ సిస్టమ్ (TCAS) పేరుతో కవాచ్ లేదా "కవచ్" గా మార్చబడింది.

ఇది ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు మరియు లోకోమోటివ్ లో, సిగ్నలింగ్ సిస్టమ్ లో అలాగే ట్రాక్ లలో ఇన్ సాల్ చేయబడిన రేడియో ఫ్రీక్వెన్సీ ఐడెంటిఫికేషన్ (RFID) పరికరాల సమితి.

రైల్వే బ్రేక్ లను నియంత్రించడానికి మరియు డ్రైవర్లను అప్రమత్తం చేయడానికి అల్ట్రా హై రేడియో ఫ్రీక్వెన్సీలను ఉపయోగించి అవి ఒకదానికొకటి కనెక్ట్ అవుతాయి, అన్నీ వాటిలో ప్రోగ్రామ్ చేయబడిన లాజిక్ ఆధారంగా ఉంటాయి.

TCAS లేదా Kavach ఇప్పటికే ఉన్న మరియు యూరోపియన్ రైలు రక్షణ మరియు హెచ్చరిక వ్యవస్థ మరియు స్వదేశీ యాంటీ కొలిజన్

పరికరం వంటి ప్రయత్నించిన మరియు పరీక్షించబడిన సిస్టమ్ ల నుండి కీలక అంశాలను కలిగి ఉంది. ఇది భవిష్యత్తులో హైటెక్ యూరోపియన్ రైలు నియంత్రణ వ్యవస్థ సాయి-2 యొక్క లక్షణాలను కూడా కలిగి ఉంటుంది. అదనంగా, సిస్టమ్ నిమగ్నమైన తర్వాత, సమీపంలోని ట్రాక్ లపై రైల్వే రక్షించడానికి 5-కిలోమీటర్ల పరిధిలోని అన్ని లోకోమోటివ్ లు పూర్తిగా ఆగిపోతాయి.

కవాచ్ యొక్క ప్రస్తుత రూపం సేఫ్టీ ఇంటెగ్రిటీ లెవెల్ (SIL) 4 అని పిలువబడే అత్యున్నత సాయి భద్రత మరియు విశ్వసనీయత ప్రమాణానికి కట్టుబడి ఉంది. SIL ప్రమాదకర కార్యకలాపాల కోసం భద్రతా పనితీరు అవసరాలను లెక్కించడానికి ప్లాంట్ యజమానులు / ఆపరేటర్లు ఉపయోగించే రెండు స్వచ్ఛంద ప్రమాణాల నుండి వచ్చింది. భారతదేశం కవాచ్ ను ఎగుమతి చేయగల వ్యవస్థగా ఉంచాలని కోరుకుంటోంది, ఇది ప్రపంచవ్యాప్తంగా వాడుకలో ఉన్న యూరోపియన్ సిస్టమ్ లకు చొక్కెన ప్రత్యామ్నాయం.

ఇప్పుడు కవాచ్ అల్ట్రా హై ఫ్రీక్వెన్సీని ఉపయోగిస్తుండగా, దానిని 4G లాంగ్ టర్మ్ ఎవల్యూషన్ (LTE) టెక్నాలజీకి అనుకూలంగా మార్చడానికి

నవ్వండి స్ట్రీజ్

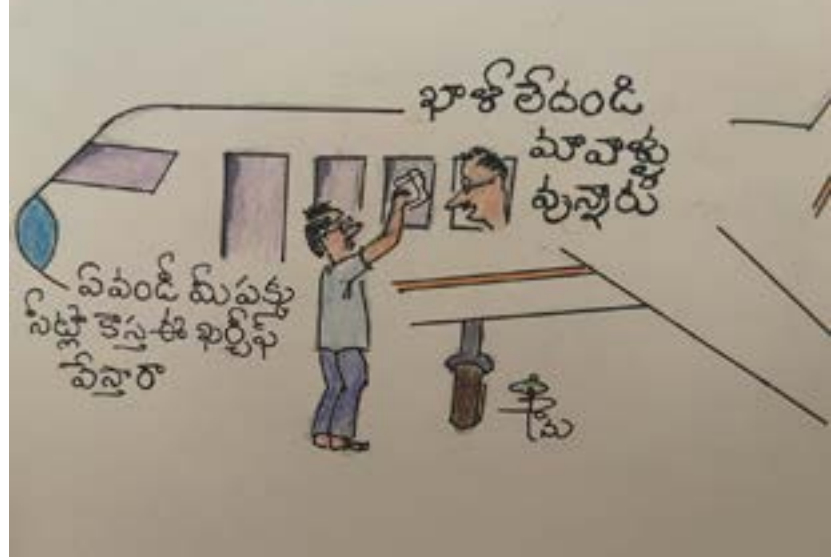

!

మరియు ప్రపంచ మార్కెట్ల కోసం ఉత్పత్తిని తయారు చేయడానికి పని జరుగుతోంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఇప్పటికే ఇన్స్టాల్ చేయబడిన ఇతర సిస్టమ్లకు అనుకూలంగా ఉండేలా సిస్టమ్ను రూపొందించడానికి పని జరుగుతోంది.

భారతీయ రైల్వే తన పూర్తి 68,446 కిలోమీటర్ల నెట్వర్క్లో కవాచ్ను ఇన్స్టాల్ చేయడానికి ఒప్పందాలను జారీ చేయాలని భావిస్తోంది. ప్రాజెక్ట్ కవాచ్ యొక్క బడ్జెట్ ప్రతి కిలోమీటరుకు సుమారుగా రూ. 30-50 లక్షలుగా అంచనా వేయబడింది, వేలం వేయబడే అనేక ప్రాంతాలలో నెట్వర్క్ని అమలు చేయడానికి ఫ్రైవేట్ ప్లేయర్లకు రెండు నుండి మూడు సంవత్సరాల కాలక్రమం ఉంటుంది.

★★★

టైటాన్

అటాంటిక్ మహాసముద్రంలో 12 వేల అడుగుల లోతులోని టైటానిక్ నౌక శకలాలను చూసేందుకు ఐదుగురు పర్యాటకులతో మినీ జలాంతరామి టైటాన్ గత ఆదివారం న్యూఫౌండ్ ల్యాండ్ నుంచి బయలుదేరింది. పాకిస్థాన్ బిలియనీర్ షెహజాద్ దావూద్ (48), ఆయన కుమారుడు సులేమాన్ (19), యూఏఈలో ఉంటున్న బ్రిటిష్ వ్యాపారవేత్త హమీష్ హార్రింగ్, ఫ్రెంచ్ మాజీ నావికా అధికారి పాల్ హెన్రీ. ఈ యాత్ర నిర్వాహకుడు, ఓషన్ గేట్ వ్యవస్థాపకుడు స్టాకన్ రష్ ఈ జలాంతరామిలో ప్రయాణించారు.

తీవ్రమైన పీడనం పెరగడం వల్ల 'టైటాన్' పేలిపోవడంతో అందులో ఉన్న ఐదుగురు మరణించారు. టైటానిక్ ఓడ సమీపంలో 488 మీటర్ల దూరంలో ఈ శకలాలను గుర్తించినట్లు యూఎస్ కోస్ట్ గార్డ్ పేర్కొంది.

'టైటాన్' జలాంతరామి నిర్మాణ జరుగుతుండగా... దాని సామర్థ్యత మీద ఆ ప్రాజెక్ట్ పని చేస్తున్న ఓ నిపుణుడికి సందేహాలు

మొదలయ్యాయి. దాంతో టైటాన్కు మరిన్ని పరీక్షలు నిర్వహించాల్సి అవసరం ఉందని, నౌక తీవ్రమైన లోతులకు చేరినప్పుడు ప్రయాణికులకు ముప్పు తలెత్తే అవకాశముందని 2018లోనే 'ఓషన్ గేట్' సంస్థ మెరైన్ ఆపరేషన్స్ డైరెక్టర్ తన నివేదికలో విశ్లేషించాడు. కంపెనీ ఆ రోజే నిర్మాణంలో నాణ్యత, భద్రత విషయంలో శ్రద్ధ చూపించి ఉంటే ఐదుగురు ప్రాణాలు గాల్లో కలిసేవి

కాదు.

సముద్రగర్భంలో టైటానిక్ శిథిలాలను చూసేందుకు జలాంతరామిలో వెళ్లిన అయిదుగురు సాహసికుల ప్రయాణం విషాదాంతం అయిన నేపథ్యంలో యానిమేటెడ్ సిట్కాం 'ది సింప్సన్' లోని చిత్రాలు అంతరాలంలో వైరల్ అవుతున్నాయి. దీనికి కారణం...

2006లో వచ్చిన 'ది సింప్సన్' సీజన్ 17లోని పదో ఎపిసోడ్లో హీరో హోమర్ సింప్సన్ తన తండ్రి

మాసన్తో కలిసి జలాంతరామిలో సముద్రగర్భంలోకి వెళతాడు. ఒకచోట నిధులతో కూడిన శిథిలమైన నావ కనిపిస్తుంది. ఆ తరువాత వీరి జలాంతరామి పగడపు దిబ్బల మధ్యలో చిక్కుకు పోతుంది. మరోవైపు జలాంతరామిలో 'లో ఆక్సిజన్' సైన్ ఫ్లాష్ అవుతుంటుంది. ఈ ప్రమాదం నుంచి అదృష్టవశాత్తు తండ్రికొడుకులు బయటపడతారు.

'ది సింప్సన్' లోని తండ్రికొడుకులు మాసన్, హోమర్ సింప్సన్ లను, టైటాన్లో ప్రయాణించిన తండ్రికొడుకులు షెహజాద్ దావూద్, సులేమాన్ బాపూట్లతో పోల్చి నెటిజనులు పోస్టు పెడుతున్నారు.

'ది సింప్సన్' రచయిత మైక్ రీస్ టైటానిక్ శిథిలాలను చూడడానికి గత సంవత్సరం భార్యతో కలిసి సముద్ర గర్భంలోకి వెళ్లివచ్చారు. వారు ప్రయాణించిన జలాంతరామిలో కొద్ది సమయం పాటు కమ్యూనికేషన్ సమస్యలు వచ్చినా తరువాత సర్దుకుంది.

క్రుత్రిమమేధతో చిత్రాలు

DALL-E 2 అనేది AI- పవర్ ఇమేజ్ జనరేటర్, ఇది ChatGPT తయారీదారులైన OpenAI ద్వారా రూపొందించబడింది. అసలైన DALL-E 2021లో విడుదలైంది మరియు DALL-E 2, నవీకరించబడిన సంస్కరణ నవంబర్ 2022లో విడుదల చేయబడింది. వినియోగదారులు సిస్టమ్లో వచన వివరణలను నమోదు చేస్తారు మరియు సాఫ్ట్వేర్ వాస్తవిక, అసలైన చిత్రాలను ఉమ్మివేస్తుంది. మైక్రోసాఫ్ట్- మద్దతుగల OpenAI శోధన ఇంజిన్ Bingతో సహా అనేక ప్లాట్ ఫారమ్లలో DALL-E 2ని ఏకీకృతం చేసింది. ఇది మైక్రోసాఫ్ట్ యొక్క AI చాట్ బాట్ అయిన బింగ్ చాట్లో విలీనం చేయబడింది మరియు దీనిని బింగ్ ఇమేజ్ క్రియేటర్ అని పిలుస్తారు. శిక్షణ డేటా నుండి సృష్టమైన కంటెంట్ ను తీసివేయడం ద్వారా “హింసాత్మక, ద్వేషం లేదా పెద్దల చిత్రాలను” సృష్టించే DALL-E 2 సామర్థ్యాన్ని OpenAI పరిమితం చేసింది. OpenAI ప్రకారం, వినియోగదారులు DALL-E 2 ద్వారా రూపొందించబడిన చిత్రాలను కలిగి ఉంటారు, అంటే చిత్రాలను విక్రయించడానికి, పునఃముద్రించడానికి మరియు వర్తకం చేయడానికి వారికి హక్కు ఉంటుంది. స్మిత్ సోనియన్ ప్రకారం, AIకి శిక్షణ పొందిన

"డిజిటల్ గా అందుబాటులో ఉన్న చిత్రాలు మరియు కళాకృతుల యొక్క విస్తారమైన లైబ్రరీల నుండి మూలకాలను" చేర్చడం ద్వారా సాఫ్ట్వేర్ చిత్రాలను సృష్టిస్తుంది కాబట్టి AI- రూపొందించిన చిత్రాలను కాపీరైట్ ద్వారా రక్షించవచ్చా అనే దానిపై తీవ్రమైన చర్చలు జరిగాయి. కొన్ని ప్రసిద్ధ AI ఇమేజ్ జనరేటర్లు తమ చిత్రాలను వాణిజ్య ప్రయోజనాల కోసం ఉపయోగించడానికి అనుమతిస్తాయి, అయితే కొన్ని నిర్దిష్ట పరిమితులను కలిగి ఉంటాయి, వినియోగదారులు కొనుగోలు చేయాలి లేదా కొత్తగా రూపొందించిన చిత్రాన్ని ఏదైనా మూడవ పక్ష కంటెంట్ నుండి సృష్టించడం సాధ్యం కాదు.

మిడ్జర్నీ అనే ఒక AI సాఫ్ట్వేర్ ద్వారా రూపొందించబడిన చిత్రాల వినియోగంపై ఇటీవలి, U.S. కాపీరైట్ కార్యాలయం గ్రాఫిక్

నవలలోని చిత్రాలను కవర్ చేసే కాపీరైట్ ను ఉపసంహరించుకుంది. ప్రజలు వాస్తవిక చిత్రాలను రూపొందించడానికి AI ఇమేజ్ జనరేటర్లను కూడా ఉపయోగించవచ్చు, మిడ్జర్నీ వినియోగదారు వలె, ట్రంప్ యొక్క నకిలీ అరెస్టు యొక్క వైరల్ చిత్రాలను సృష్టించారు, అది సోషల్ మీడియాలో దావానలంలా వ్యాపించింది, చిత్రాలను నిజమని నమ్మి ప్రజలను మోసం పోయారు.

విదిఎమైన సాంకేతికత రెండు వైపులా పదునున్న కత్తి లాంటిది. దానిని మంచికి వాడుకుంటే పర్వాలేదు కాని దురదృష్టం ఏమిటంటే చేడుకే ఎక్కువ ఉపయోగ పడుతోంది నేటి సాంకేతికత.

ఆడియో కథ

తనదాకా వస్తే..

పైన ఉన్న QR కోడును మీ మోబైల్
ఫోను ద్వారా స్కాన్ చేసి

తన దాకా వస్తే కథ వినండి .

రచన : ఈదర శ్రీనివాస రెడ్డి

స్వరం: మౌనిక

ఆగస్టు 15 సందర్భంగా దేశభక్తి కవితల పోటీలు

ఆగస్టు 15 సందర్భంగా దేశ భక్తిని ప్రేరేపించే కవితలను ఈ పోటీకి ఆహ్వానిస్తున్నాము
ఉత్తమ కవితలకు రు 116/- బహుమతిగా ఇవ్వబడును .కవితలు 24 లైన్ల కు

మించకుండా యూనికోడ్ లో టైపు చేసిపంపండి

మెయిల్ అడ్రస్ :sumathi.potilu@gmail.com

మమ్మల్ని బతకనివ్వండి

సామజిక
స్ఫూర్తి నింపే
కథ

నామని సుజనాదేవి

ఎదురుగా ఉన్న కానిస్టేబుల్ వైపు చూసాడు ఎస్ ఐ రామూర్తి .

“మరే సర్ .... రైల్వో ..అందరి దగ్గర బలవంతాన డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారని ఈళ్ళ పై ఫిర్యాదు సర్”

సెల్యూట్ పెట్టి చెబుతూ కిసుక్కున నవ్వాడు యాభై ఏళ్ల నర్సయ్య.

ఎందుకు నవ్వాడు, ఏమైనా బ్రోతల్ కేసా ... అన్నట్లు పక్క కు చూసాడు రామూర్తి. వరసగా నలుగురు నిలబడి ఉన్నారు .

ఐ బ్రోస్ చేసుకుని నున్నగా షేవ్ చేసుకున్న మొహం పై అర సెంటి మీటర్ మందం ఉన్న మేకప్ తో చీర కట్టి , పోనీ టెల్ వేసి పొడుచుకుని వచ్చిన రొమ్ములతో నిర్లక్ష్యంగా వేసుకున్న పైట తో .... టాన్స్ జెండర్ లు...

“అదే సర్.... ఆమె అనాలా... ఆయన అనాలా సర్ ...” లోపల పైశాచిక ఆనందం

తాండవిస్తుంటే సిన్సియర్ గా అడిగినట్లు వినయంగా అన్నాడు నర్సయ్య.

“షట్ యువర్ బ్లడీ మాత్ ..” కోపంగా అన్న రామూర్తి మాటలకు నోటిపై వేలు వేసుకుని వెనక్కి జరిగాడు సెల్యూట్ చేసి కానిస్టేబుల్ నర్సయ్య.

మొదటి నుండి నిజాయితీ పరుడని, మంచివాడని రామూర్తి కి పేరు.

“ఏమ్మా! ఎందుకలా చేస్తున్నారు? ఇప్పుడు ఆయన ఎవరో మీ పై కంప్లయింట్ బుక్ చేసాడు... ఎందుకు ఇలా కష్టాల్లో పడతారు?”

“అన్ని కష్టాలు అనుభవించిన వాళ్ళం ... మమ్మల్ని ఏం సేయమంటారు సారూ...”

బతకాలంటే డబ్బులు కావాలి కదా ...” దీప అంది.

“కావాలంటే అలా అందరి మీద పడి దోచుకోవడమా...”

“తప్పు సారూ ... దోచుకోవడం అంటే వారికి ఇష్టం లేకుండా దొంగతనంగా తీసుకోవడం... కాని మేము అలా చేయలేదే... వాళ్లిస్తేనే తీసుకున్నాం...అయినా ఇది మీకు తెలియనిది కాదు”

“మహా అయితే కాస్త బలవంత పెడతామేమో... అంతే! అయినా మేము తీసుకున్నది వందలు, వేలు కాదు కదా సారూ... అయిదూ, పది రూపాయలు మాత్రమే కదా...” ఈసారి రూప అంది.

“అదయినా అలా ఊరికే ఎప్పటికీ అలా తీసుకోవడం మీకు

మమ్మల్ని బతకనివ్వండి

సిగ్గునిపించడం లేదా?”

“అంటే ఏంటో..మా బతుకులకు తెలిస్తే గదా సారూ... అది ఉంటే మేము బతగ్గలమా...”

“ఏదైనా పని చేసుకుని బతకోచ్చుగా!”

“ఎంత మాట సారూ... మమ్మల్ని మా అవతారాలను చూసారు కదా! మమ్మల్ని చూసి ఎవరు పని ఇస్తారు? అందరికీ మమ్మల్ని చూస్తే చులకన భావమే...” దీప అంది.

“కనీసం మా బాధలు వినేటోళ్ళు గూడా ఎవరూ లేరు సారూ! మేమే ఒకరికొకరం ఆసరా. మీరే కాసంతయినా మమ్మల్ని మనిషిలా జూస్తున్నారు. మాకు జరిగిన అనుభవాలు మచ్చుకు కొన్ని చెబుతాం, మీరయినా వినండి సారూ!”

★★★★

జీవితం లోని అన్ని బాధలు చిన్న వయస్సులోనే చవి చూసాడు దీపక్. దీపక్ కాస్తా దీపలా మారాక, మారిన దీపను ఉంచుకోవడానికి ఇష్టపడలేదు తల్లి తండ్రీ... ‘చచ్చినా బావుండు..మేము తల ఎత్తుకోలేక పోతున్నాం’ అనడంతో ఇంటి నుండి వెళ్ళిపోయింది. చాలా కష్టాలు పడింది. ఎన్ని అవమానాలు ఎదురైనా ధైర్యం

కూడగట్టుకుని ఒంటరిగానే పోరాటం చేయదల్చుకుంది. ఎక్కడా నిలువ నీడ దొరకలేదు. ఆకలికి అలమటించిపోయింది. ఆమెలాంటి తోటి రూప, రాగిణి వాళ్ళు చేరదీసి తమతో జట్టుగా ఉంచుకున్నారు.

★★★

పక్క పోర్లన్ ముందు నుండి వెళుతుంటే వినబడ్డ మాటలు ఆమె గుండెను రంపపుకోతకు గురి చేసాయి.

“నాన్నా... మా టీచర్ త్రిశంకు స్వర్గం అంది ..అంటే ఏంటి నాన్నా...”

“అంటే ..అటు పూర్తిగా స్వర్గం లోకి వెళ్ళకుండా ఇటు భూమి పైకి రాకుండా మధ్యలో వేలాడడం అన్నమాట...”

“అమ్మతో, ‘ఎదురింటి ఆంటీ గమ్మత్తుగా అదోలా ఉందేంటి? అని అడిగితే, ‘ట్రాన్స్ జెండర్’ అంది ..అంటే ఏంటి నాన్నా? చెప్పు ...”

“అంటే అటు పూర్తిగా ఈ ఆడ రకంగా గాని, మగ రకంగా కాని కానిది అన్నమాట, ఇప్పుడు నీకు జెండర్స్ తెల్సు కదా ...”

“ఫీమేల్....మేల్...”

“ఆ... అలాగే ఏ జెండర్ కానిది

అన్నమాట ... అంటే అది అటు మగ ఇటు ఆడ కానిది అన్నమాట...”

“అసలు ఆమెను ఆ ‘ఆంటీ’ ని చూస్తేనే నాకు భయం.. అదోరకంగా ఉంటుంది.... ఆడ లాగా ఉండదు..మగ లాగా ఉండదు.... బొంగురు గొంతు...”

“ఆ... అదే... ఆమెను... ట్రాన్స్ జెండర్ అంటారు. అయినా నీ కలాంటి విషయాలు ఎందుకు ...మీలాంటి వాళ్ళు భయపడుతున్నారనే అందరం కల్పి ఓనర్ తో చెప్పాం.... వెంటనే దాన్ని ఇల్లు ఖాళీ చేయించమని”

“మరి ఇక్కడ వెళ్ళగొడితే ఎక్కడికి వెళుతుంది నాన్నా?”

“ఎక్కడికెళితే మనకేంటి... ఎవరైనా మనింటికి వచ్చినా అది కనబడితే ఏదోలా అనిపిస్తుంది...”

“అయ్యో పాపం.. అందరూ అలా వెళ్ళ గొడితే ఆమె ఎక్కడికి వెళుతుంది ...”

“అదెక్కడి కెళితే మనకేంటి? .ఉంటే ..ఏంటి... పొతే ఏంటి... బతకితే ఏంటి బతక్క పొతే ఏంటి?”

అప్పుడే ఆ పోర్లన్ ముందు నుండి వెళుతు ఆ మాటలు విన్న దీపకు తన జన్మ పై విరక్తి కలిగింది.

★★★

మమ్మల్ని బతకనివ్వండి

‘నెక్స్ట్... నెక్స్ట్ మెంబర్ ని పిలవండి..’ ఇంటర్వ్యూ కమిటీ మెంబర్ అయిన విశ్వనాథం అన్నాడు.

వచ్చిన రూప ను చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు.

“గుడ్ మార్నింగ్ సర్ ..” రూప అంది.

“ఇదేంటి నువ్వు వచ్చావు?”

“అప్లై చేసాను..వచ్చాను...”

“అప్లై చేసావా? జెండర్ దగ్గర ఏం రాసావు...”

“ఫీమేల్ అని రాసాను...”

“కాని నువ్వు ట్రాన్స్ జెండర్ కదా?”

“అవును..కాని అక్కడ ఆ ఆప్షన్ లేదు కదా!”

“మాకు అవసరం లేదు కాబట్టే పెట్టలేదు”

“అదే ఎందుకు సర్...”

“మా దగ్గర మగవాళ్ళు చేసే పనులు ఉంటాయి.... అవి మీరు చేయలేరు” తడబడుతూ అన్నాడు.

“ఎందుకు చేయలేం....ఇచ్చి చూడండి”

“ఆడవాళ్ళు మాత్రమే చేసే పనులు కూడా ఉంటాయి...”

“మేము అవీ చేయగలం...”

“కాని మిమ్మల్ని ఎదుటివారు ఆక్సెప్ట్ చేయరు...”

“అదే సర్ .. ఎందుకు చేయరు? ఆ ఎదుటివాళ్ళు ఎవరు? మీలాంటి మాలాంటి మనుషులే కదా! మాలో మీలో ప్రవహిస్తోంది అదే రక్తం కదా! సర్టిఫికెట్లలో గాని, రిజిస్టర్ లలో గాని, ఆడ , మగ ల పక్కన ట్రాన్స్ జెండర్ లను కూడా ఆడ్ చేయండి సర్ ... మేము మనుషులమే కదా సర్ .. మేమూ బతకాలి కదా సర్.. బతకాలి అంటే డబ్బు కావాలి కదా సర్ ...పని లేకుండా ఎలా సంపాదించేది సర్?”

“ఫస్ట్ యు గెట్ అవుట్ ఫ్రం హియర్ ...” ప్రశ్నలకు సమాధానాలు లేని ఆయన ఆ రకంగా తన కోపాన్ని వెళ్ళగక్కాడు.

“సర్... మీకు కేవలం రెండు సంఘటనలు మాత్రమే చెప్పాం సర్! మా బాధలు గుర్తించి ఇప్పుడు ప్రభుత్వం అన్నింటిలో మా జెండర్ కూడా చేర్చింది. కాని మా లాంటి వారందరి గుండెల నిండా అనంతమైన వెతలు... ఎవర్ని కదిలించినా గుండెలు పగిలే విషాదాలే! సమాజంలో కొస్తే చాలు అందరూ విచిత్రంగా , ప్రత్యేకంగా చూస్తూంటారు. ఎక్కడి కెళ్ళినా

ఒక్క పనీ దొరకదు, చేయడానికి. ఎవరూ పని ఇవ్వకపోతే మా పొట్టలు ఎలా నిండాలి.. సమాజం నుండి వెలివేయబడ్డ వాళ్ళం... మా కెవ్వరూ రెంట్ కయినా ఇల్లు ఇవ్వరు. సలాలు ఉండవు... మాకు జబ్బులోస్తే ఆదరించే దిక్కు లేదు... పొతే ఏదే దిక్కు లేదు. మంచాన పడితే సేవ చేసే ఆత్మీయత లేదు. ఏ పాపం చేయక పోయినా సంఘం నుండి వెలివేయబడి చేయని తప్పుకు శిక్ష అనుభవిస్తున్న శాపగ్రస్తులం... అందుకే మేమే ఒకరికొకరం తోడవుతున్నాం..”

“సమాజంలో మార్పు రావాలి.. అలా ఆకస్మికంగా రాదు కదా ...ప్రజల్లో రావాలి. దానికి మనం ఏం చేయాలి ...”

“సారూ..నిజమే ..మీరు మంచివారు కాబట్టి మమ్మల్ని ఇలా గౌరవంగా మాట్లాడుతున్నారు.. అందరూ వాళ్ళ పెళ్ళాల్లా మాట్లాడతారు.. కాని మా బాధలు కూడా ప్రభుత్వానికి విన్నవించండి సారూ ...”

“ప్రభుత్వం మాత్రం ఏం చేస్తుందమ్మ ...జనాల్లో మార్పు రావాలి కాని...?”

“ఎందుకు చేయరాదు సర్ ... నిర్భయ ఉదంతం లాంటి సంఘటనలు ఎన్నో జరిగాయి లోకంలో. అయినా కేవలం ఆ సంఘటన కు ఇచ్చిన ప్రాముఖ్యం వల్ల, మీడియా సహాయం వల్ల ఒక

మమ్మల్ని బతకనివ్వండి

చట్టమే చేయబడింది. అలా రాజు తలచుకుంటే దెబ్బలకు కొదవా అన్నట్లు మా వెతల గురించి విస్తృత ప్రచారం చేయాలి... జనాల్లో మార్పు తీసుకురావాలి. మమ్మల్ని అవమానించి, అద్దెకు ఇవ్వకుండా వేధించే వాళ్లకు కౌన్సిలింగ్, శిక్షలో అమలు పరిచి పరివర్తన తీసుకు రావాలి. స్త్రీ లింగం, పుం లింగం లతో పాటు ఓట్లలో, పోటీల్లో, సర్టిఫికెట్ల లో ఇలా అన్నింటిలో మమ్మల్ని కూడా చేర్చాలి. చదువులో, పదవుల్లో, పనుల్లో మాకూ రిజర్వేషన్లు ఏర్పాటు చేయనివ్వండి.... మమ్మల్ని మనుషులుగా చూడండి సారూ.. రక్త మాంసాలున్న ముద్దలుగా కాక, సూటి పోటి మాటలకు గాయపడే సున్నిత మనస్కులుగా కూడా గుర్తించండి. అవసాన దశలో మమ్మల్ని చూసుకునే శరణాలయాలు ఏర్పాటు చేయండి. మాకూ పని కల్పించే పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయండి. మనుషుల్లో మమ్మల్ని ఒకరిగా గుర్తించండి...

మమ్మల్ని బతకనివ్వండి సారూ.. బతకనివ్వండి..." ఏడుస్తూ కూలబడింది దీప. ఆమెతో పాటు ఏడుస్తూ మిగతా వాళ్ళు కూడా ఆయనకు చేతులెత్తి మొక్కారు...

కిసుక్కున నవ్వి నర్సయ్య కళ్ళ నుండి ఆగకుండా నీళ్ళు కారుతున్నాయి.

పడమట సూర్యుడు ఎర్రగా ముఖం చేసుకున్నాడు. ఈ రోజు నేను అస్తమించినా రేపు మళ్ళీ ఉదయిస్తాను, అలాగే మీ వెతలు రేపటి తరానికి కొత్త బాటలయి మేల్కొల్పుతాయి అన్నట్లుంది ఆ దృశ్యం. గుడిలో జే గంటలు కొత్త తరానికి ఆహ్వానం పలుకు తున్నట్లు మోగాయి.

***

సరిగమ

చిరుగాలి రేపు సవ్వడుల సరిగమలు

తొలకరి చినుకుల పసందైన పదనిసలు

కోయిలమ్మ తీయనైన కుహారాగాలు

ప్రకృతిలో మమేకమైన సంగీత సౌరభాలు

చందమామను చూపిస్తూ అమ్మపాడే వెన్నెల మాలికలు

గోరుముద్దలు తినిపిస్తూ ఆలపించే గీతాలు

నిదురపుచ్చు వేళ వినిపించే జోలపాటలు

మాతృ హృదయ తీయదనాన్ని తెలిపే సంగీత మధురిమలు

చెమటతో తడిసే దేహానికి హాయి గొలిపే శృతులు

రైతులు, కార్మికులకు అలుపెరగనివ్వని స్వరాలు

మనసును హత్తుకునేలా సాగే మధుర భావనలు

కష్టనష్టాలను దూరం చేసే సంగీత దివ్య ఔషధాలు

హృదయ స్పందనను తెలుపు అక్షర గుభాలింపులు

ప్రేమికుల మదిని మీటు మధుర గానాలు

ప్రేమ విలువ తెలుపు సంగీత తీయదనాలు

ఎల్లలు లేనిది

తారతమ్యాలు ఎరగనిది

ప్రపంచాన్ని ఒక్క తాటిపైకి తెచ్చినది

జనజాగృతికి పదమై కదం తొక్కినది

నీది నాది మనందరిది

సప్తస్వరాల నిధి అది

వీనులవిందు గావించు సంగీత అమృతమది

శ్రీమతి మంజీత కుమార్

డెత్ మెసేజ్

కొండగుంట వెం కటేష్.

IF YOU PRICK US DO WE NOT BLEED? IF YOU TICKLE US DO WE NOT LAUGH? IF YOU POISON US DO WE NOT DIE? AND IF YOU WRONG US SHALL WE NOT REVENGE.

SHAKESPEARE, THE MERCHANT OF VENICE .

ఓడిశా భువనేశ్వర్ 2010

సాయంత్రం అయిదు గంటలు కావస్తోంది. మెల్లగా తాళం తీసి తన ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు ఆ కుర్రవాడు. వాడికి పద్నాలుగుసంవత్సరాలు ఉంటాయి. మొహంలో ధైర్యం గూడుకట్టుకుని ఉంది. అప్పుడే తండ్రికి అంత్యక్రియలు చేసి వస్తున్నాడు వాడు. స్నానం చేశాడు. బట్టలు మార్చుకుని తండ్రి గదిలోకి వెళ్ళాడు. గోడకు తల్లి తండ్రి ఫోటోలు ఉన్నాయి. వాటికేసి కొన్ని క్షణాలు అలాగే చూశాడు. అతని కళ్ళలోంచి ఆగకుండ కన్నీళ్లు వస్తున్నాయి. తట్టుకోలేకపోయాడు. అమ్మ నాన్న అంటు మంచం మీద కూలిపోయాడు. వెక్కివెక్కి ఏడ్వటం మొదలుపెట్టాడు. వాడి కన్నీళ్ళతో పక్క తడిసిపోయింది.

దాదాపు రాత్రంతా ఏడుస్తునే ఉన్నాడు. సరిగ్గా పన్నెండుగంటలకు ఏడుపు ఆపాడు. అప్పుడు కాని వాడి బాధ దుష్టుం తగ్గలేదు. గబగబ మొహం కడుక్కున్నాడు. వేసుకున్న బట్టలు విడిచేశాడు. వేరే బట్టలు వేసుకుని తన టేబుల్ డ్రాయర్ తెరిచాడు. అందులోంచి నీలంరంగు స్కెచ్ పెన్ ఒక ఫోటో తీశాడు. ఆ ఫోటో అతని తల్లిది కాదు తండ్రిది కాదు.వాడి అగర్భశుత్రువుది.

ఆ ఫోటోను గూతో గోడకు అంటించాడు. నీలంరంగు స్కెచ్ పెన్ తో దాని మీద ఇంటుమార్కు వేశాడు. దాని కింద ఇంగ్లీష్ లో ఇలా రాశాడు.

YOU WILL DIE SOON.

భైరవలంక 2022

“భారతి కాఫీ రెడి అయిందా” అడిగాడు సుయోధనరావు.

“అయింది తీసుకువస్తున్నాను” అని లోపలనుంచి అరిచింది అతని భార్య భారతి.

“వెంటనే తీసుకురా. జాగింగ్ కు టైం అయింది.”

“రోజు వెళ్ళేదేకదా. ఎందుకు తొందరపడతారు” అంది చిరాకుగా

సుయోధనరావు నవ్వి “ఏపని అయిన టైం ప్రకారం చెయ్యాలి. లేకపోతే దానికి విలువ ఉండదు. ప్రతిఫలం ఉండదు” అన్నాడు.

“కాఫీ తాగి వెళ్ళండి. లెక్కర్ ఇవ్వండి. రోజు వినలేక చస్తున్నాను” అని కాఫీ ఇచ్చి లోపలికి వెళ్ళిపోయామే.

నవ్వుతూ కాఫీ కప్పు అందుకున్నాడు రావు.

కాఫీ తాగిన తరువాత బూట్లు తొడుక్కున్నాడు. మఫ్లర్ మెడకు చుట్టుకున్నాడు. టీషర్ట్ పై జర్మిన్స్ వేసుకుని ఇంట్లోంచి బయటకు వచ్చాడు. టైం అరుగంటలు

కావస్తోంది. అయిన పూర్తిగా తెల్లవారలేదు. ఇంకా చీకటిగానే ఉంది. విజుబిలిటీ కూడా తక్కువగా ఉంది.

ఈ పరిస్థితి రోజు సుయోధనరావుకు అలవాటే. అందుకే పట్టించుకోకుండా మెల్లగా జాగింగ్ చేస్తూ ముందుకు సాగిపోయాడు. పది నిమిషాల తరువాత మెయిన్ రోడ్డు మీదకు

వచ్చాడు. రోడ్డుకు రెండు వైపు ఏపుగా పెరిగిన అశోకా చెట్లు ఉన్నాయి. మధ్యలో రోడ్డు మెలికలు తిరిగిన పాములా ఉంది. మెల్లగా పాత పాటను హమ్ చేస్తూ ముందుకు వెళ్ళాడు.

అప్పుడే వెనుక అడుగులచప్పుడు వినిపించింది. ఎవరో వస్తున్నట్టుగా ఉంది. మెల్లగా తలతిప్పి చూశాడు. వెనుక ఒక యువకుడు వస్తున్నాడు. నల్లరంగు జాగింగ్ ట్రాక్ వేసుకున్నాడు. దాని పైనే టీషర్ట్ వేసుకున్నాడు. సన్నగా చువ్వలా

ఫిట్ గా ఉన్నాడు. మొహం అంతగా కనిపించటం లేదు. ముక్కు వరకు నల్లరంగు బట్ట కప్పుకున్నాడు. కళ్ళు మాత్రం కనిపిస్తున్నాయి. అవి ఎర్రగా మండుతున్నట్టుగా ఉన్నాయి.

అగిపోయాడు సుయోధనరావు. ఎందుకో అతనికి అనుమానం వేసింది. జేబులోంచి తుపాకి తీసి సిద్ధంగా పట్టుకున్నాడు. ఒక

వేళ ఆ వ్యక్తి దాడిచేస్తే కాల్చటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. దాదాపు ముప్పైసంవత్సరాలు పోలీసు డిపార్ట్ మెంట్ లో పనిచేశాడు రావు. ఎవరు మంచివాళ్ళో ఎవరు నేరస్థులో మొహం చూసి చెప్పగలడు. ఇంతవరకు అతని అంచన తప్పుకాలేదు.

ఆ వ్యక్తి తలతిప్పి రావును చూశాడు. తరువాత మాములుగా జాగింగ్ చేస్తూ వెళ్ళిపోయాడు.

రావు అనుకున్నట్టుగా ఏం జరగలేదు. తనే పొరపాటు పడ్డాడని అనుకున్నాడు రావు.

తుపాకి జేబులో పెట్టుకున్నాడు. తరువాత యధాప్రకారం జాగింగ్ చేస్తూ ముందుకు వెళ్ళాడు. కొంచందూరం వెళ్ళినతరువాత ఒక మైదానం వచ్చింది. అది చాల విశాలంగా ఉంది. అక్కడే

సుయోధనరావు జాగింగ్ చేస్తూ పది రౌండ్లు తిరిగుతాడు. ఈ అలవాటు కొత్తగా వచ్చింది కాదు. రిటైర్ అయినప్పటినుంచి ఉంది. నాలుగు సంవత్సరాలు ముందు రిటైర్ అయ్యాడు.

అప్పటినుంచి జాగింగ్ అలవాటు చేసుకున్నాడు. ఎండకాలం లేదు. వానకాలం లేదు. చలికాలం లేదు. ఏ కాలంలో అయిన నియమం తప్పకుండా జాగింగ్ చేస్తాడు. వృత్తిలో ఉన్నప్పుడు మాత్రమే కాదు. రిటైర్ అయిన శరీరాన్ని ఫిట్ గా ఉంచుకోవాలని భావిస్తాడు సుయోధనరావు.

గ్రౌండ్ చుట్టు జాగింగ్ చేస్తున్నాడు. అప్పడప్పుడు చుట్టు చూస్తున్నాడు. అంతకుముందు ఒక వ్యక్తి అతన్ని దాటుకుని వెళ్ళాడు. ఆ వ్యక్తి కనిపిస్తాడేమో అని చూస్తున్నాడు. కాని ఆ వ్యక్తి కనిపించలేదు. ఎవరు జాగింగ్ చేసిన ఇక్కడికే చేరుకోవాలి. రౌండ్స్ కొట్టిన తరువాత కాని వాళ్ళ వ్యాయమం పూర్తికాదు.

రావుకు తోడుగా చాల మంది వచ్చేవారు. కొంతమంది కొన్నిరోజుల తరువాత మానుకున్నారు. మరికొందరు చలి పులికి భయపడి ఇంట్లోనే ఉండిపోయారు. అందుకే రావు పూర్తిగా ఒంటరివాడయ్యాడు.

అరగంటలో పది రౌండ్లు

పూర్తిచేశాడు రావు.

ఆయాసంతో అతని గుండెలు ఎగిరెగిరిపడుతున్నాయి. కాళ్ళు నొప్పులు పెడుతున్నాయి. మొహం మీద చిరుచెమటలు అలుముకున్నాయి. కనిపించిన ఒక బండమీద కూర్చున్నాడు. కర్నీఫ్ తీసి మొహం తుడుచుకున్నాడు. ఇంత అయిన అతని పోలీసు బుద్ధి పోలేదు. ఆ వ్యక్తి కోసం చుట్టు చూశాడు. కాని ఆ వ్యక్తి కనిపించలేదు. గాలిలో కలిసిపోయినట్టుగా మాయమయ్యాడు.

పది నిమిషాలపాటు విశ్రాంతి తీసుకున్నాడు. తరువాత ఇంటికి బయలుదేరాడు. నడుస్తూ కూడా తన బుద్ధి మార్చుకోలేదు. చుట్టు గమనించాడు. ఆ వ్యక్తి ఎక్కడైన కనిపిస్తాడా అని చూశాడు. కాని ఆ వ్యక్తి కనిపించలేదు. నిజానికి ఆ వ్యక్తి ఎక్కడికి పోలేదు. గ్రౌండ్ కు ఎదురుగా చాల పెద్ద చెట్లు ఉన్నాయి. వాటిలో ఒక పెద్ద అశోకా చెట్టు ఉంది. దాని వెనుక నక్కి ఉన్నాడు ఆ వ్యక్తి. రావు చర్యలను నిశితంగా గమనిస్తున్నాడు అతను. రావు వెళ్ళేంతవరకు చెట్టు చాటున ఉన్నాడు. రావు బయలుదేరడం గమనించాడు. అయిన కనుమరుగైపోయేంతవరకు ఉన్నచోటునుంచి కదలలేదు. తరువాత బయటకు వచ్చాడు. సిగరెట్ వెలిగించి నవ్వాడు.

ఆ నవ్వు మాములు నవ్వులా లేదు. అందులో ఏదో గుఱార్దం కనిపించింది.

★★★

మినర్వ కాఫీ హౌస్ లో కూర్చుని ఉన్నాడు అవినాష్. సమయం ఆరుగంటలు కావస్తోంది. కుసుమ కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు అతను. కుసుమ అతనికి కాబోయే భార్య. పదిరోజులకు ముందు ఆమెను చూడటానికి తన వాళ్ళతో వెళ్ళాడు అవినాష్. చూసినవెంటనే అతనికి కుసుమ నచ్చింది. ఆమెకు కూడా అవినాష్ నచ్చాడు. పెద్దవాళ్ళు కూడా సరే అన్నారు. పది రోజులలో ఇద్దరికి ఎంగెజ్ మెంట్ జరుగబోతుంది. ఆ తరువాత పెళ్ళి. పెళ్ళి తేదీని ఇంకా నిర్ణయించలేదు. ఆ విషయంకూడా అవినాష్ మీద ఆధారపడిఉంది.

అతను స్టేట్స్ లో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. అమ్మాయిని చూడటానికి వచ్చాడు అతను. వెంటనే వెళ్ళాలి. తరువాత సెలవు పెట్టి ఇండియా రావాలి. దానికి కొంచం సమయం పడుతుంది. అందుకే పెళ్ళితేదీని కొంచం వాయిదా వేశారు. అది అవినాష్ మీద ఆధారపడిఉంది. అతనికి సెలవు దొరకగానే తేదీని నిర్ణయిస్తారు. పెళ్ళి చూపులు అయిన తరువాత కుసుమ అవినాష్ టచ్ లో ఉన్నారు. ఇద్దరు తరుచు కాలే చేసుకునేవారు.

డెత్ మెసేజ్

రాత్రివేళ గంటలతరబడి మాట్లాడుకునేవారు. దాని వల్ల చాలా లాభం కలిగింది.

ఇద్దరి అభిరుచులు ఒకరికి ఒకరికి తెలిశాయి. దాని వల్ల వాళ్ళ మధ్య అవగాహన ఏర్పడింది. అవినాష్ ఇంట్రోవర్. ఎక్కువగా మాట్లాడడు. బాగా తెలిసినవాళ్ళతో మాత్రమే అతను ఫ్రీగా మాట్లాడతాడు. కుసుమ అలా కాదు. ఆమె ఎవరితో అయిన గలగల మాట్లాడుతుంది. ఇట్టే కలిసిపోతుంది. పాతకాత్త అన్న బేదం లేదు. ఇది అవినాష్ కు బాగా నచ్చింది.

ఈ రోజు ఇద్దరు కాఫీ హౌస్ లో కలుసుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారు. ఆమె కోసమే వెయిట్ చేస్తున్నాడు.

ఒక వ్యక్తి అప్పుడే లోపలికి వచ్చాడు. క్యాజువల్ గా అవినాష్ ను చూశాడు. అతని పెదవులు నన్నగా విచ్చుకున్నాయి. వెళ్ళి అవినాష్ కు కొంచం దూరంలో కూర్చున్నాడు. అతను సుయోధనరావును ఫాలో అయిన వ్యక్తి. ఇప్పుడు అవినాష్ ను గమనిస్తున్నాడు.

అవినాష్ ఎంతో సేపు ఎదురుచూడలేదు. అయిదు నిమిషాలలో కుసుమ వచ్చింది.

“ఎంతసేపు అయింది వచ్చి” అంది కుసుమ అతనికి ఎదురుగా కూర్చుని.

“ఇప్పుడే వచ్చాను.” అన్నాడు అవినాష్.

“నేను వచ్చేవారం స్టేట్స్ కు వెళుతున్నాను. అది చెప్పటానికే పిలిచాను” అన్నాడు అవినాష్.

కుసుమ మొహం పాలిపోయింది.

ఎదురుచూడాలన్నమాట” అంది కుసుమ భారంగా.

“అవును. తప్పదుగా. ఉద్యోగ ధర్మం అని ఒకటి ఉందిగా.”

“ఆ ఉద్యోగం ఏదో ఇక్కడే చేసుకోవచ్చుగా. అంత దూరం వెళ్ళాలా”

“జీతం కోసం నేను వెళ్ళలేదు. వర్క్ అట్యాన్ ఫియర్ కోసం వెళ్ళాను. ఇక్కడికి కంటే అక్కడ పనిచేసే

పద్ధతి బాగుంటుంది. పైగా అది చైనీస్ కంపెనీ. వెంటనే ఈ పని పూర్తిచెయ్యాలని వత్తిడి ఉండదు. పిలిచి ఒక ప్రాజెక్ట్ అప్పగిస్తారు. వారం రోజులలో పూర్తిచెయ్యాలని చెప్తారు. అంతే అంతటితో వాళ్ళ బాధ్యత తీరిపోతుంది. ఆ తరువాత మన బాధ్యత మొదలవుతుంది. ఎప్పుడు

పనిచేస్తావో వాళ్ళకు అనవసరం. నువ్వు ఆఫీసుకు వచ్చేవా లేదా అని కూడా గమనించరు. వారంరోజుల వరకు నీ గురించి పట్టించుకోరు. వారంరోజుల తరువాత నిన్ను పిలుస్తారు. పని పూర్తయిందా అని అడుగుతారు. అంతే. కాని ఇక్కడ అలా కాదు. దానికి పూర్తిగా విరుద్ధంగా ఉంటుంది. ప్రతి గంటకు పని పూర్తయిందా అని అడుగుతారు. పని ముగిసేవరకు విపరీతమైన వత్తిడి తెస్తారు. పని వత్తిడి కంటే వాళ్ళ వత్తిడి

“మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తారు” అంది మెల్లగా.

“వెళ్ళిన వెంటనే లీవ్ కోసం ప్రయత్నిస్తాను. లీవ్ దొరికిన వెంటనే మీ వాళ్ళకు మా వాళ్ళకు కాల్ చేస్తాను. అప్పుడే ముహూర్తం తేదిని నిర్ణయిస్తారు. అది కన్ ఫర్మ్ అయిన వెంటనే ఇక్కడ వాలిపోతాను. అదే నీ ముందు” అన్నాడు.

“అంటే మీ కాల్ కోసం

డెత్ మెసేజ్

భరించలేము. అందుకే అక్కడికి వెళ్ళాను. ముఖ్యంగా చైనీస్ కంపెనీలో అలాంటివి ఉండవు. అమెరికాలో మిగిలిన కంపెనీల సంగతి నాకు తెలియదు.”

“సరే ఈ రోజు మన ప్రోగ్రాం ఏమిటి? అడిగింది కుసుమ.

“ఈ రోజు నాకు ఆఫీసుపని ఉంది. అందుకే సాయంత్రం ఎక్కడికి వెళ్ళటం కుదరదు. రేపు నాకు సెలవు. సాయంత్రం లాంగ్ డ్రైవ్ కు వెళ్ళదాం. ఎక్కడ అని అడగకు. అది సస్పెన్స్” అన్నాడు.

“ఇంట్లో అడిగితే ఏం చెప్పమంటావు?”

“నా పేరు మాత్రం చెప్పకు. బాగోదు. ఏమైన అనుకుంటారు. స్నేహితులతో వెళ్తున్నానని చెప్పు.”

“సరే అలాగే. ఇప్పుడు ఏం చేద్దాం” అంది కుసుమ నవ్వుతూ.

అవినాష్ ఏదో చెప్పబోయాడు. అప్పుడే స్టీవర్డ్ వచ్చి కాఫీ సర్వ్ చేశాడు.

ఇద్దరు స్వీట్ నథింగ్స్ చెప్పుకుంటు కాఫీ తాగుతున్నారు. దూరం నుంచి ఆ వ్యక్తి ఇదంతా గమనిస్తున్నాడు. అతని కళ్ళు కోపంతో భగ్గుమన్నాయి. ఆవేశంతో పిడికిళ్ళు గట్టిగా బిగుసుకున్నాయి. అది ఒక్క క్షణం మాత్రమే. వెంటనే తేరుకున్నాడు.

మాములు మనిషై పోయాడు.

కాఫీ తాగిన తరువాత కుసుమ అవినాష్ లేచారు. బిల్ పే చేసి బయటకు వచ్చారు. వాళ్ళ వెనుక అతను కూడా వచ్చాడు. వాళ్ళను రాసుకుంటు ముందుకు వెళ్ళి తన బైక్ దగ్గర నిలబడ్డాడు. నవ్వుకుంటు మాట్లాడుకుంటు కారు దగ్గరకు చేరుకున్నారు ఇద్దరు. కారు స్టార్ట్ అయ్యేంతవరకు కాచుకున్నాడు అతను. తరువాత తన బైక్ లో వాళ్ళను ఫాలో అయ్యాడు.

ఈ విషయం వాళ్ళకు తెలియదు. అసలు ఒక మనిషి తమను రోజు ఫాలో అవుతున్నాడని ఇదరికి తెలియదు. అది గమనించే స్థితిలో లేరు. పైగా అవకాశం కూడా లేదు.

(ఇంకా ఉంది)

మరపురని ముచ్చట్లు

బెర్నార్డ్ షా ఎదుటివారిని చలోక్తులతో పల్లీకొట్టించటం మొనగాడై ఒక్కొక్కప్పుడు ఆయన కూడా అవతలివారి చేతిలో బోర్లాపడేవాడు. ఒకసారి మహా షేక్స్పియర్ జయంతి జరుగుతోంది. షేక్స్పియర్ గొప్పవాడుగా బెర్నార్డ్ ఒప్పుకునేవాడు కాదు. షేక్స్పియర్ రచనలను చులకనగా కూడా చూసేవాడా ఏమైనా షేక్స్పియర్ జయంతి సభకు బెర్నార్డ్ షాకు కూడా ఆహ్వానం అందింది

జయంతి సభ నిర్వహకుడు జి.కే. చెప్లర్న్. ఈయన కూడా ప్రసిద్ధ రచయి షేక్స్పియర్ వీరాభిమాని. దాంతో ఈయనకు బెర్నార్డ్ షాకు కూడా సాహిత్య పరంగా మనస్పర్ధలు వున్నాయి. జయంతి సభకు అనేకమంది సాహిత్యాభిమానులు వచ్చారు. ఆనాటి సభకు బెర్నార్డ్ షా కూడా విచ్చేశాడు.

సభ నిర్వహకుడు చెప్లర్న్ బెర్నార్డ్ షాకు స్వాగతం పలుకుతూ - ఏమైనా మీరు కూడా వచ్చినందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా వుంది. ఎంతలేదన్నా చచ్చిన సింహం (షేక్స్పియర్ కన్నా బ్రతికున్న గ్రామ సింహం (కుక్క) మెరుగు కదా - అనేప్పటికి కీర్తిశేషులు షేక్స్పియర్ను సింహంతోను, బ్రతికున్నతనను కుక్కతోను [పోల్చేటప్పటికి బెర్నార్డ్ షాకు చచ్చేంతకోపం వచ్చింది. అయినా అంతమందిలోనూ ఏమీ అనలేక మిన్నకుండిపోయాడు.

“మీకు ఏ పుస్తకం బాగా ఉపయోగపడింది” అనగానే బెర్నార్డ్ షా ఒకసారి ఒక సభలో బెర్నార్డ్ షా మాట్లాడుతూ వుండగా ఒక శ్రోత లేచి “నా చెక్కుపుస్తకం అరుమారైతే.... బాగా ఉపయోగపడింది” అన్నారు.

ఎవరన్నారు గొర్రె తోక పొడవు
పెరిగిందని

పరిణామక్రమం కొత్తపుంతలు
తొక్కినా

పరిమాణం మాత్రం పెరగని బెత్తెడు
కొలత అది

నెలకొకసారి వచ్చి రాత్రంతా
పండుగ చేసే

పున్నమి వెన్నెల ఎందుకనో
తెలియదు మరి

ఆ ఇంటి చూరును కూడ తాకి
ఎరుగదు

ఊరి చివర కునుకుపాట్లు పడడం
తప్ప

రచ్చబండ మీద కూర్చుని తీర్పు
చెప్పినట్లు

వందేళ్ళుగా చూసిన దాఖలాలు
లేవు

ఆకలికి ఆడతనం తాకట్టు పెట్టబడి

ఆసామి చేతిన చేలో చీర నలిగిందే
తప్ప

పట్టుచీరె కట్టి పెళ్ళిపీటలెక్కిన
ఆనవాళ్ళు లేవు

పాడెనెక్కిన పార్థివదేహాన్ని వివక్ష
చూపక

పంచభూతాలకు నైవేద్యం పెట్టే
సృశానశివుడు

ఊరి మధ్యన గజ్జెకట్టి ఆడిన
ఆచూకీయే లేదు

ప్రకృతికి ఆ జీవులంటే ఎంత ప్రేమో
మరి

అలిగినప్పుడల్లా వారి గుడిసెల
మీద దాడిచేస్తాయి

వేలి చుక్కతో గెలిచిన వాడు
దయాభిక్ష వేస్తాడు

చేతిలో రొక్కం, గొంతులో చుక్క
దొంగను దొరను చేస్తుంది

పురుగులతో పాటు బియ్యం
ఉచితంగా గూడు చేరుతుంది

ఎడారికి అలవాటు పడ్డ ప్రాణం అదే
వసంతం అనుకుంటుంది

అమ్మమాయలోనే కరిగిపోయింది
బ్రతుకు చుక్కాని

తోక తెగిన గాలిపటమో, గాలికి
జారిపోయే మబ్బో

తెలియని జీవితం ఏ దరి చేరని
జీవమున్న శవం

ఓటుకు తప్ప సీటుకు అర్హత
పొందలేని అవశేష శిలాజం...

..... శింగరాజు శ్రీనివాసరావు,

యు ట్యూబ్ లో సుమతి టి వి ఛానల్ లో
కథలు ,కవితలు వినండి ,వీక్షించండి

ఆ పాత మధురాలు

నీలిమేఘమాలవో -

నీలాల తారవో..

దీకొండ చంద్రకళ

సంగీతం : రాజన్ నాగేంద్ర
సాహిత్యం : జి.కృష్ణమూర్తి
పాడిన వాళ్ళు : పి.బి.శ్రీనివాస్, సుశీల
దర్శకత్వం : బి.విరలాచార్య

నీలిమేఘాలలో తేలుతూ
వెళుతున్నట్టుండే ఈ
ఆపాతమధురగీతం, పి.
బి.శ్రీనివాస్ గారి ముఖమల్
వాయిస్ మరియు తెలకోకిల
సుశీల గారి గళంలో పలికిన
జి.కృష్ణమూర్తి గారి విరచిత
సాహిత్యం. రాజన్-నాగేంద్ర గారి
హాయి గొలిపే సంగీతంతో 1962
లో విడుదలైన మదనకామరాజు
కథ చిత్రం లోనిది.

ఈ పాటను వీడియోలో
చూస్తూ గమనించండి...
కథానాయిక కంటిరెప్పలు
వేయకుండా, అలా శిల్పములా
నిలుచుంటుంది, శిల్పంలా మారిన
కథానాయిక... కథానాయకుడు
హరనాథ్ ఆమెను తాకినా
కూడా చలించకుండా అలా

ఉండడానికి, చిత్రించడానికి
ఎంత కష్టపడి ఉంటారో
కదా ఛాయాగ్రహకులు, నటి
మరియు దర్శకులు!! ఆ తరం
సినిమా పాటల్లో అంతటి
సహజత్వం, నిబద్ధత ఉంది
కనుకే, నేటికీ ఆ పాటలను హాయిగా
ఆస్వాదించగలుగుతున్నాం, వీక్షిం
చగలుగుతున్నాం.

పల్లవి మొదలౌతుందిలా...
ముందుగా అందమైన మ్యే... మ్యే...
మ్యే... మ్యే ఆలాపనతో...

నీలిమేఘమాలవో - నీలాల
తారవో - నీ సోయగాలతో మదిని
దోచిపోదువో - నీలిమేఘమాలవో
అని కథానాయకుడు అంటే...

నీలిమేఘమాలవో - నీలాల
తారవో - నా సోయగాలతో మదిని
దోచిపోదునో అని కథానాయిక

పాడుతుంది.

ఇక మొదటి చరణంలో...
నీ రాకకోసమే చెలీనే వేచియుంటినే
అని అతడంటే,

ఆరాటమేలనో ప్రియా - నీ
చెంతనుంటినే అని ఆమె అంటుంది,

శిల్ప రూపంలో నీ చెంతనే ఉన్నానని
చెప్పతూ. ఇద్దరూ కలిసి
ఆనంద మధుర గీతముల
ఆలపించుదమా అని ఆనందంలో
తేలుతుంటారు.

రెండవ చరణంలో...
చివురించు వలపు తీవెలా - విరిపూలు
పూయగా
చిరునవ్వు విరుపు లోపలా -
హరివిల్లు విరియగా

ఆహా... ఎంత అందంగా

వ్రాసారో కదా! వలపు తీవే
చిగురించి, పూలు పూస్తే -
పెదవులపై చిరునవ్వు హరివిల్లులా
విరిసిందట! నిజమేగా! ప్రేమికులకు
తీయని తలపులతో పెదవులపై
చిరునవ్వు హరివిల్లు విరియడం
సహజమేగా!

ఇక వారు నెలవంక నావలో
కలిసి పికార్లు చేయాలనే ఊహల్లో
తేలిపోవడమూ జరిగేదేగా!

ఇక ముగింపు చరణంలో...
మనలోని కలత మాయమై - మన
ఆశ తీరెగా
అనురాగరాగమే ఇక - మన
రాగమాయెగా
కలత మాయమై, ఆశ తీరిన వేళ,
ఇరువురూ అనురాగ గీతాలు
ఆలపిస్తూ...

మనసార ప్రేమ మాధురులమత్తులో
మునిగి అలా సాగిపోదమా
అంటూ ప్రేమలోకంలో
విహరింపజేసి, వారిని
ఏకాంతంలో వదిలేస్తున్నట్టుగా
పాట ముగుస్తుంది, తిరిగి పల్లవి
మొదలౌతూ!

హాయి గొలిపే ఈ బాణీని, ఎంతో
హాయి గొలిపే అందమైన గజల్
వంటి ప్రసిద్ధమైన హిందీ పాట
, 1960 ల లో వచ్చిన “చౌదవీ క
చాంద్ హో” సినిమాలో లో వినే
ఉంటారు.

మహమ్మద్ రఫీ గారి గళంలో.
చిత్రంలో వహీదా రెహమాన్
పదహారు కళలతో అంతే
అందంగా, నిండు చందమామ
మోముతో మెరిసిపోతూ
ఉంటుంది.
ఆ పాట సాహిత్యం మీ కోసం -
విని తరించండి!

ఈ పాట వినాలనుకునే వారు
కింది లింకు ద్వారా మీ మొబైల్
ఫోన్లో వినండి

<https://youtu.be/uN-P8KyKt1qU>

जो भी हो तुम खुद की कसम लाजवाब हो
चौदहवीं का चाँद हो

होंठों पर खेलती हैं तब्सुम की बिजलियाँ
होंठों पर खेलती हैं तब्सुम की बिजलियाँ
सजदे तुम्हारी राह में करती हैं कहकशां
दुनिया-ए-हुस्नों इश्क का तुम ही शबाब हो

चौदहवीं का चाँद हो या अफताब हो
जो भी हो तुम खुद की कसम लाजवाब हो
चौदहवीं का चाँद हो

“ద కైట్ రన్నర్”

పద్మావతి రాంభక్త

“ద కైట్ రన్నర్” రచయిత ఖలెద్ హుస్సేనీ ఆఫ్ఘనిస్తాన్ లోని కాబుల్ లో 1965లో జన్మించారు. ఆయన తండ్రి ఆఫ్ఘన్ విదేశాంగ మంత్రిత్వ శాఖలో పని చేసేవారు. ఒకసారి ఖలెద్ తండ్రిని కుటుంబంతో పాటు ఆఫీసు పని మీద 1976లో పారిస్ పంపారు. ఆ సమయంలో ఆఫ్ఘనిస్తాన్ లో కమ్యూనిస్టుల తిరుగుబాటు వల్ల, రష్యా దురాక్రమణ వల్ల వీధులన్నీ రక్తంతో తడిసి ముద్దయ్యాయి తిరిగి వెళ్ళలేని విపత్కర పరిస్థితులలో వారు అమెరికాలో శాన్ హోసే లో ఆశ్రయం పొందారు. అక్కడే ఆయన శాంటా క్లారా విశ్వవిద్యాలయంలో బయాలజీలో పట్టభద్రులయ్యారు. ఆ తరువాత కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయంలో మెడిసిన్ చదివారు. లాస్ ఏంజెల్స్ లో పై చదువులు చదివి, మార్చి 2001లో వైద్య వృత్తిని స్వీకరిస్తూనే తన మొట్టమొదటి నవల ‘కైట్ రన్నర్’ ను రాయడం మొదలుపెట్టారు. ఆ నవలను రివర్ హెడ్ వారు 2003లో ప్రచురించారు.

నవలలోని కథలోకి వస్తే అమీర్ అనే అబ్బాయికి హసన్

అనే స్నేహితుడు ఉంటాడు. ఐతే హసన్ అమీర్ ఇంటి నౌకరు కొడుకు. అమీర్ తండ్రి కాబుల్ లో ధనవంతుడైన వ్యాపారస్తుడు. అమీర్, హసన్ ఇద్దరూ తల్లిలేని పిల్లలే. అమీర్ తల్లి పురిటిలో చనిపోతుంది. హసన్ తల్లి భర్తను, కన్నబిడ్డను వదిలేసి పోతుంది. అమీర్ తండ్రి ఇద్దరు పిల్లలనీ ఎంతో ప్రేమగా చూడడమే కాక ఇద్దరికీ ఒక్కలాంటి వస్తువులే కొనేవాడు. అది చాలాసార్లు అమీర్ కు నచ్చేది కాదు. దీనికి తోడు అమీర్ తండ్రి హసన్ పెదవికి ఉన్న అవకరానికి శస్త్రచికిత్స చేయించి సరి చేస్తాడు.

తండ్రి అమీర్ పిరికితనానికి, బలహీనతకు తరచూ చిరాకుపడేవాడు. హసన్ గురించి చాడీలు చెప్పినపుడు కొడతానని బెదిరించేవాడు. వీటన్నిటితో అమీర్ కు తండ్రి అంటే తెలియని విముఖత కలిగేది. తండ్రి స్నేహితుడైన రహీమ్ ఖాన్ లో అమీర్ తండ్రి ప్రేమను వెతుక్కునేవాడు. అమీర్ లోని రచయితను విమర్శిస్తే రహీమ్

ఖాన్ ప్రోత్సహించడం కూడా అతడిని రహీమ్ కు దగ్గర చేస్తుంది. హసన్ గాలిపటాలను ఎగరేయడంలో సిద్ధహస్తుడు. ఇద్దరు స్నేహితులు కలిసి తరచూ గాలిపటాలను ఎగరేసి ఆనందపడేవారు. చూడకుండానే హసన్ గాలిపటం ఎక్కడ నేలకొరిగిందో చెప్పగలగడం, గాలిపటాల విషయంలోని అతడి ప్రజ్ఞ అమీర్ ను ఆశ్చర్యపరిచేది.

అమీర్, హసన్ లు కలిసి ఆడుకోవడాన్నీ, తిరగడాన్నీ ఆసెఫ్ అనే కుర్రాడు క్యూరంగా విమర్శించేవాడు. హసన్ హజారా జాతికి చెందినవాడని, అతడితో తిరగవద్దని బెదిరించేవాడు. చాలాసార్లు హసన్ పై దాడి కూడా చేస్తాడు. కొన్ని కారణాల వల్ల హసన్, అతడి తండ్రి వీరికి దూరంగా వెళ్ళిపోతారు.

నవల రెండవ భాగం: కొన్నేళ్ళకు

చదవాల్సిన పుస్తకం

సోవియట్ యూనియన్ ఆఫ్ సైన్స్ లోకి జొరబడడంతో అక్కడ విపత్తర పరిస్థితుల నుండి అమీర్, అతడి తండ్రి తప్పించుకుని ముందు పాకిస్తాన్ కు, ఆ తరువాత కాలిఫోర్నియాకు చేరతారు. పేదరికం కారణంగా వారి జీవితం ఎంతో ప్రయాసతో సాగుతుంది. అక్కడ మరొక శరణార్థుల కుటుంబంతో వారికి పరిచయమవుతుంది. తండ్రికి క్యాన్సర్ కారణంగా, తండ్రి చివరి కోరికపై ఒక అమ్మాయిని అమీర్ వివాహం చేసుకుంటాడు. కానీ పిల్లలు కలగకపోవడంతో వారు విచార సాగరంలో మునుగుతారు.

నవల మూడవ భాగం: రహీమ్ ఖాన్ నుంచి హసన్, అతడి తండ్రి అలీ గురించిన వివరాలు అమీర్ తెలుసుకుంటాడు. తన ఊరిలో తాలిబన్లు సృష్టించిన విధ్వంసం గురించి విని అమీర్ కు విపరీతమైన విచారం కలుగుతుంది. అలాగే హసన్ జన్మ రహస్యం కూడా అమీర్ కు తెలుస్తుంది. రహీమ్ హసన్ కొడుకును వెతికి పట్టుకుని రక్షించమని కోరతాడు. ఆ తరువాత నవలలోని మలుపులు చదువరులను ఆశ్చర్యంలో ముంచెత్తుతాయి. చివరకు హసన్ కొడుకు అమీర్ కు దొరికాడా లేదా అనేది నవల చదివి తెలుసుకోవలసిందే.

నవల ఆద్యంతం ఉత్కంఠను రగిలించడమే కాక గుండెను

బరువెక్కిస్తుంది. రచయిత ఎంతో లాఘవంతో పాఠకులకు ఆఫ్ సైన్స్ వీధి వీధిని నవలలో చూపించడమే కాక కళ్ళక్కడతారు. మన చుట్టూ ఉన్న ప్రపంచంలో ఇన్ని దారుణాలు జరుగుతున్నాయా అనే విచారం సైతం మనలను చుట్టేస్తుంది. జీవమున్న మనుషులుగా వాటి గురించి తెలుసుకోవడం మన కనీస బాధ్యత కదా!!! ఈ రచయిత నవలలు దాదాపు డెబ్బే దేశాలలో ప్రచురింపబడి, నలభై మిలియన్ కాపీలు అమ్ముడుపోయాయి. “ఎ థౌసండ్ స్క్వెన్ డిస్ సన్స్”, “అండ్ ద మౌంటెన్స్ ఎకోడ్”, “సీ ప్రేయర్” రచయిత కలం నుండి వెలువడిన మరి కొన్ని నవలలు.

కాస్తాలో చించు

– బైటారు మాధవి

కాస్తాలో చించు
 ఎందుకా క్షణికావేశం
 ఎందుకా ఆలోచనారాహిత్యం
 పరీక్షల్లో ఉత్తీర్ణులు కాకుంటేనో,
 ప్రేమించిన వాళ్ళు దక్కకపోతేనో,
 అప్పులపాయితేనో
 చిన్నదైనా, పెద్దదైనా
 కారణమేదవ్వని చావే శరణ్యమా!
 ఆత్మహత్య మాత్రమే పరిష్కార
 మార్గమా?

నీపైనే ఆశలన్నీ పెట్టుకున్న తల్లి
 తండ్రిని
 నీ బాస నమ్మి వచ్చిన సహచరిని
 నట్టేట ముంచుతావెందుకు
 పిరికిపందలా నూరేళ్ళ పరుగును
 మధ్యలోనే ఆపేసి గోడపై
 చిత్తరువవ్వడానికి ఆత్మత ఎందుకు
 ఓటమి విజయానికి తొలిమెట్టని
 గ్రహించక పలాయనమేలనోయ్
 ప్రతీ సమస్యకు చావే పరిష్కారం
 ఐతే అవశేషాలు తప్ప ఈ నేలపై
 మానవుడు మిగిలేనా?
 కాస్తాలో చించు
 ఆందోళన నిన్ను నీకు కాకుండా
 చేస్తుంటే
 ఆత్మీయులతో మనస్సు విప్పి
 ఒక్కసారి మాట్లాడోయ్
 లేదా పరిష్కారాలు సూచించే
 మానసిక వైద్యులు ఉండనే ఉన్నారు
 దారులెన్నో ఉన్నాయ్ కళ్ళు తెరిచి
 చూడాలంతే
 సాధించక మిగిలిన విజయాలెన్నో
 ఉన్నాయ్
 తలచుకో ఒక్కసారి!
 రా కొన్ని కలల్ని రాసుకుందాం
 ఆ రాతల్ని చేతల్లో రాజేద్దాం
 కష్టం ఏదైనా సమానంగా
 ఎదిరిద్దాం,
 విజయం సాధిద్దాం
 ఎందుకంటే నేస్తమా!
 మళ్ళీ మళ్ళీ రాని జన్మ మానవజన్మ

అణిముత్యాలు

సంపూర్ణ రామాయణం

“ఆదిపురుష్
“రామాయణం
ఆధారంగా నిర్మించ
బడిన మరో చిత్రం.
ఇది రామాయణం
ఆధారంగా నిర్మించిన
మొదటి చిత్రమూ
కాదు చివరి చిత్రమూ
కాదు. దాదాపు
అన్ని భారతీయ
భాషల్లో అనేక
సార్లు చిత్రీకరించిన

చిత్రంపై అనేక
విమర్శలు
గుప్పించారు.
1950లలో
విడుదలైన

ఈదర శ్రీవిద్య

కథ ఏదన్నా వుందంటే అది
రామాయణమే. ఎన్నిసార్లు
తీసినా రామాయణాన్ని ప్రేక్షకులు
ఆదరించటానికి కారణం,
అందులోని ప్రతిపాత) ఒక
నిండైన వ్యక్తిత్వంతో, ఆదర్శ
వంతమైన నడవడికతో
విలువలకు ప్రధాన్యతనిస్తూ
ధర్మా చరణతో జీవనం
సాగించటం వల్లే. రామాయణం
ప్రతి కాలానికి, ప్రతి తరానికి
ఆచరించదగినదిగా వాల్మీకి
మహర్షి
తీర్చిదిద్దాడు.

ఇటీవల
విడుదలయిన
ఆదిపురుష లోని
రామాయణ
పాత్రలలో
ఔచిత్యం
దెబ్బతినటంతో
ప్రేక్షకులు ఆ

మొట్ట మొదటి రామాయణ
ఆధారిత చిత్రం నుండి
నేటి వరకు విడుదలైన అనేక
చిత్రాలలో, సాంకేతికంగా అనేక
మార్పులు చోటు చేసుకున్నా
ఎవ్వరూ కూడా మూలాన్ని
చెడగొట్టకుండా, పాత్రల ఔచిత్యం
దెబ్బతిన కుండా చిత్రకరించటం
వల్ల వాటిపై ఎటువంటి విమర్శలు
రాలేదు.

1958 లో విడుదలయిన

సంపూర్ణ రామాయణం (తమిళ్)
లో భరతుడు (శివాజీ గణేశన్)
రాముడి చరిత్రను (ఎస్.
టి.ఆర్) ప్రేక్షకులకు వినిపిస్తాడు.
ఆ తరువాత అదే పేరుతో
1961, 1971 లో చిత్రాలు
విడదలయ్యాయి. 1963 లో
ఉత్తరకాండ ఆధారంగా నిర్మించిన
లవకుశలో, లవకుశులు రాముని
చరిత్రను వినిపిస్తారు. ఇదే

చిత్రాన్ని ‘రామరాజ్యం’
పేరుతో 2011 లో
బాపు దర్శకత్వంలో
ప్రేక్షకులు ముందుకొచ్చి
మన్ననలు అందుకుంది.
1916 లో, గుణశేఖర్
దర్శకత్వంలో వచ్చిన
బాల రామాయణం
కూడా ప్రేక్షకులను
మెప్పించింది. కథ
పాతదే అయినా

సంపూర్ణ రామాయణం

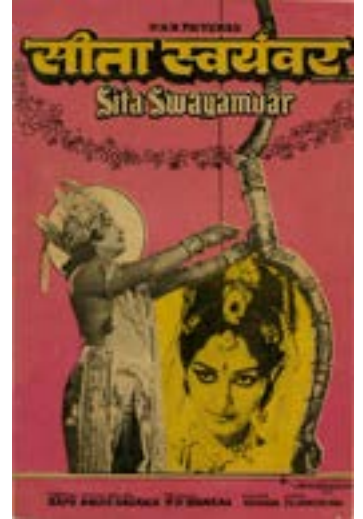
కథనాన్ని కొత్త పుంతలు తొక్కించి ప్రేక్షకులను మెప్పించాయి ఇవన్నీ.

1961 లో వచ్చిన సీతా రామ కళ్యాణం ముఖ్యంగా రావణాసురిడి యొక్క గొప్పతనాన్ని చాటి చెపుతుంది. పుట్టుకతో బ్రాహ్మణుడైన రావణసురుడు, తన కర్మల చేత క్షత్రియుడిగా పరిగణింపబడ్డాడు. పుట్టుకతో క్షత్రియుడైన విశ్వామిత్రుడు తన కర్మల చేత మహరిగా మారాడు. రావణాసురుడు గొప్ప సంగీత విద్యాంస్తుడు, బ్రహ్మజ్ఞాని కావటం చేత యుద్ధానికి ముందు శ్రీరాముడు, లక్ష్మణుడిని రావణాసురుడి దగ్గరకు వెళ్ళి.. తెలియని విషయాలు తెలుసుకుని రమ్మంటాడు. లక్ష్మణుడు రావణుడి దగ్గర కెళ్ళి నప్పుడు, నువ్వు విద్యర్థివై వచ్చావు కాబట్టి నా పాదాల దగ్గర కూర్చుంటే నీకు విద్య నేర్పుతాను అంటాడు .లక్ష్మణుడు కూడా ఎటువంటి అహంకారమూ, అభిజాత్యము లేకుండా రావణాసురాడి పాదాల దగ్గర

కూర్చుని విద్య నేర్చుకుంటాడు. “జీవితంలో వీలైనంత వరకూ చెడుకు దూరంగా వుండు, మంచి అనుకున్నది వెంటనే చేసెయ్యి,” అని బోధిస్తాడు. అంతటి ఉదాత్తమైన రావణాసురిడిని గబ్బిలాల మీద ఊరేగిస్తూ దెయ్యాలకు, పిశాచాలకు నాయకుడిగా చూపటం ఎంత వరకు సమంజసం .

‘అదిపురుష్’ సినిమా పేరుతోనే వివాదం మొదల అయ్యింది. నిజానికి శ్రీరాముడు అదిపురుషుడు కాదు. పోనిలే రాముడు దేవుడే కదా, మరి భగవంతుడు కంటే అదిపురుషులు ఎవరుంటారు లే అని సరిపెట్టుకున్నారు ప్రేక్షకులు. కాని తీరా శ్రీరాముని ఆహార్యం చూసి అవక్కాయ పోయారు. శ్రీరాముడి లోని యోధుడిని ,వీరుడిని చూపించాలనే తాపత్రయంలో అసలు శ్రీరామ, పాత్ర) యొక్క బెచిత్యాన్ని గ్రహించ లేక పోయాడు దర్శకుడు. శ్రీరాముడు శాంత స్వభావి, దయ, కరుణ వంటివి ఆయన కన్నుల్లోనే కనిపిస్తాయి. గుహుడు, శబరి, సుగ్రీవుడు మొదలగు వారి పట్ల ఆయన చూపిన ప్రేమాభిమానాలు, తన తమ్ముల పట్ల చూపిన వాత్సల్యం, తదితర గుణాలన్నీ ఆయన వ్యక్తిత్వానికి ప్రతికలు. వీటన్నిటినీ వదిలేసి కేవలం రాముణ్ణి వీరుడిగానో, యోధుడి

గానో చూపాలను కోవటం ఆయన వ్యక్తిత్వాన్ని దిగజార్చటమే. యుద్ధం పట్ల ఆయన ఎప్పుడూ వ్యతిరేకే, తప్పిక ఆయన రావణుడితో తలపడాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది.

అదే విధంగా సీతాదేవి పాత్రను కూడా. ఎంతో గొప్పగా తీర్చిదిద్దాడు వాల్మీకిమహర్షి . ఆమె కేవలం సౌందర్య రాశి మాత్రమే కాదు, స్వచ్ఛత, ధైర్యం వినయ ,విధేయతలు మొదలగు సకల గుణ సంపన్నురాలు. ఆమెలో ప్రతి ఒక్కరూ తమ మాతృమూర్తిని చూస్తారు అంటే అతిసయోక్తి కాదు. అంటు వంటి పాత్రను ఎంపిక చేసేటప్పుడు ఎంతో బాధ్యత తీసుకోవాలి. అది ఒక్క బాపుకే సాధ్యం. బాపు దర్శకత్వంలో వచ్చిన సీతాకళ్యాణం (1976) లో సీతాదేవిని చూపించినట్లు , నయన మనోహరంగా మరెవ్వరూ చూపించలేదు. అదే విధంగా లవకుశలో కూడా అంజలీదేవి చాల గొప్పగా ఆ పాత్రకు ప్రాణం పోశారు .కేవలంండం ఉంది కదా

సంపూర్ణ రామాయణం

అని ఉత్సవ విగ్రహాలను ఆ పాత్రకు ఎంపిక చెయ్యకూడదు .

ఇప్పటికే అనేక రామాయణాలు, వాటి మీద ఆధారపడి నిర్మించిన అనేక చిత్రాలు వుండగా మరో చిత్రం ఎందుకు తీయాలని పించిందో దర్శకుడు ఓంరౌత్ కె తెలియాలి. ఒకవేళ తీసినా ప్రేక్షకులు మెచ్చుకునే విధంగా తీయాలి తప్ప, ఆత్మను చంపకూడదు. అదిపురుష్ లో అదే జరిగింది. హను మంతుడి చేత పామర జనం మాట్లాడే మాటలు మాట్లాడించటం. సీతరామాలా మధ్యన కృతకృతమైన సన్నివేశాలను చిత్రికరించటం వంటి అనేక తప్పులు చేశాడు దర్శకుడు. సీతా కళ్యాణంలో సీతారాములు ఒకరిపై ఒకరు ముత్యాల తలంబ్రాలు పోసుకుంటారు. సీత తలంబ్రాలను చేతిలోకి తీసుకున్నప్పుడు అవి గులాబి రంగులోకి మారతాయి, సీతాదేవి లేత సుకుమారమైన శరీర ఛాయను తలపిస్తూ,

అవే ముత్యాలు శ్రీరాముడిపై పడినప్పుడు నీలం రంగులోకి మారతాయి. ఎందుకంటే రాముడు నీల మేఘ శ్యాముడు కదా? ఇదీ దర్శకత్వ ప్రతిభ అంటే, అది ఒక్క బాపుకే చెల్లింది.

అదే విధంగా రావణాసురుడి పాత్రను పోషించాలి అంటే ఒక ఎస్. వి. రంగారావు, ఎన్. టి.ఆర్ కె చెల్లింది .. ఎన్టీఆర్ సీతారామ కళ్యాణం (1961) లో శివుడి కోసం తన్ కడుపులోని పేగులను బయటకు తీసి వీణలాగా చేసి రుద్రా వీణను వాయిస్తాడు. ఆ సన్నివేశం చూస్తుంటే వళ్ళు జలదరిస్తుంది. సీతారామ కళ్యాణం లోని 'శ్రీసీతా రాముల కూళ్యాణం చూతము రారండి... అనే పాట ఇప్పటికీ పెళ్ళి మండపాల్లో మారు మోగుతుండంటే ఎంత గొప్పగా రాసారో అర్థంచేసు కావాలి ఈ తరం.

ఇటివల ఆదిపురుష ' చిత్రంపై అలహాబాదు హైకోర్టు ఘాటైన వ్యాఖ్యలు చేసింది. ఎందుకు ఇలాంటి చిత్రాలు తీసి ప్రేక్షకుల సహనానికి పరీక్ష పెడతారు. ఇది రామాయణం కాబట్టి సరిపోయింది. అదే ఏ ఖురాన్ , అయితే ఈ పాటికి దేశం అగ్ని గుండ్రం

అయ్యోది ,అని దర్శక నిర్మాతలపై అసహనం వ్యక్తం చేసింది. అసలు ఇటువంటి చిత్రాలకు సెన్సార్లు బోర్డు ఎందుకు అనుమతి ఇస్తోందని సెన్సార్లు బోర్డుకు చురకలంటించింది. అసలు అది పురుష కథారచయిత వాల్మీకి రామాయణం చదివాడో లేదో కాని ఒక ఫక్తు మాస్ సినిమాకు వ్రాసినట్లు మాటలు రాసి వివాదాలను కొని తెచ్చుకున్నాడు . ఆహ్లాని పై దాడులు జరగటంతో ప్రభుత్వం రక్షణను ఏర్పాటు చేసింది . కోర్టులో అనేక కేసులు నడుస్తున్నాయి ఈ చిత్రాన్ని ఆపాలని . చివరకు మర్యాద రాముడ్ని కాస్త కోర్టు మెట్లెక్కించి వివాదరామడిగ మార్చిన ఘనత ఆ దర్శక నిర్మాతలకే చెల్లింది. ఇకనైనా కొత్త తరం దర్శక నిర్మాతలు ప్రజల మనోభావాలు దెబ్బతినే విధంగా ఇతిహాసాలను లేదా వాటికి సంబంధించిన అంశాలతో కూడిన చిత్రాలను నిర్మించటం మానుకోవాలి. లేక పోతే భారతీయ సమాజానికి క్షమించరాని ద్రోహం చేసిన వాళ్ళొతారు.

పరుగులు తీసే నీ పయనానకు ..!

కాలేజి అంతా హడావుడిగా ఉంది ,హీరో నంద్ కొత్త సినిమా ప్రమోషన్ ఉంది .ఈ రోజున క్లాసులో ఎవరికి ఎక్కువ మార్కులు వస్తే వాళ్ళని లీడర్గా పెట్టుకోవటం అక్కడ అనావాయితీ .ఆడపిల్లల్లో ధృతి ,మగ పిల్లల్లో సామ్రాట్ లు సి .ఆర్ .లుగా ఎన్నికయ్యారు . వాళ్ళకు ఈ హడావుడి తోడయ్యింది .ఇద్దరు సి .ఆర్ .లు కావటంతో కాస్త సొన్నిహిత్యం పెరిగింది .దానితో అతని క్లాస్ మేట్స్ కృపాల్ ,బాంధవ్ కుడా దగ్గరయ్యారు .విల్లంత ఒక గ్రూపుగా మారారు .ఇక అచ్చట్లు ,ముచ్చట్లు వల్ల అరుగిరి మధ్యనే . కూడా కాస్త దగ్గరయ్యాడు. ధృతి ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ ప్రవాహ మాధురి తప్పని సరి కదా .

కృపాలి రైతు కుటుంబం , బాంధవ్ ది మధ్య తరగతి కుటుంబం .మొత్తం అందరూ దగ్గర దగ్గరగా ఒకే కోవకు చెందటంతో మరింత చేరుమయ్యారు .ఒక్క ప్రవాహ వీళ్ళలో తప్ప పుట్టి నట్టుగా కలిసింది . అందుకే అప్పుడప్పుడూ ఏదో ఒక వంక పెట్టి బలవంతంగానే వాళ్ళను క్యాంటీన్కు లాక్కు పోతూ ఉంటుంది .అలాగే వాళ్ళ అవసరాలను గుర్తించి ఏదో రూపంగా సహాయం చెయ్యటానికి ఉబలాటపడేది .

యలమర్తి అనూరాధ

తీసుకున్నా మళ్ళ ఇచ్చే య్యాలన్న మనస్తత్వం ఉన్న వాళ్ళే .

స్నేహితుల మధ్య ఇచ్చుకోవటమేకాని పుచ్చుకోవటానికి స్థానముండదని తేలిగ్గా తీసి పారేస్తుంది ప్రవాహ . అందుకే వారంతా ఆ అవసరమే రాకుండా తెలియనీయకుండా జాగ్రత్త పడుతూ ఉండేవారు . కొన్ని విషయాలు ఎంత దాచినా బయటకు వచ్చేస్తూనే ఉంటాయి . అలాంటప్పుడు తప్పేది కాదు .

ఇంట్లో వాళ్ళను ఇబ్బంది పెట్టకూడదని ట్యూషన్స్ చెబుతూ , కేటరింగ్ లకు సెలవులలో వెళుతూ ఉండేవారు వాళ్ళు ముగ్గురూ . పిల్లలలో అంత బాధ్యత ఉండటం ధృతి ద్వారా తెలుసుకుని చాలా సంతోషపడేవారు మధురిమ , ధర్మ తేజ .

మరీ ధన వంతులతో స్నేహం చేస్తే ధృతి మనసు ఎక్కడ మారుతుందో అనే కలవరం ఎప్పుడూ వారిద్దరి హృదయాలనూ కలచి వేస్తుంటుంది . తమ పెంపకం పైన నమ్మకం ఒక్కటే వారిని ఉంరడించగలిగేది .

కానీ భవిష్యత్తు ఏమిటో తెలియదు కదా ? అందుకే అప్పుడప్పుడు ఈ విషయం గుర్తు వచ్చినప్పుడల్లా కాస్త మనుసులోనే మధనపడుతూ ఉంటారు . మళ్ళీ ఒకరికొకరు సరి చెప్పుకుంటు ఉంటారు . ఏం కాదులే అనుకుంటారు చాలా సహజమైన విషయం అన్నట్లు .

రోజులు ఎవరి కోసం ఆగవన్నట్లు చక చకా జరిగిపోతున్నాయి . సరసు ముందు కాస్త బెట్టు చేసినా వేరే దారి లేక బావ భార్గవ్ తో సర్దుకుపోతుంది . నిజంచెప్పాలంటే అతను ప్రతి నిముషం ఆమె మాటకే ఎక్కువ విలువ ఇస్తాడు . లెకపోతే ఎక్కడ బాధ పడుతుందో అని .

ఏది ఏమైనా గాయత్రి ప్రభాకర్లు పెద్ద గండం నుంచి బయట పడినట్లు అయింది . వాళ్ళతో ఇదే మాట అంటే గండం కాదు పెద్ద ఉబి లోనించి బయటపడడం అంటారు .

అందరి సంగతి ఏమోగానీ ప్రక్కంటి వాళ్లు కొంచెం బాగుంటే ఏడ్చిపోయే వాళ్ళు ఎక్కువ ఉన్న ఈ రోజుల్లో వాళ్ళు కానట్లు మధురిమ , ధర్మతేజ

మాత్ర ఎంతో సంతోషపడ్డారు. తమ సొంత బిడ్డ ఆ కష్టం నుంచి బయట పడ్డంత ఆనందం అనుభవించారు.

అయినా ఈ కాలం పిల్లలు అలా గుడ్డిగా మనుషులను ఎలా నమ్మేస్తున్నారు అన్నది మాత్రం ఎప్పటికీ ప్రశ్నగానే మిగిలి పోయింది .

అది పెళ్ళైన వాడితో.. పిల్లలున్న వాడితో కూడానా. అవతలి వారు ఈ విషయం తెలయకుండా జాగ్రత్త పడుతున్నారా? తెలిసి కూడా వీళ్ళు పట్టించుకోవటం లేదా! ఇదే నిజమయితే పరిస్థితి దారుణమనే చెప్పాలి. ఈ మధ్య ఎక్కడ చూసినా ఇలాంటివే కనిపిస్తున్నాయి.

ఆడపిల్లలకు ఇది వరకు మగ పిల్లలతో మాట్లాడవద్దని, వాళ్ళకి దూరంగా ఉండమని మాత్రమే చెప్పేవాళ్ళు పెద్ద వాళ్ళు. ఈ నాటి పరిస్థితులను బట్టి ఇప్పుడు, అన్నీ చెప్పవలసిన విషయాలే అనిపిస్తున్నాయి. రోజు రోజుకూ అభివృద్ధి చెందాల్సిన మనం ఇలా దిగజారి పోవటం చూస్తే బాధ వేస్తుంది మధూ ! అంటున్న భర్తకు తమలపాకులు చుట్టిన కిళ్ళ ఇచ్చి”ఇదంతా మనం మన చేతాలారా చేసుకున్నాదే కదండీ మనమేమిటో మన పద్ధత లేమిటో అన్నంత వరకు ఉంటే బాగుండేది. బాంచే లాంటి పట్టణాలలో

జరిగిన కథ

ధృతి ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో చేరుతుంది. కాలేజీలో రాగ్గింగ్ గురుంచి ఆందోళన చెందుతుంది .కాలేజీలో తన మొదటి రోజు అనుభవాలాను తన తల్లి, అన్నలతో పంచుకుంటుంది ధృతి. కాలేజీలో ధృతి కి ప్రవాహా పరిచయం అవుతుంది. పక్కింటి ప్రభాకర్ కూతురు సరసు కనిపించకుండా పోతుంది. ధృతి వెతకటానికి బయలుదేరుతుంది .సరసు ఒక ఆటో డ్రైవర్ తా వెళ్లందని తెలిసి ప్రభాకర్ దంపతులు బాధపడతారు . తిరిగి వచ్చిన సరసును ఆమె బావ బర్బువ్ కిచ్చి పెల్లిచేస్తారు . ధృతి కి సామ్రాట్ , కృపాల్ , బాంధవ్ స్నేహితులవుతారు .

ఇక చదవండి

కొత్త గా వ్యాపించిన ఈ విదేశీ సంస్కృతి అతి కొద్ది కాలంలోనే మన దగ్గరికి చేరిపోయింది. ఇక దాంట్లో పబ్బులు , డేటింగ్లు చేరితే, ఇప్పుడు సహజీవాలు తోడయ్యాయి. అసలు నాకు ఇలాంటివి వింటుంటేనే చిరాకు వచ్చింది. నేనే పదవిలో ఉంటే విటన్నిటిని బాన్ చేయించే దాన్ని అంది.

అందుకే నీకు ఎవరూ పదవి ఇవ్వలేదు అన్నాడు ధర్మ హాస్యంగా నవ్వుతూ

“పోండి మరీ మీరు , నేను ఏదో మాటల్లో అంటే .

నిజంగా అదే జరిగితే సగం దేశం బాగుపడేది.నేను నిజంగానే చెబుతున్నాను. ఆడవారు రాజ్యాలే ఏలేశారు ఇది వరలో. ఇప్పుడు

వాళ్ళు లేని రంగం కూడా లేదు .రైళ్ళలో డ్రైవరుగా,పైలెట్లుగా అన్నింటా వాళ్ళున్నారు.

“ అవును మన పోస్టుమాన్ కూడా మారిపోయాడు. ఇప్పుడు అమ్మాయి వస్తోంది. పోస్ట్ ఉమనే అన్నమాట” ఇద్దరూ సమాన స్థాయి లోనికి రావాలి అప్పుడే ఈ మగవాళ్ళు ఆహ్నాకారం అణచబడుతుంది .

ఆ మాటలు అంటున్న ధర్మ తేజు వైపు అపురూపంగా చూస్తూ ఉండి పోయింది కాసేపు మధురిమ.

నిజంగానే మగవాళ్ళు ఎంత మంచి వారైనా ఎంతో కొంత మగవాడివేనే అహంకారం ప్రదర్శిస్తూనే ఉంటారు. ‘అది ఇసుమంతైనా లేని తన భర్తను చూస్తే గర్వంగానే ఉంటుంది అనుకుంది మనసులోనే.

కాస్త నవ్వు పెదాల పైన విరిసీ వీరి
యనట్లు విరిసి మాయమయ్యింది.

“ ఏమిటో నీలో నువ్వే నవ్వేసుకునే
బదులు మాకూ చెప్పచ్చుగా.
మేమూ నవ్వుతాము “.

‘అది మీకు చెప్పేది కాదు లేండి’
అని వంటింట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ నిజాన్ని అతనికి తెలితే మళ్ళీ
అహంకారం వస్తుందేమో అని
మధురిమ ,లేనిదాన్ని చేతులారా
కొని తెచ్చుకోవటం ఎందుకు అనే
మాట దాటేసి వెళ్ళిపోయింది.

అడిగాడే కాని సమాధానం
రాకపోతే వెంట బడి తెలుసు
కోవాలనే మనస్తత్వం లేదు ధర్మకు
.

అందుకే మౌనంగా ఈ రోజు
కుదరక చదవని పేపరుని చేతిలోకి
తీసుకుని అందులో నిమగ్న
మైపోయాడు.

ఇక అందులోనికి తల దూరితే
అంతా అయ్యేదాకా వదిలే పనే
ఉండదు.

అ పని చెయ్యకుండా నిద్ర పోడు.
ఒక వేళ నిద్ర పోదామన్నా నిద్ర
పట్టదు. పేపరంటే అంత ఇది
అతనికి.

ఇంతకీ సి.ఆర్ అంటే ఏమిటి
ఎప్పుడు చూసినా సి. ఆర్. ,సి. ఆర్
అంటుంటావు అంది నాయనన్ను

ఒకప్పుడు కరుణ, ఇప్పుడు
కరునమ్మ

““ సి ఆర్ అంటే కాసు
రిఫ్రజంటేటీవ్ అని మీ భాషలో
లీడరు అన్నమాట...

ఓ దాని కొచ్చిన తిప్పులా ఇవన్నీ
తన బోసి నోటిని తెరిచి నవ్వుతూ

“ అ! అంతే అంది వత్తి పలుకుతూ
ధృతి . సామ్రాట్ అనే పేరు
మరుగున పడి పోయి సి. ఆర్
గామిగిలిపోతున్న అతన్ని గుర్తు కు
తెచ్చుకుందటు.

ఈ రోజు ఇంట్లో గులాబ్
జామ్ చేశాం మీ ‘కృపాల్పి
ఇష్టమంటావుగా ఒక డబ్బాలో వేసి
పట్టుకెళ్ళవే

ధాన్యు బామ్మా ! కృపాలకి
అవంటే ప్రాణం ఎవరు ఎప్పుడు
తెచ్చినా అందులో సగం తనకే
ఇచ్చేస్తాం. ఎంత సంబర పడి
పోతాడో వాటిని చూస్తే. అయినా
మా స్నేహితులు గురించి కూడా
నువ్వు భలే గుర్తు పెట్టుకుంటావే.
అందుకే నువ్వంటే నా కిష్టం అని
ఆమె భుజం చుట్టూ చేతులు వేసి
జారిపోయిన ఆవిడ బుగ్గ మీద
ముద్దు ఇచ్చింది.

ఏం చేసారేమిటి? ముద్దులిచ్చి
కాకా పట్టేస్తోంది. వుంది. అప్పుడే
అక్కడ వచ్చిన మధురను -
నా మనవరాలికి నన్ను కాకా

పట్టాల్సిన పకేముంది మధం!
దాని స్నేహితుడికి గులాబ్ జామ్
పట్టుకెళ్ళమన్నానని ఆ సంతోషన్

“ఓ! - అదా సంగతి! ‘ అని
నవ్వుకుంటూ వంటింట్లోకి
వెళ్ళిపోయింది అది ఆమె సామ్రాం
భ్యం దానికి మహారాణి కూడా అవి.
అందరికే ఏమి చెప్పమో అవి చేసి
పెట్టలు మంచీ ఆవిడకిష్టం.

ఆవిడకు పిల్లలంతా కలిపి పెట్టిన
విక్ నేమ్ అన్నపూర్ణ.. 1.ష్టమైనవి
చేసినప్పుడు వాళ్ళ అమ్మను ‘ అన్ని
పూర్ణమ్మా” అని కు పిలుచుకొని
నవ్వుకుంటూ ఉంటారు.

భోజన సమయంలో రహస్యంగా
దాచిన గులాబ్ జాములు
బయటకు తీసింది ధృతి

“గులాబ్ జామ్” అంటూ కృపాల్
కళ్ళు విద్యుత్ దీపంలా వెలుగింది .

అది చూసి అందరూ నవ్వారు.

“ఇంకేముంది? వీడికి ఈ రోజు
పండగే “అన్నాడు బాంధవ్

“వాడి కోటా వాడికి ఇచ్చెయ్యండి
“అన్నాడు సి. ఆర్

“ఎంత మిగిలితే అంత
లాగించెయ్య వచ్చునా ” అంది
ప్రవాహ

“మిగలనిస్తేకే కదా” అన్నాడు
కృపాల్ సరదాగా !

అబ్బా! వీడెమిటో ఎక్కువ మాట్లాడు తున్నాడు. ఈ రోజు అని చురక వేసాడు బాంధవ్

వాళ్ళ మాటకు మాధురి నవ్వింది. ప్రవాహ ఒకటి తీసుకుని చాలన్నది.

అందరూ ఒక్కక్కటి తిని మిగిలినవి కృపాల్ కిచ్చేసారు.

అప్పుడు అతను వాటిని ఆస్వాదిస్తూ వాళ్ళందరితో హాస్యంగా మాట్లాడు తూనే లాగించాడు. చివరగా” థాంక్స్ ధృతా! “అన్నాడు.

మనలో మనకి థాంక్స్ ఏమిటి ? అలా అంటే ఆపడం చిన్న బుచ్చుకుంటుంది. ఇంకెప్పుడూ ఇలా అనద్దు అంది.

ఒకరకంగా చెప్పాలంటే వార్నింగ్ ఇచ్చినట్లే.! ఆయా!” అన్నాడు రాణి ముందు సేవకుడు తలవంచినట్లు గా నటిస్తూ.

అంతే!

అక్కడ నవ్వుల పువ్వులు విరిసాయి.

.....సశేషం

జలతారు

డా చిట్టాల రవీందర్

నిన్నటి శ్రమ ఒత్తిళ్లను ప్రక్కకు ఒత్తిగిలో అటూ ఇటుగా తిరిగో నీరవ నిశీధిని ప్రచ్ఛాదనా పరం చేసి ఆశావాదపు విహసితం అవధరించి నభోమణి ని నిదురలేపుతారు జీవిక విశ్వాసం సంచీ భుజాన తగిలించుకొని విస్తరి ఫలాల్ని వెదకుతారు స్వేద పిల్లకాలువలు నగర సౌధాలగుండా ప్రవహించి విత్తపు విత్తులు భవిష్యత్ సుందర యవనికలో జల్లుతారు ఎదిగి ఎదిగి కొన్ని జలపాతాలుగా రూపొందుతాయి మరికొన్ని జలతారులొతాయ్ మరిన్ని బ్రతుకు రహదారిలో చిత్రంగా సితారులొతాయ్ కొన్ని జీవన వీణియ తీగలు తెగి శోకపు శ్లోకాలు కరాళిస్తుంటాయి కొన్ని పర్యాయాలు ప్రతికూల పరిస్థితుల ప్రాబల్యాల ఘీంకృతులను భరించి మదిని స్ఫూర్తిని నింపి

పురోగమనం దిశగా సాగాల్సిందే ఉద్యమించాల్సిందే ఒక్కో వ్యక్తికి ఒక్కొక్క వ్యక్తిత్వం జీవన చిత్ర విచిత్ర చిత్రరువులెన్నో అదృష్టాధ్వగమనంలో కొందరు అదృష్టం అదృశ్యం అయి మరికొందరికి సాదృశ్యాలంకారాలై జీవనపథంలో ఆశయంతో ప్రస్థానం సాగిస్తుంటారు దినమంతా అలసట దేహం గూడు తిరిగివస్తున్నప్పుడు రెక్కలొచ్చి ఎగిరిపోతుంది ఒక మందస్మితమో ఒక గారాలపట్టి ' ఏం తెచ్చాడోనన్న అమాయక కాంక్ష మళ్లీ రేపటి ఆశల సంచనిని చెలిమెని పునః సృజియిస్తుంది జీవన వీణ శృతి రాగాల్ని సరిచేస్తుంది మళ్లీ ఓ ఆవృత్తానికి సమాయత్తం కావాల్సిందిగా... వేడివేలుపుకు వీడ్కోలు చెబుతూ రేపటికి రూపులేని దినపత్రికకు ఆశంసనల తోరణాలు కడుతూ...మరో కొత్త రోజును స్వాగతిస్తూ

చిట్టెమ్మ బొట్టు పెట్టుకుంది

కొత్తపల్లి జానకి

చాలా కాలానికి గుమ్మం ముందు వేసిన పెళ్ళిపందిరి, ఆ పందిరికి కట్టిన పచ్చటి మామిడి తోరణాలు, అలికిన పచ్చని నేలమీద అందంగా పెట్టిన తెలటి ముగ్గులు కనువిందు చేస్తున్నాయి. విరిసిన తొగరు పూల సన్నని గుబాళింపుతో గాలి వీస్తోంది. చిట్టెమ్మ మనసు ఆనందంతో నిండిపోయింది. ఇన్నాళ్లకు తన తమ్ముడికి పెళ్ళి జరుగుతోందని, అందునా తన పెళ్ళి కూడా ఇక్కడే జరిగింది గనుక తన పెళ్ళి రోజును గుర్తు చేసుకుని ఆనందపడుతోంది.

"చిట్టెమ్మా! పొద్దుటే లేవాలి కదా, పడుకో! ఇప్పటికే బాగా పొద్దు పోయింది" అన్నాడు వీరన్న.

అలాగే చిన్నాన్నా అని లోపలికి వెళ్ళింది. కూర్చుని పెళ్ళిపందిరి కేసే చూస్తోంది చిట్టెమ్మ. తన మనసు వెనక్కి, వెనక్కి వెళ్ళి గతం తలచుకుంటోంది.

తన పెళ్ళికి ఇంకా పెద్ద పందిరి వేయించారు. తన తల్లిది ఎంత హడావుడో, ఎంత

ఆనందమో! ఆడపిల్ల పెళ్ళి అని తన వైపు బంధువులను ముందుగా రప్పించుకుంది.

తన భర్త 'అచ్యుతం', అమ్మ వైపు బంధువు. ప్రక్క ఊరు వాళ్లే! "నాకు ఒక్కగానొక్క పిల్ల. దాన్ని నేను అత్తారింటికి పంపను. దానికి ఒక ఇల్లు, కొంత పొలం ఇస్తాము. ఇక్కడే ఉండాలని మా కోరిక. అల్లుడు కూడా ఇక్కడే ఉంటే మా బిడ్డలా చూసుకుంటాము" అని అన్నారు తల్లిదండ్రులు.

"అలాగే! నీ కూతురు నీ దగ్గరే ఉంటుంది. అచ్యుతం ఇక్కడా ఉంటాడు, అక్కడా ఉంటాడు. ప్రక్క ఊరే కదా!" అని వాళ్లూ ఒప్పుకున్నారు. ఆ మాటకే అమ్మ ఆనందపడిపోయింది.

పెట్రోమాక్స్ లైట్లు వెలుగులో, బ్యాండ్ గట్టి మేళం చేస్తుంటే తన మెడలో అచ్యుతం తాళి కట్టాడు. ఒకరినొకరు చూసుకోండని పురోహితులు గారంటే అప్పుడు ఒకరినొకరు చూసుకున్నారు. ఆ చూపుల కలయిక తన మనసు మరువలేదు. అతని చేయి పట్టుకుని ఏడడుగులు వేసింది.

"చిట్టెమ్మా! ఇంకా నిద్రపోలేదా?" అన్న వీరన్న మాటకు మరల ఈ లోకంలోకి వచ్చింది.

"నిద్ర రావడంలేదు చిన్నాన్నా! ఈ పెళ్ళి ఎలా జరుగుతుందా అని ఆలోచిస్తున్నాను" అని అంది చిట్టెమ్మ.

"ఎవరున్నా, ఎవరు లేకపోయినా ఏదీ ఆగదు. తలుపు వేసుకుని పడుకో" అని నిట్టూరిస్తూ వెళ్ళిపోయాడు వీరన్న.

చిట్టెమ్మ తలుపేసుకుని కళ్లు మూసుకుంది. కానీ మనసు వాకిలి తెరచి గతం తలచుకుంటోంది.

★ ★ ★

రెండు సంవత్సరాలు తన భర్తా, తనూ అన్యోన్యంగా కాలం గడిపారు. వారి అన్యోన్యతకు సాక్షిగా ఆడపిల్ల పుట్టింది. తన తల్లిపేరు గంగ అని పెట్టుకున్నాడు, అచ్యుతం.

ఆ తర్వాత అన్యోన్యంగా ఉన్న తన కాపురం మలుపు తిరిగింది. పెళ్ళినాటి ప్రమాణాలు మారిపోయాయి. పిల్ల మీద, తన మీద ప్రేమ తగ్గిపోయి ఏదో ధ్యాసలో ఉంటున్నాడు. తనూ ఏమీ అడగలేదు.

చిట్టెమ్మ బొట్టు పెట్టుకుంది

గట్టుక్రింద తుమ్మల బీడులో గేదెలు మేపుతున్న వీరన్నకు ఒక దృశ్యం కనబడి ఆశ్చర్యమేసింది. అచ్యుతం, వేరొక అమ్మాయి కలిసి గట్టు దిగడం చూసి గొడుగు అడ్డం పెట్టుకున్నాడు వీరన్న. వాళ్ళిద్దరూ నావ దాటి లంకలోకి వెళ్ళడం ఆ తాటాకు గొడుగు చాటునుండి గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. వాళ్ళు మాత్రం తనని గమనించేలా లేరు. కోపాన్ని దిగ్గమింగుకుని ఊరుకున్నాడు. తర్వాత జరిగిన విషయం చిట్టెమ్మకు చెప్పి బాధ పడ్డాడు.

"చిన్నాన్నా! ఈ విషయం మన మధ్యే ఉండాలి. ఆయన్ని ఏమీ అడగొద్దు. ఏం చేస్తాం. అంతా నా ఖర్మ. చూద్దాం. మనం మాత్రం మామూలుగానే ఉందాం" అని అంది చిట్టెమ్మ.

అతని ప్రవర్తనలో ఎన్నో మార్పులు. అసలు తనని, కుటుంబాన్ని పట్టించుకోవడం లేదు. ఇంట్లోకి ఏమీ తేవడం లేదు. ఇంట్లో ఉన్న తన కొద్దిపాటి బంగారాన్ని తనని అడగకుండానే తీసుకెళ్ళిపోయాడు. ఇక మనసు చంపుకుని అచ్యుతాన్ని నిలదీసింది చిట్టెమ్మ. పెద్ద గొడవ చేసాడు. ఆఖరికి తననీ, కన్నబిడ్డనీ వదిలి వెళ్ళిపోయాడు. ఈ విషయం ప్రక్కనున్న పినతండ్రికి తెలిసినా కన్న తల్లిదండ్రులకు తెలియకుండా జాగ్రత్త పడింది. కానీ నిజం ఎన్నాళ్లో దాగదుగా! అది తెలిసి

తల్లి తండ్రి క్రుంగిపోయారు. పినతండ్రి చెప్పులు అరిగేలా చుట్టుపక్కల ఊళ్ళన్నీ తిరిగి చూసాడు. ఎక్కడా జాడలేదు.

"చిన్నాన్నా! నువ్వు ఇంక ఎవరి కోసమూ వెతకొద్దు. వస్తాడా, వస్తాడు. లేకపోతే ఏం చేస్తాం. నీ ఆరోగ్యమూ బాగోలేదు. తల్లి తండ్రి కన్నా ఎక్కువుగా నా ప్రక్కనుండి నా బాగోగులు చూస్తున్నావు. నీ ఆరోగ్యం పాడయితే నాకు ఎవరు దిక్కు. వేళకు తినకుండా తిరుగుతున్నావు. దా, అన్నం తిను" అని కంచమందించింది చిట్టెమ్మ.

"చిట్టెమ్మా!" అని వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నాడు.

"చిన్నాన్నా! నువ్వు ఏడిస్తే గంగ కూడా ఏడుస్తోంది చూడు" అని అంది చిట్టెమ్మ.

వీరన్న ముఖం కడుక్కుని గంగనెత్తుకుని అన్నం తినిపించి తనూ తిన్నాడు.

"నా కళ్ళెదురుగా ఉంటావని ఈ సంబంధం ఏరికోరి చేస్తే నీ జీవితం ఇలా అయిపోయిందేంటి చిట్టెమ్మా?" అని బాధపడుతూ మంచం పట్టింది రమణమ్మ.

"చిట్టెమ్మా! తమ్ముణ్ణి జాగ్రత్తగా చూసుకో. నీ కూతుర్నిచ్చి పెళ్ళి చేయి. చేస్తానని మాట ఇవ్వు" అంది రమణమ్మ, చేయిచాచి.

"అమ్మా, ఎందుకు అలా అంటావు? నీకేమీ కాదు. నువ్వు మళ్ళీ లేచి ఆరోగ్యంగా తిరుగుతావు. బెంగపడకు" అని తల్లిని ఓదార్చింది.

"నీ కూతురి కన్నా పదేళ్ళు పెద్దవాడని ఆలోచిస్తున్నావా? ఏమీ ఫర్వాలేదు. ఆడపిల్ల ఇట్టే ఎదుగుతుంది" అని అంది రమణమ్మ.

"అమ్మా, నాకలాంటి ఆలోచనే లేదమ్మా! గంగని తమ్ముడికిచ్చే పెళ్ళి చేస్తాను. సరేనా!" అంది తల్లి చేతిలో చేయి వేస్తూ చిట్టెమ్మ.

"నీకు వాడు తోడుగానూ, నువ్వు వాడికి అండగానూ ఉంటారన్న ఆశతో ఇలా మాట తీసుకున్నాను. నాకిప్పుడు మనసు కుదుటపడింది. ఇంక నేనేమైనా ఫర్వాలేదు" అని అంది రమణమ్మ.

"అమ్మా, నువ్వు అలా అంటే భరించలేనమ్మా! నువ్వు బ్రతకాలి, నాకు అండగా ఉండాలి" అని బోరున ఏడ్చింది, తల్లి గుండెల మీద వాలి.

కొద్ది రోజులకే తల్లి కన్నుమూసింది. మరికొన్ని రోజులకి తండ్రి కూడా కాలం చేసాడు. తమ్ముడు కృష్ణయ్యను తన దగరే పెట్టుకుంది. కుటుంబం గడపడం కష్టమౌతోంది. అప్పులు

చిట్టెమ్మ బొట్టు పెట్టుకుంది

చేస్తే ఎలా తీర్చాలి అని

సతమతమయ్యేది. ఇంత ఇబ్బంది పడుతున్నా, తను పిల్లా ఎలా తిన్నా కృష్ణయ్యకు లోటు రాకుండా చూసుకునేది. ఇదంతా చూస్తున్నా, అక్కా ఎలా గడుపుతున్నావు, ఇబ్బందిగా ఉండా అని ఏనాడూ అడగలేదు.

ఇల్లు గడపడానికి వేరే మార్గం లేక తన ఇంట్లోనే టీ కొట్టు పెట్టుకుంది. మెల్లగా టిఫిను కూడా పెట్టింది. కృష్ణయ్యకి ఇది నచ్చక తన ఇంటికి వెళ్లిపోయాడు. అన్నం తినడానికి కూడా తన దగ్గరకి రావడం లేదు. తనే క్యారేజీ పంపుతోంది. తమ్ముడికి ఇష్టం లేదని టీ కొట్టు మానలేదు. రోజులు గడిచిపోతున్నాయి. అచ్యుతం జాడ లేదు. మనసులో అనేక సందేహాలు. కుంకుమ బొట్టు పెట్టుకోవడం లేదు. పిల్ల బాధ్యత చూసుకోవడం, టీ కొట్టు నడుపుకోవడంతోనే తనకు సరిపోతోంది. శ్రమ అనిపించినా, వీరన్న సహాయంతో ఇబ్బంది లేకుండా గడిచిపోతోంది.

కొంత కాలం తర్వాత "చిట్టెమ్మా! గంగకు, కృష్ణయ్యకు పెళ్ళి చేసేసి నీ బాధ్యత తీర్చేసుకుంటే మంచిది కదా!" అని అన్నాడు వీరన్న.

"అదే చిన్నాన్నా, నేనూ ఆలోచిస్తున్నాను" అని అంది చిట్టెమ్మ.

ఒకరోజు, తెలుసున్న బంధువులను తీసుకెళ్ళి కృష్ణయ్య దగ్గర కూర్చున్నాడు వీరన్న. చిట్టెమ్మ తన స్నేహితురాలైన సీతను తోడుగా తీసుకెళ్ళింది. చిట్టెమ్మ వంక చూసి, నువ్వేమి చెప్పాలనుకుంటున్నావో చెప్పు అన్నారు బంధువులందరూ. చిట్టెమ్మ మాట్లాడలేక సీతకేసి చూసింది.

"కృష్ణయ్యా! నీ అక్క తన కూతురు గంగనిచ్చి నీకు పెళ్ళి చెయ్యాలనుకుంటోంది. నీ అభిప్రాయం చెప్పు" అని అడిగింది సీత.

"నీ అభిప్రాయం చెప్పు కృష్ణయ్యా!" అని అందరూ ఏక కంఠంతో అడిగారు బంధువులందరూ.

"అక్కకిచ్చిన ఆ ఇల్లు, పొలం ఇప్పుడే నాకు రాసేసి, కట్టుంగా 25 వేల రూపాయలిస్తే గంగను పెళ్ళి చేసుకుంటాను" అని మొహమాటం లేకుండా చెప్పాడు కృష్ణయ్య.

"ఇప్పుడా? తర్వాత అంతా పిల్లదే కదా! అయినా సొంత అక్క దగ్గర ఇలా అడుగుతావా?" అని అడిగాడు ఒక బంధువు.

"ఇప్పుడే ఇవ్వాలి" అని ఖరాఖండిగా చెప్పాడు కృష్ణయ్య.

ఆ మాటకి ఏమీ

మాట్లాడకుండా చిట్టెమ్మ, సీత లేచారు. వీరన్న చూస్తున్నాడు. బంధువులు కూడా లేచారు.

"నీ తల్లీ, తండ్రి పోయినప్పటినుండీ నిన్ను తల్లిలా చూసింది. ఇప్పుడు నువ్వు ఇలా అడగడం ఏమీ బాగాలేదు" అన్నాడు ఒక పెద్దాయన, వెళ్ళిపోతూ.

కృష్ణయ్య ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఇంకేమీ అనకుండా అందరూ వెళ్ళిపోయారు. అలా ఆగిపోయింది, ఆ విషయం.

"ఈ ఇల్లు, పొలం నువ్వు ఉన్నన్నాళ్ళూ నీకే ఉండాలి. నీ పిల్లకి కూడా ఇవ్వవద్దు" అని గట్టిగా చెప్పాడు వీరన్న.

"మరి ఈ పిల్ల పెళ్ళి ఎలా చెయ్యగలను చిన్నాన్నా?" అని కన్నీరు పెట్టింది చిట్టెమ్మ.

"బాధపడకు. గంగకి రాజాలాంటి మొగుడు వస్తాడు" అని నమ్మకంగా అన్నాడు వీరన్న.

ఆ రోజు గంగ పుట్టినరోజు. గులాబీ రంగు అంచు పరికిణీ, అదే రంగు జాకెట్టు, నీలిరంగు ఓణీ వేసుకుని, కన్కాంబరాలు పెట్టుకుని, చేతులకు నిండుగా మట్టి గాజులు వేసుకుని అందంగా ముస్తాబయ్యింది.

"గంగా! తాతకు దణ్ణం పెట్టు"

చిట్టెమ్మ బొట్టు పెట్టుకుంది

"ఈ రోజు గంగ పుట్టినరోజు చిన్నాన్నా!" అని అంది చిట్టెమ్మ, అక్షతలిస్తూ.

"ఈ రోజు నీ పుట్టిన రోజూ తల్లీ!" అని ఆనందంతో అక్షతులు వేసి దీవించాడు వీరన్న.

"హ్యాపీ బర్త్ డే! హ్యాపీ బర్త్ డే!" అంటూ చప్పట్లు కొడుతూ గంగ దగ్గరకు వెళ్ళి, ప్రేమతో చూస్తూ చెయ్యి ఇవ్వబోయాడు శివరాజ్. గంగ సిగ్గుపడి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

"గంగా, నీ పుట్టిన రోజు కదా! పూలు కొనుక్కో" అని వంద రూపాయలు ఇచ్చాడు శివరాజ్. లోపలి నుండే వద్దండి అంది.

"వద్దనకు. బాబుగారు ఇచ్చినప్పుడు కాదనకూడదు. తీసుకో!" అని అన్నాడు వీరన్న. సిగ్గుపడుతూ వచ్చి తీసుకుంది.

"థాంక్స్ గంగా!" అన్నాడు. "వీరన్న గారు, ఆంటీ గారు, మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే మీ గంగను నేను పెళ్ళి చేసుకుంటాను" అని అన్నాడు.

శివరాజ్ అన్నమాటకు చిట్టెమ్మ, వీరన్న అలా చూస్తూ ఉండిపోయారు. వీరన్న తేరుకుని, "బాబూ, మీరు నిజంగానే అంటున్నారా?" అని అడిగాడు.

"అవును. నేను నిజంగానే

అంటున్నాను. నేను గంగను ఇష్టపడుతున్నాను. ఈరోజు బయట పెట్టాను" అన్నాడు.

"మరి మీ పెద్దవాళ్లు ఏమంటారో" అని అడిగాడు వీరన్న.

"నా ఇష్టమే వాళ్ల ఇష్టం. గంగ గురించి వాళ్లకి ముందే చెప్పాను. మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే చెప్పండి" అని అన్నాడు శివరాజ్.

ఆనందంతో ఉబ్బి తబ్బిబ్బి పోతూ "ఆలస్యం, అమృతం, విషం చిట్టెమ్మా! నీ కూతుర్ని కూడా ఒక మాట అడుగు" అని అన్నాడు వీరన్న.

"గంగ మన మాట కాదనదు. నీ ఇష్టమే నా ఇష్టం చిన్నాన్నా!" అని అంది చిట్టెమ్మ.

"గంగా! ఇలా రామ్మా! బాబుగార్ని పెళ్ళి చేసుకోవడం నీకు ఇష్టమేనా?" అని అడిగాడు వీరన్న.

"నీకు, అమ్మకు ఇష్టమైతే....." అని నసుగుతోంది గంగ.

ఆమె మాట పూర్తి కాకుండానే "వాళ్లకు ఇష్టమే గానీ, నీకు నేనంటే ఇష్టమా, కాదా?" అని గంగ కళ్లలోనికి సూటిగా చూస్తూ అడిగాడు శివరాజ్. అక్కడ ఉన్నవాళ్లు కూడా "చెప్పమ్మా" అని రెట్టించారు.

"నాకు ఇష్టమే" అని సిగ్గుపడుతూ లోపలికి పరిగెట్టింది గంగ. తల్లి ఇచ్చిన కాఫీ గ్లాసు అతనికి అందించింది. కాఫీ తీసుకుని ఉరకలు వేస్తున్న ఆనందంతో "నేను మళ్ళీ వస్తాను" అని వెళ్లిపోయాడు శివరాజ్.

ఇరువైపులా పెద్దవాళ్లు మాట్లాడుకోవడం, మంచి ముహూరాలు కూడా ఉండడంతో పదిరోజుల్లోనే గంగ పెళ్లి అంగరంగ వైభవంగా జరిగింది. తనలాంటి ఆడదాని కడుపున పుట్టిన గంగ ఒక జమీందారు ఇంటికి కోడలిగా వెళ్లడంతో చాలా ఆనందించింది చిట్టెమ్మ.

తనను కాదని గంగను ఇంకెవ్వరికీ ఇచ్చి పెళ్ళి చేయలేదని, ఎవరూ చేసుకోరని గర్వంతో ఉన్న కృష్ణయ్య అశ్చర్యపోయాడు. పట్నంలో చాలా ఆస్తి ఉన్న జమీందారు, ఈ పల్లెటూళ్లో ఉన్న తన పొలాలు చూసుకోవడానికి వచ్చి, అక్క టీ కొట్టులో ఒక టీ త్రాగి, గంగను చూసి ఇష్టపడి, పెళ్ళి చేసుకుని గంగను పట్నం తీసుకుని పోయాడే, అసలు ఇలా జరుగుతుందని అనుకోలేదే అని ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు.

"ఒరేయ్ కృష్ణయ్యా! గంగ పెళ్ళి అయ్యిపోయిందా? శివరాజ్ చేసుకున్నాడు? మరి నువ్వేం చేసావురా?" అని అడిగాడు దుబాయ్ నుంచి వచ్చిన శ్రీను.

చిట్టెమ్మ బొట్టు పెట్టుకుంది

"ఒరేయ్ శ్రీను! అంతా ఒక మాయలా జరిగిపోయిందిరా" అని అన్నాడు కృష్ణయ్య.

"ఏం జరిగిందో చెప్పు" అని మరల అడిగాడు శ్రీను.

"నా దురాశే అందుకు కారణం" అని జరిగినదంతా పూసగుచ్చినట్టు చెప్పాడు కృష్ణయ్య.

"నా ప్రాణ స్నేహితుడవని ఇన్నాళ్లూ నేను బయట పెట్టలేదు. నువ్వు గంగ మావయ్యవని, గంగను పెళ్ళి చేసుకుంటావని అనుకున్నాను. లేకపోతే చిట్టెమ్మని అడిగి నేనే గంగను చేసుకొందును" అని అన్నాడు శ్రీను.

కృష్ణయ్య ఆశ్చర్యంగా శ్రీనుకేసి చూసాడు.

"ఒరేయ్ శ్రీను! ఎదురుగా ఉన్న అదృష్టాన్ని గుర్తించలేకపోయానురా! నా తప్పు నేను తెలుసు కున్నాను. అక్కని, చిన్నాన్నని చాలా బాధ పెట్టాను. వాళ్లని మన్నించమని చెప్పు. నేను కూడా శివరాజ్ లాగా దేనికీ ఆశించక ఒక అనాథను పెళ్ళి చేసుకుంటాను. అక్కనీ, చిన్నాన్ననీ ప్రేమగా చూసుకుంటాను. ఈ మాటలు నువ్వే వాళ్లకి చేరవేయరా!" అని శ్రీనుని పంపాడు కృష్ణయ్య.

ఆ మాటలు విన్న వీరన్న "వాడిలో మార్పు వచ్చింది"

అని ఆనందపడ్డాడు. "మంచి పిల్ల దొరికి వాడికి కూడా పెళ్ళి అయితే అంతే చాలు" అని అనుకుంది చిట్టెమ్మ ఆనాడు. గతం తలచుకుంటూ నిద్రాదేవత కళ్లు మూసేస్తుంటే నిద్రకు ఉపక్రమించింది చిట్టెమ్మ.

★ ★ ★

తెలారింది. తలుపు కొట్టిన చప్పుడికి మెలుకువ వచ్చింది. తలుపు తీసింది. "చిట్టెమ్మా! పెళ్ళి కూతురుని ఒకామె తీసుకొస్తున్నారట. వీరన్న బాబాయ్ కూడా ఇంకా లేవలేదా?" అని అడిగాడు శ్రీను.

"మెలుకువ రాలేదు శ్రీను! నువ్వే బాబాయ్ ని లేపు" అని అంది కంగారుపడుతూ.

వీరన్నకు ఒక్కగానొక్క చెల్లెలు హైదరాబాద్ నుండి వచ్చింది. ఆమె రాకతో పెళ్ళి కళ వచ్చింది. దగ్గర బంధువులు కూడా వస్తున్నారు. కృష్ణయ్యని పెళ్ళికొడుకుని చేసే కార్యక్రమంలో అందరూ ఉన్నారు.

ఒక పెద్దామె పెళ్ళికూతురుని తీసుకుని వచ్చింది. అందరూ ఆమెను చూసి వెళుతున్నారు. పెళ్ళికూతురు బాగానే ఉంది. జంట బాగానే ఉటుందంటున్నారు పేరంటాళ్లు.

"పెళ్ళికూతురుని తీసుకుని

రండమ్మా!" అని అరుస్తున్నారు పంతులుగారు.

చిట్టెమ్మ వెళ్లి "తొందరగా రావాలమ్మా!" అని అంది.

"అంటీ! నాకొక దండ కావాలి" అని అడిగింది శ్రీదేవి. చిట్టెమ్మ తెప్పించి ఇచ్చింది.

"అంటీ! మా అమ్మకు మాత్రమే వేయాలి. కానీ మా నాన్నకు వేయకూడదు. ఎలాగో నాకు తెలియడం లేదు" అని అంది శ్రీదేవి.

"అంటే మీ అమ్మ చనిపోయిందా?" అని అడిగింది చిట్టెమ్మ.

"అవును. కానీ మా నాన్న బతికే ఉన్నాడు. మొత్తం ఫోటోకి దండ వెయ్యకూడదు కదా!" అని సందేహాన్ని వెలిబుచ్చింది శ్రీదేవి.

"అవును. వెయ్యకూడదు" అని ఆ ఫోటోకేసి చూసింది చిట్టెమ్మ. ఆ రూపం గుర్తుకొస్తోంది. "మీ నాన్న బ్రతికే ఉన్నాడా?" అని అడిగింది.

"అవును, వృద్ధాశ్రమంలో. కానీ ఎవరడిగినా లేడని చెప్పమన్నాడు" అని సంశయిస్తూ చెప్పింది శ్రీదేవి.

"మీ అమ్మా నాన్న పేర్లేంటి?" అని ఆతృతగా అడిగింది చిట్టెమ్మ.

"అచ్యుతం, వరహాలు" అని చెప్పింది శ్రీదేవి. చిట్టెమ్మ గుండెల్లో ఆనందం వెల్లువలా వచ్చింది.

చిట్టెమ్మ బొట్టు పెట్టుకుంది

ఆ దండ పట్టుకుని ఆమె వైపుకే వచ్చేలా వేయించింది. అచ్యుతాన్ని, అతని రెండో భార్యని ఒకసారి చూసి కుంకుమ పెట్టుకుంది చిట్టెమ్మ. పిల్ల చెయ్యి పట్టుకుని పీటల మీద కూర్చోబెట్టింది.

"తల్లి ఉండి, తండ్రి దగ్గర లేక గంగకి వేరే వాళ్లతో కన్యాదానం చేయించింది. తను, ఈ పిల్ల తండ్రి వున్నా కాళ్లు కడిగి కన్యాదానం చేసే అదృష్టం లేదు. ఏమిటో విధి ఆడుతున్న ఆట" అని అనుకుంటోంది చిట్టెమ్మ. తన మనసులోని ఆనందం ఎవరికన్నా చెప్పాలని ఉంది.

గంగ, శివరాజ్ చంటిబాబుని తీసుకుని వీరన్న ప్రక్కన కూర్చున్నారు. మేళాలు గట్టిగా మ్రోగాయి. వధూవరుల చేత జీలకర్ర, బెల్లం పెట్టించారు. తనే కన్నతల్లిలా ప్రక్కనుండి పెళ్లికూతురి జడ ఎత్తి పట్టుకుని మంగళసూత్రం కట్టించింది. ఆమె కళ్లు పందిరిలో ఎవరినో

వెతుకుతున్నాయి.

మెల్లిగా పినతండ్రి ప్రక్కకు వెళ్లి "చిన్నాన్నా! ఈ పిల్ల నా భర్తకి పుట్టిన కూతురు. తల్లి లేదుట గానీ ఆయన బాగానే ఉన్నాట్ట" అని అంది చిట్టెమ్మ, ఆనందంతో.

"అలాగా! ఎంత మంచి

మాట చెప్పావు" అని అన్నాడు వీరన్న.

మరల ఆమె వచ్చి పెళ్లికూతురి ప్రక్కన నిలబడింది. అందరూ వచ్చి అక్షతులు వేస్తున్నారు. కానీ తను మాత్రం తన కళ్లతో పందిరి అంతా గాలిస్తోంది. ఒక ముసుగు మనిషి మెల్లగా వెళ్లిపోతున్నాడు. చిట్టెమ్మ కళ్లు ఆశతో చూస్తున్నాయి. ముసుగేసుకుని వెళుతున్న మనిషి తన భర్తేమోనని అనుకుంటోంది. ఏనాటికైనా ఈ బిడ్డ కోసం రాకపోడా అని అనుకుంటోంది. అలా జరగాలని ఆశిద్దాం.

సమాప్తం

మరపురాని ముచ్చట్లు

ప్రసిద్ధ కాంగ్రేసు నాయకులు పట్టాభి సీతారామయ్యగారికి మొదటో హిందీ రాదు. గాంధీజీ ప్రోద్బలంతో హిందీ నేర్చుకున్నారు. ఇక అప్పటి నుంచి ఆయన అన్ని పోస్టల్ కవర్లు, కార్డుల మీద హిందీలోనే చిరునామాలు రాసేవారు. బందరులోవున్న తన కుటుంబీలకు రాసే ఉత్తరాలమీద హిందీలోనే చిరునామా రాసేవారు. దాంతో బందరులోని తపాలా శాఖవారికి పెద్ద చిక్కొచ్చి పడింది. తపాలాశాఖలో ఇంగ్లీషు, తెలుగు తప్ప హిందీ వచ్చిన వారెవ్వరూ లేరు. ఉత్తరాలు బట్వాడా చేయటానికి వీలుగాక, ఆ ఉత్తరాలు తిరిగి ఢిల్లీలో వున్న పట్టాభిగారికి పంపుతూ అడ్రసులు ఇంగ్లీషులోనో, తెలుగులోనో రాస్తే తప్పు బట్వాడా చేయటం సాధ్యంకాదని అలా రాయని పక్షంలో వాటిని డెడ్ రైటర్ గా ఆఫీసుకు పంపుతామని బెదిరించారు. రాజభాష హిందీలోనే తాను అడ్రసులు రాస్తానని భీష్మించారు పట్టాభి సీతారామయ్య. ఈ సమస్య మీద 2 పోస్టల్ వారికి సీతారామయ్యగారికి కొన్ని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు, లీగల్ నోటీసులు వెళ్ళింది. చివరకు తపాలాశాఖ వారే తగ్గి బందరులో హిందీ వచ్చిన ఒక వ్యక్తిని తపాలాశాఖలో నియమించారు.

గురు బ్రహ్మః గురు విష్ణుః గురు మహేశ్వరః

ఈదరశ్రీనివాస రెడ్డి

అదివారం కావడంతో కాస్తంత ప్రశాంతంగా మా ఆవిడ చేతి వేడి వేడి కాఫీ చప్పరిస్తూ ఆరోజు న్యూస్ పేపర్ ను నిదానంగా తిరగేయటం మొదలు పెట్టాను. అదేమిటో అదివారం అనేసరికి ఎక్కడ లేని బద్దకం ఆవహిస్తుంది. మామూలు రోజుల్లో అయితే 9 గంటలకల్లా కాలేజీ కి వెళ్ళాలి కాబట్టి ప్రశాంతంగా న్యూస్ పేపర్ చదివే తీరిక కూడా ఉండదు. అదివారం మాత్రం అందుకు మినహాయింపు, అన్ని పనులు కాస్త నిదానంగా ఆస్వాదిస్తూ చేస్తే గాని తృప్తిగా ఉండదు.

న్యూస్ పేపర్లో జిల్లా వార్తలు చదువుతుండగా, ఒక న్యూస్ ఐటం దగ్గరే ఆగిపోయి ఆలోచనల సుడిలో కి ఒరిగిపోయాను.

నన్ను అంతగా ఆకరించిన ఆ వార్త "ఉద్యోగం దొరకలేదని యువకుడి ఆత్మహత్యాయత్నం".

ఇందులో వింతేముంది, ప్రతిరోజు మన దేశంలో ఎంత మంది నిరుద్యోగులు ఉద్యోగాలు దొరకక నిరాశ నిస్పృహలకు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారని మీరు అనుకోవచ్చు. కానీ ఆత్మహత్యకు పాల్పడింది నాతోపాటు కళాశాలలో పనిచేసే రంగారావు గారి అబ్బాయి. న్యూస్ పేపర్లో పేరు రాయకపోయినా, సర్కులార్లగా వాళ్ళు రాసిన వివరాల ప్రకారం ఖచ్చితంగా రంగారావు కొడుకే

అయి ఉంటాడని నాకు అనిపించడంతో, ఒక్క ఉదుటున కుర్చీలోంచి లేచి న్యూస్ పేపర్ మడతపెట్టి, అక్కడే ఉన్న టీపాయ్ మీద పడేసే, వరండాలోకి వచ్చి చెప్పుల్లో కాళ్ళు పెట్టాను రంగారావు ఇంటి వైపు నడవటానికి.

నా అసంకల్పిత చేరిన చూసి గాభరా పడిన దానిలా మా ఆవిడ "ఎక్కడికి అండీ, చెప్పాపెట్టకుండా వెళుతున్నారు? ఏమయింది?" కంగారు పడుతూ కేకేసింది వంటింట్లోంచి నా వంక చూస్తూ దానికి ప్రతిగా "ఏమీ కాలేదు, చిన్న పని ఉంది, రంగారావు ఇంటి దాకా వెళ్లి వస్తాను, తలుపేసుకో" అంటూ చకచకా రోడ్డు మీదకి వచ్చాను అక్కడే ఉంటే, ఇంకా ఎన్ని ప్రశ్నలు వేస్తుందో ఏమోనని రంగారావు నేను ఇద్దరం చాలాకాలంగా ఊళ్లోనే కాలేజీలో లెక్కరర్లుగా పనిచేస్తున్నాము. ఇద్దరం ఇళ్ళు కూడా ఒకే కాలనీలో, ఒకేసారి కట్టుకున్నాం.

వారంలో నాలుగు ఐదు రోజులు ఇద్దరం కలిసే కాలేజీ కి వెళ్ళి వస్తూ ఉంటాము. నిన్న కూడా రంగారావు తన బండి మీదే నన్ను కాలేజీకి తీసుకెళ్ళి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు కూడా ఇంట్లో దించి వెళ్ళాడు. కానీ ఈ విషయం గురించి మాత్రం ఒక్క ముక్క కూడా మాట్లాడలేదు.

అయినా పరువు గల ఏ తండ్రి కూడా తన కొడుకు ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నించాడని బయటకు ఎలా చెప్పుకుంటాడు, అని నాకు నేను సమాధానం చెప్పుకుంటూ, 5 నిమిషాల్లో రంగారావు ఇంటికి చేరుకున్నాను.

రంగారావు ఇంటి తలుపులు దగ్గరగా వేసి ఉండడంతో ఎవరినీ పిలవకుండానే లోపలికి అడుగు పెట్టాను. లోపల హాల్లో ఎవరూ కనపడక పోగా, ఇల్లంతా నిశబ్దం ఆవరించి ఉంది.

ఒక నిమిషం నాకు కూడా అనవసరంగా వచ్చాను ఏమో? నేను వచ్చి మళ్ళీ వాళ్ళని బాధ పెడుతున్నాను ఏమో? అని అనిపించింది.

ఆ ఆలోచన రాగానే ఎంత వేగంగా వచ్చానో అంతే వేగంగా వెను తిరిగాను.

నేను గడప దాటి కాలు బయట పెట్టానో లేదో "మాస్టారు ఏమిటి అలా వచ్చి, ఇలా వెళ్ళిపోతున్నారు" అంటూ వెనక నుండి రంగారావు పిలుపు వినపడటం తో మళ్ళీ వెనక్కు మరలక తప్పలేదు.

"అబ్బే ఏమీ లేదు? అదివారం కదా ఊరికనే ఉబుసుపోక" అంటూ ముఖం మీదకి అతి కష్టం మీద ఒక చిరునవ్వు తెచ్చి పెట్టుకుని అబద్ధం ఆడాను.

గురు బ్రహ్మః గురు విష్ణుః గురు మహేశ్వరః

నేను ఎందుకు వచ్చానో గ్రహించలేనంత అమాయకుడు కాదు రంగారావు. కానీ కడుపులో బాధ బయట పెట్టుకోలేక, చాలా నీరసంగా "కూర్చోండి మాస్తారు" అంటూ నాకు సోఫా చూపిస్తూ తాను పక్కనున్న మరో సోఫాలో కూలబడ్డాడు.

విశాలమైన సోఫా లో కూర్చున్నా కూడా ఎందుకో ఇరుకు ఇరుకుగా అనిపిస్తోంది. బహుశా నా మనసులో "అనవసరంగా వచ్చి ఇరుక్కునాను" అనే భావన వల అలా ఇబ్బందిగా అనిపిస్తుందో, ఏమో మరి కూర్చున్నాను అన్న మాటే గానీ, ఏం మాట్లాడాలో తెలియి మౌనాన్ని ఆశ్రయించాను.

నేను ఎందుకు వచ్చానో పట్టనట్లు రంగారావు తన మానాన తను తలవంచుకుని దీనంగా కూర్చున్నాడు. బహుశా కొడుకు చేసిన అఘాయిత్యం నుండి ఇంకా తేరుకున్నట్లు లేదు.

ఇంతలో రంగారావు భార్య వంటింట్లో నుండి హాల్ లోకి వస్తూ నన్ను చూసి "ఏం అన్నయ్య గారు బాగున్నారా?" అంటూ అడిగింది.

ఆమె గొంతులో నుంచి వస్తున్న మాటల శబ్దాన్ని బట్టి అర్రం చేసుకోవచ్చు, తనకు ఇష్టం లేకపోయినా తప్పదన్నట్లు నా కుశలం అడుగుతోందని.

"ఆ అంతా బాగానే ఉన్నారమ్మా" అంటూ నేను కూడా నెమ్మదిగా ఓపిక లేనట్టు సమాధానం ఇచ్చాను.

"ఉండండి కాఫీ తెస్తాను" అంటూ నా జవాబు కోసం ఎదురు చూడకుండా మళ్ళీ వెనక్కి తిరిగింది వంటి కేసి.

"వద్దమ్మా కాఫీ ఫలహారాలు అన్నీ అయిపోయాయి. ఆదివారం కదా ఏమీ తోచక రోడ్డు మీద పడ్డాను. మీరు ఏదో పనిలో ఉన్నట్టు ఉన్నారు, వెళ్ళి వస్తాను" అంటూ లేచాను సోఫాలో నుండి.

వాళ్ళకు కావాల్సింది అదే అన్నట్లు, "ముక్కసరిగా ఉంటానండి అన్నయ్యగారు" అని జవాబిచ్చింది రంగారావు భార్య. రంగారావు మాత్రం ఇంకా తలెత్తకుండా నే అలాగే జీవంలేని కన్నెపిల్లల సోఫా నుండి కదలను కూడా లేదు.

ఎంత వేగంగా రంగారావు ఇంటికి వెళ్ళానో, అంత నిదానంగా ఇంటి వైపు అడుగులు వేయడం మొదలు పెట్టాను. దానికి కారణం రంగారావు కొడుకు ఆత్మహత్యా ప్రయత్నానికి కారణం ఏమై ఉంటుందా, అని తీవ్రంగా ఆలోచిస్తూ ఉండటంతో అడుగులు ముందుకు పడటంలేదు.

ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టానో లేదో, మా ఆవిడ పరిగెత్తుకుంటూ ఎదురు వచ్చి "ఏవండి ఈమాట

విన్నారా? రంగారావు గారి అబ్బాయి ఆత్మహత్య ప్రయత్నం చేసాడంట కదా? మీకు ఏమైనా చెప్పారా, వాళ్ళ ఇంటి నుండే వస్తున్నారు కదా? అంటూ ప్రశ్నల మీద ప్రశ్నలు నా మీద కుమ్మరించింది.

ఆవిడ ప్రశ్నలకు ఏం జవాబు చెప్పాలో తెలియక నేను కూడా నీరసంగా వరండాలోని కుర్చీలో కూలబడ్డాను

"నేను ఓ పక్కా వాగుతూనే ఉన్నాను మీరు అలా బెల్లం కొట్టిన రాయి లాగా కూర్చుంటే ఏమిటి అర్థం?" అంటూ మళ్ళీ నా మీదకు దూకింది మా ఆవిడ

ఇంతలో వీధి తలుపు శబ్దం కావటంతో ఇద్దరి దృష్టి అటు మళ్ళింది

రంగారావు చిన్నగా తలుపు తీసుకుని లోపలికి వస్తున్నాడు. బహుశా నా వెనకా వచ్చాడో ఏమో?

అతన్ని చూడగానే మా ఆవిడ మొహం లో ఆవిడ ప్రశ్నలన్నింటికీ సమాధానం దొరుకుతుందనే ఆనందం కొట్టొచ్చినట్టు కనబడింది. "రండి రండి అన్నయ్యగారు లోపలికి రండి" అంటూ రంగారావుని ఇంట్లోకి ఆహ్వానిస్తూ ఎదురు వెళ్ళింది.

రంగారావుని చూస్తే బ్రతికున్న

గురు బ్రహ్మః గురు విష్ణుః గురు మహేశ్వరః

శవం నడిచి వస్తున్నట్టు
అనిపించింది

నా ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీ
లో మెల్లగా వచ్చి మౌనంగా
తలదించుకుని కూర్చున్నాడు

నాకు కూడా ఆవిషయాన్ని ఎలా
ప్రస్తావించాలో అరం కాక ఓ రెండు
నిమిషాలు నోట్లో నుండి మాటలు
రాలేదు.

మా ఇద్దరి మధ్య ఉన్న మౌనానికి
తెరదించుతూ మా ఆవిడే
కల్పించుకునే, "వదిన
గారు పిల్లలు బాగున్నారా
అన్నయ్యగారు అంటూ
పలకరించింది"

"అంతా బాగానే ఉన్నారు,
కానీ మా వాడే..."
..మధ్యలోనే ఆగిపోయాడు
రంగారావు. బహుశా
గొంతులో నుంచి బాధతో మాటలు
బయటకు రానంటున్నట్టున్నాయి.

ఇక ముసుగులో గుదులాట
అనవసరం అనిపించి, తెలిసింది
రంగారావుగారు, ఇంతకీ అబ్బాయి
ఎందుకు అఘాయిత్యానికి
పాల్పడ్డాడు? ఏదన్న ప్రేమ
వ్యవహారమా?" అంటూ నా
మనసులో ఉన్న సందేహాన్ని
బయట పెట్టేశాను.

"అబ్బే అలాంటిదేమీ లేదండీ?
మీకు తెలుసు కదా వాడు మొదటి

నుంచి చాలా మెరిట్ స్టూడెంట్.
అన్ని పరీక్షలలో వాడే క్లాస్ ఫస్ట్.
ఇంటర్మీడియట్ లో కూడా
స్టేట్ సెకండ్ వచ్చాడు, డిగ్రీలో
యూనివర్సిటీ గోల్డ్ మెడలిస్ట్"
కొడుకు ప్రతిభను తలుచుకుంటూ
కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతమయ్యాడు

"అవును నాకు తెలియక పోవడం
ఏంటి, మీ వాడు మన కాలేజీ లోనే
కదా చదివింది" రంగారావు ని
అనుభవించాను.

"మరి ఇంకేం అన్నయ్య గారు
మీ వాడికి బంగారం లాంటి
గవర్నమెంట్ ఉద్యోగం వస్తుంది
కదా?" అంటూ రంగారావుని
ఊరడించపోయింది మా ఆవిడ.

"అదేనమ్మా ఆ ఆశతోనే వాడు
ఇంతకాలం బతికాడు. కానీ
ఎక్కడికి వెళ్ళినా వాడి కంటే
తక్కువ మార్కులు వచ్చిన వాళ్ళకి,
తక్కువ ప్రతిభ ఉన్న వాళ్ళకి
ఉద్యోగాలు వస్తున్నాయి. ఆ
నిరాశతోనే ఆత్మహత్య ప్రయత్నం
చేశాడు.

"ఇంత చిన్న దానికి ఆత్మహత్యక
ప్రయత్నించడం ఏమిటి అన్నయ్య
గారు. ఇవాళ కాకపోతే రేపు
వస్తుంది ఉద్యోగం. ఉద్యోగులం
కొదవ, మనవాడి దగ్గర
తెలివితేటలకు ఏమి తక్కువ" ధైర్యం
చెప్పబోయింది మా ఆవిడ

"లేదమ్మా ఈ దేశంలో ప్రతిభ
ఉన్న వారికి ఉద్యోగాలు లేవు.
కేవలం రికమండేషన్ లేదా
లంచాలు ఇచ్చే వాళ్ళకే ఉద్యోగాలు
వస్తున్నాయి. నేనా ఈ మాస్టారు
ఉద్యోగంలో కూడా పెట్టింది ఏమీ
లేదు. అందుకే వాడు పూర్తిగా
నిరాశ లో మునిగిపోయాడు"
అంటూ మళ్ళీ తలదించుకుని
తన అసమర్థతకు బాధ పడటం
మొదలుపెట్టాడు.

"ఈ పరిస్థితి రావడానికి కారణం
కొంతవరకు మీరు కూడా బాధ్యులే
రంగారావుగారు అంటూ ఆయన
కళ్ళలోకి చూసాను అరం కానట్లు
నా వైపు చూస్తూ "నేనా? నేను ఎలా
బాధ్యున్ని అవుతాను శ్రీనివాస రావు
గారు" ప్రశ్నించాడు రంగారావు

"మీకు గుర్తుందనుకుంటాను,
మన దగ్గరికి గత ఏడాది ఒకరోజు
మన స్టూడెంట్ ఫాదర్ ఒకరు
వచ్చి, మనం స్టూడెంట్స్ కు సరిగా
మార్కులు వేయడం లేదని గొడవ
పడ్డాడు" అంటూ జరిగింది గుర్తు
చేయడానికి ప్రయత్నించాను

ఒక నిమిషం పాటు గుర్తు

గురు బ్రహ్మః గురు విష్ణుః గురు మహేశ్వరః

చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించి, గుర్తుకు వచ్చిన వాడిలా "అవును శ్రీనివాసరావు గారు నాకు ఇంకా గుర్తుంది, అతనో రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారి, అతని కొడుకు మన దగ్గరే డిగ్రీ చదివాడు. వాడికి కూడా ఉద్యోగం వచ్చింది సార్ "అంటూ మళ్ళీ కళ్ళనీళ్ళు పర్యంతమయ్యాడు.

"వస్తుంది రంగారావుగారు, రాక ఏం చేస్తుంది. మనమే అటువంటి చదువురాని చవటలకు కూడా వందకు వంద మార్కులు వేసి ప్రతిభావంతుల కింద సమాజం ముందు నిలబడితే వాళ్లకు ఉద్యోగాలు రాకుండా ఉంటాయా? పైపెచ్చు వాళ్ల దగ్గర డబ్బు సంచులు మూలుగుతున్నాయి, ఎంతైనా పెట్టి కొనగలరు ఉద్యోగాలు" కాస్తంత చిరుకోపం ప్రదర్శించాను రంగారావు మీద

నా కోపానికి కారణం అర్థమైన వాడిలా తల దించుకున్నాడు రంగారావు.

ఇదంతా వింటున్న మా ఆవిడకి మా సంభాషణ లో ఒక్క ముక్క కూడా అర్థం కాక అయోమయంగా నా వంక చూస్తూ

" అదేమిటండీ అతనెవరో

రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారి కొడుకు ఉద్యోగం రావటం ఏమిటి? మన రంగారావు గారి అబ్బాయి కి రాకపోవడం ఏమిటి? దానికి దీనికి సంబంధం ఏమిటి?" ప్రశ్నించింది మా ఆవిడ.

సంబంధం ఉంది ఉంది కాబట్టే ఆరోజు రంగారావు గారు చేసిన తప్పును తెలియజేస్తున్నాను నా కోపానికి కారణం చెప్పాను మా

ఆవిడకి

"అవునమ్మా నాకు ఇప్పటికీ కాని అర్థం కాలేదు, ఆ రోజు శ్రీనివాసరావు గారు నన్ను ఎందుకు హెచ్చరించారో" చేసిన తప్పు తెలుసుకునవాడిలా సంజాయిషీ ఇచ్చుకున్నాడు రంగారావు

"ఏమిటో అన్నయ్య గారు మీ ఇద్దరి మాటలు ఒక్క ముక్క అర్థం అయితే ఒట్టు" అర్థం కాని దానిలా మా ఇద్దరి వంక చూస్తూ,నేను ఏం జవాబు చెప్తానా అని ఎదురు చూస్తోంది మా ఆవిడ

గతంలో జరిగింది వివరంగా మా ఆవిడకు చెప్పడం ప్రారంభించాను

★★★★★

డిగ్రీ సెకండ్ ఇయర్ క్లాసులో పాఠం చెబుతూ ఉండగా కళాశాల అటెండర్ వచ్చి "సార్ ప్రిన్సిపాల్ గారు అరెంటు గారు రమ్మంటున్నారు" అంటూ పిలిచాడు క్లాసు బయటే నిలబడి భయంభయంగా

సాధారణంగా క్లాస్ జరిగేటప్పుడు నేను ఎవరినీ కూడా లోపలికి అనుమతించను. తరగతి గది వరకు ఉపాధ్యాయుడే ఆ తరగతి గదికి చక్రవర్తి అని నా అభిప్రాయం. అందుకునే చివరకు

ప్రిన్సిపాల్ వచ్చినా కూడా క్లాసు జరిగేటప్పుడు లోపలికి అనుమతించిన. ఆ విషయం తెలిసే అటెండర్ భయం భయంగా నా వంక చూస్తూ గడప దగ్గరే నిలబడ్డాడు.

క్లాసు మధ్యలో ఆపి నా సంగతి తెలుసు కదా అన్నట్టు వాడి వంక చూశాను.

నా చూపులు అర్థమైన వాడిలా, "సార్ ప్రిన్సిపాల్ గారికి ఆ విషయమే చెప్పాను సార్. కానీ ప్రిన్సిపాల్ గారు దగ్గరుండి

గురు బ్రహ్మః గురు విష్ణుః గురు మహేశ్వరః

వెంటబెట్టుకు రమ్మని గట్టిగా
చెప్పారు "అంటూ నసిగాడు

అంత అరెంటు విషయం ఏమయి
ఉంటుంది అబ్బా అని లోలోనే
అనుకుంటూ వాడి వెంట నడిచాను
ప్రిన్సిపాల్ రూమ్ కేసి.

"మే ఐ కమిన్ సార్" అంటూ
ప్రిన్సిపాల్ రూమ్ తలుపు దగ్గరకు
తోసి తొంగిచూసాను.

"రండి శ్రీనివాసరావు గారు"
అంటూ ప్రిన్సిపాల్ గారు నన్ను
లోపలికి ఆహ్వానించారు.

అప్పటికే అక్కడ ప్రిన్సిపాల్
గారి టేబుల్ ముందు
రంగారావు తో పాటు చేతులు
కట్టుకుని వినయంగా మిగిలిన
లెక్కరర్లందరూ కూర్చుని ఉన్నారు.
వాళ్ళ మధ్యలో వైట్ అండ్ వైట్
డ్రెస్సుతో ఒక స్థూల కాయం
ఆసీనుడై ఉంది. అతన్ని చూడగానే
ఎవరో రాజకీయ నాయకుడు
లేక ఏ రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారో
అయి ఉంటాడని ఎవరికైనా ఇట్టే
అర్థమైపోతుంది.

"శ్రీనివాస రావు గారు ,మా
సీనియర్ మ్యాన్స్ లెక్చరర్ "అంటూ
ఆ వైట్ అండ్ వైట్ స్థూలకాయానికి
నన్ను పరిచయం చేశారు ప్రిన్సిపాల్
గారు

"అవునా ,అయితే మీ తోనే
మాట్లాడాలి సార్ ముఖ్యంగా
అందుకే వచ్చినా" అంటూ నా

వైపు చూస్తూ బదులిచ్చింది
స్థూలకాయం

"వీరు ఎవరో నాకు
ఇంతకు ముందు పరిచయం
లేదండీ" అంటూ ప్రిన్సిపాల్ గారికి
ఎదురుగా ఖాళీగా ఉన్న కుర్చీలు
కూర్చున్నాను

"వీరు మన సిటీలో పేరొందిన
రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం, మీ
అబ్బాయి మన దగ్గర డిగ్రీ సెకండ్
ఇయర్ చదువుతున్నాడు" అంటూ
ప్రిన్సిపాల్ గారు హాస్టల్ కానీ నాకు
పరిచయం చేశారు.

"ఓ అలాగా నాతో ఏం పనండీ"
అంటూ ఆయనకేసి చూసాను.

"పని అంటే పెద్ద పనేం కాదు
సారు, చిన్న పనే. మా వాడు
ఎంత బాగా రాసిన కూడా మీ
కాలేజీలో మార్కులు పూర్తిగా
వెయ్యటం లేదంట. ముఖ్యంగా
మీరు, మావాడు లెక్కలు ఎంత
బాగా చేసినా కూడా మార్కులు
తక్కువగా వేస్తున్నారట" ప్రిన్సిపాల్
కి కంప్లైంట్ చేసింది స్థూలకాయం
నా మీద.

వచ్చే కోపాన్ని తమాయించుకుని
ప్రిన్సిపాల్ గారు వంక చూశాను
సీరియస్ గా

నా మనసులోని భావాలను
చదివిన వాడిలా ప్రిన్సిపాల్
గారు " అదేమీ ఉండదండీ
మా లెక్కరర్ల అందరూ చాలా

మంచివాళ్ళు పిల్లలు బాగా రాస్తే
మార్కులు వేస్తారు లేకపోతే లేదు"
జవాబిచ్చారు స్థూలకాయానికి

"అలాగంటే ఎలాగండీ ?పక్క
కాలేజీలో రాసినా రాయకపోయినా
వందకు వంద మార్కులు
వేస్తున్నారు. మీ కాలేజీలో రాసినా
కూడా మార్కులు వేయడం లేదు.
లేదు మేము లక్షలకు లక్షలు పోసి
మా పిల్లలను మీ దగ్గర చేర్చేది
ఎందుకు" అంటూ ప్రిన్సిపాల్ గాని
ఎదురు ప్రశ్నించాడు

అతనికి ఏం జవాబు చెప్పాలో
తెలియక ప్రిన్సిపాల్ గారు
ఆలోచనలో పడ్డారు

ఈ లోపు నేను ఏ కాస్త
చొరవ తీసుకుని కుర్చీ ముందు
కలుపుకుని, స్థూలకాయం
కేసి చూస్తూ "చూడండి మీరు
,ఏమీ అనుకోనంటే ఒక ప్రశ్న
అడుగుతాను" అన్నాను

"అడగండి" అంటూ కాలు మీద
కాలు వేసుకుని ఉప సాగింది
స్థూలకాయం లెక్క లేనట్లు

"మీరు మీ అబ్బాయికి రోజు కాలేజీ
కి వచ్చేటప్పుడు బస్ చార్జీ లకు
ఇతర ఖర్చులకు ఎంత డబ్బులు
ఇచ్చి పంపుతారు" అని అడిగాను

"మా వాడికి బస్సు లో రావాల్సిన
కర్మేమిటండీ మావాడు కార్ లో
వస్తాడు. పై ఖర్చు కోసం కరోజుకు
100 ఇస్తాను" అన్నాడు గర్వంగా

గురు బ్రహ్మః గురు విష్ణుః గురు మహేశ్వరః

"వందేం కర్మ అండీ, ఓ వెయ్యి రూపాయలు ఇచ్చి పంపొచ్చు గా : అన్నాను కాస్తంత ఖటువుగా

"అమ్మమ్మ పిల్లలకి ఎక్కువ డబ్బులు ఇస్తే పాడై పోతారండి " అంటూ నాకు నీతి చెప్పబోయాడు

"మార్కులు కూడా అంతేనండి, పిల్లలకి ఇవ్వవలసిన మార్కుల కంటే ఎక్కువ మార్కులు ఇస్తే వాళ్లకు చదువు విలువ తెలియక పాడై పోతారు " గట్టిగా జవాబిచ్చాను

ఆ జవాబుతో మొహం నల్ల గా పెట్టుకుని, స్థూలకాయం లేచి నిలబడి " ఇలా అయితే వచ్చే ఏడాది మా వాణ్ని వేరే కాలేజీకి మార్చుకుంటా " అంటూ కోపంతో విసవిసా నడుచుకుంటూ వెళ్లిపోయాడు

ప్రిన్సిపాల్ గారు అతను నడుచుకుంటూ వెళ్ళి పోతున్న వైపే చూస్తూ " ఎందుకండీ పేరెంట్స్ తో మనకు తగాదాలు, ఒక నాలుగు మార్కుల వేస్తే పోలా, పైపెచ్చు ఈ విషయం మేనేజ్మెంట్ కు తెలిస్తే మనకే ఇబ్బంది " అంటూ నచ్చచెప్ప పోయారు

" పెద్ద వాళ్ళు, అనుభవం ఉన్నవాళ్ళు, అన్నీ తెలిసిన వాళ్ళు, మీరు ఆ మాట అనకూడదు సార్ " అంటూ లేచి నేను కూడా బయటకు వచ్చేశాను.

నా వెనకాలే రంగారావు నన్ను అనుసరిస్తూ, " ఎందుకు సార్ గొడవలు, మనదేం పోయింది పెన్నులో ఇంకే కదా, ఓ నాలుగు మార్కులు వస్తే పోలా " అంటూ ఏదో చెప్పబోయాడు

" చూడండి రంగారావు గారు పెన్నులో ఇంకే కదా, అని చదివిన వాడికి, చదవని వారికి, అందరికీ నూటికి నూరు మార్కులు వేస్తూ పోతే ఇంక మనం ఎందుకు? పరీక్షలు ఎందుకు?. రేపు వీళ్ళందరూ ఉద్యోగాల కోసం క్యూలో నిలబడతారు తామేదో ప్రతిభావంతులం అనుకుంటూ " రంగారావు జవాబు కోసం ఎదురు చూడకుండా, మధ్యలో వదిలేసి వచ్చిన నా క్లాస్ కోసం వడివడిగా ముందుకు అడుగులు వేశాను.

రంగారావు నన్ను వదలకుండా నా వెనకే వస్తూ " పోతే పోనీయండి సార్, అందరికీ ఉద్యోగాలు వస్తాయి కదా? ఇంకేం ఇబ్బంది ఉంటుంది " అంటూ జవాబిచ్చాడు.

" అందరికీ ఉద్యోగాలు రావు రంగారావు గారు, వీళ్లలో ఎవరో ఒకరికి రికమండేషన్లు ఉంటాయి, మరొకరికి లంచాలు ఇచ్చే సోమత ఉంటుంది. వాళ్లకి మాత్రమే ఉద్యోగాలు వస్తాయి. నిజమైన ప్రతిభగల పేదవాళ్లు నిరుద్యోగులుగా మిగిలిపోతారు. అందుకనే మనం నిజాయితీగా వారివారి ప్రతిభా పాటవాల

ననుసరించి మార్కులు వేస్తే, చవట సన్నాసులు అందరూ ఉద్యోగాల కోసం ప్రతిభగల వాళ్ళతో పోటీ పడకుండా ఉంటారు " అంటూ లోగుట్టు రంగారావుకు అర్థమయ్యేట్లు వివరించాను.

రంగారావు అర్థం అయ్యి అర్థం కాని వాడిలా తల ఊపుతూ, నాతోనే వస్తున్నాడు

అసలు ఇవన్నీ కాదండీ,

గురు బ్రహ్మ

గురుర్ విష్ణు

గురు మహేశ్వరః

గురు సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ

తస్మై శ్రీ గురవేనమః

అని ఎందుకు అన్నారు తెలుసా మీకు రంగారావు గారు " అని ప్రశ్నించాను

తెలియదన్నట్లు రంగారావు మొఖం వేలాడేటప్పుడు.

నేను నా ఉపన్యాసం కొనసాగిస్తూ, గురువు బ్రహ్మలాగా విద్యార్థులు చదువు పట్ల ఉత్సాహాన్ని రేకెత్తించాలి, గురువు విష్ణువు లాగా చదివే వాళ్లకు మంచి మార్కులు, చదవని వాళ్ళు తక్కువ మార్కులు వేస్తూ, మంచి చెడులను చూస్తూ పరిపాలించాలి, గురువు మహేశ్వరుడిలాగా విద్యార్థుల్లో

ఉన్న చెడు గుణాలను నశింప చేయాలి. ఈ మూడుపనులు మనం చేసినప్పుడే నిజమైన గురువులు అవుతాం, అది దీని అంతరార్థం" అంటూ రంగారావుగారి జవాబు కోసం ఎదురు చూడకుండా నేను నా క్లాసులోని బ్లాక్ బోర్డ్ వైపు నడిచాను పాఠం మొదలుపెట్టడానికి.

బహుశా నా ఉపన్యాసం విన్నారో ఏమో విద్యార్థులు అందరూ ఒక్కసారిగా చప్పట్లు కొట్టడం మొదలుపెట్టారు. కనీసం వాళ్ళన్నా నన్ను అర్థం చేసుకున్నందుకు తృప్తిగా తలాడించాను ఆనందంతో.

★★★★★

అంతా విన్న మా ఆవిడ, అసలు విషయం అర్థమైన దానిలా "చూశారు కదా అన్నయ్య గారు, మన చేతులతో మనమే మన పిల్లల భవిష్యత్తు నాశనం చేసుకుంటున్నాం" అన్నది రంగారావు వంక చూస్తూ

పశ్చాత్తాపం చెందిన వాడిలా, " అవునమ్మా, ఆరోజు శ్రీనివాసరావు గారు చెబితే నాకు అర్థం కాలేదు ,పెన్నులో ఇంకే కదా, అని అందరికీ వందకు వంద మార్కులు వేశాను. నేను చేసిన తప్పు కి ఇప్పుడు నా కొడుకు శిక్ష అనుభవిస్తున్నాడు" అంటూ లేచి నిలబడ్డాడు వెళ్ళొస్తాను అన్నట్లు

"బాధపడకండి రంగారావుగారు, మీ వాడికి ఉన్న తెలివితేటలకి, ఇవాళ కాకపోయినా రేపైనా మంచి ఉద్యోగం వస్తుంది. కాకపోతే కాస్త ఓపిక పట్టాలి. అప్పటిదాకా మీరు ధైర్యం కోల్పోకుండా ,వాడు కూడా ధైర్యం కోల్పోకుండా చూడండి. జీవితం యొక్క విలువ తెలియజెప్పండి" అంటూ భుజం మీద చేయి వేసి వీధి తలుపు వరకు వెళ్లి సాగనంపాను. ★★ ★

నీళ్ళలో వంద రోజులు

ప్రోఫెసర్ జోసెఫ్ డిటూరి గత 74 రోజులుగా USలోని ఫ్లోరిడాలోని కీ లార్లో 9 మీటర్ల నీటి అడుగున ఉన్న చిన్న గదిలో మార్పి నుండి గడిపారు. నీటి అడుగున జీవించడం వల్ల మానవ శరీరంపై ఎలాంటి ప్రభావాలు ఉంటాయో పరిశోధించే ప్రయోగంలో భాగంగా మొత్తం 100 రోజులు నీటి అడుగున జీవించాలని పరిశోధకుడు లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. 2014లో ఇదే ప్రదేశంలో బ్రూస్ కాంట్రెల్ మరియు జెస్సికా ఫెయిన్ నెలకొల్పిన 73 రోజుల, రెండు గంటల 34 నిమిషాల రికార్డును ఇప్పుడు ప్రోఫెసర్ డిటూరి బద్దలు కొట్టారు. గుడ్డు మరియు సాల్మన్ చేపలు తినడం, వ్యాయామం చేయడం మరియు నిద్రపోవడం ద్వారా ప్రోఫెసర్ డిటూరి రికార్డును బద్దలు కొట్టారు. అతని మునుపటి 73 రోజులకు చాలా పోలి ఉంటుంది. "రికార్డు ఒక చిన్న బంప్ మరియు నేను దానిని నిజంగా అభినందిస్తున్నాను," అని అతను చెప్పాడు. "నేను దానిని కలిగి ఉన్నందుకు గౌరవంగా భావిస్తున్నాను, కానీ మనకు ఇంకా ఎక్కువ సైన్స్ చేయాల్సి ఉంది." ప్రోఫెసరు డిటూరి ఆక్సిజన్ అందించే ప్రత్యేక ఔషధాన్ని అధ్యయనం చేయడానికి శాస్త్రవేత్తలకు సహాయం చేస్తున్నారు. అలాగే ఈ నాసా, అమెరికన్ స్పేస్ ఏజెన్సీ, అంతరిక్షంలో సుదీర్ఘ పర్యటనలలో వ్యోమగాములను సురక్షితంగా ఉంచడానికి రూపొందించిన ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ సిస్టమ్లను పరీక్షించడానికి కూడా సమయాన్ని ఉపయోగిస్తోంది.

పూర్వం హిరణ్యకశిపుడి వంశంలోని నికుంభుడు అనే వానికి సుందుడు, ఉపసుందుడు అనే ఇద్దరు కొడుకులు జన్మించారు. వారు మనస్సుని నిగ్రహించి తపస్సు చేయటం ద్వారానే అన్నిటినీ పొందవచ్చని నిర్ణయించుకొని వింధ్యపర్వతానికి వెళ్ళారు. ఇంద్రియాలను అదుపులో ఉంచుకొని వేసవికాలంలో ఐదు అగులమధ్య, వరాకాల చలికాలాలలో నీటి మడుగులలో ఉండి, గాలిని మాత్రమే భుజిస్తూ ఒంటికాలి మీద నిలబడి, చేతులు పైకెత్తి, తలలు వంచి చాలాకాలం తపస్సు చేశారు. వారి తపస్సనే అగ్నికి భయపడిన దేవతలు రత్నాల చేత, అందమైన స్త్రీలచేత వారి తపస్సు విఘ్నం చేయాలని ప్రయత్నించి విఫలమయ్యారు. దేవతలు బ్రహ్మదేవుడి దగ్గరకు వెళ్ళి ఆ రాక్షసుల తపస్సు చెడగొట్టమనగా బ్రహ్మదేవుడు దయతో దేవతలకు మేలు చేయదలచాడు. ఆ సుందోపసుందులకు వరం ఇవ్వటానికి నిశ్చయించుకొని వారి తపస్సు మెచ్చి వారికి ప్రత్యక్షమయ్యాడు. వరం కోరుకోమన్నాడు. వారు నమస్కరించి 'కోరిన రూపం కలిగి ఉండటాన్ని, కోరిన విధంగా వెళ్ళగలగటాన్ని, అన్ని మాయలు కలిగి ఉండటాన్ని, ఇతరుల చేత చావు లేకుండటాన్ని,

సుందోపసుందోపాఖ్యానం

ఆచార్య ఇరపని మాధవి

అసలు చావే లేకుండటాన్ని అనుగ్రహించండి" అని కోరారు. అసలు చావే లేకుండటాన్ని తప్ప మిగిలిన వాటిన్నీ దయతో బ్రహ్మదేవుడు వారికి అనుగ్రహించాడు. ఆ విధంగా బ్రహ్మ వలన వరాలు పొందిన సుందుడు, ఉపసుందుడు చెలరేగిపోయారు. లోకాన్ని జయించాలనే కోరికతో రాక్షసులకు ఆనందం కలిగించే విధంగా అకాలకౌముది అనే ఉత్సవాన్ని జరిపించారు. లెక్కించటానికి సాధ్యం కానంత బలం కలవారై గర్వించి దేవతల, గరుడుల, నాగుల, కిన్నరుల పురాలను కొల్లగొడుతూ భూలోకంలోని రాజులను, ఋషులను, బ్రాహ్మణశ్రేణులను బాధించారు. బ్రాహ్మణోత్తములు చేసే యజ్ఞాలు, వేదాధ్యయనాలు, శ్రాద్ధాలు, హోమాలు, తపస్సులు, దానాలు, జపాలు మొదలైన వాటి కారణంగా పితృదేవతలు ఎప్పుడూ

తృప్తిపొందుతున్నారని కోపించి పుణ్యవంతుల నిత్యనైమిత్తిక కర్మలకు అంతరాయం కలిగించారు. సింహం, పెద్దపులి, ఏనుగు రూపాలు ధరించి అడవులలో తిరుగుతూ మునిపల్లెలలో ప్రవేశించి ప్రాణభయం కూడా కలిగిస్తుండగా మునులంతా బ్రహ్మదేవుడి దగ్గరకు వెళ్ళి లోకాలకు సుందోపసుందులు కలిగిస్తున్న హానిని గురించి తెలిపారు. బ్రహ్మమునులు చెప్పింది విని, ఆశ్చర్యపడి వారు ఇతరుల చేతిలో మరణించరని, వారిలో వారే అంటే ఒకరితో మరొకరు యుద్ధం చేసి మాత్రమే మరణిస్తారని ఆలోచించి విశ్వకర్మను పిలిపించి అందం, కాంతి గల ఒక స్త్రీని సృష్టించమని ఆజ్ఞాపించాడు. సర్వగుణాలతో ప్రకాశించే రూపాన్ని చేసే కళ తెలిసిన విశ్వకర్మ అలాగేనని

బ్రహ్మకు నమస్కరించి నువ్వుల
వలె చిన్నవైన రత్నాలు కూర్చి
చక్కటి శరీరం గల తిలోత్తమ అనే
ఉత్తమస్త్రీని, నల్ల కలువల వంటి
కన్నులు కలదానిని కలువల
వంటి కన్నులు కలదానిని
సృజించాడు.

దేవేంద్రుడు
మొదలైన
దేవతలు,
మునులు
కొలుస్తూ ఉన్న
బ్రహ్మదేవుడి
దగ్గరకు ఆ
తిలోత్తమ
వచ్చి భక్తితో
నమస్కరించి
పని ఏమి అని
అడిగింది.
బ్రహ్మదేవుడు
“సుందుడు,

ఉపసుందుడు అనే రాక్షసులు
ఇద్దరు పొగరెక్కి లోకాలకు హాని
చేస్తున్నారు. వారు వింధ్యపర్వత
గుహలో ఉన్నారు. వారిద్దరూ
నీ కారణంగా తమలో తాము
పోరాడుకొని మరణించేటట్లు
చేయి” అని ఆజ్ఞాపించాడు.
తిలోత్తమ అలాగేనని బ్రహ్మ
దగ్గర సెలవు తీసుకుని దేవసభకు
ప్రదక్షిణం చేసింది. ఆమె
సౌందర్యం చూడటానికి బ్రహ్మ
నాలుగు దిక్కులలో ముఖాలు
కల్పించుకొని చతుర్ముఖుడు
అయ్యాడు. దేవేంద్రుడు రెండు

కళ్ళతో చూస్తే తృప్తి కలగదని
వేయికళ్ళ వాడయ్యాడు.
ఈవిధంగా దేవతలను సైతం
మోహింపజేసిన తిలోత్తమ
మానవలోకానికి మెరుపుతీగలాగా
ప్రకాశిస్తూ వింధ్యపర్వత
అరణ్యప్రాంతం వెలుగొందే

విధంగా వచ్చింది.

సుందోపసుందులు ఆ
తిలోత్తమను చూచి ఒక్కసారిగా
మన్మథపీడితులై పరస్పర
స్నేహాన్ని వదిలి అనురాగంతో
ఆమెను చూశారు. ఒకే
ఆసనంపై కూర్చుంటూ, ఒకే
అహారం తింటూ, ఒకే వాహనం
ఎక్కుతూ, ఒకే ఇంట్లో ఉంటూ,
ఒకే పడక మీద పడుకుంటూ,
ఒకే పని చేస్తూ, ఒకటిగా ఉన్న
ఆ సుందోపసుందులు ఇద్దరూ
దైవనిర్ణయం వలన ఒకే స్త్రీని

కామించారు. వారిద్దరూ ఈమె నా
భార్య, ఈమె నా భార్య అంటూ ఆమె
కుడి ఎడమ చేతులు పట్టుకున్నారు.
ఆమె రెండు చేతులూ పట్టుకొని “
సుందరీ! మా ఇద్దరిలో నీవు ఎవరిని
కోరుతావో చెప్పు” అని అడిగారు.
తిలోత్తమ “మీ ఇద్దరూ యుద్ధం
చేసి అందులో ఏవరు
గెలిస్తే అతడినే
కోరుకుంటాను”
అని చెప్పింది.
సుందోపసుందులు
తమలో తాము
కోపంతో విజృంభించి
కొండను కొండ
ఎదుర్కొన్నట్లుగా
ఒకరినొకరు
ఎదుర్కొన్నారు.
తిలోత్తమ కారణంగా
వారిరువురు
వ్యతిరేకబుద్ధితో
కోపంతో పిడుగుల

వంటి గట్టి పిడికిటి పోట్లతో
ఒకరినొకరు పొడుచుకొన్నారు.
ఒకరితో ఒకరు సంతోషంగా
ఉండేవారు, ఒకరి మేలు ఒకరు
కోరేవారు అయిన ఆ ఇద్దరూ
పరాయివాళ్ళలాగా కోపంతో
రెచ్చిపోయి ఒకరినొకరు కొట్టుకొని
చనిపోయారు.

ఈ ఉపాఖ్యానం ఎంతటి
శక్తిమంతులకైనా చావు తప్పదని
నిరూపిస్తుంది. మంచివారికైనా,
చెడ్డవారికైనా వారి తపస్సుకీ,
కష్టానికి తగిన ఫలితం లభించక

తప్పుడు. ఆ ఫలితం పొందిన తర్వాత దానిని సద్వినియోగం చేయక దుర్వినియోగం చేస్తే అది ప్రాణాంతకమవుతుందని తెలియజేస్తుంది కథ. లభించిన వరాన్ని ఇతరుల మేలు కోసం ఉపయోగిస్తే దేవతలవుతారు, ఇతరులను హింసించటానికి ఉపయోగిస్తే రాక్షసులు అవుతారు. ఎంతో ఇంద్రియ నిగ్రహంతో తపస్సు చేయటమే కాదు, తపఃఫలం లభించిన తర్వాత కూడా అదే ఇంద్రియ నిగ్రహాన్ని అవలంబించవలసిందే. స్త్రీ కారణంగా అన్నదమ్ముల మధ్య కలహాలు రావటం పురాణ కాలంలోనే కాదు, నేటి సమాజంలోనూ అవే పరిస్థితులు కొనసాగుతున్నాయి. కోరిక ఆలోచనను నశింపజేస్తుంది కనుక సుందోపసుందులు తిలోత్తమపై కామంతో మంచించెదూ ఆలోచించలేకపోయారు. చరిత్రలో స్త్రీ కారణంగానే అనేక యుద్ధాలు జరిగాయని చెబుతారు. కానీ వాస్తవానికి నిగ్రహం కోల్పోయి, ఏమాత్రం విచక్షణలేని ప్రవర్తన గల పురుషులు ఈ యుద్ధాలకు కారకులు కదా! నేటి సమాజంలో కూడా భార్య మాటలు విని తల్లిదండ్రులను, తోడబుట్టిన వారిని దూరం చేసుకొనేవారు అనేకమంది ఉన్నారు.

★★★

మందపాలోపాఖ్యానం

పూర్వం మందపాలుడనే మహాముని బ్రహ్మచర్య వ్రతాన్ని అవలంబించి వెయ్యి దేవతా సంవత్సరాలు నిష్ఠతో భయంకరమైన తపస్సు చేశాడు. అతడు యోగాభ్యాసం చేత శరీరం విడిచి పుణ్యలోకాలకు వెళ్ళి ఆ లోకాలలోకి ప్రవేశించలేకపోయాడు. వెంటనే దేవతలను నాకు పుణ్యలోకాలు లేకుండా పోవడానికి నేనేమి పాపం చేశానని అడిగాడు. దానికి దేవతలు “ ఎంత తపస్సు చేసినా సంతానం లేనివారు మోక్షాన్ని పొందలేరు కదా, నీ తపస్సెందుకు? వెళ్ళి సంతానాన్ని పొందు” అన్నారు. అది విని మందపాలుడు మానవలోకానికి తిరిగి వచ్చాడు. త్వరగా తాను పుత్రులను పొందటం ఏవిధంగా సాధ్యమవుతుందో ఆలోచించాడు. పక్షులలో సంతానం చాలా ఎక్కువ కావటం చూచి తాను మగలావుక పక్షి రూపం ధరించాడు. ఆడలావుక పక్షి అయిన జరితతో కలిసి గొప్ప బ్రహ్మజ్ఞానం కలిగిన జరితారి, సారిసృక్క, స్తంబమిత్ర, ద్రోణులనే నలుగురు కొడుకులను కన్నాడు. వాళ్ళను ఖాండవవనంలో ఉంచి తాను తన మొదటి భార్య అయిన లపితతో కలిసి విహరిస్తున్నాడు. అప్పుడు ఖాండవవనాన్ని దహించటానికి వస్తున్న

అగ్నిదేవుడిని చూచి అతడిని అగ్నిసూక్తంతో స్తుతించాడు. తన బిడ్డలైన నలుగురు కుమారులు లావుకపిట్టలని దయతో రక్షించమన్నాడు. అతడి ప్రార్థన కారణంగా అగ్నిదేవుడు వారిని రక్షించాడు.

అది తెలియని జరిత రెక్కలు రానివారు, మంటలు చూచి భయపడుతున్నవారు, ఎక్కడికీ వెళ్ళలేని పసివాళ్ళు అయిన కుమారులను చూచి దుఃఖించింది. వీరిని వెంటబెట్టుకొని పోలేను, వీరి తండ్రిలాగా దయమాలి ఇక్కడే విడిచిపోలేను అనుకుంది. అప్పుడు పిల్లలతో “ అగ్నిదేవుడు వేగంగా ఇటు వస్తున్నాడు, మీరు ఈ బొరియలో ప్రవేశించండి. మంటలు మీకు తాకకుండా దుమ్ముతో నేను ఈ బొరియను కప్పివేస్తాను, మునీశ్వరుడైన మీ తండ్రి కోరినట్లు బ్రహ్మజ్ఞానం గల నలుగురు కొడుకులను కన్నాను. ఈ మహాత్ములకు అపాయం కలుగకుండా పెంచు అని నన్ను ఆజ్ఞాపించి ఎక్కడికో వెళ్ళాడు” అని దుఃఖిస్తూ చెప్పింది. దుఃఖించే తల్లిని చూచి పెద్ద కుమారుడు జరితారి “ కలుగులోకి దూరితే అందులోని ఎలుక మమ్మల్ని చంపేస్తుంది. ఇక్కడే ఉంటే అగ్నిదేవుడు కాలుస్తాడు. ఎలుక చేత చావటం కంటే అగ్నిజ్వాలలో పడి మాడి పుణ్యలోకాలకు పోవటం మాకు మేలు. అంతేకాక మేము మాంసం

మహాభారతంలో ఉపాఖ్యానాలు

ముద్దలమై ఉన్నందువలన నేలబొరియలో ప్రవేశిస్తే ఎలుక వలన ప్రమాదం తప్పదు, ఇక్కడ ఉంటే గాలివశాన మంట మా వరకు రాకుండా తొలగిపోవచ్చు. కష్టసమయాలలో బాధ కలిగితే కలగవచ్చు లేకుంటే తప్పిపోవచ్చు అనిపించే పనులు చేయతగినవి, బాధ తప్పదు అనిపించే పనులు విడిచిపెట్టాలి. అందుకని మేము బిలంలోకి వెళ్ళం, నువ్వు మా మీద మమకారం వదలి వెళ్ళి పో. మేము కాలిపోయినా నీవు జీవించి ఉంటే మళ్ళీ పుత్రులను పొందగలవు. నీ పుణ్యం వలన అగ్ని భయం పోతే మా దగ్గరకు వచ్చి ఎప్పటిలాగా రక్షిస్తావు” అని అన్నాడు. మిగిలిన కొడుకులు కూడా మ్రొక్కగా వాళ్ళను చూచి జరిత కన్నీరు కారుస్తూ దహించటానికి వస్తున్న అగ్నిని చూచి ప్రాణభయంతో ఆకాశానికి ఎగిరింది.

మహాత్ములైన ఆ నలుగురూ నాలుగు వేదాల మంత్రాలతో గొప్పగా స్తోత్రం చేస్తూ అభయం ఇవ్వమని అగ్నిహోత్రుడిని ప్రార్థించారు. అగ్నిదేవుడు మందపాలుడి ప్రార్థనను గుర్తు తెచ్చుకొని ఆ నలుగురు ఉన్న చెట్టును భక్షించకుండా విడిచిపెట్టాడు. జరిత దానిని చూసి సంతోషించి కొడుకుల దగ్గరకు వచ్చి సుఖంగా ఉంది. అప్పుడు మందపాలుడు దేవేంద్రుడి వనం ఖాండవం

అగ్నిదేవుడి చేత కాల్చబడినట్లు తెలుసుకొని దానిలో ఉన్న తన భార్యాపుత్రులను తల్చుకొని దుఃఖించాడు. తన మొదటి భార్య లపితతో “ చిన్నవాళ్ళు, రెక్కలు రానివాళ్ళు, కాళ్ళు రానివాళ్ళు అయిన నలుగురు పిల్లలని జరిత ఒక్కతే ఎక్కడికి తీసుకెళ్ళగలదు, అగ్నిదేవుడు నా ప్రార్థన మర్చిపోయాడేమో, ఒకవేళ మరవకపోయినా నా కొడుకులను గుర్తించలేకపోతాడేమో, గుర్తించినా మోసం చేస్తాడేమో, దుర్మార్గులను నమ్మకూడదు కదా” అని కలత చెందుతూ అన్నాడు. దానికి లపిత “ అగ్నిదేవుడు నీ ప్రార్థన విని నలుగురిని రక్షిస్తానని చెప్పిన సంగతి మర్చిపోయావా, భార్య మీద ప్రేమతో దాని యోగక్షేమాలు విచారిస్తున్నావు. అది పక్షి. ఎక్కడికైనా ఎగిరిపోగలదు, దానికేమీ కాదు, చింతించకు “ అన్నది.

మందపాలుడు దానికి నవ్వుతూ “ వశిష్ఠుడి వంటి పురుషుడినైనా అరుంధతి వంటి భార్య కూడా స్త్రీ విషయంలో అనుమానించకుండా ఉండదు, అది స్త్రీ సహజలక్షణం” అని లపితను వదిలి ఖాండవానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ కొడుకులతో క్షేమంగా ఉన్న జరితను చూసి తృప్తి చెంది తనకిష్టమైన చోటికి వెళ్ళాడు.

ఈ కథ మనకు పితృబుణం

తీర్చుకోవటానికి, పుణ్యలోకాలకు వెళ్ళటానికి తప్పనిసరిగా సంతానాన్ని పొందాలని తెలియజేస్తుంది. అంటే కర్మ సన్యాసం కంటే స్వధర్మాన్ని ఆచరించటమే గొప్పదని, సంసారమంటే జంజూటం కాదు అదీ మోక్షసాధనమే అని నిరూపిస్తుంది. బిడ్డలపై తల్లిదండ్రులకుండే ప్రేమను నిరూపిస్తుంది. అలాగే బిడ్డలకు తల్లిపై ఉండే ప్రేమను తెలుపుతుంది. ప్రార్థనకు కనికరించని దేవుడు ఉండడని తెలియజేస్తుంది. ఏ పని చేసినా తొందరపడక ఆలోచించి ఏది మంచిదైతే అది చేయాలని, జ్ఞానానికి వయసు ప్రమాణం కాదని తెలుపుతుంది.

★★★

సదాశివ శతకం-1

కూడబెట్టిన ఆస్తి పాస్తులు పరుల పాలు

కాటిలో బూడిద కాని అస్థికలు గంగ పాలు

కన్నవాళ్ళకు చేసిన అంత్య కర్మలు కాకులపాలు

ఖర్మ ఫలాలే శాశ్వతాలు కదా సద శివా

సహస్ర వ్యాస కవి

నోవక్ జకోవిచ్

సెర్బియా యోధుడు, టెన్నిస్ నోవాక్ జకోవిచ్.. టెన్నిస్ చరిత్రలో తనకంటూ ప్రత్యేక పేజీని లిఖించుకున్న సెర్బియా ఆటగాడు. ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ టైటిల్ని గెలిచి అత్యధిక గ్రాండ్స్లామ్ టైటిళ్లు సాధించిన ఆటగాడిగా జకోవిచ్ (23) రికార్డు సృష్టించాడు. స్పెయిన్ గన్ రఫేల్ నాదల్ (22) పేరిట ఉన్న అత్యధిక

ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ (2023) టైటిల్ ను మూడోసారి సాధించడంతో పాటు మరో టెన్నిస్ దిగ్గజం రాఫెల్ నాదల్ రికార్డును బద్దలు కొట్టాడు. నాదల్ ఇప్పటి వరకు పురుషుల సింగిల్స్ టెన్నిస్ లో 22 గ్రాండ్ స్లామ్ టైటిళ్లను గెలుచుకోగా.. జకోవిచ్ ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ ఫైనల్లో విజయంతో

ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ గెలిచిన పెద్ద వయస్సు ఆటగాడిగానూ జకోవిచ్ నిలిచాడు.

నోవాక్ జకోవిచ్ 23 గ్రాండ్స్లామ్ టైటిళ్లు గెలుచుకున్నారు. పురుషుల సింగిల్స్ లో అత్యధిక గ్రాండ్స్లామ్ విజయాల జాబితాలో అగ్రసానానికి జకోవిచ్ చేరుకున్నారు. నాడల్ 22 గ్రాండ్స్లామ్ టైటిళ్స్ తో రెండో

గ్రాండ్స్లామ్ల రికార్డును అధిగమించి ఏకైక మొనగాడిగా నిలిచాడు.

టెన్నిస్ లోని నాలుగు గ్రాండ్స్లామ్లలో కనీసం 3 టైటిళ్లను గెలుచుకున్న ఏకైక ఆటగాడిగా జకోవిచ్ నిలిచాడు. ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ 10, వింబుల్డన్ 7, యుఎస్ ఓపెన్ 3, ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ 3 సార్లు గెలుచుకున్నాడు.

23 గ్రాండ్ స్లామ్ టైటిళ్లను గెలుచుకున్న మొదటి వ్యక్తిగా చరిత్ర సృష్టించాడు. తద్వారా ప్రపంచ నెం. 3 సానం నుంచి తిరిగి అగ్రసానానికి చేరుకున్నాడు. ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ ఫైనల్స్ లో 36వళ్ల జకోవిచ్ నాలుగో సీడ్ కాస్పర్ రూడ్ (నార్వే)ను 7-6, 6-3, 7-5 తేడాతో ఓడించాడు. అయితే, 36వళ్ల వయస్సులో 20 రోజులు

సానంలో నిలవగా, ఫెడరర్ 20 టైటిళ్లతో మూడో స్థానంలో ఉన్నారు. జకోవిచ్ ఆస్ట్రేలియా ఓపెన్ ను 10 సార్లు (2008, 2011, 2012, 2013, 2015, 2016, 2019, 2020, 2021, 2023) గెలుచుకున్నారు. అదేవిధంగా ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ ను మూడు సార్లు (2016, 2021, 2023), వింబుల్డన్ ను ఏడు

సార్లు (2011, 2014, 2015, 2018, 2019, 2021, 2022) గెలుచుకున్నాడు.

2008కు ముందు టెన్నిస్ అంటే గుర్తుకొచ్చేది రఫేల్ నాదల్, రోజర్ ఫెదరర్. టెన్నిస్ ఆటలో వీరిద్దరిదే ఆధిపత్యం. అలాంటి సమయంలో వచ్చాడు జకోవిచ్ టైటిళ్ల వేటకి. 20 ఏళ్లకే తొలిసారిగా ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ ని గెలుచుకున్నాడు.

2011 వరకు జకోవిచ్ మళ్ళీ ఒక్క టైటిల్ కూడా గెలవలేకపోయాడు. వరుసగా ఓటములు ఎదురయ్యాయి. అప్పటికే రోజర్, నాదల్ దూసుకెళ్తున్నారు. రోజర్ ఖాతాలో 16, నాదల్ 9 గ్రాండ్స్లామ్లు గెల్చుకున్నారు.

2011 ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ టైటిల్ తో తిరిగి ఖాతా తెరిచాడు జకోవిచ్. అదే ఏడాది వింబుల్డన్ పైనల్లో నాదల్ ని ఓడించి మూడో గ్రాండ్స్లామ్ ని చేజిక్కించుకున్నాడు. ఇలా నాదల్ ని ఓడించిన రెండో ఆటగాడిగా జకో నిలిచాడు.

రోజర్ ఫెదరర్ పై తొలిసారి టైటిల్ నెగింది 2014 వింబుల్డన్ లో. ఆ తర్వాత మరో మూడు సార్లు ఫెదరర్ పై పైచేయి సాధించాడు. 2018 నాటికి మొత్తంగా జకోవిచ్ 12 ట్రోఫీలు సాధించాడు

ఐదేళ్లలోనే జకోవిచ్ అద్భుతంగా పుంజుకున్నాడు. ఆడిన 19 గ్రాండ్స్లామ్లలో జకోవిచ్ ఏకంగా 11 టైటిళ్లు గెలిచాడు. ఈ సంఖ్యను బట్టే జకో ఫామ్ ఎలా ఉందో చెప్పొచ్చు.

2016 నుంచి 2018 మధ్య కాలంలో జకోవిచ్ ప్రదర్శన తేలిపోయింది. కుడి మోచేతి గాయం కారణంగా రాణించలేకపోయాడు. కానీ, శస్త్రచికిత్స చేసుకుని మళ్ళీ కోర్టులో అడుగు పెట్టాడు.

కోర్టులోనే కాక కోర్టు బయట జకోవిచ్ ప్రత్యేకమే. వ్యాక్సిన్ వేసుకోని కారణంగా 2021లో ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ ని నిర్వహకులు జకో ని ఆడనివ్వలేదు. అలా అని జకో వెనక్కి తగలేదు. ఇప్పటికీ టీకా వేసుకోలేదు.

జకోవిచ్ లిఖించిన చరిత్రను అందుకోవడం ఏ ఆటగాడికైనా కష్టతరమే. నాదల్ (22) ఒక్కడే జకోకి చేరువలో ఉన్నాడు.

చిరంజీవి

1858లో మద్రాసు ప్రభుత్వ గెజిట్లో సర్ ఆర్థర్ కాటన్ విశిష్టసేవలను ఈవిధంగా వర్ణించారు - 'ఎన్నో ఉన్నత పదవులనలంకరించి ప్రజలలో గొప్ప పలుకుబడి సంపాదించుకున్న వ్యక్తులు కొంతకాలానికి కాలగర్భంలో నామ రూపాలు లేకుండా పోవచ్చు - కాని ఈ తరానికేగాక ముందు తరాల చెందిన కోట్లాదిమంది ప్రజల హృదయాలలో ఆర్థర్ కాటన్ పేరు కలకాలం నిల్చి ఉంటుంది. ఈ మాటలు శ్రీ అక్షరాలా నిజం.

కొంతమంది మహనీయుల్ని కొంతకాలం వరకే గుర్తుంచుకొంటారు ప్రజలు. నిరంతరం గుర్తుంచుకోవాల్సిన మహనీయులు బహుకొద్దిమంది మాత్రమే. అట్టి వారిలో ప్రథముడు సర్ ఆర్థర్ కాటన్. తెలుగు, తమిళ ప్రజలకు ఆయన చేసిన మేలు కలకాలం నిలుస్తుంది. తెలుగు తమిళ ప్రజలున్నంతవరకూ సర్ ఆర్థర్ కాటన్ చిరంజీవిగా వుంటారు.

సాహితీ శిఖరాలు

కొప్పుల ప్రసాద్

కొప్పుల ప్రసాద్ , ఎంపీ (తెలుగు) తెలుగు ఉపన్యాసకులు సొంత ఊరు భూపనపాడు, ప్రస్తుత నివాస స్థలం నంద్యాల మైవేట్ విద్యాసంస్థలో తెలుగు ఉపన్యాసకులుగా పనిచేస్తున్నారు. నిత్యం సాహితీ వనములో కవితలు, వ్యాసాలు, సమీక్షలు , నాటికలు, కథలు, పాటలు, పిల్లల గేయాలు, కొప్పుల వారి కబుర్లు, నవ తెలుగు తేజం మాస పత్రికలో ఆధ్యాత్మిక విషయాలు , అన్ని ప్రముఖ పేపర్లలో వార్తా పత్రికలకు వ్యాసాలు , కవితలు, కథలు, సమీక్షలు రాస్తూ ఉంటారు.

ఈడా ఇంటర్నేషనల్ ఫౌండేషన్) జాషువా పురస్కారం జాతీయ కవి సమ్మేళనంలో పురస్కారాలు జాతీయ

సమ్మేళనాలు పాల్గొనడం జరిగింది. 100 పైగా ఇంతవరకు సన్మానాలు జరిగాయి. పురస్కారాలు :

విద్యాపరంగా జిల్లా ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ పురస్కారం (ఎస్ వి సుబ్బారెడ్డి ఫౌండేషన్ వారి) ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ పురస్కారం (నంద్యాల లైన్స్ క్లబ్ వారి గురు బ్రహ్మ నేషనల్ అవార్డు (way foundation) గురు స్పందన అవార్డు (స్పందన

కొప్పుల ప్రసాద్ ప్రచురించిన పుస్తకాలు చిరుగాలి పలకరిస్తే, పసి నవ్వుల అలలు, మధురకవి చంద్ర , కవి చక్ర ,, దేశభక్తి సాహిత్య భాస్కరా, కవన సకినం వల్లభ , బిరుదులు వరించాయి. జాషువా పురస్కారం, జాతీయ కవి సమ్మేళనంలో అనేక పురస్కారాలు. జాతీయ ఉగాది పురస్కారాలు, సాహిత్య మిత్ర పురస్కారం, అందుకున్నారు. ప్రతిలిపి గోల్డెన్ బ్యాడ్స్ , 50 పైగా రెండు రాష్ట్రాలలో కవి

ఉగాది పురస్కారాలు బిరుదులు: మధుర కవి చంద్ర , కవి చక్ర , సాహిత్య భాస్కర

దేశభక్తి సాహిత్య భాస్కర బిరుదు. కవన సకినం వల్లభ ,

“చిరుగాలి పలకరిస్తే” పుస్తకం

హైదరాబాదులోని ప్రెస్ క్లబ్బులో పాటల రచయిత చంద్రబోస్ చేతులు మీదుగా ఆవిష్కరణ జరిగింది. ఈ కార్యక్రమములో పద్మశ్రీ ఆచార్య కొలకలూరి ఇనాక్, కళా రత్న విక్రీ కృష్ణ , డాక్టర్ వి.డి రాజగోపాల్ ఆధ్వర్యంలో జరిగింది. ఈ పుస్తకాన్ని ముద్రించినవారు మహర్షి వాల్మీకి సాంస్కృతిక సేవా సంస్థ, హైదరాబాద్ వారు ఇందులో 56 కవితలు ఉన్నాయి. బాలల దినోత్సవ సందర్భంగా ప్రజాశక్తి చిన్నారి పేపర్ లో వచ్చిన నా బాల గేయాలను “పసి నవ్వుల అలలు” అనే పుస్తకాన్ని నంద్యాలలోని గురురాజా పబ్లిక్ స్కూల్ నందు ఆవిష్కరించడం జరిగింది. ఇందులో బాలలకు సంబంధించిన 45 గేయాలు, బాలల కథలు 3 ఉన్నాయి.

తోలు బొమ్మలాట

రూపొందించబడిందని నమ్ముతారు.

తోలు బొమ్మలు తయారు చేసే సంప్రదాయం , తోలుబొమ్మలాట ఆచారం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో శాతవాహనుల పాలనలో క్రీస్తుపూర్వం రెండవ శతాబ్దంలో ఉద్భవించిందని నమ్ముతారు. తోలుబొమ్మల తయారీదారుల సంఘంలో ఎక్కువగా మహారాష్ట్ర నుండి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు వలస వచ్చిన బలిజ సమాజానికి చెందిన వారు ఉన్నారు.

తోలుబొమ్మలను సాధారణంగా అరచేతి కర్రపై మధ్యలో అమరుస్తారు , వాటి కదలికలను నియంత్రించడానికి అవయవాలకు తీగలను కట్టి ఉంచుతారు. ఒకే తోలుబొమ్మలాట చేసేవాడు తోలుబొమ్మ యొక్క అన్ని కదలికలను నియంత్రిస్తాడు , దాని స్వరాన్ని కూడా అతనే అందిస్తాడు . తోలుబొమ్మలు పారదర్శకమైన స్టీన్ వెనుక నియంత్రించబడతాయి, వెనుక నుండి కాంతి ప్రకాశిస్తూ తోలుబొమ్మల రంగురంగుల నీడలను తెరపైకి ప్రసారం చేస్తుంది. సాంప్రదాయ కథలు మరియు జానపద కథలలో దాని మూలాలకు ప్రసిద్ధి.

ఈ తోలుబొమ్మలను తయారుచేసే కళ చాలా కష్టమైన క్రాఫ్ట్ మరియు దానికదే కళ. తోలుబొమ్మలాట చాలా ప్రత్యేకమైనది ఎందుకంటే

ఇది రెండు విభిన్న కళలు - క్రాఫ్టింగ్ తోలు తోలుబొమ్మలను తయారు చెయ్యటం , తోలుబొమ్మలను ఆడించటం . వీటికి శ్రమతో కూడిన నైపుణ్యం, ఓపిక అవసరం .

నాటకీయ ప్రభావాల కోసం పక్కన సంగీతం ప్లే చేయబడుతుంది . మధ్య మధ్యలో తోలుబొమ్మల యొక్క అతిశయోక్తి కదలికల రూపంలో లేదా ఈ విలువలను చిరస్మరణీయమైన వినోదాత్మకంగా తెలియజేయడానికి అసాధారణమైన ప్రసంగం రూపంలో ఏదో ఒక రకమైన హాస్య ఉపశమనం ఉంటుంది.

ఈ సంప్రదాయం పురాతన మరియు మధ్యయుగ యుగాలలో చాలా కాలం పాటు ప్రజాదరణతో కొనసాగించింది. ఏది ఏమైనప్పటికీ, ఇది నిజంగా వెలుగులోకి వచ్చింది విజయనగర సామ్రాజ్యం క్రింద రాజ పోషణలో ఉన్నప్పుడు. ఆకాలంలో దాని ఖ్యాతి మరియు ప్రజాదరణ యొక్క పరాకాష్ఠకు చేరుకుంది. విజయనగర సామ్రాజ్యం కింద, రామాయణం యొక్క 'రామాయణం రంగనాథం' అని పిలువబడే రామాయణం యొక్క సంస్కరణ, తోలుబొమ్మల కళ ద్వారా రామాయణాన్ని చిత్రీకరించడం కోసం ప్రత్యేకంగా

నేడు, తోలుబొమ్మలను ఒకే సంఘం తయారు చేస్తుంది, ప్రతి తరం వారి సీనియర్ తరాల నుండి తోలుబొమ్మలాటతో అలరించే నైపుణ్యాన్ని వారసత్వంగా పొందుతోంది. దాని అసలు మరాఠీ మూలాలు తెలుగు రాష్ట్రంలో కలిసిపోయింది, అనంతపురంలోని నిమ్మలకుంట, గుంటూరులోని నరసరావుపేట మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని నెల్లూరు జిల్లాలలోని DC పల్లె ఇప్పుడు తోలుబొమ్మల కళాకారుల ప్రధాన కేంద్రాలుగా పరిగణించబడుతున్నాయి.

ఈ తోలుబొమ్మలను తయారు చేసే ప్రక్రియ ఎక్కువ సమయం శ్రమతో కూడుకున్నది. ఇది సాధారణంగా ఒక నెల కంటే ఎక్కువ సమయం పడుతుంది. సాంప్రదాయకంగా, కళాకారులు మొదట సానిక మాంసం మార్కెట్ల నుండి మేక చర్మాన్ని తీసుకుంటారు. సుదీర్ఘమైన శ్రమతో కూడిన ప్రక్రియ ద్వారా శుభ్రపరచి , వారు చర్మాన్ని పార్చ్మెంట్ గా మారుస్తారు. ఈ ప్రక్రియలో చర్మాన్ని సున్నపు నీటిలో పది రోజులు నానబెట్టి, శుభ్రపరచడం జరుగుతుంది. తోలు, మరోసారి, కడకా పౌడర్ తో కలిపిన

నీటిలో నానబెట్టి, కూరగాయల ఆధారిత సహజ రంగు, తోలుకు లేత గోధుమ రంగును ఇస్తుంది. అప్పుడు, కళాకారులు బహుశా ఒక వారం లేదా అంతకంటే ఎక్కువ కాలం పాటు తోలును ఎండపెడతారు .

పార్చ్మెంట్ సిద్దమైన తర్వాత, కళాకారులు పార్చ్మెంట్ పై సుద్దతో తోలుబొమ్మల ఆకారాలను గుర్తించి, అవుట్ లైన్ ను కత్తిరించారు. ఆకారాలు సాధారణంగా మహాభారతం లేదా రామాయణం మరియు భారతీయ పురాణాల వంటి భారతీయ ఇతిహాసాల పాత్రలకు సంబంధించినవి. ఎందుకంటే తోలుబొమ్మలత ఈ కథల చుట్టూ తిరుగుతుంది - జీవితం మరియు నైతిక పాఠాలతో భారతీయ పురాణాల కథలు, అదే సమయంలో వినోదం మరియు విద్యను అందించడానికి ఉద్దేశించబడ్డాయి కాబట్టి వీటినే ఎక్కువగా సిద్ధం చేస్తారు .

రూపురేఖలు తయారు చేసిన తర్వాత, కళాకారులు తోలుబొమ్మలో రంగులను కత్తిరించటం ద్వారా ప్రదర్శనల సమయంలో ఒక నిర్దిష్ట మెరుపును ఇస్తుంది. ఈ రంగులు సాధారణంగా కిటికీలు లేదా పువ్వుల వలె కనిపించే క్లిష్టమైన చిన్న నమూనాలు. దీనిని

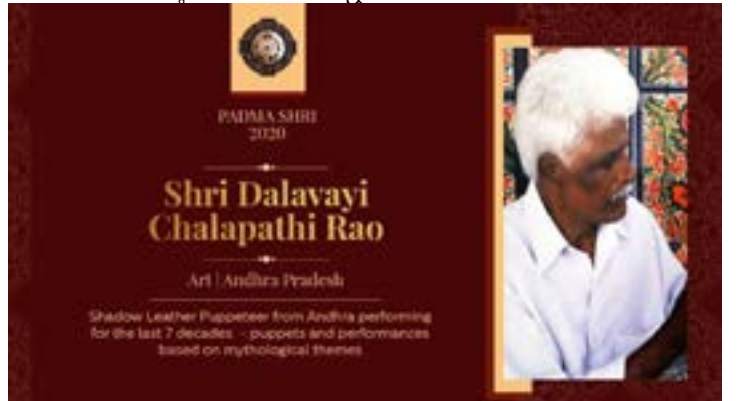
అనుసరించి, కళాకారులు పదునుపెట్టిన వెదురు రెలును ఉపయోగించిన నల్ల సిరాతో చిత్రించాల్సిన బొమ్మ యొక్క రూపురేఖలను గీస్తారు. ఇది తోలుబొమ్మగా ఉండాల్సిన పాత్ర యొక్క రూపురేఖలను ఏర్పరుస్తుంది.

తదనంతరం, తోలుబొమ్మలు సాంప్రదాయకంగా సహజ రంగుల నుండి ఉద్భవించిన శక్తివంతమైన రంగులతో పెయింట్ చేయబడతాయి, తద్వారా తోలుబొమ్మ ప్రదర్శనల సమయంలో కాంతి తోలు బొమ్మ యొక్క రంగులను కప్పివేయదు; బదులుగా శక్తివంతమైన రంగులు తోలుబొమ్మలకు వ్యతిరేకంగా కాంతి ప్రకాశించినప్పుడు వాటిని ప్రకాశవంతంగా మరియు మరింత అందంగా కనిపించేలా చేస్తాయి.

ఈ ప్రక్రియకు చాలా ఖచ్చితత్వం అవసరం మరియు చాలా సమయం పడుతుంది.

ఇది పూర్తయిన తర్వాత, పెయింటింగ్ ప్రక్రియలో కోల్పోయిన వివరాలను నొక్కి చెప్పడానికి కళాకారులు మళ్లీ నలుపు సిరాతో అవుట్ లైన్ మరియు వివరాలను గీస్తారు. ఇది ఒక తోలు బొమ్మను తయారు చేయడానికి సుదీర్ఘమైన, శ్రమతో కూడిన ప్రక్రియ.

2020లో, నిమ్మలకుంట గ్రామానికి చెందిన మాస్టర్ క్రాఫ్ట్స్ మెన్ డి. చలపతి రావు తోలుబొమ్మలను సంరక్షించడానికి చేసిన కృషికి అప్పటి రాష్ట్రపతి రామ్ నాథ్ కోవింద్ నుండి పద్మశ్రీ అవార్డును అందుకున్నారు. తోలు బొమ్మలు మరియు తోలు బొమ్మలాట తయారీలో అతని కుటుంబం మొత్తం నిమగ్నమై ఉంది. జుకార్తాలో ఆదివారం జరిగిన ఇండోనేషియా ఓపెన్ 2023 బ్యాడ్మింటన్ టోర్నమెంట్ లో ఆసియా పురుషుల

మన్యం వీరుడు

అల్లూరి సీతారామ రాజు

(1897 జూలై 4 - 1924 మే 7)

భారత స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడిన యోధుడు, మన్యం వీరుడు, అగ్గి పిడుగు అల్లూరి సీతారామరాజు.

మన్యం ప్రజల హక్కుల కోసం, స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడి 27 ఏళ్ల చిన్న వయసులోనే ప్రాణ త్యాగం చేసిన విప్లవ జ్యోతి అల్లూరి. రెండేళ్ల పాటు బ్రిటిష్లకు కంటిమీద కనుకులేకుండా చేసిన సీతారామరాజు.. తనను నమ్ముకున్న ప్రజల కోసం ప్రాణత్యాగం చేశారు. 1897 జూలై 4 న జన్మించారు. ఈ సందర్భంగా ఆ మహావీరుడిని ఒకసారి స్మరించుకుందాం.

అల్లూరి సీతారామరాజు జూలై 4, 1897 వ సంవత్సరంలో పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, పాలకుడు మండలం లోని మొగల్లు అనే గ్రామంలో వెంకట రామ రాజు మరియు సూర్య నారాయణమ్మ అనే దంపతులకు జన్మించారు.

సీతారామరాజు యొక్క తల్లి సంప్రదాయాలను

ఆచరించే గృహిణి. తండ్రి వృత్తిపరంగా ఒక ఫోటోగ్రాఫర్, 1902 సంవత్సరంలో వృత్తి కారణం తో రాజమండ్రి లో స్థిరపడ్డారు. రాజమండ్రి లో ఒక మంచి ఫోటోగ్రాఫర్ గా పేరు తెచ్చుకున్నాడు. 1908 సంవత్సరంలో గోదావరి పుష్కరాల సమయంలో వ్యాపించిన కలరా వ్యాధి బారిన పడి చనిపోయారు.

సీతారామరాజు యొక్క తండ్రికి స్వాతంత్రం అంటే ఎంతో ఇష్టం. ఒకసారి తన కుమారుడు బ్రిటిష్ వారికి సెల్యూట్ చేసే పద్ధతిని ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నప్పుడు చూసి ఆలా చేయవద్దని వారించాడు.

చిన్న తనంలోనే తండ్రి చనిపోవటం తో సీతారామరాజు కుటుంబం పేదరికం బారిన పడి చాలా కష్టాలను ఎదుర్కొంది.

1909లో భీమవరం దగ్గరి కొవ్వొడ్ల గ్రామానికి నివాసం

మార్చారు. భీమవరంలో మిషన్ ఉన్నత పాఠశాలలో మొదటి ఫారంలో చేరి రోజూ కొవ్వొడ్ల నుండి నడచి వెళ్ళేవాడు. చదువు మందగించి, ఆ సంవత్సరం పరీక్ష తప్పాడు. ఈ కాలంలో నర్సాపురం దగ్గరి చించినాడ అనే గ్రామంలో స్నేహితుడి ఇంటిలో గుర్రపుస్వారి నేర్చుకున్నాడు. 1911లో రాజమహేంద్రవరం ఆరవ తరగతి, 1912లో తూర్పు గోదావరి జిల్లా రామచంద్రాపురంలో ఏడవ తరగతి ఉత్తీర్ణుడై, 1912లో కాకినాడ పితాపురం రాజా పాఠశాలలో మూడవ ఫారంలో చేరాడు. ప్రముఖ కాంగ్రెసు నేత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య అక్కడ ఆయనకు సహాధ్యాయి. తల్లి, తమ్ముడు, చెల్లి తునిలో ఉండేవారు. తరువాత వారు పాయకరావు పేటకు నివాసం మార్చారు.

రామరాజుకు 14 వ ఏట అన్నవరంలో ఉపనయనం జరిగింది. తరువాత తల్లి, తమ్ముడు, చెల్లి తాతగారింటికి, పాండ్రంగి వెళ్ళిపోయారు. తరువాత విశాఖపట్నంలో నాల్గవ ఫారంలో చేరాడు. అక్కడ సరిగా

ఈ నెల స్మరణీయులు

చదవకపోవడంవల్ల, కలరా వ్యాధి సోకడంవల్లనూ పరీక్ష తప్పాడు. మరుసటి ఏడు నర్సాపురంలో మళ్ళీ నాలవ ఫారంలో చేరాడు. ఆ సమయంలో తల్లి తునిలో నివసిస్తూ ఉండేది. అక్కడ కూడా సరిగా చదివేవాడుకాదు. చుట్టుపక్కల ఊళ్ళు తిరుగుతూ కాలక్షేపం చేసేవాడు. పినతండ్రి మందలించడంతో కోపగించి, ఇల్లువదలి, తల్లివద్దకు తుని వెళ్ళిపోయాడు. అక్కడే ఐదవ ఫారంలో చేరాడు. మళ్ళీ అదే వ్యవహారం. బడికి వెళ్ళకుండా, తిరుగుతూ ఉండేవాడు. ఒకసారి ప్రధానోపాధ్యాయుడు కొట్టాడు. దానితో బడి శాశ్వతంగా మానేసాడు.

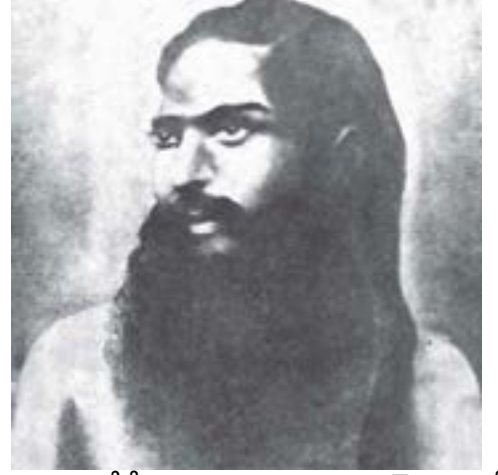
చదువు మానేసిన తరవాత తెలుగు, సంస్కృతం, హిందీ మరియు ఆంగ్ల భాషల సాహిత్యంపై మంచి పట్టును సంపాదించారు. సీతారామరాజుకు 14 సంవత్సరాలప్పుడు ఉపనయనం జరిగింది. తన కుటుంబం తుని లో ఉన్నప్పుడు అడవులు, కొండలు మరియు పరిసర ప్రాంతాలలో తిరుగుతూ గిరిజన ప్రజల జీవించే విధానాన్ని గమనించేవారు. చిన్నతనం నుంచే దైవ భక్తి ఎక్కువగా ఉండేది మరియు నాయకత్వ లక్షణాలు కూడ ఉండేవి. 18 సంవత్సరాల వయస్సులో సన్యాసి అవ్వకముందు జ్యోతిష్యం, మూలికాశాస్త్రం,

హస్తసాముద్రకం మరియు గుర్రపుస్వారి ను నేర్చుకున్నారు.

స్కూల్ లో ఉన్న కాలంలో తన చిన్నాన్న వద్ద ఉన్న గూరలపై సవారి చేస్తూ అడవులలో మరియు కొండలలో నివసిస్తున్న వారి వద్దకి వెళ్లేవారు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం వల్ల వారు పడే కష్టాల గురించి అడిగి తెలుసునేవారు.

కృష్ణదేవిపేట వద్ద గ్రామస్తులు కట్టిచ్చిన రెండు ఇండ్లలో సీతారామరాజు కుటుంబం ఉండేది. అక్కడ ఉన్న సమయంలో చాలా తక్కువగా తిని జీవనం కొనసాగించేవారు. పండ్లు మరియు తేనె నే ఎక్కువగా తినడానికి ఇష్టపడేవారు. తనకు ఆహారాన్ని ఇచ్చిన గిరిజనులకు తన దీవెనలతో ఆశీర్వదించేవారు. అక్కడి ప్రజలు తనను పవిత్ర శక్తులు కలవాడు మరియు మహాపురుషుడు అని నమ్మేవారు.

అదే సమయంలో క్రిస్తవ మిషనరీలు బలవంతంగా మత మార్పిడిలు చేయటం కూడా సీతారామ రాజు కు నచ్చకపోయేది. గిరిజన ప్రజలకు తమ హక్కుల గురించి చెప్పి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడే ధైర్యాన్ని వాళ్లలో నింపారు. గిరిజనులతో ఉన్న సమయంలో అడవులను మరియు కొండా ప్రాంతాలను బాగా అధ్యయనం

చేసేవారు. తరవాత బ్రిటిష్ వారితో చేసిన గొరిల్లా యుద్ధాలలో బాగా ఉపయోగపడింది.

సీతారామరాజు ఒక నాయకుడిగా గిరిజన ప్రజలకు మద్దతు మరియు సహాయం చేసేవారు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సీతారామరాజును తమ వైపు తిప్పుకోవడానికి 60 ఎకరాల సాగు భూమిని సీతారామరాజు యొక్క ఆశ్రమం కోసం ఇస్తాం అని అనగా దానిని తిరస్కరించారు.

1882 మద్రాసు అటవీ చట్టం ఆమోదించిన తర్వాత అడవులలో మరియు కొండ ప్రాంతాలలో నివసిస్తున్న గిరిజనులను పోడు వ్యవసాయం చేయకుండా నిషేధం విధించబడింది. వ్యవసాయం పై నిషేధం విధించిన తరవాత మన్యం ప్రజలు ఆకలి తో అలమటించారు. ఇవే కాకుండా మన్యం ప్రజలు శ్రమ దోపిడి, ఆస్తుల దోపిడి మరియు అన్యాయాలకు గురయ్యేవారు. చేసేదేమి లేక మన్యం ప్రజలు రోజువారీ కూలి పనులకు వెళ్లేవారు. కూలీ పనులలో కూడా కాంట్రాక్టర్లు నిశ్చయించిన డబ్బుల కంటే తక్కువ ఇచ్చేవారు. ఆరు అణాలు కూలీ ఉంటే కేవలం ఒక్కటే అణా ఇచ్చేవారు.

అదే సమయంలో అప్పటివరకు

ఈ నెల స్మరణీయులు

వంశ పారంపర్యంగా పన్ను వసూలు చేసే ముత్తైదారులను కూడా పదవి నుంచి తొలగించి ప్రజా సేవకులుగా చేసేసారు. ముత్తైదారులను పదవి నుంచి తొలగించిన తరువాత వారు కూడా మన్యం ప్రజలతో కలిసి పోరాడుదామని నిర్ణయించుకున్నారు. సీతారామరాజు ముత్తైదారులను మరియు మన్యం ప్రజలను కలిపి ఒక ఉద్యమం తయారు చేసారు.

మొదట విల్లు, బాణం మరియు ఈటెలు లాంటి ఆయుధాలతో బ్రిటిష్ వారితో పోరాటం చేసేవారు. బ్రిటిష్ వారి వద్ద ఉన్న తుపాకుల ముందు వారు నిలబడలేకపోయారు. అందుకే బ్రిటిష్ వారి పోలీస్ స్టేషన్లపై దాడి చేసి ఆయుధాలు ఎత్తుకెళ్ళటం ప్రారంభించారు.

1922 ఆగస్టు 22 – చింతపల్లి

1922 ఆగస్టు 22న మన్యంలో తిరుగుబాటు ప్రారంభం అయింది. రంపచోడవరం ఏజన్సీలోని చింతపల్లి పోలీసు స్టేషన్లపై 300 మంది విప్లవ వీరులతో రాజు దాడిచేసి, రికార్డులను చింపివేసి, తుపాకులు, మందుగుండు సామాగ్రిని తీసుకువెళ్ళారు. మొత్తం 11 తుపాకులు, 5 కత్తులు, 1390 తుపాకీ గుళ్ళు, 14 బాయెనెట్లు తీసుకువెళ్ళారు. ఏమేం తీసుకువెళ్ళారో రికార్డు

పుస్తకంలో రాసి, రాజు సంతకం చేసాడు. ఆ సమయంలో స్టేషన్లలో ఉన్న పోలీసులకు ఏ అపాయనూ తలపెట్టలేదు. తిరిగి వెళ్ళేటప్పుడు, మరో ఇద్దరు పోలీసులు కూడా ఎదురుపడ్డారు. వారి వద్దనున్న ఆయుధాలను కూడా లాక్కున్నారు.

1922 ఆగస్టు 23 – కృష్ణదేవు పేట

ఇనుమడించిన ఉత్సాహంతో మరుసటి రోజే శరభన్నపాలెం వెళ్ళి, భోజనాలు చేసి ఆ రాత్రే ఆగస్టు 23న – కృష్ణదేవు పేట పోలీసు స్టేషన్లను ముట్టడించి, ఆయుధాలను తీసుకు వెళ్ళారు. ముందుగా పోలీసులను భయపెట్టి బయటకు పంపేశారు. 7 తుపాకులు, కొన్ని మందుగుండు పెట్టెలు మాత్రం లభించాయి.

1922 ఆగస్టు 24 – రాజవొమ్మంగి

ఆగస్టు 24న – వరుసగా మూడవ రోజు – రాజవొమ్మంగి పోలీసు స్టేషన్లపై దాడి చేసారు. అయితే ఈసారి పోలీసుల నుండి కొద్దిపాటి ప్రతిఘటన ఎదురైంది. అక్కడ ఆయుధాలు దోచుకోవడమే కాక, అక్కడ బందీగా ఉన్న వీరయ్య దొరను కూడా విడిపించారు. ఈ మూడు దాడులలోను మొత్తం 26 తుపాకులు, 2500కు పైగా మందుగుండు సామాగ్రి వీరికి వశమయ్యాయి.

వరుసదాడులతో దెబ్బతిని ఉన్న బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం విప్లవ దళాన్ని

అంతం చెయ్యడానికి కబార్డు, హైటర్ అనే అధికారులను చింతపల్లి ప్రాంతంలో నియమించింది. సెప్టెంబర్ 24 న తమ అనుచర సైనికులతో వీరు గాలింపు జరుపుతూ దట్టమైన అడవిలో ప్రవేశించారు. రాజు దళం గెరిల్లా యుద్ధరీతిలో వీరిపై దాడిచేసి, అధికారులందరినీ హతమార్చింది. మిగిలిన సైనికులు చెల్లాచెదురై పోయారు. ఆ ఇద్దరు అధికారుల శవాలు తీసుకుని వెళ్ళడానికి సానిక ప్రజల మధ్యవర్తిత్వం తీసుకోవలసి వచ్చింది. విప్లవదళం పట్ల ప్రజల్లో సహజంగానే ఉండే ఆదరభావం ఈ సంఘటనలతో మరింత పెరిగిపోయింది.

1922 అక్టోబర్ 15 – అడ్డతీగల

రామరాజు పోరాటంలో అత్యంత సాహసోపేతమైనది అడ్డతీగల పోలీసు స్టేషన్లపై అక్టోబర్ 15న జరిపిన దాడి. మొదటి దాడులవలె కాక ముందే సమాచారం ఇచ్చి మరీ

ఈ నెల స్మరణీయులు

చేసిన దాడి ఇది. ప్రభుత్వం పూర్తి రక్షణ ఏర్పాటు చేసుకుని కూడా దళాన్ని ఎదిరించలేక పోయింది. ఆయుధాలు అందకుండా దాచిపెట్టడం మినహా, ఎటువంటి ప్రతిఘటన ఇవ్వలేకపోయింది. స్టేషనుపై దాడిచేసిన దళం దాదాపు 5 గంటలపాటు స్టేషనులోనే ఉండి, పారిపోగా మిగిలిన పోలీసులను బంధించి, వారికి జాబులు ఇచ్చి మరీ వెళ్ళింది. ఆసుపత్రి పుస్తకంలో రాజు సంతకం చేసిన పుస్తకం ఇంకా ఉంది. రాజు పోరాటంలో అడ్డతీగల ప్రాంతం ముఖ్యమయింది

1922 అక్టోబర్ 19 – రంపచోడవరం పోలీస్ స్టేషనులపై దాడి చేసారు.

అక్టోబర్ 19న రంపచోడవరం స్టేషనును పట్టపగలే ముట్టడించారు. రాజు అక్కడ సబ్ మేజిస్ట్రేటును, సబ్ ఇన్స్పెక్టరును పిలిచి మాట్లాడాడు. అక్కడ కూడా ఆయుధాలు దాచిపెట్టడం చేత దళానికి ఆయుధాలు దొరకలేదు. అయితే అక్కడి ప్రజలు అసంఖ్యాకంగా వచ్చి రాజుపట్ల

తమ అభిమానాన్ని తెలియజేశారు. జ్యోతిశ్శాస్త్రీత్యా తాను పెట్టుకొన్న ముహూర్తాన్ని ముందుగా తెలియజేసి ముట్టడిచేయడంలో ఇతనికి లభించిన విజయాలవల్ల రాజు ప్రతిష్ఠ ఇనుమడించింది. ఇతని సాహసాల గురించి కథలు కథలుగా చెప్పుకొనసాగారు. కొన్ని సార్లు రాజు తను ఫలానా చోట ఉంటానని, కావాలంటే యుద్ధం చేయమని సవాలు పంపేవాడు.

ఇతనిని పట్టుకోవడానికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ప్రయత్నాలు తీవ్రతరం చేసింది. అక్టోబర్ 23న ప్రత్యేక సైనిక దళాలతో వచ్చిన సాండర్స్ అనే సేవాని దళంతో రాజు దళానికి ముఖాముఖి యుద్ధం జరిగింది. పరిస్థితులు అనుకూలంగా లేవని సాండర్స్ వెనుదిరిగాడు. భారత జాతికి చెందిన పోలీసులు పట్టుబడ్డాగాని వీలయినంతవరకు రాజు దళం వారు మందలించి వదిలేశేవారు. క్రమంగా గూఢచారుల వలన, పట్టుబడ్డ రాజు అనుచరులవలన ప్రభుత్వాధికారులు రాజు కదలికలను నిశితంగా అనుసరించసాగారు.

సీతారామరాజుకు మరియు బ్రిటిష్ సైన్యానికి జరిగిన పోరాటాలలో దళం సభ్యులు గాయ పడి మరణించ సాగారు. 1924 వ సంవత్సరంలో మాన్యానికి కొత్త కలెక్టర్ రూథర్ ఫర్డ్ నియమించబడ్డాడు. రూథర్ ఫర్డ్

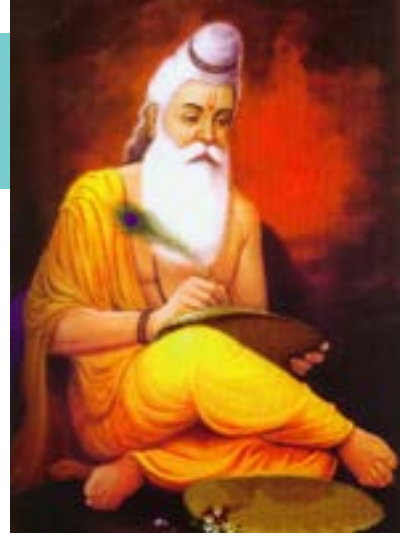
రాగానే ఉద్యమకారులపై మరియు వారికి సహాయం చేసేవారిపై విరుచుకుపడ్డాడు.

కృష్ణదేవు పేట లో రూథర్ ఫర్డ్ నిర్వహించిన సభలో మాట్లాడుతూ విప్లవకారుల ఆచూకీ చెప్పకపోతే కాల్చి చంపేస్తానని చెప్పాడు. తన కారణంగా గిరిజనులు ఇబ్బంది పడుతున్నారని తెలుసుకున్న సీతారామరాజు లొంగిపోవాలని నిశయించుకున్నారు. తాను లొంగిపోతే బ్రిటిష్ వారి ద్వారా జరిగే విచారణలో పాల్గొనవచ్చని అనుకున్నారు.

మే 7 1924 వ సంవత్సరంలో సీతారామరాజు లొంగిపోయిన తరువాత ఎలాంటి విచారణ చేయకుండా అల్లూరి సీతారామరాజును కాల్చి చంపారు. ఇలా 27 ఏళ్ళ చిన్న వయసులో దేశం కోసం, ప్రజల కోసం బ్రిటిష్ వారితో పోరాడి అమవీరుడు అయ్యాడు. ఆయన సమాధిని నేటికీ కృష్ణ దేవి పేటలో మనం చూడవచ్చు. అల్లూరి సీతారామరాజు పై కృష్ణ నటించి నిర్మించిన చలన చిత్రం పెలకులను మెప్పించతామే కాక అవార్డులను కూడా సొంతం చేసుకుంది.

గురు పౌర్ణిమ

గురు బ్రహ్మ, గురు విష్ణు
గురు దేవో మహేశ్వరః
గురు సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ
తస్మై శ్రీ గురవే నమః

పూజించిన పుణ్యఫలం లభిస్తుంది.

ఆది యోగి, ఆది గురువైన మహా శివుడు ఆషాఢ పౌర్ణిమినాడు సప్తరులకు జ్ఞానబోధ చేశాడని శివపురాణం చెబుతున్నది. ఆషాఢ పౌర్ణిమి దత్తాత్రేయుడు తన శిష్యులకు జ్ఞాన బోధ చేసిన రోజుగా దత్త చరిత్ర చెబుతుంది. వ్యాస మహాముని ఈ రోజున సత్యవతీ శంతనులకు జన్మించాడని, కొన్ని సంవత్సరాల తర్వాత ఆయన ఇదే రోజున వేదాలను బుక్, యజుస్, సామ, అధర్వణ వేదాలుగా విభజించాడనీ ప్రతీతి. ఈ పుణ్య విశేషాలను పురుస్కరించుకుని ఆషాఢ పౌర్ణిమి నాడు గురుపూర్ణిమగా, వ్యాస పూర్ణిమగా జరుపుకుంటాము.

మనిషి పుట్టినప్పటి నుంచి మరణించేదాకా ప్రతి అడుగులోనూ ప్రతిక్షణంలోనూ అతను ఏదో కొత్త విషయాన్ని నేర్చుకుంటూనే ఉంటాడు. అతడు నేర్చుకునే ప్రతి అంశం వెనుక గుప్తంగా ఒక గురువు దాక్కునే వుంటాడు. బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు కలగలసిన రూపం

గురువు. అందుకే మాతృదేవోభవః, పితృదేవోభవః, ఆచార్యదేవోభవః అన్నారు. అంటే తల్లితండ్రుల తర్వాత అంతటిస్థానాన్ని పొందేది గురువే. గుకారశృంధకారస్తు రుకారస్తన్ని రోధకః అజ్ఞాన గ్రాసకం బ్రహ్మ గురురేవ న సంశయః గురువును బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర స్వరూపంగా పూజించే ఉత్కృష్టమైన సంస్కృతి మనది. 'గు' అంటే అంధకారం / చీకటి అని అర్థం. 'రు' అంటే తొలగించడం అనీ అర్థం. అజ్ఞానమనే చీకటిని తొలగించి గురువు సాక్షాత్తు బ్రహ్మ అనడంలో సందేహం లేదు. అద్వితీయమైన గురు పరంపరలకు అలవాలం మన భారతదేశం. గురుకుల విద్యా విధానం అమలులో ఉన్న కాలంలో గురువులు దైవంతో సమానంగా పూజింపబడేవారు. ఆ గురువులు కూడా శిష్యులని తమ కన్న బిడ్డలకన్నా మిన్నగా ప్రేమించే వారు. నేటి కాలంలో అంతటి గొప్ప గురు శిష్య సంబంధాలు చాలా అరుదు. గురు పూర్ణిమను పురస్కరించుకుని గురువులను స్మరించడం వల్ల త్రిమూర్తులను

ఆంగ్ల భాషలో లెక్చరర్ అనే పదం విన్నప్పుడల్లా ఒక అధ్యాపకుడిగా ఎంతో బాధగా ఉండేది. ఎందుకంటే లెక్చరర్ అనే పదానికి అర్థం ఉపన్యాసకుడు, అంటే కేవలం ఉపన్యాసం ఇచ్చేవాడు అని అర్థం. ఈతరం అధ్యాపకులకు కేవలం ఈ అర్థం ఒక్కటే తెలియటం వల్ల పుస్తకాలలోని అంశాలను అనర్గళంగా మాట్లాడుతూ అంతటితో తమ బాధ్యత తీరిపోయింది అని భావించడం ఎంతో పొరపాటు. అదే మన సంస్కృతంలో గాని తెలుగులో గాని ఉపాధ్యాయుడికి అనేక పర్యాయపదాలు, అర్థాలు చెబుతూ ఉపాధ్యాయుల యొక్క అసలైన బాధ్యతను పరిపరి విధాలుగా గుర్తుచేస్తూ వచ్చాయి. ఉపాధ్యాయుడు: ఉప అంటే దగ్గరగా అధ్యయనము అంటే నేర్చుకొనుట అని అర్థం. అంటే విద్యార్థికి సులభంగా అర్థమయ్యేట్లు జ్ఞానాన్ని బోధించేవాడు అని అర్థం. పండితుడు: అంటే జ్ఞానాన్ని పరిపూర్ణంగా అభ్యాసన చేసినవాడు అని అర్థం. ఆచార్యుడు: అంటే విద్యార్థికి కి కావలసిన నైపుణ్యాలను అందించేవాడు అని అర్థం. ధ్రువ: అంటే జ్ఞానదృష్టి గలవాడు

గుకారశ్చంధకారస్తు రుకారస్తన్ని రోధక:

అజ్ఞాన గ్రాసకం బ్రహ్మ గురురేవ న సంశయ:

అని అర్థం. గురువు: అంటే అజ్ఞానాన్ని హరించే వాడు అని అర్థం. ఈ అర్థాలు అన్నీ తెలిస్తే ఒక అధ్యాపకుడు తాను నిర్వర్తించాల్సిన బాధ్యతలు అవగతమవుతాయి. అప్పుడే అతను నిజమైన అధ్యాపకుడు అవుతాడు. అంతేగాని పాఠ్యపుస్తకాలలో ఉన్న అక్షరాల సమూహాలను గంపల కొద్దీ ఎత్తి విద్యార్థి నెత్తిమీద పోసేవాడు ఏనాటికీ నిజమైన ఉపాధ్యాయుడు కాలేదు. లేదా ఎందుకు పనికిరాని మార్కుల కోసం విద్యార్థులకు దొంగ దారులను అడ్డదారులను సూచించే వాడు పెద్ద గజదొంగ అవుతాడే గాని నిజమైన అధ్యాపకుడు ఏ మాత్రం కాలేదు. కానీ మారుతున్న కాలంతో పాటు ఉపాధ్యాయుల యొక్క బాధ్యతలు కూడా మారుతూ వస్తున్నాయి. విద్యార్థి వినియోగదారుడు గా మారిన నేటి అంతర్జాల యుగంలో ఉపాధ్యాయునడి అసలైన అర్థం మరొకసారి నిర్వహించాల్సి ఉంది.

ఉపాధ్యాయుడు అనేవాడు కేవలం ఒక వ్యక్తి కాదు, సామూహిక శక్తి. అనేక రూపాల్లో ఉన్న ఆ దేవుడి కన్న ఎక్కువ పనులు ఉపాధ్యాయుడు చేయాల్సి ఉంటుంది. అందుకనే గురు బ్రహ్మ, గురు విష్ణు, గురు మహేశ్వర: గురు సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవే నమః

అంటూ దేవుని కన్నా గురువుకే ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు మన పెద్దలు. ఉపాధ్యాయుడు అనేవాడు జ్ఞాన అన్వేషణలో విద్యార్థికి ఒక మార్గదర్శిగా, సహచరుడిగా, సహాయకుడిగా ఉపయోగపడాలి. బ్రహ్మ ఏ విధంగా అయితే ఈ జగత్తును సృష్టిస్తాడో, అదేవిధంగా ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థి లో చదువు పట్ల ఉత్సాహం పెంపొందించాలి, విష్ణు ఏ విధంగా అయితే ఈ జగత్తును

పరిపాలిస్తాడో అదేవిధంగా ఉపాధ్యాయుడు తరగతి గదిలోని విద్యార్థుల ఆలనాపాలనా చూడాలి. మహేశ్వరుడు ఏ విధంగా అయితే లయకారుడో అదేవిధంగా ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులను దండించి అయినా వారి లోని చెడు గుణాలను దూరం చేయాలి. త్రిమూర్తులు ముగ్గురూ

చేసే పనిని ఒక ఉపాధ్యాయుడు చేయాల్సి ఉంటుంది. విద్యార్థి అన్నా చదవడం అపవచ్చేమో కానీ ఉపాధ్యాయులు మాత్రం నేర్చుకోవడం ఆపకూడదు. ఏ రోజైతే ఉపాధ్యాయుడు నేర్చుకోవడం పనిచేస్తాడో, ఆరోజే ఉపాధ్యాయుడి మరణించిన వాడవుతాడు.

గురిపూర్ణిమ ఎందుకు జరుపుకుంటాము? ఆది యోగి, ఆది గురువైన మహా శివుడు ఆషాఢ పౌర్ణమినాడు సప్తర్షులకు జ్ఞానబోధ చేసాడని శివపురాణం చెబుతున్నది. ఆషాఢ పౌర్ణమి దత్తాత్రేయుడు తన శిష్యులకు జ్ఞాన బోధ చేసిన రోజుగా దత్త చరిత్ర చెబుతుంది. వ్యాస మహాముని ఈ రోజున సత్యవతీ శంతనులకు జన్మించాడని, కొన్ని సంవత్సరాల తర్వాత ఆయన ఇదే రోజున వేదాలను బుక్, యజుస్, సామ, అధర్వణ వేదాలుగా విభజించాడనీ ప్రతీతి. ఈ పుణ్య విశేషాలను పురస్కరించుకుని ఆషాఢ పౌర్ణమి రోజు గురుపూర్ణిమగా, వ్యాస పూర్ణిమగా జరుపుకుంటాము.

ఈ ఆషాఢ శుద్ధపౌర్ణమి యొక్క విశిష్టత :- దీనికి ఒక చక్కని ప్రాచీన గాధకలదు. పూర్వం వారణాశిలో ఒక పేద బ్రాహ్మణ దంపతులు ఉండేవారట. ఆ బ్రాహ్మణుని పేరు 'వేదనిధి'. ఆయన సతీమణి పేరు 'వేదవతి'. వీరిరువురు ఎల్లప్పుడూ చక్కని

ఆధ్యాత్మిక చింతనతో భక్తి
జ్ఞానము కలిగి జీవించేవారు.
ఇంకా సంతాన భాగ్యము
కోసం ఎన్ని నోములు నోచినా..
ఎన్ని ప్రతాలు చేసినా ఫలితం
లేకపోయింది. ఒకనాడు
వేదనిధికి ప్రతిరోజూ
మధ్యాహ్నం సమయంలో
వ్యాసభగవానులు రహస్యంగా
గంగానదికి స్నానానికై వస్తూ
ఉంటారని తెలుస్తుంది.
ఎలాగైనా సరే వ్యాసమహర్షి
దర్శనం పొందాలని
ప్రతిరోజూ వేయికళ్ళతో వెతక
నారంభిస్తాడు. ఈ క్రమంలో
ఒకరోజు ఒక భిక్షువు రూపం
ధరించి దండధరుడైన
వ్యక్తిని వేదనిధి గమనిస్తాడు.
వెంటనే వేదనిధి వారి
పాదాలను పట్టుకుంటాడు.
ఆ భిక్షువు చీదరించుకుని
కసురుకుంటాడు. అయినా
సరే పట్టిన పాదాలను
మాత్రము విడువకుండా
మహానుభావా తమరు
సాక్షాత్తు వ్యాసభగవానులని
నేను గ్రహించాను.
అందుచేతనే మిమ్మల్ని
శరణు పొందగోరుచున్నాను
అంటాడు. కరుణించి వేదనిధిని
ఆప్యాయంగా చేరదీసి ఏమి
కావాలో కోరుకోమంటారు.

రేపు నా తండ్రిగారి
పితృకార్యము. దానికి తమరు
బ్రాహ్మణార్థమై భోజనానికి మా

ఇంటికి తప్పక దయచేయాలని
వేడుకుంటాడు. అందుకు ఆ
మహర్షి వేదనిధి ఆహ్వానాన్ని
అంగీకరిస్తాడు. అనంతరం
ఎంతో సంతోషంగా ఇంటికి
చేరుకున్న వేదనిధి తన సతీమణికి
గంగానదీతీరాన జరిగిన
వృత్తాంతమంతా వివరిస్తాడు.
మరుసటిరోజు ఉదయమే ఇచ్చిన
మాటప్రకారం వారి గృహానికి
విచ్చేసిన వ్యాస మహర్షిని ఆ
దంపతులు సాధరంగా లోనికి
ఆహ్వానించి అతిథి సత్కారము
చేసి పూజిస్తారు. అనంతరం
దేవతార్చనకు తులసీదళాలు,
పువ్వులను సిద్ధం చేస్తారు. వారి
పూజ అనంతరం ఎంతో శుచిగా
వంటకాలను సిద్ధపరిచి
శ్రాద్ధవిధులను విధి విధానంగా
నిర్వహిస్తారు. అనంతరం ఆ
దంపతులు ఆ వ్యాస భగవానునికి
సాష్టాంగ నమస్కారం చేస్తారు.
వారి అతిథ్యానికి ఎంతో
సంతోషపడి ఆ ముని శ్రేష్టుడు..
ఓ పుణ్య దంపతులారా.. మీకు
ఏమి వరం కావాలో కోరుకోండి
అని అంటాడు. ఎన్ని నోములు,
ప్రతాలు చేసినా సంతానభాగ్యము
మాత్రము మాకు కలుగలేదు.
అని బదులు పలుకుతారు.
అందుకు త్వరలోనే మీకు
తేజోవంతులు, ఐశ్వర్యవంతులు
అయిన పదిమంది పుత్రసంతతి
కలుగుతుందని ఆశీర్వదిస్తాడు.
ఈ క్రమంలో వేదనిధి, వేదవతి
దంపతులు వ్యాసముని

అనుగ్రహంతో సుఖసంతోషాలు
అంత్యమున విష్ణుసాయుజ్యాన్ని
పొందగలిగారు.

వేదవ్యాసుడు మానవజాతికి
మంచి ఆధ్యాత్మిక వారసత్వాన్ని
అందించి వెళ్ళాడు కాబట్టి ఆయనను
మానవాళికంతటికీ గురువుగా
భావిస్తుంటారు. వేదవ్యాసుని
పూర్వనామం కృష్ణ ద్వైపాయనుడు.
వేదకాలపు సంస్కృతీనంతా నాలుగు
వేదాల్లో ఆయన సంకలనం చేసిన
తరువాత ఆయన్ను వేదవ్యాసుడిగా
పిలవడం ప్రారంభించారు. దక్షిణ
భారతదేశంలో కొన్ని ప్రాంతాల్లో
పూర్ణిమ ప్రతాన్ని ఆదిశక్తి పేరిట
ఆచరిస్తూంటారు. ఈ పర్వదినం
సందర్భంగా ఆలయాల్లో ప్రత్యేక
పూజలు నిర్వహిస్తారు.

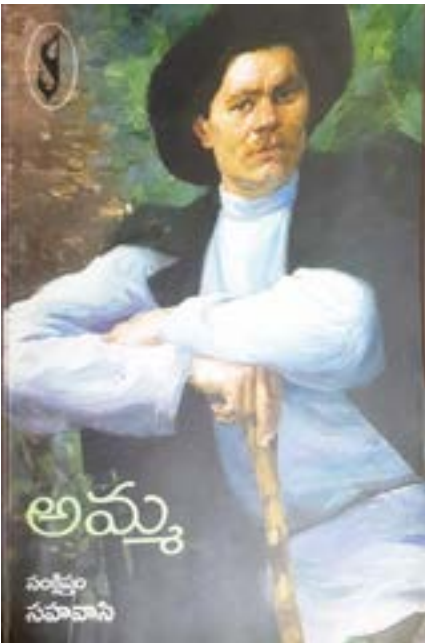
★★★

అమ్మ (మాక్సిమ్ గోర్కీ)

డాక్టర్ పార్థసారథి చిరువోలు

అమ్మ అంటే గోర్కీ, గోర్కీ అంటే అమ్మ అన్నంతగా భావం పాఠకుల్లో స్థిరపడిపోయింది. ఇరవయ్యో శతాబ్దం ప్రారంభంలో వచ్చిన ఈ రచన రష్యాను ఓ కుదుపు కుదిపేసింది. 1905లో రష్యాలో కార్మిక వర్గం చొరవతో తొలి విప్లవం జరిగింది. ఆ దేశంలో విప్లవాగ్నికి ఆజ్యం పోయటంలో 'అమ్మ' కీలకం. విప్లవ వాతావరణం అది మరింతగా ప్రజ్వలించ చేసింది. యూరప్లం డాన్ని గాఢంగా ప్రభావితం చేసింది. భారతదేశంలోకి కొంత ఆలస్యంగా వచ్చినా, స్వాతంత్ర్య పోరాట ఉద్యమానికి, విప్లవోద్యమానికి అది ఎంతో ఉత్తేజాన్ని, నైతిక బలాన్ని సమకూర్చింది. సోవియెట్ యూనియన్ కుప్పకూలినా

చరిత్రలో అమ్మ స్థానానికి ఢోకా లేదు. శతాధిక వత్సరాల చరిత్ర అమ్మకి ఉంది. ఒక ఉత్తమ భావానికి అది సంకేతంగా నిలబడి ఉంది.

కార్మికుల జీవితం ఎలా ఉంటుందో చెప్పటంతో 'అమ్మ' నవల ప్రారంభమవుతుంది. ఫ్యాక్టరీ సైరన్ మోగగానే కార్మికవాడ అంతా ఉలిక్కిపడి మేల్కొనటం, నిద్ర కళ్లతోనే ఇళ్లలో నుంచి బయటపడి సాయంత్రం వరకూ గొడ్డు చాకిరీ చేయటం. సాయంత్రం అయ్యేసరికి సారా దుకాణాలో సేదతీరటం.. “కడుపులో వోడ్కా పడితే గానీ చురుకుదనం పుట్టదు. ఆకలి తెలీదు.

అందుకో పూటుగా తాగుతారు. కాసేపు కరోరమైన బతుకు వెతలు మర్చిపోతారు. తూలుతూ కొంప చేరుకుని కట్టుకున్న ఇల్లాలితో గిల్లికజ్జా పెట్టుకుని చితకబాదుతారు” అని కార్మికుల స్వభావాన్ని పాఠకులకు పరిచయం చేస్తారు రచయిత. గోరంత విషయానికి కూడా కొండంత కోపం తెచ్చుకుని కొట్లాటకు దిగుతారు. అప్పుడప్పుడు చంపుకుంటారు. యువకులు సారా అంగళ్లకో, స్నేహితుల ఇళ్లకో పోయి ఎకార్డియన్ వాయింఛుకుంటూ లల్లాయి పదాలు పాడుకుంటూ డ్యాన్సు చేస్తూ తిట్టుకుంటూ

తప్పతాగి తందనాలాడతారు. దీన్ని బట్టి అక్కడున్న కార్మికుల పిల్లల మనస్తత్వం ఎలాంటిందో మనకు అర్థమవుతుంది. “భారంగా బతుకీడ్చటం వాళ్లకు అలవాటయిపోయింది. ఆ బరువు దిగిపోయే ఆశవాళ్లకి లేదు. ఏదైనా మార్పు వస్తే తమ కష్టాలు ఇంకా ఎక్కువయిపోతాయేమోనన్న భయం వాళ్లకి. ఈ మాదిరిగా ఏ యాభైఏళ్లలో బతికి చనిపోతారు”.

ఇటువంటి వాతావరణంలో భర్త మిహాయిల్ వ్లాసావ్ చిత్రహింసల్ని మౌనంగా భరిస్తూంటుంది నీలోవ్నా. ఫ్యాక్టరీలో అతను కార్మికునిగా పనిచేస్తూంటాడు. భార్య గా ఆమెకు గుర్తింపు ఉండదు. అందరి కార్మికుల పిల్లలాగే కొడుకు పావెల్ అల్లరిచిల్లరిగా తిరుగుతూండేవాడు. తండ్రి చనిపోయిన తర్వాత విపరీతంగా తాగి ఇంటికి వస్తాడు. ఆమె అతన్ని సమీపించి, “ బాబూ, మీ నాయన మీ ఇద్దరి

ఓపికకు మించి తాగేశాడు. నన్ను హింసలు పెట్టాడు. నీకయినా నా మీద కాస్త జాలికలగటం లేదా?” అని విచారంగా అడుగుతుంది. తల్లి చెంపల మీద నుంచి జారిన కన్నీటిని చూసి అతను కరిగిపోతాడు. “నువ్వు ఏడవకమ్మా, నాకు కాసిన్ని మంచినీళ్లు ఇవ్వు” అనడుగుతాడు. ఆ సంఘటనతో అతనిలో పరివర్తన వస్తుంది. తన జీవనగమనాన్ని మార్చుకుంటాడు. జీవితానికి ఓ ఉన్నతలక్ష్యాన్ని ఏర్పరచుకుంటాడు. ఈ క్షణసాధనలో తల్లి కూడా భాగస్వామురాలవుతుంది. అమాయకమైన గృహిణి దశ నుంచి, ఉన్న ఒక్కగా కొడుకుని కంటికి రెప్పలా కాపాడుకోవాలన్న తపన పడే తల్లి దశ నుంచి, కొడుక్కో చేదోడువాదోడుగా నిలుస్తూ విప్లవ ఉద్యమంలో సహభాగస్వామి స్థాయికి చేరుతుంది.

కొడుకు జైలుపాలయితే, కార్మికులను చైతన్యపరచటానికి తనే మారువేషంలో ఫ్యాక్టరీలోకి ప్రవేశించి కరపత్రాలను పంచుతుంది. పోలీసుల, అధికారుల అణచివేతకు, హింసకు గురవుతుంది. ఈ ప్రయాణంలో ఎప్పుడో మరిచిపోయిన చదువును తిరిగి నేర్చుకుంటుంది. వ్యక్తిగా కాకుండా ఓ శక్తిగా ఎదుగుతుంది. ప్రతి చిన్న విషయానికీ క్రీస్తు ముందు మోకరిస్తే ఆమె భక్తిమార్గం నుంచి దూరంగా జరుగుతుంది.

తన కన్నీటితో చలించిన పావెల్ లో వచ్చిన మార్పు తల్లిని భయానికి గురిచేస్తుంది. ఏవో పుస్తకాలు ముందేసుకుని ఎప్పుడూ ఏదో చదువుతూంటాడు. తాగుడుకు చాలా వరకూ దూరమయిపోతాడు. తనదైన లోకంలో గడుపుతూంటాడు. అతని చిత్రమైన ప్రవర్తనకు తల్లి ఆశ్చర్యానికి గురవుతుంది. మొదట అతను మిగతా వాళ్లలా ఉంటే బావుంటుందని అనుకుంటుంది.

తర్వాత అతను విశిష్టమైన వ్యక్తి అని అర్థం చేసుకుంటుంది. ప్రభుత్వం నిషేధించిన పుస్తకాన్ని చదువుతున్నానని అది తెలిస్తే జైల్లో తోస్తారని పావెల్ చెబుతాడు. అలాంటప్పుడు చదవటం ఎందుకు అని తల్లి ప్రశ్నిస్తుంది. నిజం తెలుసుకోవటానికి అంటాడు. అప్పటి నుంచి కొడుకుని పరిశీలనగా చదవటం మొదలుపెడుతుంది. తల్లికి కొత్త ప్రపంచాన్ని పరిచయం చేస్తాడు పావెల్. తేనెటీగలు ఒక పువ్వు మీద నుంచి మరో పువ్వు మీదకు ఎగిరిపోతున్నంత వేగంగా ఒక పుస్తకం తర్వాత మరో పుస్తకం చదువుతూ సందర్భం వచ్చినప్పుడల్లా అధ్యయనంలో ఉండే ప్రయోజనాన్ని తల్లికి వివరిస్తాడు. కార్మికుల జీవితంలో ఉండే కారిత్యం వల్లే.. వాళ్లు భార్యలను హింసిస్తారనే

వాస్తవాన్ని చెబుతాడు. తమ బతుకుని అణగదొక్కేదోదో వాళ్లకి అర్థం కాదని.. గొడ్డు చాకిరీతో అలసిపోతారని చెప్పుకొస్తాడు. క్రమంగా ఒక్కో విషయాన్ని అతను విడమరించి వివరిస్తున్న కొద్దీ తల్లి ఆత్మ చుట్టూ పేరుకున్న భయం క్రమంగా చెదిరిపోతుంది. నతాషా, హోహోల్, నికొలాయ్ ఇవానోవిచ్, వెసోవ్, సాషా, రీచిన్, లుదీలూ ఇలా అనేక మంది ఆమె జీవితంలోకి ప్రవేశిస్తారు. “సొంత ఆస్తి నశించాలి.. ఉత్పత్తి సాధనాలన్నీ ప్రజల హస్తగతం

కావాలి. రాజకీయాధికారం సమస్తం ప్రజల పరం కావాలి” అన్న నినాదాలతో పాలకపక్షాల అణచివేతకు వ్యతిరేకంగా సాగిన పోరాటంలో ఆమె భాగస్వామురాలవుతుంది. ఆమె దృక్పథంలో మార్పు వస్తుంది. సంపన్నమైన చర్చిలు, బంగారపు

జరి అంచుల దుస్తుల్లో ఉన్న మతగురువులు, చిరిగిన గుడ్డల్లో పేదలు, వాళ్ల గుడిసెలు చిన్నప్పటి నుంచి చూసినవే అయినా ఇప్పుడు ఆమె భావం మారిపోతుంది. “మనం అన్నీ తెలుసుకోవాలి. సదసద్వివేకమనే జ్యోతిని మనలో వెలిగించుకోవాలి.

అంధకారంలో ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యే వాళ్లకు ఆ జ్యోతి దర్శనమివ్వాలి. ప్రతి ప్రశ్నకు మనం నిజాయితీగా సత్యప్రమాణ పూర్వకంగా జవాబివ్వాలి. సత్యాసత్యాలను సంపూర్ణంగా తెలుసుకోవాలి” అంటుంది ఓ పాత్ర. పుస్తకాల అధ్యయనం, స్వీయ అనుభవాలు, మన చుట్టూ ఉన్న సమాజాన్ని పరిశీలించటం ద్వారా ఆవిష్కారమయ్యే ‘సత్యం’ కంటే, ఇతరుల కోణంలో నుంచి ఆ అంశానికి సంబంధించిన లోతుపాతులను అర్థం చేసుకోవటం చర్చలనేవి దోహదం చేస్తాయి. అందుకే మన నమ్మిన సత్యాన్ని ఎప్పటికప్పుడు పరీక్షకు నిలపాలి. అంతే కాదు, నలుగురూ ఒక చోట చేరి చర్చించుకున్నప్పుడు మంచీచెడుల సాపత్యం అర్థం అవుతుంది. సంఘీభావం బలపడుతుంది. వ్యక్తిగా కాదు, వ్యవస్థపై పైన పోరాటానికి సిద్ధమయి ఉద్యమంలో ఈ బృంద చర్చల పాత్ర కీలకమవుతుందనే సత్యాన్ని రచయిత చెబుతారు.

గోర్కీ బాల్యంలో దుర్భర జీవితాన్ని అనుభవించాడు. చిన్నప్పుడే తండ్రిని కోల్పోయాడు. చెప్పులు కుట్టే షాపు, తాపీపని, ఓడలో వంట వాడు ఇలా చిన్న పనులు చేసుకుంటూ కడుపు నింపుకున్నాడు. కార్మికుల జీవితాల్లో కష్టనష్టాలను ప్రత్యక్షంగా అనుభవించిన వాడు కావటంతో అమ్మ నవలలో ఆ వాతావరణాన్ని మన కళ్ల ముందు నిలిపాడు. దానితో పాటు యధార్థ చారిత్రక ఘటనలకు, వాస్తవంగా జీవించిన వ్యక్తులను ఆధారంగా చేసుకుని పాత్రలకు రూపుకట్టారు. 1902లో సొర్కొవా నగర కార్మికులు జరిపిన మే డే ప్రదర్శన, ప్రదర్శనను చెదరగొట్టటానికి పోలీసులు చెదరగొట్టిన తర్వాత దానికి నాయకత్వం వహించిన వ్యక్తులపై జరిపిన న్యాయవిచారణ.. ఈ నవలకు ప్రాతిపదిక. సొర్కొవా నగర కార్మికుడు ప్యోత్త్ జలోమొవ్, అతని తల్లి అన్నా కిరీల్నోవ్నాలు .. ఈ నవలలో పావెల్, నీలోవ్నాలుగా మనకు కనిపిస్తారు. వారిద్దరి జీవితాల్లో సంభవించిన

సంఘటనలకు, విషయాలకు గోర్కీ కలం జీవం పోసింది.

గోర్కీ జలమోవోను రహస్యంగా కలుసుకున్నాడు. ప్రవాసంలో ఉన్న అతన్ని కలవటానికి అవసరమైన ఖర్చంతా తనే పెట్టుకున్నాడు.

జలమోవో కలుసుకున్నప్పుడు గాఢంగా కౌగిలించుకుని మహదానందపడిపోయాడు.

జలమోవో కోర్టు తీర్పు తర్వాత ప్రవాస శిక్ష అనుభవించేందుకు 1903లో కాలినడకన సైబీరియాకు బయలుదేరాడు. మజిలీలు చేసుకుంటూ ఏడాది తర్వాత ఓ కుగ్రామంలో స్థిరపడ్డాడు. గోర్కీ అతనికి నెలనెలా ఎనిమిది రూళ్లను పంపేవాడు.

మధ్యలో పోలీసులు దానిని కొట్టేసేవారు. 1904లో అతను తన ప్రియురాలు జోసేఫీ కొన్ని వేల మైళ్లు ప్రయాణించి అతన్ని కలుసుకుంటుంది. ఈ నవలలో పావెల్ ను ప్రేమించిన సాషానే ఆమె. జలమోవో 1955లో మరణించే వరకు విప్లవోద్యమంలో భాగస్వామి అయ్యాడు. ప్రధానంగా 1917లో అక్టోబరు విప్లవం తర్వాత మరింత చైతన్యవంతుడయ్యాడు. అతని తల్లి 1938లోనే మరణించటం కఠిన వాస్తవం. గోర్కీ అమ్మ నవల ప్రపంచంలో అనేక భాషల్లో ప్రచురితమైంది. తెలుగులో కొవ్వీడి

లింగరాజు అనువాదం అనేక మార్లు పునర్ముద్రితమైంది. సుప్రసిద్ధ అనువాదకులు సహవాసి ఈ రచనను సంక్షిప్తం చేసి అనువదించారు. ఈ వ్యాసానికి ఈ పుస్తకమే ఆధారం.

బిభి బిన్యాసం

సీరియల్

రాయప్రోలు సుజాతా ప్రసాద్

ఓ రోజు సాయంత్రం నేను వంటింట్లో అమ్మకి పండుగ స్పెషల్స్ చేయడంలో సహాయం చేస్తున్నాను. పిల్లలు వీధిలో ఆడుకుంటున్నారు.

రజని ఉండడంతో నిశ్చింతగా ఉన్నాను. ఉన్నట్టుండి శివ ఏడుపు వినబడడంతో పరుగెట్టుకుని కటకటాల దగ్గరికి వచ్చాను. అప్పటికే రజని ఎత్తుకుని ఊరుకోబెడుతోంది.

వాడు కళ్ళు నులుపుకుంటూ అక్క, అక్క అంటున్నాడు. అక్క చూసుకోలేదు నాన్నా! నువ్వు, తను, ఒకళ్ళకొకళ్ళు తగిలారు. అంతే! అంది.

వాడు ఇంకా ఇంటి వైపు చూపిస్తూ "అమ్మ అమ్మ" అంటున్నాడు.

అంజు బిక్కమొహం వేసుకుని ఉంది. నేను అంజుని దెబ్బలాడితేనే గానీ వాడి ఇగో కి సంతృప్తిలేదు. నేను వెళ్ళబోయాను. ఈలోగా రజని ఇద్దరినీ తీసుకుని అరుగు మీద కూచుంది.

"మా శివ బంగారు తండ్రి! అమ్మ అక్కనిదెబ్బలాడితే, అక్క ఏడిస్తే నచ్చదు కదూ! అక్క, నువ్వు ఎప్పుడూ కలిసి ఆడుకోవాలి. అంజూ ఇకమీదట పరుగు పెట్టేటప్పుడు తమ్ముడిని జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి. సరేనా! వెళ్ళండి.

ఇద్దరూ కలిసి ఆడుకోండి. " అని అరుగు దింపింది. పిల్లలు మళ్ళీ ఆటలో పడ్డారు. పిల్లడు ఏడవగానే అవతలివారిని

"అన్నా, అన్నవాళ్ళని చూసాను గానీ ఈ వయసులో ఇంత వివేచనా? నా వెనకే వచ్చిన అమ్మ కళ్ళల్లో కూడా మెచ్చుకోలు కనిపించింది

ఒకసారి తనని "నీకే సబ్బెక్టు ఇష్టం? ఎందులో మార్కులు బాగా వస్తాయి?" అని అడిగాను. "అన్నీ ఇష్టంగానే చదువుతాను. అన్నింటిలోను ఎయిటీ పెర్సెంట్ దాటే వస్తాయి. కానీ లాంగ్వేజెస్ నన్ను లాగేస్తుంటాయి. అసలు చదువుకోవడం అంటే చాలా ఇష్టం. ఎప్పుడూ చదువుతూనే ఉండాలని అనిపిస్తుంది నాకు" అంది. ఆ సమాధానంతో నాకు రజనీ మీద ప్రేమ మరింత పెరిగింది. అప్పట్లో ఎయిటీ పెర్సెంట్ అంటే మాటలు కాదు.

ఆ సాయంత్రం గాయని సుశీల గారి స్కెచ్ దొరికితే చూసి వేస్తూ, " ఏటి దాపుల తోట

లోపల" అంటూ చిన్న గొంతుతో పాడుతున్నాను." అదేదో గట్టిగా పాడితే మేమూ ధన్యులమవుతాము కదా!" అంటూ స్నేహితురాలు శ్రావణి వచ్చింది. రా....రా...! ఎన్నాళ్ళకు కలిసాం క్రితం సంవత్సరం సంక్రాంతి తరువాత మళ్ళీ కలియలేదు. చోడవరం నుంచి ఎప్పుడు వచ్చావు? మీ శ్రీవారు, పిల్లలు కులాసాయేనా?" వరుసగా ప్రశ్నలు అడిగేసాను.

"స్టాప్! స్టాప్! ఏమిటే బాబు? ఏదో ఎంట్రన్స్ ఎక్జామ్ పేపరు లా అలా అడుగుతావు? మేమంతా బావున్నాము. నిన్న రాత్రే వచ్చాము. పిల్లలొస్తే మనల్ని మాట్లాడుకోనివ్వరని, అమ్మ దగ్గర వదిలేసి వచ్చాను. సరా? అంది సవ్యతూ!

ఇద్దరం కూచున్నాం. అదీ నేను చిన్నప్పటి నుంచి కలిసి చదువుకున్నాం. బి.యడ్ ట్రైనింగ్ మాత్రం అది భీమవరం లోను, నేను రాజమండ్రి యస్.ఎ.యమ్. డి. కాలేజ్ లోను చేసాం. మాకు పెళ్ళిళ్ళు కూడా ట్రైనింగ్ లో ఉన్నప్పుడే అయ్యాయి.

అత్తవారి, కన్నవారి, శ్రీవారి, పిల్లల కబుర్లు చెప్పుకోడం అయింది. "ఏమిటే? నీ జాబ్ సంగతి ఏం చేసావు? మాతో జాయిన్ అయిపోయి ఉంటే ఈ పాటికి ఎంత బావుండేది? మీ వారిని వదిలి రాలేక ఇక్కడ ఉద్యోగం చేయలేదు. పిల్లలు పుడితే అమ్మ, అత్త గారు ఎవరి దగరా వదలకుండా నువ్వే పెంచుకోవాలన్న కాన్సెప్ట్ తో అక్కడా చేరలేదు. ఉద్యోగాలు చెట్లకి కాసే కాయలా? ఈ సీజన్ కాకపోతే మళ్ళీ సీజన్ లో కోసుకుంటాను అనుకోడానికి. అయినా మా పిల్లలను పెద్దవాళ్ళ సహాయంతోనే పెంచుకున్నాం. ఎం లోటు వచ్చిందే వాళ్ళకి? అంతా బాగానే ఉంది కదా?" ఒకవైపు ఆత్యయత, రెండోవైపు దెబ్బలాట కలబోసుకున్నాయి దాని మాటల్లో.

"లోటు పిల్లలకు కాదు.. నాకు. మన తరంలా కాదు శ్రావణీ! మనం కాలేజీలో చదువుతున్నప్పుడు కూడా మన పెద్దవాళ్ళతో బాగానే సమయాన్ని గడిపేవాళ్ళం కానీ మన

పిల్లలకు అలా సమయం ఉంటుందనిపించదు. పదేళ్ళనుంచే వాళ్ళకి ఓ ప్రపంచం ఏర్పడుతుంది అనిపిస్తుంది. ఈ పసితనం, ఈ బాల్యం, ఈ అమాయకత్వం, దైవత్వం, అన్నింటి మాధుర్యాన్ని జుర్రేసుకోవాలని కోరిక నాకు. రఘు కూడా చెప్పారు. ఇప్పుడు జాబ్ చేయమని నిన్ను ఫోర్స్ చేయను. కానీ దీని పరిణామాలు

జరిగిన కథ

స్కూలికి సెలవు పెట్టి అమ్మావాళ్ళ ఉరువేలం అనుకున్నాను. రఘుకి ఎన్నిసార్లు ఫోన్ చేసినా కలివలేదు. వెంటనే విషయం చెప్తూ మెసేజ్ పెట్టాను, అమ్మ వాళ్ళింటికి వెళుతున్నానని. అక్కడకు వెళితే శరీరానికి విశ్రాంతి, శ్రీవారికి క్షేమంగా చేరినట్లు ఉత్తరం రాసాను. అక్కడ నాకు రజని పరిచయం అయ్యింది.

ఇక చదవండి

ఏవైనా సరే మనం ధైర్యంగా అనుభవించడానికి సిద్ధంగా ఉండాలి అని. నా సంగతి నీకూ తెలుసు. పిల్లలకి చదువు చెప్పడం వాళ్ళతో గడపడం ఎంత ఇష్టమో! పిల్లలు స్కూల్ కి వెళ్తున్నారు కదా! ఇక ప్రయత్నాలు ప్రారంభిస్తాను. దెబ్బలాట ఆపెయ్! "అన్నాను.

"నీవి ఎంత దృఢమైన అభిప్రాయాలో తెలుసు. నువ్వెంతో ఆలోచిస్తే గానీ ఒక నిర్ణయానికి రావు. ఓ విధంగా నువ్వు చెప్పింది నిజమే! కానీ మాకైతే మరో మార్గం లేదు. నిట్టూర్చింది శ్రావణి. "అయినా నువ్వు నీ చేతుల్లో ఎంతోమంది భవిష్యత్తు తీర్చిదిద్దాలి. వాటిని మీ పిల్లలిద్దరికే పరిమితం చేయడం అన్యాయం కదూ! ఆప్యాయంగా నవ్వుతూ అంది.

నీకు నేనంటే ఇష్టం కాబట్టి అలానే అనిపిస్తుంది కానీ పద! కిందకి వెళ్ళి అమ్మతో మాట్లాడుతూ ఉండు. అమ్మ మళ్ళీ నువ్వు కనపడలేదని గోల పెడుతుంది.

రెండు నిమిషాల్లో చక్కబెట్టి వచ్చేస్తాను." అన్నాను.

"నువ్వు ముందు ఆపాట పూర్తిగా పాడి వినిపించిన తరువాతే నేను కిందకి వెళ్ళేది. పాడవే, ప్లీజ్! ప్లీజ్! "శ్రావణి బ్రతిమలాటకి పాడక తప్పలేదు. "ఎన్నాళ్ళయిందే! నీ పాట విని! చెవుల తుప్పు వదిలించేసావు. ఒకటి చెప్పనా! నువ్వు పెళ్ళికి ముందు ఎలాటి క్వాలిటీస్ తో ఉన్నావో, ఇప్పుడూ అలాగే ఫ్రెష్ గా ఉన్నావు. సంసారం నీ టేలంట్స్ ని మింగేయలేదు. నాకు చాలా సంతోషంగా ఉందే." శ్రావణి నా చెయ్యి పట్టుకుని ఊపేసి కిందకు వెళ్ళింది.

తను కిందకి వెళ్ళిన కొద్ది క్షణాల్లోనే రజని మీద కొచ్చింది. తన కళ్ళలో నా పట్ల చాలా ఎడ్మిరేషన్ తోణికిసలాడిపోతోంది. ఏదో చెప్పాలని ప్రయత్నిస్తోంది.

"ఏమిటి రజని? ఏమిటి విషయం? "అన్నాను ప్రశ్నార్థకంగా.

"మేడమ్! నేను మిమ్మల్ని

బిభి బిన్యాసం

కలియడానికి మేడమీద
కొస్తుంటే మాటలు వినిపించి
వెళ్ళిపోబోయాను. కానీ మీ
మాటలు నన్ను బంధించేసాయి.
ఎంత గొప్ప ఐడియాస్ మేడమ్!
మీ పాట విన్నాను. నన్ను నేనే
మర్చిపోయాను అంటూ నా
చేతిలో సగం ఆపేసిన సుశీల గారి
స్కెచ్ చూసింది.. మేడమ్! ఈ
స్కెచ్ మీరే వేస్తున్నారా? అసలు
మీకు రాని పనేముంది?!
మీరు... మీరు ....చాలా
గ్రేట్ మేడమ్! “ అనేసి
పారిపోయింది.

నాకు కాస్త
అయోమయంగా
అనిపించింది. మా
మాటలు విందా! వింటే
ఆర్థమయిందా! నా
ఆలోచన తెగనే లేదు. ఈ
లోగా కింద నుంచి అమ్మ
పిలుపు వినిపించి కిందకి
వచ్చేసాను. ఇలా కాకతాళీయంగా
జరుగుతున్న సంఘటనల
వలన కూడా మా ఇద్దరికీ
ఒకరంటే ఒకరికి ఇష్టం, గౌరవం
పెరుగుతూ వచ్చాయి.

పండుగలకి వాళ్ళ పేరెంట్స్
రావడం లేదని, తల్లి వైపు వారు
ఎవరో పోవడంతో అటు వెళ్ళారని
కాస్త నిరాశగా చెప్పింది. వాళ్ళ
అమ్మగారిని, మామ్మ గారిని
కలిపి భోగి పళ్ళకి పేరంటానికి
పిలవాలనుకున్నాను. ఈ మధ్యలో
కూడా వాళ్ళ మామ్మగారిని

కలవాలని ప్రయత్నించాను. కానీ
ఓసారి వెళ్ళామనుకుంటే ఆవిడ
ఎక్కడికో వెళ్ళారు. ఇంకోసారి
అమ్మకి జ్వరం రావడంతో
వెళ్ళలేకపోయాను.

పండగకి శ్రీవారు రఘు వచ్చారు.
ఇంక బాగా బిజీ అయిపోయాను.
రెండు రోజులు ఒకరినొకరం
కలియలేదు. భోగి పళ్ళ
పేరంటానికి తనని పిలవనేలేదు.

భోగి రోజు రజని శివకి, అంజుకి
వరండాలోంచే చాకెటెట్స్
ఇచ్చి వెళ్ళిపోతుంటే పరుగున
వెళ్ళి చెయ్యి పట్టుకుని ఆపాను.
“ఏయ్ ఏమిటిది? ఇంతదాకా
వచ్చి లోపలికి రాకుండా
వెళ్ళిపోతున్నావే?” ఆరాటంగా
అడిగాను.

“లేదండీ. మీరు చాలా బిజీగా
ఉన్నారు. మిమ్మల్ని డిస్టర్బ్
చేయడం ఎందుకని లోపలికి
రాలేదు. శివ, అంజు ఇద్దరినీ
కొత్తబట్టలలో చూడాలని ఈ దారిన

వెళ్తూ వచ్చాను. ఇక వెళ్తానండీ!”
అంటోంది.

ఈలోగా ఏదో పని మీద
బయటకు వెళ్ళిన రఘు వచ్చారు.
రజనిని ఆయనకు పరిచయం
చేసాను.

నమస్తే సార్! అంది తను చాలా
గౌరవంగా! ఇదేమిటి? మీ ఇంకో
చెల్లి కాదా? బావగారు కాకుండా
సర్ అంటోంది.”
నవ్వుతూ అన్నారాయన.

“దానికో కథ ఉంది అది
తరువాత చెప్తానులెండి”
అన్నాను ఆయనతో!

“నాకు మీ ఇంటికి
రావడానికి అవలేదు.
వెరీ సారీ! రజనీ!
నీకు తెలుసు కదా!
ఈరోజు భోగి పళ్ళ
పేరంటం ఉంది.

నువ్వు తప్పకుండా సాయంత్రం
పేరంటానికి రావాలి. వీళ్ళని
ఇంకా బాగా తయారు చేస్తాను.
చూసి పొంగి పోవాలి”..
అన్నాను నవ్వుతూ! సరేనని చెప్పి
వెళ్ళిపోయింది.

బిభి బిన్యాసం

పేరంటం అ యిపోతుందనగా ఆఖర్న తను వచ్చింది. ఇంత ఆలస్యమేంటి? రా... అంటూ ఆహ్వానించాను. తను ఎప్పటిలాగానే మా వాళ్ళతో బాటు పేరంటానికి వచ్చిన పిల్లలందరిని కలుపుకుని ఆడుకుంటూ కూచుంది.

అమ్మ కోరిక ప్రకారం పాడడం వచ్చిన వాళ్ళందరూ పాడుతున్నారు. “ రజనీ ఓ పాట పాడు. వినాలని ఉంది “ అన్నాను.

“నాకు పెద్దగా రావండి” అంది మొహమాటంగా! పెద్దగా కాదు కానీ చిన్నగా పాడుదూ! “ అన్నాను. రెండు క్షణాల తరువాత “చిన్ని శిశువు” అన్నమయ్య కీర్తన పాడింది. తన గొంతు తప్ప గది అంతా నిశ్శబ్దం నిండుకుంది. తన గాత్ర ధర్మానికి ఆశ్చర్య పోయాను. అంత చక్కటి గొంతు. వాయిదం పెడుతూ రహస్యంగా అన్నాను. సిగ్గుగా నవ్వుతూ అమ్మకి నమస్కరించి వెళ్ళిపోయింది.

శ్రీవారు కూడా పాడుతున్నదెవరా? అన్నట్టు తొంగి చూసారు. “ ఇంత బాగా పాడావు. సంగీతం నేర్చుకుంటున్నావా?” ఆశ్చర్యం, ఆనందం మేకవించిన గొంతుతో

అడిగాను. “ లేదండీ! పాడడమే! “”అంది. సంప్రదాయ దుస్తులలో రజనీ నిజంగానే బొమ్మలా ఉంది. రజనీ పెద్ద తెలుపు కాదు. చామన ఛాయ కి కొంచెం ఎక్కువ. కానీ రజనీలో ముఖ్యంగా చూడగానే ఆకట్టుకునేవి తన కళ్ళు. స్వచ్ఛమైన కోనేరు లాంటి కళ్ళు. వాటిలో సంతోషం కలిగితే అవి మెరిసే తీరుకి ఎవరైనా ఆకర్షింప

బడతారు. రజనీ లో వయసుకి మించిన మానసిక ఎదుగుదల ఉంది. ఏదీ ముందుగా తన గురించి చెప్పదు. తెలిసి అడిగితే ఫోజు కొట్టదు.. రోజురోజుకీ తనపట్ల నాకు ఆప్యాయత పెరుగుతూనే వస్తోంది.

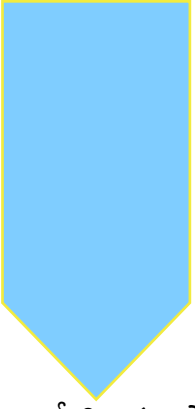
చివరిగా మంగళహారతి నేను, అమ్మ పాడి ముగించాం. “ వెళ్ళాక మీ మామ్మ గారితో దిష్టి తీయించుకో. నా దిష్టి తగిలేటట్టు ఉన్నావు ఈ రోజు అన్నాను .

పేరంటం హడావుడి అంతా అయిపోయాక శ్రీవారు సినిమా కెళ్ళామన్నారు. “ . “పిల్లలకి భోజనం పెట్టి నేను పడుకోపెడతాను. మీరు సినిమా కి వెళ్ళండి “ అంది అమ్మ. ఆయన అడగడం నేను కొంచెం వెనుకాడడం గమనించినట్లుంది. నెల్లిమర్ల లో ఫస్ట్ షో ఏడు దాటాక ప్రారంభించేవారు. జూట్ మిల్లు షిఫ్టులకు అనుకూలంగా షో

టైమ్ లు ఉండేవి. “పండగల్లో ఎందుకుచాలా రష్ గా ఉంటుంది” అని నాన్నగారు చిన్నగా సణుగుతుంటే, మెల్లిగా ఒప్పించి బయలుదేరాను.

సినిమా టైటిల్స్ అవుతుంటే వెళ్ళాం. ఎక్స్ట్రా ఛెయిర్స్ దక్కాయి.

ఇంట్రవెల్ లో చూస్తే మాకు రెండు వరుసల క్రింద ఆ చివర్న రజని ఉంది. ఆయనకి ఉత్సాహంగా చూపించాను. ఎవరో ఫ్రెండ్స్ తో వచ్చినట్టుంది. తన పక్కన ఎవరో అబ్బాయి ఉన్నాడు. ఆ రోజుల్లో ఒక అమ్మాయి, అబ్బాయి అలా కూచోడం అదీ నెల్లిమర్ల లాంటి చిన్న ఊరిలో మరీ అబ్బురం! పోనీ ఎవరో కజిన్ అయి ఉంటాడేమో. వెంటనే వేరేగా ఎందుకు అనుకోవాలి? అనుకుంటూ నామనసుని జోకొట్టాను.

కానీ సినిమా ప్రారంభం అయ్యాక వాళ్ళని చూస్తే ఆ వ్యవహారం వేరేగా అనిపించింది. వాళ్ళు ప్రేమికులన్న సంగతి “ఇక మనం వెళ్లామా? అన్నారాయన “అదేంటి? సినిమా నచ్చలేదా? అని “నువ్వు “అసలు” సినిమా వదిలి వేరే సినిమా చూడడం నాకు నచ్చలేదు.. మాట మంతి, ఓ వ్యాఖ్య, ఓ గుసగుస ఏమీ లేకుండా సినిమా ఏమిటి?” కాస్త వ్యంగ్యం, కాస్త హాస్యం మేళవించి అన్నారాయన. చప్పున మొహం మీదకి బలవంతపు నవ్వు అరుపు తెచ్చుకున్నాను.”

ప్లీజ్! రఘూ! అంత కోపం వద్దు. మరే డిస్టర్బెన్స్ లేకుండా సినిమా చూద్దాం. సరేనా?” అన్నాను మెల్లగా. అన్నానే కానీ రజనీని అలా చూసిన కలత నన్నెప్పటికీ పదులుతుందో నాకే తెలియదు. కానీ మళ్ళీ ఆయనకి దొరకకుండా ఉండేందుకు చేసిన ప్రయత్నంలో మాత్రం చాలావరకు విజయం సాధించాననే చెప్పాలి.

(ఇంకా ఉంది)

నయా విజేతలు

అంతరంగంలోని భావావేశాలు ఆలోచనలలోని అసలైన అర్థాలు కానరాని కాసిని ఆంగ్ల పదాల అరుపులతో సాగే అర్థంకాని మేళా లేనా భావవ్యక్తీకరణ నైపుణ్యాలు అంటే

పక్కవాడి లోని బలహీనతలు ఎదుటివాడి లోని లోపాల పునాదుల పై వేసిన నిచ్చెన ఆధారంగా అధిరోహించే శిఖరాలేనా ప్రతిభాపాటవాలంటే

ఆకరణీయమైన ప్రణాళికలు ఆశలు రేపే పథకాలు. సాటి వారి శ్రమను దోచుకుని ఆకాశాన్నంటే అంతస్తులు నిర్మించడమే సామర్థ్యాలంటే

ఆత్మీయ పలకరింపులు ఆదర్శప్రాయమైన ఉపన్యాసాలు చుట్టూ ఉన్న వాళ్ళ ఆశకు ఎరవేసి జేబులు నింపుకునే ఉద్యోగాలు అంటే

ఎదుటి వాణ్ని ఏ మారుస్తూ పక్కవాడి పై స్వారీ చేస్తూ తోటి వారికి వచ్చే అవకాశాలను మన అవసరాలకు వాడుకుంటూ బతకటమే నా జీవన నైపుణ్యాలు అంటే

కనికరపు చూపులు ఔదార్యపు మాటలు లేని వాళ్ళ ఆశలను ఆసరాగా చేసుకుని కట్టుకునే మట్టి మిద్దె లేనా జీవితాలంటే

ప్రతి నిమిషం పన్నాగాలు అనుక్షణం వ్యాహప్రతివ్యాహాలు పక్కవాడి కనురెప్పలకు కుడా తెలియకుండా కలలను దోచుకోవడమే నా విజేతలు అంటే

ఈదర శ్రీనివాస రెడ్డి

నా స్టేటస్ చూడు..

చాగంటి ప్రసాద్

“ఏమండోయ్! నా స్టేటస్ చూసారా ? “అని గావుకేక పెట్టింది చారుమతి.

"ఏమండోయ్! నా స్టేటస్ చూసారా ? " అని గావుకేక పెట్టింది చారుమతి. కరోనా వచ్చిన సమయంలో ప్రాణాయామం నేర్చుకుని ప్రాణపాయం నుండి ఇప్పటికీ కాపాడుకుంటున్న ముంకుందం ఉలిక్కిపడ్డాడు. నిముష నిముషానికి వాట్సాప్ లో స్టేటస్ మార్చి, "చూసారా! చూసారా! అని భార్య చారుమతి బుర్రతినేస్తోంది. " అబ్బ! నీ స్టేటస్ నేను చూసే లోగానే కొత్తది పెట్టేస్తావు మరి. యెట్లాగే చూసేది?" విసుగ్గా అన్నాడు. "అదేమరి.. మీకు నాకు తేడా.. నేను ఎప్పటికప్పుడు అప్డేటుగా ఉంటానండి". అంది గర్వంగా తలఎగరేస్తూ.

“అప్డేటుగా ఉండడం అంటే ఇల్లు తుడవడం, వంటచేయడం, పిల్లాడికి డ్రస్ వేయడం, నాకు టిఫిన్ పెట్టడం లాంటివి స్టేటస్ గా పెట్టడం.. కాదనుకుంటాను చారు! పెద్దే పెట్టవు. 'లాక్ డౌన్ లో మా శ్రీవారు' అంటూ నేను అంటున్నాను, బట్టలు

వుతుకుతున్నది, పెట్టావు. మా ఆడాళ్ళు కూడా ఆ పన్ను చెయ్యమన్నారని కాలనీ మగాళ్లు గోలపెట్టారే! ఏదైనా ముఖ్యమైన ఈవెంటులు ఉంటే పెటాలిగానీ" ఇదేం పిచ్చే.. అన్నాడు దీనంగా.

“అమ్మో! అలా స్టో అయితే మా గ్రూపులో ఉన్న వనజాక్షి, విశాలాక్షి రెచ్చిపోయి నాకన్న ర్యాంకింగ్ లో ముందుకొచ్చేస్తారని భయం. ఇప్పటి వరకు నా స్టేటస్ కే ఎక్కువ వ్యూవర్స్ ఉన్నారు తెలుసా! నేను టాప్ ర్యాంకర్ ని” మా గ్రూపులో”..... అంది లేని కాలర్ ఎగరేస్తూ.

“ఏంటి! దీన్లో కూడా ర్యాంకింగా? ఇదేవన్నా ఐఐటి పరిక్షా?.. ఆమె వెరికి ఏమనాలో తెలియక వెరి నవ్వొకటి నవ్వాడు.

"మా కిట్టి పార్టీలో ఇవన్నీ పెద్ద చర్చనీయాంశాలండి. వ్యూయర్స్ తక్కువ వచ్చిన వాళ్ళు మిగిలిన వాళ్ళకు పార్టీ ఇవ్వాలి తెలుసా! అంది గొప్పగా.

“నీ తలకాయీ! నీకు ఎన్ని

కాంటాక్ట్స్ ఉంటే అంతమంది చూస్తారు. దాన్లో ఎవరెక్కువెంటి? 'అని నసిగాడు.

“మీరు మరీను! నాకున్న గ్రూపుల్లో నేనే ఫస్ట్!” అని కాళ్ళు ఊపుతో చెప్పింది. “ఏంటి! ఆ కిట్టి పార్టీ గ్రూపులోనా?”. అని 'ఈమోజీ బొమ్మ' లా గట్టిగా నవ్వాడు .

“అదొకటే కాదండి బాబు!”..... వేరేవి కూడా ఉన్నాయి. చాలా గ్రూపుకి నేను అడ్మిన్ తెలుసా.. అంది

" ఎడ్మిన్ !...హూహూ. అదేదో పెద్ద కంపనీ కి సి.ఇ.ఓ పోస్టులా ? 'మురా మేస్త్రీ' అంటే బావుంటుందేమో ..వెక్కిరించాడు.

“సి.ఇ.ఓ అంటే గుర్తొచ్చిందండోయ్! మా గ్రూపులో ' స్వర్ణలలిత బంగారం షాపుల సి.ఇ.ఓ గారి భార్య కూడా మెంబరు తెలుసా!”...చెప్పంటే మొహం గర్వంగా వెలిగిపోయింది.

"ఆవిడకి మీతో ఏం పనిట?..

నా స్టేటస్ చూడు..

ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

"ఆవిడ మంచి స్టాటస్ ఉన్న మనిషి కదాని జాయిన్ చేసుకున్నాం.

"అదేం కాదే! మీతో బంగారం స్కీములు కట్టించడానికి చేరుంటుంది"..అనుమానంగా అన్నాడు.

"భలే కనిపెట్టారే! గూఢచారి నూట పదహారు లా! నన్ను నెలకి పదివేలు స్కీములో చేరమని చంపేస్తోంది. అందరూ జాయిన్ అయ్యారు కూడా."

"చెప్పానా! 'ఊరికే ఎవ్వరూ గ్రూపుల్లో జాయిన్ అవ్వరు. అక్కడ కూడా వ్యాపారం చేసి డబ్బు సంపాదిద్దామని వస్తారు. అలాంటి జగత్ జెంట్రీ అయ్యుంటుంది ఆవిడ కూడా!... కాస్త జాగ్రత్త గా ఉండు"

"సరేండి! ఎక్కడ నాకు బంగారం స్కీము డబ్బులు ఇవ్వవలసి వస్తుందోనని వంక. అంతే కాదు , నేను మరిన్ని మంచి గ్రూపుల్లో కూడా సభ్యురాలి అంది గొప్పగా. "తెలుసులే !!..."వంటనే రుచుకో ఇంతి పూబంతి' అనే కొత్తరకాల వంటలు చేసి , మొగుళ్లని ఎలా భయ పెట్టాలో అనే గ్రూపు...

"ఆన్ లైన్ బిస్నెట్" తిని చావండి! అనే ఇంట్లో బిస్నెట్లు ఎలాచేయాలో చూపించే గ్రూపు.",

"తిని చావండి కాదండి! తిని చూడండి!" అని సరిచేయబోయింది చారుమతి. "అదేలే! ఇంకోటేంటి?' యోగం-యమాసనం అదేం గ్రూపే'?

"చీ చీ తప్పండి! యోగం - ఆసనం." దాంట్లో యోగా నేర్పుతారు తెలుసా అని చేతులూ కాళ్ళూ సాగదియ్యడం మొదలు పెట్టింది...

"అవును విన్నాను. ఆ మధ్య ఒక ఆవిడ తప్పుగా అదేదో ఆసనం వేసి, విప్పదియ్యడం చేతకాక అలా ఒక రోజు అంతా ఉండిపోయిందిటిగా. చాలా ప్రమాదం సుమీ! నువ్వు చెయ్యాకే. నా ఆఫీస్ దూరం కూడాను .నేను పరుగెత్తుకుంటూ రాలేను నీ కోసం ....అని భయంగా మొహం పెట్టాడు.

"అబ్బే! నేను చేస్తున్నట్టు స్టేటస్ ఫోటోలు పెడతాను, అంతే" ... అంది తెలివిగా.

"ఇంతేగా నీ గ్రూపులు " ,, అంటూ కుర్చీలో కూలబడ్డాడు.

"అయ్యో రామ! అవే కాదండి. 'నేను పాడితే ఊరంతా అదిరిపోదా' ? అనే సంగీతం గ్రూపు కూడా ఉంది.

"ఏంటి ఊరంతా పారిపోదా?" ... ఉడికించాడు ముకుందం.

"అబ్బ! అన్నీ మీకు

వేళాకోళమే! "అంటూ కోపంగా బెడ్ రూంలోకి పోయింది. "చారు! చారు! కోపం వద్దు.. సరదాకి జోక్ చేసాను" "అంటూ బ్రతిమాలాడడం మొదలెట్టాడు ఎక్కడ తిండి పెట్టడో అనే భయం కొద్ది.

★

ఆ ఆదివారం పొద్దున్నే సూన్నాణ మూర్తి తన డైలీ స్టేటస్ పెర్మనెంటు గా ఆకాశంలో పెట్టుకుని వ్యాయర్స్ కి ఫోజిస్తున్నాడు. ముకుందం బద్ధకంగా లేచి మరింత లేజీగా పళ్ళు తోముతున్నాడు.

చారుమతి తన గ్రూపుల ఎడ్మిన్లతో జూమ్ చాటింగ్ లో ఉంది.

"ఎన్నెనా చెప్పండి కామాక్షి గారు! నా స్టేటస్ కి మాత్రం అమేరికా నుండి కూడా బోలు వ్యూస్, విషెస్ వస్తున్నాయి తెలుసా?" ....అంటూ గప్పాలు కొడుతోంది.

"చారు! కాఫీ!" అరిచాననుకుని మూలిగాడు. ముకుందం మూలుగుకి కి అంగుళం కూడా కదలకుండా... "అబ్బా

ఉండండి! మంచి ఇంపార్టెంటు మీటింగ్ లో ఉన్నాను" అంది ఏదో అంతరాతీయ సమావేశంలో వున్నట్లు. 'దీని స్టేటస్ ల గోల తగలెయ్యా! ఈ వాట్సాప్ ను కనిపెట్టిన వాడికి నా ఉసురు తగల!. సంసారాలు సర్వనాశనం చేసేసాడు' ....అని లోపల అనుకో

నా స్టేటస్ చూడు..

బోయి పైకే అన్నాడు.

“మీకు కుళ్ళు! నేను వాటాప్ లు , ట్విట్టర్ ను చూసి తెలివైనదానిని అయి పోతున్నాని కదా!” అని మీటింగ్ క్లోజ్ చేసి వస్తూ అంది.

“అవును మరి! నువ్వు చూసే ఆ గ్రూపుల్లో డంప్ చేసే చెత్తంతా చదివేస్తే జ్ఞానం వచ్చిందా?” అని వెరిగా నవ్వి గుడ్లు తేలేసాడు.

రోజు రోజుకి చారుమతి, కొత్త స్టేటస్ ఫోటోల కోసం వెరిత్తిపోతోంది. ఏది చూస్తే అది స్టేటస్ ఫోటో లా అప్ లోడ్ చేయడం మొదలుపెట్టింది. ఇలా చారుమతి స్టాటస్ పిచ్చి వల్ల ముకుందానికి మనశ్శాంతి కరువయ్యింది.. ఏదోవిధంగా చారుమతి నీ స్టేటస్ పిచ్చి నుంచి తప్పించాలని ఆలోచించాడు.

ఎప్పుడో పోయిన బామ్మ మళ్ళీ ' బకెట్టు తన్నిసింది' అని బాసు తో అబద్ధం అడి నాలుగు రోజులు సెలవు సంపాదించాడు.

చారుమతి ని పిల్లల్ని తీసుకుని పాపికొండలు విహార యాత్రకెళ్ళాడు. చారుమతి గొప్పగా "పాపికొండల తో నా బంగారు కొండలు ' అని మొగుడు, పిల్లాడితో అర డజను ఫోటోలు స్టేటస్ లో పెట్టింది. అది చూసిన ముకుందం బాసు పెళ్ళాం...

“ఎంచక్కా మీ ఆఫీసులో పని చేసే ముకుందం పెళ్ళాం పిల్లలని ఊళ్ళు అవి తిప్పుతున్నాడు. మీరూ ఉన్నారూ ! ఎప్పుడు చూసిన పని పని అని నన్ను పట్టించుకోవడం మానేశారు” అని ఉతికి ఆరేసింది.. సెలవు అయ్యి ముకుందం ఆఫీసుకి వెళ్ళేసరికి బాసు తన సీట్లో కూర్చోడం మానేసి గుమ్మం లోనే కుర్చీ వేసుకోనీ ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నాడు. ముకుందం రాగానే ట్రాన్స్ ఫర్ ఆర్డర్ చేతిలో పెట్టి..... " అభినందన లోయ్ ముకుందం.. నిన్న పాపికొండలు..రేపు నీ బతుకు చటుబండలు.. శంకరగిరి మాన్యం లో స్టేటస్ ఫోటో అప్డేట్ చేసుకో" అని సింహం లా గర్జించి తన కేబిన్ లోకి పోయాడు. వెనకే పిల్లలా కేబిన్ లోదూరి కాళ్ళవేళ్ళ పడి ఆర్డరు మార్పించుకునే టప్పటికి తలప్రాణం తోకకువచ్చింది.

★★★

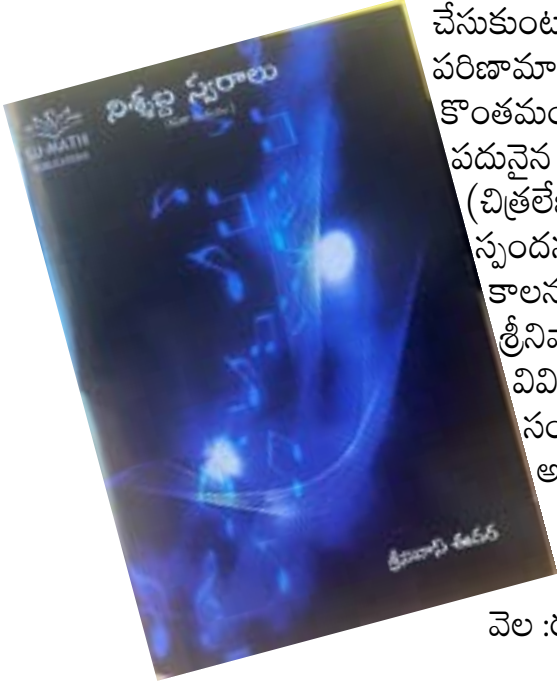
”చారు! సంసారం లో గుంభనం ఉండాలి. పడక గది ఫోటోలు స్టేటస్ లో పెట్టలేం కదా. అన్నీ రోడ్డు మీద వెళ్ళే వాళ్ళకి తెలిస్తే , ఎంత ప్రమాదమో! " అన్నాడు ఉపోద్ఘాతం గా. బాస్ కాళ్ళు ఎంత రహస్యంగా పట్టుకున్నది చెప్పాడు. " అయ్యో! అలాగాండి! ఐతే జాగ్రత్తగా వుండండి " అంది అమాయకంగా. "నేను కాదే.. నువ్వు.. స్టేటస్ పెట్టడం మానేస్తవా? నేను ఉద్యోగం మానేయనా" అన్నాడు దీనంగా.

"సరే! మీరు ఉద్యోగమే చెయ్యండి " అంది ఉదారంగా. 'హమ్మయ్య! దీని బుర్ర స్టేటస్ మారినట్లుంది'. అనుకుని మనఃశాంతి అనే స్టేటస్ ని అప్డేట్ చేసుకుని పడుకున్నాడు అమాయకపు ముకుందం.

★★★★

అర్ధరాత్రి ఏదో చప్పుడు వినిపించి లేచాడు ముకుందం. మంచం మీద చారుమతి కనపడ లేదు. ఇల్లంతా వెతికాడు. వీధిలోకి పరుగెట్టాడు. ఎక్కడా కనబడలేదు. రెండు వీధుల అవతల ఉన్న గోరీల దొడ్డి లోకి దూకి , తన చింపిరి జుట్టు, నలిగిన బట్టలతో సెల్ఫీ తీసుకుని స్టాటస్ గా పెట్టే కార్యక్రమంలో ఉంది చారుమతి. అది చూసిన ముకుందం హతవిధి! అంటూ నెత్తిమీద తువ్వలేసుకుని ఆమె కేసి పరుగెట్టాడు. ఆకాశం లో చంద్రయ్య అది చూసి నవ్వుతో స్టేటస్ అప్డేట్ చేసుకుంటున్నాడు .

(అయిపోయింది)

నేడు సమాజంలో అనేక అఘాయిత్యాలు, అక్రమాలు, అసమానతలు చోటు చేసుకుంటూ ఉన్నాయి . మనసున్న ప్రతి మనిషి తన చుట్టూ జరిగే ఈ పరిణామాల పట్ల కొద్దో గొప్పో స్పందించకుండా ఉండలేడు. ఆ స్పందనను కొంతమంది ఆవేశంగా బయటకు వెళ్ళగక్కితే మరి కొంతమంది తమ పదునైన మాటల (కవిత్వం, కథలు) ద్వారా, మరి కొంత మంది తమ చేతల (చిత్రలేఖనం, చలన చిత్రాల) ద్వారా తెలియచేస్తుంటారు . అటువంటి స్పందనల సమారోహమే, ఈ ” నిశ్శబ్ద స్వరాలు “ కవితా సంకలనం. కాలనుగుణంగా సమాజంలో జరుగుతున్న అనేక సంఘటనల పట్ల శ్రీనివాస్ ఈదర లోని ఆవేదనకు అక్షర రూపం ఇవ్వటం జరిగింది. వివిధ పత్రికలలో ప్రచురించిన ఆ కవితల తోరణమే ఈ కవితా సంకలనం. ఈ కవితా సంకలనాన్ని, మేధావులు, ఆలోచనాపరులు, అధ్యాపకులు, విద్యార్థులు ఆదరిస్తారని ఆశిస్తూ.....

రచన : శ్రీనివాస్ ఈదర , ప్రచురణ : సుమతిపబ్లికేషన్స్ ,

వెల : రు 100 ప్రతులకు: 789311185 కి ఫోన్ పే చేసి పొందవచ్చు

ఆగస్టు 15 సందర్భంగా దేశభక్తి కవితల పోటీలు

ఆగస్టు 15 సందర్భంగా దేశ భక్తిని ప్రేరేపించే కవితలను ఈ పోటికి ఆహ్వానిస్తున్నాము
ఉత్తమ కవితలకు రు 116/- బహుమతిగా ఇవ్వబడును .కవితలు 24 లైన్ల కు

మించకుండా యూనికోడ్ లో టైపు చేసిపంపండి

మెయిల్ అడ్రస్ : sumathi.potilu@gmail.com

చిత్ర కవిత

ఇదే ఆఖరి పేజీ నాన్నా..!!"

తోపుడు బండిపై నన్ను రాజకుమారుడిలా కూర్చోబెట్టి
నా బంగారు భవిష్యత్తుకై అనుక్షణం నీ బతుకు చక్రాలను
నాలుగు రోడ్ల కూడలిలో పరుగులు పెట్టించే నాన్నా!
నా కిక్ ఈ కార్పొరేట్ చదువులొద్దు..!
నా నిగనిగలాడే బూట్ల కొరకై నీ కాయలు గాసిన పాదాలు
తుప్పువట్టిన పిన్నీసులను గుచ్చుకున్న రబ్బరు చెప్పులను
తొడుక్కున్నాయి..!
నా మడత నలగని ఇస్త్రీ బట్టల కొరకై
నీ డొక్కలెండిన దేహం
కన్నీటి ఉప్పుచారికలతో తడిసిన చొక్కా, లాగును
తొడుక్కుంది
నా స్త్రీలు డబ్బాల ఆవురావురనే ఉడుకన్నం కొరకు
నీ సత్తు గిన్నెలో అంబలి అర్థాకలి పేగులతో దోస్తీ చేసింది
నా ఖరీదైన నోటుబుక్కుల కొరకై
నిన్ను నీవు తనఖా పెట్టుకుంటే
రాలిన చెమటచుక్కల పచ్చనోట్లకు ఇక్కడ రెక్కలు
మొలుస్తాయి
ఈ బ్లాక్ షీప్ ల మాయాజాలానికి తలొగ్గి
నా బాల్యాన్ని కార్పొరేట్ కొండచిలువకు ఎర వేసినాక
నీవెంతగా తల్లడం మల్లడమవుతూ తోపుడు బండిని
పరుగులు పెట్టించినా గమ్యం చేర్చలేవు నన్ను

అందుకే నాన్నా! విస్తరిస్తున్న ఆల్ఫా బెట్ ల ఎడారిలో
అమ్మ-ఆవుల నోరునొక్కి ఆండ్రాయిడ్ ల మీటనొక్కే
ఈ టెక్నోడిజీల హైటెక్ చదువులు నాకొద్దు
ఆఖరి పేజీ సారాంశంగా..
మనూరి గూనకప్పుపై పచ్చగా విచ్చుకుంటున్న
నూనూగు బీరపాదులాంటి తెలుగు మాధ్యమం
రేపటి జీవిక నాదేనంటూ ఆశగా ఎదురుచూస్తోంది
అవ్వకిచ్చిన మాటకోసం
ఆయుధం జారవిడిచిన కళింగ అశోకుడినై పల్లెకు
తిరిగెళ్తా..!
పొల్లుపోని ఖంగు కంఠంతో సుమతీ శతక జ్ఞాన
సూరీడినై వెలుగొందుతా..!!

బి.కళాగోపాల్

మేకల మందలో సింహం

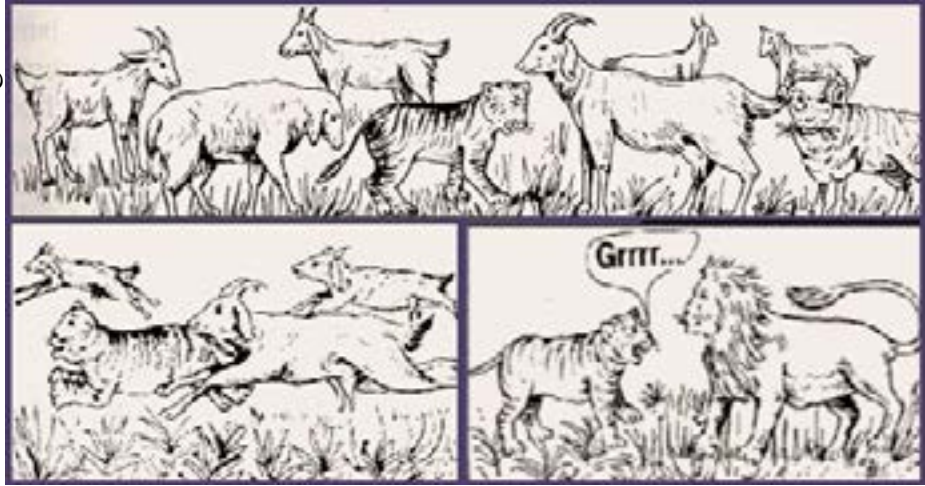
అనగనగా ఒక సింహం .
దానికో పిల్ల . దాని సింహం పిల్ల
అందాము . ఆ సింహం పిల్ల
తప్పిపోయి ఒక మేకల మందలో
చేరింది. అక్కడే మేకలతో
కలిసిమెలిసి పెరగ సాగింది.
వాటి తోటే అవి ఏమి తింటే
అవే తినేది, అవి ఎటు పోతే అటే
పోయేది.

సింహం మేకలతో కలసి
జీవించటాన్ని గమనించిన తరువాత
దానికి కథ అంతా అర్థం అయ్యింది.

ఒక రోజు మళ్ళీ మేకల మంద
మేత కోసం అడవికి రాగానే పులి
వాటి మీద పడి సింహాన్ని నోట
కరుచుకుని దూరంగా లాక్కెళ్ళి
ఒక నీటి మడుగులో దాని నీడను

పనికి రాణి వాళ్ళలా మిగిలి
పోతున్నారు. రామాయణం లో
హనుమంతుడికి కుడా తన శక్తి
ఏమిటో తెలియక సముద్రాన్ని
దాటాలేననే దిగులుతూ
కూర్చుంటే, జాంబవంతుడు
నువ్వు చాల శక్తి వంతుడివి అని
చెప్పిన మీదట తన శక్తి తెలుసుకు
సముద్రన్నిట్ దాటి లంకకు

కాలం గడుస్తున్న కొద్ది
అది పెరిగి పెద్దదయ్యింది
కాని తను సింహం అన్న
విషయం పూర్తిగా మర్చి
పోయింది. తాను మేకనే
అని అది అనుకుంటూ
రోజులు గడిపేస్తోంది
భయం భయంగా .

ఒక రోజు మేకల
మందను మేత కోసం.
దగర లోని అడవికి
తోలుకెళ్ళాడు కాపరి. అవి
మేత మేస్తుండగా ఒక్కసారిగా
ఒకపులి వాటి మీద పడింది.
దానితో మేకలన్నీ ఎటు పడితే
అటు భయంతో పరిగెట్టాయి.
మన సింహం పిల్ల కూడా వాటి
తోనే పరుగు లంఘించు కుంది.
పులి తనని చూసి ఒక సింహం
పరుగెట్టటం చాలా ఆశ్చర్య
అనిపించింది. ఈ విచిత్రం
ఎంత ఆలోచించి నా బోధ
పడలేదు. దీని సంగతేమిటో
తేలుస్తా మని ప్రక్క రోజు పులి
రహస్యంగా మేకల మందని
గమనించసాగింది.

చూపించి,

"చూడు నువ్వు నిజానికి సింహానివి,
కాని పిరికి వాడిలా మేకల మందలో
బతుకు తున్నావే, నీ నిజ రూపం
తెలుసుకుని సింహలాగా బ్రతుకు
అని చెప్పింది . దానితో సింహం
ఒక్కసారిగా జూలు విదిల్చి
తానేమిటి తెలుసుకుని పెద్దగా
ఘర్జించి అడివిలోకి వెళ్ళి పోయింది.

చాలా మంది విద్వారులు సింహాళ
లాంటి వాళ్ళే , కాని తమలో ఉన్న
శక్తి వాళ్ళకు తెలియక మేకలాంటి
తోటి వారితో తిరుగుతూ ఎందుకు

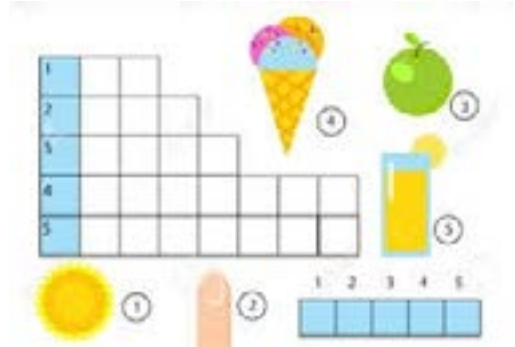
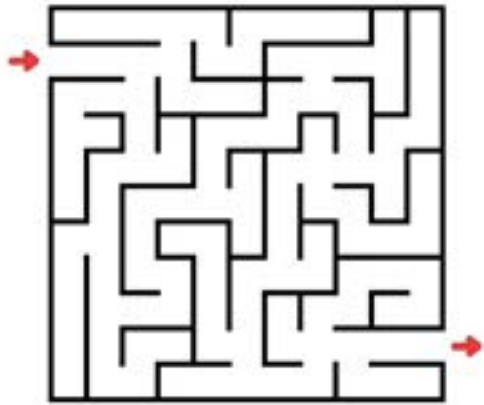
చేరుకుంటాడు . చుట్టు తమ
కంటే ఉన్నత సితిలో వున్న వారిని
పెట్టుకుని జీవిస్తే ఉన్నతమైన
ఆలోచనలు వస్తాయి , కాని
మనకన్నా అధములతో స్నేహం
చేస్తా ఉన్నతమైన ఆలోచనలు
ఎలా వస్తాయి.

ఎప్పుడు మనకంటే ఉన్నతమైన
వ్యక్తుల మధ్య గడిపినప్పుడే మన
ఆలోచనలు కుడా ఎదుగుతాయి .
అందుకే మనం ఎప్పుడు మనకన్నా
గొప్ప వల్ల సహచర్యం లో గడపాలి
, గొప్పవాళ్ళ జీవిత చరిత్రలు
చదవాలి

దారి కనిపెట్టడానికి సహాయం చెయ్యండి

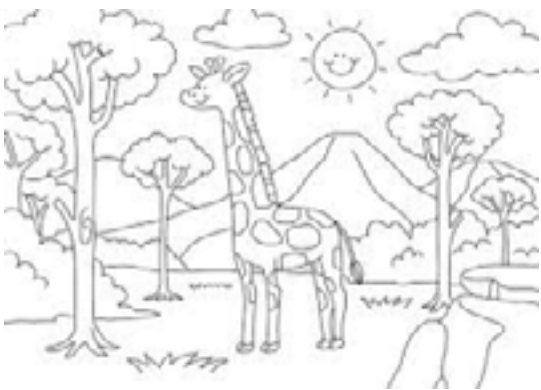
ఖాళీలు పూరించండి పిల్లలు(ఇంగ్లీషులో)

బొమ్మకు రంగులు వెయ్యండి

సమాధానం

తేదాలు కనిపెట్టండి

సాహితీ పద సుమతి - 5

నిర్వహణ: దినవహి సత్యవతి

1		2			3	4	
				5			
7	8					9	
10				11	12		
		13	14				15
16			17	18			
		19					20
						21	

- * ఈ పేజీ ప్రింట్ తీసి జవాబులు వ్రాసి పంపండి.
- * కరెక్టుగా వ్రాసి పంపిన వారిలో లాటరీ తీసి ఇద్దరికి రూ.116/- నగదు బహుమతి
- * పంపవలసిన చివరి తేది :25 జూలై

అడం

1. షోడో కథల రచయిత (4)
3. ఉలవల సంచి (3)
5. మోక్షం (3)
7. మల్లాదిగారి రెండవ నవల కథానాయిక భర్త తొట్టుపడ్డాడు (4)
9. వాయిదాలు (3)
10. సోదరుడు (3)
11. కళ్యాణము (3)
13. దొమ్మి యుద్ధం మధ్యలో ఆగిపోయింది (2)
15. ఛాయ (2)
16. హిందీ బాట (2)
17. నీతి చంద్రిక రచయిత ఇంటి పేరు (4)
19. శూరుడు (4)
20. మీ (2)
21. అభిషేక్ బచ్చన్ & ఐశ్వర్యల కుమార్తె (3)
22. శశికళ పాటల సంపుటి రచయిత (7)

నిలువు

1. కుంపట్లో కుసుమం కథా రచయిత (8)
2. చింతించుతు (5)
3. చంద్రశాల / పై మేడ (2)
4. పల్లకి (3)
6. వేదగిరి రాంబాబుగారి పుస్తకం (7)
8. పొడుచు (2)
12. రాత్రి (4)
14. అటునుంచి వంక (3)
18. తిరగబడిన చిన్న కత్తి (4)
19. జగన్నాథం ఈ ఊరి వాడే! (3)
20. త్రాసు (3)
21. భగవంతుని చుట్టూ ఉండే కాంతి వలయం (2)

సమాధానాలు పంపవలసిన చిరునామా :
sumathi.potilu@gmail.com

చిత్ర కవిత

ఈ క్రింద చిత్రానికి కవిత రాయండి , ఉత్తమ కవితకు రూ 116 బహుమతి ఇవ్వబడును

సాహితీ పద సుమతి-4 సమాధానాలు

1	ల		2		3	4	5	6
7		8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	31	32

సాహితీ పద సుమతి - 4

నగదు బహుమతి విజేత:

సాధారణ విజేత :

టి .రామలింగయ్య ,ఒంగోలు

సమాధానాలు సుమతిపత్రిక లోని పేజీలో రాసి పంపాలి లో మాత్రమే రాయ వలెను

సుమతి పాఠకుల అభిప్రాయాలకు అత్యంత విలువను ఇస్తుంది. మీ మంచి సలహాలే మా అభివృద్ధికి సోపానం. పాటకుల సలహాలను, అభిప్రాయాలను ఈ క్రింది మెయిల్ కు పంపండి.

sumathi.salahalu@gmail.com

ఈ నెల మీ అదృష్టం....

కొలుకుల చంద్ర శేఖర్

మేషరాశి
Aries Sign

వృత్తిఉద్యోగాల్లో ప్రోత్సాహకర వాతావరణం. వ్యాపారంలో ఆరిక లాభాలు. ఆశయ సాధనలో సఫలీకృతులవుతారు. కుటుంబసభ్యుల సహకారంతో నూతన కార్యక్రమాలు చేపడతారు. శుభకార్యాల్లో పాల్గొంటారు. కీలక వ్యవహారాల్లో ముందుచూపుతో వ్యవహరించడం ఉత్తమం. దూర ప్రయాణాలు కలిసివస్తాయి. భూ వ్యవహారాలకు సంబంధించిన ప్రణాళికలు అమలు చేస్తారు. ఇప్పదేవతారాధనతో మరిన్ని శుభాలు.

వృషభరాశి
Taurus Sign

గొప్ప ఫలితాలు సాధిస్తారు. చేపట్టిన ముఖ్యమైన వ్యవహారాల్లో పురోగతి కనిపిస్తుంది. కుటుంబ సభ్యుల కారణంగా మేలు జరుగుతుంది. బంధుమిత్రుల సహకారం లభిస్తుంది. ఆదాయం బాగుంటుంది. సంతానపరమైన శుభవార్తలు వింటారు. నూతన వ్యక్తుల పరిచయాలు మేలు చేస్తాయి. సంప్రదాయాలను పాటించేందుకు ప్రాధాన్యతనిస్తారు. స్పష్టమైన ఆలోచనలతో ముందడుగు వేస్తారు. గణపతి ఆరాధన శుభప్రదం.

మిథునరాశి
Gemini Sign

గ్రహనుకూలత కొనసాగుతోంది. మెండుగా విజయావకాశాలు. ఆత్మవిశ్వాసంతో అనుకున్న ఫలితాలు సాధిస్తారు. వ్యాపారంలో మాత్రం మిశ్రమ ఫలితాలు సూచితం. సమాజంలో మంచి పేరు సంపాదిస్తారు. నెల చివర్లో శుభఫలితాలు. ఆరికపరంగా కలిసివస్తుంది. వృత్తిఉద్యోగాల్లో మంచి వృద్ధి. కుటుంబసభ్యులతో ఆనందంగా గడుపుతారు. 'ఇతరులను గుడ్డిగా నమ్మకండి. అంజనేయ ఆరాధనతో శుభం..

కర్కాటకరాశి
Cancer Sign

గ్రహబలం ఉన్నప్పటికీ ముఖ్య వ్యవహారాల్లో జాగ్రత్తగా ఉండాలి. ఆరిక స్థితి బాగుంటుంది. వృత్తిఉద్యోగాల్లో అనుకూల కాలం. వ్యాపారంలో అభివృద్ధి సాధిస్తారు. ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. అనుభవజ్ఞుల సలహాలు మేలు చేస్తాయి. స్థిరాస్తికి సంబంధించిన నిర్ణయాలు అనుకూలిస్తాయి. ఇబ్బంది పెట్టేవారికి దూరంగా ఉండండి. కొన్ని సార్లలో ముక్కుసూటిగా వ్యవహరించడం

సింహరాశి
Leo Sign

శుభకాలం నడుస్తోంది. విజయావకాశాలు అధికమవుతాయి. ధనధాన్యాది లాభాలు. విందువినోదాల్లో పాల్గొంటారు. బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. నూతన వస్తుయోగం. శత్రువులపై విజయం సాధిస్తారు. వృత్తిఉద్యోగవ్యాపారపరంగా మంచి పరిణామాలు. అనవసర ఖర్చులు పెరగకుండా జాగ్రత్త వహించండి. వృధా ప్రయాణాలు కూడా చేయాల్సి రావచ్చు. సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆరాధన, దర్శనం చేయండి.

కన్యారాశి
Virgo Sign

స్థిరమైన ఆలోచనలు మంచి ఫలితాన్నిస్తాయి. చేపట్టిన పనులు వెంటనే పూర్తవుతాయి. మీ మీ రంగాల్లో విజయాలు అందుకుంటారు. విశేషమైన ఆరిక ప్రయోజనాలు. ఆస్తిని వృద్ధి చేస్తారు. ఒక శుభవార్త మీ ఇంట సంతోషాన్ని నింపుతుంది. ముఖ్యమైన వ్యవహారాల్లో ధైర్యంగా ఉంటారు. బంధుమిత్రులతో సంతోషంగా గడుపుతారు. విద్యార్థులు పట్టుదలతో శ్రమించాలి.

ఈ నెల మీ అదృష్టం....

తులారాశి
Libra Sign

అవసరానికి తోటివారి సాయం లభిస్తుంది. ధనలాభం సూచితం. వచ్చిన అవకాశం చేజారకుండా చూసుకోండి. అపరిచితులతో జాగ్రత్తగా వ్యవహరించండి. ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ అవసరం. గృహ వాతావరణం అనుకూలంగా ఉంటుంది. విద్యార్థులకు మంచి కాలం. వృత్తిఉద్యోగ వ్యాపారాల్లో సంతృప్తికర ఫలితాలు. అనుకున్న పనులు పూర్తి చేస్తారు. భవిష్యత్ ప్రణాళికలు వేసుకుంటారు. ఈశ్వరారాధన

వృశ్చికరాశి
Scorpio Sign

ఆటంకాలు తగ్గుతాయి. వృత్తిఉద్యోగ వ్యాపారాల్లో అనుకూలతలు. పనితీరుకు తగిన ప్రశంసలు. కుటుంబసభ్యుల సహకారం లభిస్తుంది. సత్కార్యాలు చేపడతారు. నెల చివర్లో మరింత మంచి జరుగుతుంది. ఆదాయం. ఫర్వాలేదనిపిస్తుంది. పెట్టుబడులు, నూతన ప్రయోగాలకు దూరంగా ఉండండి. విద్యార్థులకు మిశ్రమ ఫలితాలు. అనవసరమైన అప్పులు చేయవద్దు.

ధనుర్ రాశి
Sagittarius Sign

ఆనందప్రదమైన కాలం. శుభ ఫలితాలున్నాయి. మీ మీ రంగాల్లో అభివృద్ధి సాధిస్తారు. బంధుమిత్రులతో సంతోషంగా గడుపుతారు. భవిష్యత్ ప్రణాళికలు రచిస్తారు. అవకాశాలు కలిసివస్తాయి. ఇబ్బందులు అధిగమిస్తారు. ఉపకరించని వ్యక్తులను దూరం పెట్టండి. ఉద్యోగపరంగా అధికారులతో సంయమనం పాటించండి. వ్యాపార లక్ష్యాలను నెరవేర్చుకుంటారు. ఆరోగ్యం సహకరిస్తుంది.

మకరరాశి
Capricorn Sign

గ్రహబలం ఉంది. చేపట్టిన పనుల్లో ఆశించిన దానికంటే మంచి ఫలితాలు సాధిస్తారు. ఆర్థిక పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. అనుకోని ధనలాభం. అభివృద్ధికి సంబంధించిన శుభవార్తలు వింటారు. సంతానపరంగ శుభపరిణామాలు. ప్రయాణాలు అనుకూలిస్తాయి. కీలక విషయాల్లో పెద్దలను కలుస్తారు. కుటుంబ పరిస్థితులు బాగుంటాయి. బంధుమిత్రులు సహకరిస్తారు. .

కుంభరాశి
Aquarius Sign

ముఖ్య విషయాల్లో నిర్ణయాలు తీసుకునేటప్పుడు అనుభవజ్ఞుల సలహాలు తప్పనిసరి. ముందస్తు ప్రణాళికలతో చేపట్టిన పనుల్లో శ్రమను తగ్గించుకుంటారు. ఆటంకాలు ఎదురైనా అధిగమిస్తారు. వృత్తి ఉద్యోగ వ్యాపారాల్లో సామాన్య ఫలితాలు. కుటుంబపరంగా చిన్నపాటి అభిప్రాయభేదాలు. అనారోగ్య సమస్యలను నిర్దక్షం చేయకండి. బంధుమిత్రుల రాకపోకలతో ధనవ్యయం. మీ సహసమే మీకు శ్రీరామరక్ష. .

మీనరాశి
Pisces Sign

అభీష్టాలు ఫలిస్తాయి. చేపట్టిన పనులు సమర్థవంతంగా పూర్తిచేస్తారు. ఒక శుభవార్త మీ ఇంట ఆనందాన్ని నింపుతుంది. అందరితో సఖ్యంగా ఉండండి. మేలు జరుగుతుంది. ఇతరుల విషయాల్లో జోక్యం చేసుకోవద్దు. శుభకార్యాల్లో పాల్గొంటారు. వృత్తిఉద్యోగ వ్యాపారాల్లో సానుకూల వాతావరణం. గృహోరంభ యోచనలు చేస్తారు. నిరుద్యోగులకు ఆశావహ పరిస్థితులు. ఆర్థికంగా మంచి ఫలితాలు.

సుమతి

అంతర్జాల సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

సుమతి నెల నేలా కార్టూన్ల పోటీలు

సుమతి అంతర్జాల కుటుంబ మాసపత్రిక శోభకృతు నామ సంవత్సర ఉగాది నుండి వెలువడుతున్న సందర్భంగా తెలుగు కార్టూనిస్ట్ లకు, చిత్రకారులకు ఇదే మా ఆహ్వానం. మీ విలువైన కార్టూన్లు & కారికేచర్ లను పోటీలకు పంప వలసినదిగా కోరుతున్నాము.

ఉత్తమ కార్టూన్లు & కారికేచర్ లకు ప్రతి నెల 116 / - నగదు బహుమతితో పాటు ప్రశంసా పత్రం అందించబడుతుంది. సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన వాటికి ప్రశంసా పత్రం ఇవ్వబడుతుంది.

నిబంధనలు

- * కార్టూన్లు & కారికేచర్లు A4 సైజ్ లో ఉండాలి.
- * ఎవ్వరినీ కించ పరిచే విధంగా ఉండరాదు.
- * కార్టూన్లు & కారికేచర్ లు ఎక్కడా ప్రచురించ లేదని హామీ పత్రం తప్పనిసరి

ప్రతి నెల
ఉత్తమ కార్టూన్ కు
116/-
బహుమతి

రచనలను పంపవలసిన ఈ మెయిల్ ఐ.డి.

నవలలు : sumathi.cartoons2023@gmail.com

సుమతి

అంతర్జాల సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

సుమతి నెల నేలా పాటల పోటీలు

సుమతి

అంతర్జాల కుటుంబ మాసపత్రిక శోభకృతు నామ సంవత్సర ఉగాది నుండి వెలువడుతున్న సందర్భంగా పాటల పోటీలకు ఇదే మా ఆహ్వానం.

మీరు సొంతంగా రాసిన పాటలను పోటీలకు పంప వలసినదిగా కోరుతున్నాము. ప్రతి నెల ఉత్తమ పాటగా ఎంపిక అయిన ఉత్తమ పాటలకు 116/-నగదు బహుమతితో పాటు పాటలను గాయకులచేత పాడించి వాటిని ఆడియో గా మార్చి ,సుమతి యుట్యూబ్ ఛానల్ లో ప్రసారం చెయ్యబడతాయి .

రచనలను పంపవలసిన ఈ మెయిల్ ఐ.డి.

పాటలు : sumathi.potilu@gmail.com

సుమతి

అంతరాల సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

సుమతి ఇప్పుడు ఆన్లైన్లో

సుమతి అంతరాల కుటుంబ మాసపత్రిక ఇప్పుడు ఆన్లైన్ లో వెలువడుతోంది . మి మొబైల్ నుండి కాని లేదా మే కంప్యూటర్ నుండి ఆన్లైన్ లో హాతిగా చదువుకోండి .

www.sumathimasapathrika.com

సుమతి మాసపత్రిక అంతరాల పత్రిక విడి ప్రతి వెల.

రూ. 25 /- రూపాయలు

సంవత్సర చందా కి కేవలం **రూ. 250/-**

ఐదు సంవత్సరాల చందా కేవలం **రూ. 1,200/-**

ఐదు సంవత్సరాలు చందా కట్టిన వారికీ
రూ.200 విలువచేసే పుస్తకాలను ఉచితంగా
పంపబడును

